มายาคติของการสักบนเรือนร่างของผู้หญิง

โดย

ทิฆัมพร จุฑานพรัตน์

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง
วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2566

MYTH OF TATTOO ON A WOMEN'S BODY

BY

TIKUMPORN JUTANOPPARAT

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT

OF THE REQUIREMENTS FOR

THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY IN LEADERSHIP

IN SOCIETY, BUSINESS AND POLITICS

COLLEGE OF SOCIAL INNOVATION

GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2023

ดุษฎีนิพนธ์เรื่อง

มายาคติของการสักบนเรือนร่างของผู้หญิง

โดย

ฑิฆัมพร จุฑานพรัตน์

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง

มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2566

ดร.นพ.มโน เมตตานันโท เลาหวนิช
ประธานกรรมการสอบ

ผศ.ดร.กนกรัตน์ ยศไกร
กรรมการ

ดร.เอกพจน์ คงกระเรียน
กรรมการ

ผศ. ดร.ฉัตรวรัญช์ องคสิงห์
กรรมการ

ดร.ชนัฐนันท์ ม่วงวิเชียร
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ร.ต.หญิง ดร.วรรณี ศุขสาตร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
16 สิงหาคม 2566

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

Dissertation entitled

MYTH OF TATTOO ON A WOMEN'S BODY

by

TIKUMPORN JUTANOPPARAT

was submitted in partial fulfillment of the requirements

for the degree of Doctor of Philosophy in Leadership in Society, Business and Politics

Rangsit University

Academic Year 2023

Mano Mettananto Laohavanich, Ph.D. Examination Committee Chairperson	Asst.Prof. Kanokrat Yossakrai, Ph.D. Member
Ekaphot Congkrarian, Ph.D. Member	Asst.Prof. Chatwarun Angasinha, Ed.D. Member

Chanatnan Muangwichian, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plt.Off. Vannee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

August 16, 2023

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารและคณาจารย์ทุกคนของมหาวิทยาลัยรังสิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.ชนัฐนันท์ ม่วงวิเชียร อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้คำแนะนำในการคัดเลือกเรื่องที่จะทำการศึกษาค้นคว้า ให้ความรู้ด้านวิชาการ และข้อคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ รวมทั้งให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงงานวิจัยการศึกษาอิสระให้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณ ดร.นพ.มโน เมตตานนโท เลาหวณิช ผศ. ดร.กนกรัตน์ ยศไกร และ ดร.เอกพจน์ คงกระเรียน คณะกรรมการที่ได้ร่วมกันสละเวลามาเป็นกรรมการและให้คำแนะนำเพื่อทำให้ดุษฎีนิพนธ์มีความสมบูรณ์มากขึ้น และท่านที่มีความสำคัญที่สุดที่ผู้วิจัยอยากขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ฉัตรวรัญช์ องคสิงห์ ที่คอยแนะนำ ชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษา และผลักดันจนงานวิจัยเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

การดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ หากขาดความร่วมมือจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางการวิจัย ประกอบด้วย 1. พระอาจารย์นุ อ.หนู กันภัย อ.ยิ่ง ยังเติร์ก ช่างโดนัท DJ ปอ 2 . ครูเบส ครูกิ๊ก ครูแซค ครูไอซ์ ครูเอ๋ย ครูดรีม ครูแคท ครูโรงเรียน Click Art 3. นิดหน่อย อัน เอิร์ธ ไอติม และท่านอื่นๆ และ 4. บุคคลที่ไม่มีรอยสัก ขอบพระคุณโอกาสที่ผู้วิจัยได้รับทั้งเวลา ความเมตตาอันสูงยิ่งจนทำให้สามารถจัดทำดุษฎีนิพนธ์นี้ได้สำเร็จ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.พิชญาดา ดำแก้ว ที่ช่วยผลักดันจนงานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ ป๊าชัย แม่ติ๋ม โกเชง เฮียบิ๊ก ที่คอยสนับสนุนในทุกทาง ขอบคุณเฮียเพ้นท์ เบล น้องนิก หลานๆ และบุคคลในครอบครัว ขอบคุณกำลังใจที่สำคัญที่สุดในชีวิต หนูดี ลูกสาวที่น่ารักที่ทำผู้วิจัยให้มีพลังแรงกาย และแรงใจในการทำงานวิจัยเล่มนี้อีกครั้ง ขอบคุณ ฝ้าย , เฟิร์น ที่คอยอยู่ข้าง ๆ ในทุกสถานการณ์ ขอบคุณเพื่อน ๆ รุ่นพี่ และรุ่นน้องทุกคน ทั้งที่ Click Art , น้องๆ Jughead , รุ่นพี่ รุ่นน้องที่มหาวิทยาลัยรังสิต และในทุกที่ที่พบกัน ที่คอยช่วยเหลือเอื้อเฟื้อแบ่งปันความเป็นกัลยาณมิตร ให้กำลังใจ เตือนสติ และชี้แนะแนวทาง จนทำให้ผู้วิจัยสามารถจัดทำงานวิจัยเล่มนี้ได้จนเสร็จสมบูรณ์

ในท้ายที่สุดนี้ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มิได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ รวมทั้งให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี ทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หรือนักศึกษาที่จะนำงานวิจัยนี้ไปปรับใช้เพื่อเป็นประโยชน์ หรือเพื่ออ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปผู้วิจัยยินดีเป็นอย่างยิ่ง

ฑิฆัมพร จุฑานพรัตน์

ผู้วิจัย

5806971 : ฑิฆัมพร จุฑานพรัตน์
ชื่อดุษฎีนิพนธ์ : มายาคติของการสักบนเรือนร่างของผู้หญิง
หลักสูตร : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ชนัฐนันท์ ม่วงวิเชียร

บทคัดย่อ

ดุษฎีนิพนธ์นี้ ต้องการเผยให้เห็นถึงอำนาจของมายาคติ ที่กระทำการผ่านภาคปฏิบัติการของความรู้ความเชื่อที่แสดงเจตจำนงและกำหนดอัตลักษณ์ของความเป็นอื่นให้กับผู้หญิงที่มีรอยสักในบริบทของสังคมไทย การสื่อสารของผู้หญิงผ่านรอยสักบนเรือนร่างตามความเชื่อ ความหวัง ความต้องการ และเจตจำนงของผู้หญิงในการสร้างอัตลักษณ์และความรู้ใหม่ให้กับรอยสักบนเรือนร่างเพื่อการยอมรับของคนในสังคม ผลการศึกษาพบว่า ด้านหนึ่งรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งชี้ความต่ำต้อย ตราบาปของการเป็นทาส และการต้องโทษ มีค่าเพียงความเป็นอื่น แต่ปัจจุบันผู้หญิงให้คุณค่าของรอยสักแตกต่างออกไป โดยการสร้างอัตลักษณ์แห่งตัวตนใหม่ รอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงจึงกลายเป็นพื้นที่ของการบันทึกความทรงจำที่งดงาม และความเจ็บปวดกลายเป็นประตูพื้นที่ทางโอกาสของการมีชีวิตอย่างมีคุณค่า และเป็นสุนทรียงานศิลปะบนผิวหนังที่สวยงาม ขณะเดียวกันด้วยมายาคติชุดเดิม มายาคติกลับทำให้รอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงถูกตราประทับในแง่ของความต่ำ ความผิดแปลก ความแตกต่างจากคนในสังคม และความเป็นอื่น อำนาจที่จัดกระทำต่อรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงคือ มายาคติ ที่มีภาพจำของอดีตและการแปลความหมาย ข้อเสนอของงานวิจัยคือ มายาคติรอยสักในสังคมไทยควรสร้างความหมายชุดใหม่และเอื้อต่อการให้โอกาสของความเท่าเทียม สร้างสังคมที่เห็นคุณค่าของชีวิต ยอมรับในความแตกต่าง สร้างเจตคติที่ดีทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ด้วยการเปลี่ยนวิธีคิด ความเชื่อ เพราะชีวิตของคนไม่ควรได้รับการตัดสินและกำหนดคุณค่าจากชุดความรู้ชุดเดียวภายใต้กรอบของทฤษฎีความรู้กระแสหลัก ควรคำนึงถึงอำนาจเชื่อมโยงที่แอบแฝงอยู่ภายใต้บริบทและประสบการณ์ และเจ้าของประสบการณ์นั้นต้องมีส่วนในการสร้างชุดความรู้เกี่ยวกับตัวตนและการสร้างอัตลักษณ์ ไม่ใช่จากคนอื่นที่สร้างมายาคติขึ้นมาชุดความรู้ที่อ่อนแอและเต็มไปด้วยคำถาม ให้มีอำนาจในการกำหนด ตัดสินและชี้ชะตาผู้คน

(ดุษฎีนิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 239 หน้า)

คำสำคัญ: มายาคติ, การสัก, มายาคติของการสักบนเรือนร่างของผู้หญิง

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

5806971 : Tikumporn Jutanopparat

Dissertation Title : Myth of Tattoo on a Women's Body

Program : Doctor of Philosophy in Leadership in Society, Business and Politics

Dissertation Advisor : Chanatnan Muangwichian, Ph.D.

Abstract

The objective of this dissertation was to demonstrate the strength of myth through the application of knowledge. These beliefs indicate intention and determine the identity of otherness for women with tattoos in Thai society; women's communication through tattoos on the body according to the beliefs, hopes, needs, and intentions of women in creating new identities and knowledge for tattoos on the body for the acceptance of the people in society.

The findings revealed that one aspect of the tattoo on a woman's body is a symbol that denotes the ignominy of slavery and punishment. Still, tattoo values have changed today by establishing a new identity for the body. Thus, the tattoos on the women's bodies became a place to document both happy and sad memories. It is now a chance to live meaningfully and be a work of art on gorgeous skin. Concurrently, with the same misconception, myths have imbued tattoos on women's bodies with a stigmatized sense of depravity, eccentricity, social differentiation, and otherness. The power attributed to tattoos on women's bodies is an illusion with memory and interpretation of the past. It was recommended that the myth of tattoos in Thai society should create a new set of meanings and be conducive to equal opportunities, creating a society that values life, tolerates differences, and fosters a positive attitude towards oneself and others by fostering a culture that values life. People's lives should not be evaluated and assessed based on a singular body of knowledge within the context of conventional knowledge theory. When considering identity formation, it is crucial to acknowledge the impact of context and personal experience. Individuals with expertise in this field must play a role in establishing a collective understanding of identity formation. It is imperative only to permit the decisions made about individuals to be based on complete or accurate information.

(Total 239 pages)

Keywords: Myth, Tattoo, Myth of Tattoo on a Woman's Body

Student's Signature …..... Dissertation Advisor's Signature .....

สารบัญ

		หน้า
กิตติกรรมประกาศ		**ก**
บทคัดย่อภาษาไทย		**ข**
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		**ค**
สารบัญ		**ง**
สารบัญรูป		**ซ**
บทที่ 1	**บทนำ**	**1**
	1.1 ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย	1
	1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	13
	1.3 คำถามการวิจัย	14
	1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
	1.5 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	15
บทที่ 2	**แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	**15**
	2.1 แนวคิดทฤษฎีมายาคติ (Myth)	15
	2.2 แนวคิดอัตลักษณ์ (Identity)	24
	2.3 แนวคิดความเป็นอื่น (Otherness)	29
	2.4 ทฤษฎีการประทับตรา (Labelling Theory)	33
	2.5 ทฤษฎีสตรีนิยม (Feminist Theory)	37
	2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
	2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย	48
บทที่ 3	**ระเบียบวิธีการวิจัย**	**50**
	3.1 รูปแบบของการวิจัย	50
	3.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก	52

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 3	**ระเบียบวิธีการวิจัย**	**50**
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
	3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
	3.5 การจัดการข้อมูล (Data Management)	59
	3.6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	60
	3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิเคราะห์	61
	3.8 ประเด็นจริยธรรมในการวิจัย	63
บทที่ 4	**ตัวตนของรอยสักในสังคม**	**65**
	4.1 ประวัติและพัฒนาการของการสัก	65
	4.2 ประเภทและชนิดของรอยสัก	71
	4.3 มิติความเป็นศิลปะของรอยสัก	107
	4.4 มิติความเข้มขลัง สายมูเตลู	110
	4.5 วิธีการสัก	118
	4.6 การรักษารอยสัก	126
บทที่ 5	**รอยสักของผู้หญิง : มายาคติ อัตลักษณ์และคุณค่าของความเป็นอื่น**	**133**
	5.1 รอยสัก : พื้นที่สากลบนเรือนร่าง	133
	5.2 รอยสัก : คุณค่าและความหมายบนความเจ็บปวด	144
	5.3 รอยสัก : ตราประทับและความทรงจำ	145
	5.4 รอยสัก : ศิลปะ ความงามที่ติดตรึง	148
	5.5 รอยสัก : อำนาจและการต่อรองของชายหญิง	152
	5.6 รอยสัก : เสียงวิพากษ์ที่ท้าทาย	154
	5.7 สรุป	159
บทที่ 6	**สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	**162**
	6.1 อัตลักษณ์และมายาคติ : จุดเริ่มของรอยสัก	162

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 6	**สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	**162**
	6.2 การประทับตรา และความเป็นอื่น : การจากัดพื้นที่ให้กับรอยสัก	168
	6.3 การอภิปรายผล	171
	6.4 ข้อเสนอแนะ	174
บรรณานุกรม		**176**
ภาคผนวก		**184**
	ภาคผนวก ก ภาพรอยสักแนวต่าง ๆ	185
	ภาคผนวก ข ไอเดียการสักที่มีความหมาย	208
	ภาคผนวก ค ชีวิตในรอยสัก	215
	ภาคผนวก ง แผนภูมิความเจ็บปวดของรอยสัก: ที่ที่เจ็บที่สุด น้อยที่สุด และอีกมากมาย	223
	ภาคผนวก จ Thailand Tattoo Expo งานแสดงที่รันวงการสักสัญชาติไทยจาก Ink on skin เป็น Art on skin	233
ประวัติผู้วิจัย		239

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
4.1	คุณสายป่าน อภิญญา (นักแสดง)	71
4.2	รอยสักของชนเผ่าโพลีนีเซียน (Polynesians Tribal tattoo)	72
4.3	รอยสักของชนเผ่าเมารี (Maori Tribal tattoo)	73
4.4	รอยสักรูปเต่าของชนเผ่าฮาวาย (Hawaiian Tribal tattoos)	73
4.5	รอยสักถมดาผสมผสานลายญี่ปุ่น	74
4.6	รอยสักถมดาผสมผสานลายอินเดีย	75
4.7	รอยสักถมดาผสมผสานกับลายดอกไม้	75
4.8	รอยสักแนวโอสคูล	76
4.9	รอยสักลายประภาคารแนวโอสคูล	77
4.10	รอยสักลายตาแนวโอสคูล (ผู้รับการสักคือผู้ทำงานวิจัยชิ้นนี้)	77
4.11	Sailor Jerry หรือ Norman Keith Collins ช่างสักสไตล์ Old School คนแรกของโลก	78
4.12	รอยสักลายหัวกะโหลกและผสมผสานกับลายปลาหมึกแนวนิวสคูล	79
4.13	รอยสักลายตัวการ์ตูน “เฟราลิกาตร์” ในเรื่องโปเกม่อนแนวนิวสคูล	80
4.14	รอยสักลาย “เบจิต้า” ในเรื่องดราก้อนบอลแนวนิวสคูล (ผู้รับการสัก คุณเอ๋ย พาฝัน)	80
4.15	รอยสักลายผู้หญิงแนวนีโอเทรดดิชั่นนอล (ผู้รับการสัก คุณเปิ้ล)	81
4.16	รอยสักรูปดอกโบตั๋นแนวนีเทรดดิชั่นนอล	82
4.17	รอยสักลายตาแนวนีเทรดดิชั่นนอล	82
4.18	รอยสักลาย HOU-OU (PHOENIX) หรือ นกฟีนิกซ์	84
4.19	ช่างใช้เข็มแซะเข้าไปในลักษณะเหมือนใช้ “สิ่ว” สลักงานไม้	84
4.20	รอยสักลายคาบูกิหน้ากากยักษ์ญี่ปุ่นแนว Irezumi	85
4.21	จิมมี่ห่วง	86
4.22	รอยสักไทยสมัยใหม่ลายหนุมาน	87
4.23	รอยสักไทยสมัยใหม่ลายพญาครุฑ	87
4.24	รอยสักไทยสมัยใหม่ลายพระพิฆเนศ	88

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
4.25	รอยสักยันต์ของนักแสดงฮอลลีวูด แอนเจลีนา โจลี่ (สักโดยอาจารย์หนู กันภัย)"	89
4.26	ลายสักยันต์ห้าแถว (โดยอาจารย์หนู กันภัย)	89
4.27	ลายสักยันต์เสือเหลียวหลัง (โดยอาจารย์หนู กันภัย)	90
4.28	ลายสักยันต์ฉัตรเพชร (โดยอาจารย์หนู กันภัย)	90
4.29	ลายสักยันต์จิ้งจก (โดยอาจารย์หนู กันภัย)	90
4.30	ภาพยนตร์เรื่อง " Alien"	92
4.31	รอยสักลายข้อต่อของร่างกายถูกแทนที่ด้วยชิ้นส่วนของเครื่องจักรแนวไบโอ	93
4.32	H.R. Giger	94
4.33	รอยสักแนวไบโอ (เนื้อฉีกขาดหรือมีแผลเหวอะหวะ)	95
4.34	รอยสักแนว Bio Mechanic	95
4.35	รอยสักภาพเหมือนแนวขาวดา (ผู้รับการสัก คุณศิริประภาพร (แคทเชอร์)	96
4.36	รอยสักภาพเหมือนแนวสีและขาวดา (ผู้รับการสัก คุณชนาธิป (โฟร์)	96
4.37	รอยสักภาพเหมือนแนวสี	97
4.38	รอยสักแนว Dotwork ผสมผสานกับรอยสัก Mandala	98
4.39	รอยสักแนว Dotwork ผสมผสานกับ Mandala	98
4.40	รอยสักมันดาล่าผสมผสานกับรูปทรงเลขาคณิต	100
4.41	รอยสักมันดาล่าผสมผสานกับลายดอกไม้	100
4.42	รอยสักตัวอักษรภาษาไทย (ผู้รับการสักคือผู้ทำงานวิจัยชิ้นนี้)	101
4.43	รอยสักตัวอักษรภาษาอังกฤษ "This too shall pass"	102
4.44	รอยสักมินิมอลลายเจ้าหญิง (ผู้รับการสักคือผู้ทำงานวิจัยชิ้นนี้)	102
4.45	รอยสักมินิมอลลายกระต่ายและวันเกิดของผู้รับการสัก	103
4.46	รอยสักสีน้ำลายสิงโต	103
4.47	รอยสักแนวสีน้ำรูปดอกบัวผสมงานกับงานฟร้อนต์	104
4.48	รอยสักแนว Geometric (ผู้รับการสัก คุณ Hiro ชาวญี่ปุ่น)	104

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
4.49	รอยสักแนว Geometric	105
4.50	รอยสักแนว Geometric	105
4.51	รอยสักแนว Blackwork ลาย Joker (ผู้รับการสักคือผู้ทำงานวิจัยชิ้นนี้)	106
4.52	รอยสักแนว Blackwork ลายแพะ (ผู้รับการสักคือผู้ทำงานวิจัยชิ้นนี้)	106
4.53	ภาพวาดรูปสัตว์ต่าง ๆ ที่ใช้สักของครูช่างสักยันต์ในวัดหลวงไชย	113
4.54	สัณฐาน	121
4.55	ตัวอย่างการลอกลาย	123
5.1	ตัวอย่างการปิดรอยสักด้วยแผ่นพลาสติกคลุมอาหาร	138
5.2	Han So Hee ที่มาพร้อมรอยสักก่อนเข้าวงการบันเทิงอย่างจริงจัง การถ่ายแคมเปญ Balenciaga ของ Han So Hee ที่เผยให้เห็นรอยสักเล็กน้อย	140
5.3	ภาพรอยสักบนหลังนี้ มีชื่อว่า “ทิม”	143
5.4	ลิซ่า แห่งวง Blackpink กับรอยสัก	155

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย

ปรากฏการณ์หนึ่งของสังคมในปัจจุบันที่ประจักษ์แก่สายตาอย่างไม่อาจปฏิเสธได้คือจำนวนการปรากฏตัวที่เพิ่มขึ้นของคนที่มีรอยสัก การมีรอยสักไม่ได้เกิดขึ้นอย่างไร้เดียงสา และไม่ได้เกิดขึ้นอย่างไร้ที่มา แต่มีคำตอบมากมายที่สนองต่อทุกคำถามของทุกรอยสักที่ปรากฏอยู่บนเรือนร่างของคนกลุ่มหนึ่งในสังคม จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาให้เห็นถึงเหตุผลที่ทำให้คนจำนวนหนึ่งเลือกที่จะหันมาใช้วิธีการสักลายเป็นรูปร่างลวดลายต่างๆ ลงบนร่างกายของตนเอง เพื่อให้เกิดบาดแผลบนเรือนร่าง เกิดการทำลายผิวหนัง และตามมาด้วยความเจ็บปวด การที่บุคคลเหล่านั้นยอมเลือกใช้วิธีนี้ผ่านความหมายของมายาคติในการบันทึกเรื่องราว หรือความชอบ หรือจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม นั่นคือการตัดสินใจที่ต้องใช้ความกล้าหาญและพลังเป็นอย่างมาก เพราะนั่นคือการที่เขาหรือเธอเหล่านั้นจะมีชีวิตอยู่กับสิ่งที่พวกเขาเลือกไปจนชั่วชีวิต ต้องแบกรับคำถามที่บางครั้งผู้ถามไม่ได้ต้องการคำตอบอย่างแท้จริง เขาและเธอผู้มีรอยสักต้องต่อสู้และอดทนกับการต่อต้านจากคนรอบตัว รอยสักถูกตราประทับว่าเป็นการกระทำและการตัดสินใจที่น่ารังเกียจ ต้องแบกรับความอับอาย เมื่อต้องเผชิญหน้ากับคำถามของญาติพี่น้อง หรือบางครั้งต้องคอยปกปิด อำพราง ซ่อนเร้นรอยสักไม่ให้คนอื่นๆ มองเห็น ด้วยมายาคติเพราะรอยสักคือการประทับตราที่ไม่อาจจะลบเลือนได้ และมากไปกว่านั้นสังคมได้กำหนดคุณค่าเชิงลบให้ โดยไม่เคยตั้งคำถามว่าอะไรคือเหตุผลของการตัดสินใจสร้างรอยสักที่เป็นการแสดงสัญลักษณ์บางอย่างลงบนเรือนร่างของตนเอง แน่นอนว่าทุกการตัดสินใจไม่ได้เกิดขึ้นอย่างไร้ที่มา การสักก่อเกิดขึ้นในบริบทของสังคมไทยและสังคมโลกมาช้านาน ด้วยจุดประสงค์ในการสร้างความหมายที่เหมือนและแตกต่างอย่างชัดเจน

การสัก (Tattoo) คือการเขียนสีและลวดลายต่าง ๆ ลงบนร่างกายของมนุษย์ ด้วยการใช้เหล็กแหลมจุ้มหมึกหรือน้ำมัน แล้วแทงที่ผิวหนังให้เป็นอักขระ เครื่องหมายหรือลวดลาย ถ้าใช้หมึกเรียกว่า “สักหมึก” ถ้าใช้น้ำมันเรียกว่า “สักน้ำมัน” รอยสักอาจคงอยู่เพียงชั่วคราวหรือถาวร การสักเป็นการทำลายผิวเพื่อให้เกิดภาพ หลังจากสักไปแล้วผิวก็จะตกสะเก็ดเป็นกระบวนการที่

ร่างกายรักษาตัวเองก่อนจะหลุดลอกและปรากฏออกเป็นภาพที่สัก (กัญญาณัฐ์ เตโชติอัศนีย์, 2566) การสักมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน โดยมีเหตุผลในการสร้างรอยสักที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละบริบทและความสำคัญในยุคแต่ละสมัย

ในยุคประวัติศาสตร์กรีกโบราณที่ได้มีการนำการสร้างรอยสักมาใช้เพื่อการสอดแนม ดังนั้นการสักในสมัยนั้นจึงเป็นการสักบริเวณศีรษะ โดยมีจุดประสงค์เพื่อการส่งข่าวสารและอำพรางข่าวสารที่ถูกส่งออกไปเพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามล่วงรู้ บาล เฮโรโดตุส นักปราชญ์ของกรีกได้บันทึกไว้ว่า ในอดีตเมื่อต้องเข้าไปสืบความลับในฝ่ายตรงข้ามหรือในดินแดนของศัตรู ก่อนการสักจะต้องโกนศีรษะเอาเส้นผมออกจนหมด หลังจากนั้นจึงค่อยทำการสักข้อความที่ต้องการจะสื่อสารลงไปตรงกลางศีรษะ แล้วจึงปล่อยให้ผมยาวออกมาตามเดิม จึงจะสามารถนำความลับนั้นไปบอกแก่ฝ่ายตนเองโดยผ่านแนวข้าศึกได้อย่างสะดวก (อารียา คหะวงค์, 2564)

การเกิดขึ้นและการสร้างรอยสักจึงไม่ใช่สิ่งที่ไร้ที่มา หากเป็นไปอย่างมีนัยสำคัญในยุคที่อาณาจักรกับอาณาจักรมีการทำศึกสงครามเพื่อแย่งชิงอำนาจและดินแดน การสักไม่ได้เกิดขึ้นด้วยเหตุผลของการอำพรางการส่งข่าวสารเท่านั้น หากแต่ในประเทศกรีกการสร้างรอยสักถือเป็นการสักเพื่อการทำสัญลักษณ์ในการสร้างหลักฐานต่างๆ ดังเช่น การสักสัญลักษณ์บนใบหน้าเพื่อแสดงถึงการเป็นทาสหรืออาชญากร การสักเพื่อบ่งบอกสถานะของความเป็น “ไพร่” หรือการสักเพื่อตีตราฐานะของความเป็น “แรงงาน” หรือเป็น “ทรัพย์สิน” หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ที่แสดงความหมายหรือสัญลักษณ์ที่แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อของแต่ละพื้นที่ โดยในบางพื้นที่มีความเชื่อเกี่ยวกับการสักที่หลากหลาย เช่น การสักในชาวอียิปต์โบราณนั้นเชื่อว่าการสักหรือการทำสัญลักษณ์ใดๆ ก็ตามบนร่างกาย ก็เพื่อเป็นสื่อให้วิญญาณในบุคคลรู้จักและจดจำร่างกายที่ตนเคยอาศัยอยู่ เมื่อวิญญาณมีอันต้องออกจากร่างไป วิญญาณนั้นจะกลับมาและสามารถเข้าสู่เรือนร่างได้อีกครั้งตามสัญลักษณ์ที่ปรากฏ การสักจึงเป็นสัญลักษณ์ว่าครั้งหนึ่งวิญญาณของคนผู้นั้นเคยอาศัยอยู่ในร่างนี้

ประวัติศาสตร์การสักในทวีปยุโรปเกิดขึ้นจากการที่คณะเดินเรือชาวยุโรปได้เดินเรือไปไกลจนถึงหมู่เกาะนิวซีแลนด์ ที่นั่นชนชาวพื้นเมืองมีรอยสักตามร่างกาย การสักของชนเผ่าเมารีในนิวซีแลนด์เกิดขึ้นตามความเชื่อว่ารอยสักนั้นแสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นหากผู้ที่ต้องการมีครอบครัวจะต้องผ่านการสักมาก่อน ถือเป็นการฝึกความอดทนในการต่อสู้กับความเจ็บปวด โดยนัยนี้สะท้อนว่าชนพื้นเมืองได้มีการสร้างสัญลักษณ์ของความเป็นชนเผ่าไว้บนร่างกาย คณะเดินเรือเกิด

ความประทับใจในรอยสักดังกล่าว จึงนำวัฒนธรรมการสักเข้าไปในยุโรป ก่อให้เกิดความนิยมอย่างแพร่หลายและทำให้การสักกลายเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ต่อมาการสักเริ่มแพร่หลายในทวีปยุโรป ประมาณปี ค.ศ. 787 หากแต่ในยุโรปจะไม่ทำการสักบนใบหน้า ด้วยเพราะมีความเชื่อในองค์พระผู้เป็นเจ้า การสักบนใบหน้าถือได้ว่าเป็นการลบหลู่ต่อพระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงสร้างมนุษย์ ส่วนทวีปแอฟริกาก็พบว่ามีการสักโดยการกรีดผิวหนังให้เป็นรอยเพื่อให้เกิดความสวยงามซึ่งเป็นวัฒนธรรมของชนเผ่าเช่นเดียวกัน ในสังคมของหมู่เกาะโพลินีเซียน ชาวเมารีก็เป็นที่รู้จักในการสักโดยเฉพาะการสักที่บริเวณใบหน้าอันแสดงถึงความน่าเกรงขามและสถานะทางสังคม (นันท์ชญา มหาขันธ์, 2542)

สำหรับในประเทศไทยแต่อดีตนั้นได้มีการสร้างรอยสักที่ข้อมือ เพื่อแสดงว่าบุคคลผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนไพร่หลวงมีสังกัดกรมกองแล้ว หรือหากสักที่หน้าผากหรือท้องแขนก็จะเป็นการแสดงว่าเป็นผู้ที่เคยต้องโทษจำคุก เป็นการประจานความผิดตามกฎมณเฑียร (อารียา คหะวงค์, 2564) การสักจึงมักเป็นการทำสัญลักษณ์เฉพาะบนร่างกายของทาสและอาชญากร และผู้ที่มีสถานะเป็น “แรงงาน” หรือเป็น “ทรัพย์สิน” ของเจ้าขุนมูลนาย ภาพตัวแทนของไพร่ในสังคมสยามจึงถูกลดทอนให้เหลือเพียงมิติเชิงการเมือง การปกครอง กฎหมาย และเศรษฐกิจ ซึ่งไพร่จะต้องเป็นแรงงานรับใช้งานต่างๆ ของราชการ งานหลวง และงานตามคำสั่งของเจ้าขุนมูลนาย ภายใต้โครงสร้างความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ ดังปรากฏในการงานเขียนเรื่อง “ฐานันดรไพร่” (ขจร สุขพานิช, 2542) และ “อยู่อย่างไพร่” (ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, 2543) ได้อธิบายว่า ไพร่จะต้องสังกัดอยู่กับเจ้าขุนมูลนายเพื่อแลกเปลี่ยนกับการคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน แต่ในเวลาเดียวกันการเป็นไพร่ในสยามเป็นเรื่องของความสมัครใจ ไพร่มีอิสระที่จะทำมาหากินและสร้างที่อยู่อาศัยในที่ดินรกร้างว่างเปล่า แต่ไพร่จะต้องไปแจ้งแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ออกโฉนดที่ดินเป็นหลักฐาน ไพร่ที่ขยันทำมาหากินจะสามารถจับจองที่ดินเพื่อทำนาได้ตามความต้องการโดยไม่มีข้อจำกัดว่าห้ามเกินกี่ไร่ ไพร่ในสยามจึงมีอิสระในการทำมาหากินตามกำลังของตัวเองในระดับหนึ่ง

งานสองชิ้นดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นสถานะของความเป็นไพร่ และ “รอยสัก” ที่แสดงถึงสถานะของความเป็นไพร่ ซึ่งนอกจากจะมีความสัมพันธ์ในมิติเศรษฐกิจและการปกครอง ซึ่งก็คือการมองในเชิงโครงสร้างของชนชั้นและการควบคุมกำลังคนให้อยู่ในสังกัดของเจ้านาย ทำให้สภาพการดำรงชีวิตของไพร่วนเวียนอยู่กับเรื่องการทำงานเพื่อตอบสนองมูลนายเป็นหลัก โดยนัยนี้ไพร่จึงไม่อาจออกจากสถานะความเป็นไพร่ได้ ตราบใดที่รอยสักยังไม่ลบเลือนและสภาพของการเป็นทาสไม่ได้ถูกถอดถอนออกไป

ในสังคมไทยในอดีต นอกจากรอยสักจะแสดงถึงสถานะทางชนชั้นสังคมแล้ว “รอยสัก” ยังแสดงถึงมิติทางเพศภาวะที่น่าสนใจ โดยไพร่ที่เป็นเพศชายซึ่งถูกเกณฑ์แรงงานไปรับใช้หลวงและเจ้านาย คือกลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญที่จะชี้ให้เห็นว่า “ความเป็นชาย” ของชนชั้นล่างถูกสร้างและถูกให้ความหมายต่างไปจากชนชั้นปกครองอย่างไร ดังนั้นการสร้างรอยสักนอกจากจะเป็นเครื่องหมายบ่งชี้ถึงความเป็นไพร่ เป็นทาสแล้ว รอยสักยังเป็นเครื่องหมายแสดงสถานะของความเป็นชายและความกล้าหาญอีกด้วย

รอยสักลงยันต์ปรากฏให้เห็นเด่นชัดในสมัยอยุธยาตอนต้น ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ พ.ศ. 1991-2031 เพื่อเป็นการทำเครื่องหมายแสดงหลักฐาน เช่น สักข้อมือ แสดงว่าได้ขึ้นทะเบียนเป็นชายฉกรรจ์มีสังกัดกรมกองแล้ว การมีรอยสักในสมัยโบราณ ผู้ชายเกือบทุกคนจะมีรอยสักบนร่างกายเพื่อบ่งบอกว่าเป็น “ลูกผู้ชาย” หรือ “ชายชาตรี” โดยเฉพาะในเขตวัฒนธรรมไทใหญ่ วัฒนธรรมล้านนาและวัฒนธรรมอีสาน ผู้ชายจะสักหมึกสีดำบริเวณขาตั้งแต่เอวถึงหัวเข่าเรียกว่า “สักขาลาย” หรือ “สักขายาว” (สักเตี่ยวก้อม หรือ สักขาก้อม) บางคนสักลงมาถึงกลางขา ลวดลายที่สักจะเป็นลายสัตว์ ลายใบไม้ ตัวเลข อักขระและตัวอักษร (สังคีต จันทนะโพธิ, 2552) รอยสักบนร่างกายผู้ชายล้านนา / อีสานจะทำหน้าที่แตกต่างกัน เช่น “การสักข่ามคง” เพื่อการอยู่ยงคงกะพัน หนังเหนียว “การสักข่ามพิษ” เพื่อป้องกันไม่ให้สัตว์มีพิษมาทำร้าย และ “การสักขาลาย” เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของความแข็งแรง ความกล้าหาญและเป็นเครื่องหมายบ่งบอกว่าผู้ชายคนนั้นเติบโตเป็น “ผู้ชายเต็มตัว” ผู้ชายคนใดไม่มีรอยสักที่ขา (ขาขาว) จะถูกอธิบายว่าเป็นคนขี้ขลาดอ่อนแอ รอยสักจึงเป็นการแสดงออกทางสังคมที่ผู้ชายมีไว้เพื่อประกาศความเป็นชายที่สมบูรณ์ ในอีกแง่หนึ่งจะเห็นว่าการสักลายทำให้เกิดการแบ่งว่าใครคือ “ผู้ชาย” และใครที่ไม่ใช่ “ผู้ชาย” รอยสักจึงเป็นดัชนีที่ผู้ชายมีไว้สำหรับตรวจสอบความเป็นชายของกันและกัน ในวัฒนธรรมล้านนาและอีสาน “ความเป็นชาย” กับการมีรอยสักหมึกบนร่างกายจึงเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้

ขณะเดียวกัน เมื่อศึกษาในแง่มุมของผู้หญิงก็พบว่า ผู้หญิงก็สามารถมีรอยสักได้ เช่น สักแขน สักข้อมือ เพื่อป้องกันมิให้งูและสัตว์มีพิษมากัด (สังคีต จันทนะโพธิ์, 2552) การลงน้ำมันทาตัวเพื่อให้เหนียวอยู่ยงคงกระพัน ดังปรากฏในการศึกษางานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การสื่อสารเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมการสักล้านนา” ซึ่งได้บอกเล่าถึงวิธีคิดต่อรอยสักที่สะท้อนผ่านวรรณคดีไทยเรื่อง “ขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วบวชเณร” มีใจความว่า การสักในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นการจัดระเบียบประชากร โดยกรมพระสุรัสวดีมีหน้าที่ทำทะเบียนราษฎร์ที่ต้องรับราชการตามกฎหมาย เรียกว่า “ทะเบียนเลก” สักไว้บริเวณแขนใกล้ข้อมือ สำหรับบอกสังกัดของไพร่ ดังนั้นเมื่อหลอมรวม

เรื่องราวความเชื่อและรอยสักซึ่งเป็นสัญลักษณ์ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้หน้าที่ของรอยสักมิได้มีเพียงเพื่อแบ่งกรมกองเท่านั้น แต่ยังเป็นการแสดงความเชื่อทางศาสนาตามจดหมายเหตุของ มร.เดอ ลาลูแบร์ มีการกล่าวถึงการสักที่แสดงความเชื่อด้านคงกระพันชาตรีด้วย (ธนาวุฒิ ฤทธิ์ช่วย และศุภฤกษ์ โพธิไพรัตนา, 2556)

ในสมัยอยุธยา การควบคุมไพร่ให้อยู่ในสังกัดมูลนายมีความสำคัญมาก เพราะสภาพสังคมต้องเผชิญกับศึกสงครามจากรอบด้าน การมีกำลังคนที่ชัดเจนช่วยให้สามารถเรียกคนเหล่านั้นมาใช้งานได้ทันทีในยามที่มีเหตุฉุกเฉิน ทั้งนี้กรมพระสุรัสวดีซึ่งมีหน้าที่หลักในการทำทะเบียนราษฎร์ (ทะเบียนหางว่าว) ไพร่ชายที่ทำทะเบียนแล้วจะเรียก “เลก” หมายถึงการสักเครื่องหมายลงบนแขนใกล้กับข้อมือ บางครั้งก็สักที่คอ รักแร้หรือขา ไพร่ที่ถูกสักเลกจะเป็นคนที่มีสังกัดอย่างชัดเจนหรือเป็นสมบัติของราชการ การศึกษาของสังคีต จันทนะโพธิ พบว่าเด็กชายจะถูกสักเลกตั้งแต่วัยเยาว์และการมีเลกบนข้อมือก็จะได้รับการดูแลคุ้มครองจากราชการดีกว่าคนที่ไม่มีเลก คำอธิบายนี้ได้ทำให้เห็นลักษณะสังคมที่คล้ายกับกองทหารที่จำเป็นต้องสร้างกฎระเบียบในการจำแนกและจัดคนเข้าหมู่เหล่าต่างๆ ไพร่ที่อยู่ในสังกัดของมูลนายจึงได้รับฉายาว่า “ลูกหมู่” ลักษณะดังกล่าวนี้ คือสังคมที่ต้องการความเป็น “กลุ่มก้อน” การมีไพร่หรือลูกหมู่ในสังกัดของมูลนายที่ชัดเจนจะช่วยให้ง่ายต่อการตรวจสอบและสั่งการ สังคมลักษณะนี้ได้รับการวิเคราะห์ว่าการมีกลุ่มมีพวกจะช่วยให้การควบคุมดำเนินไปง่ายขึ้น สังคมไพร่จึงไม่ใช่แค่สังคมของแรงงาน แต่ยังเป็นสังคมของการสร้างกลุ่ม แต่ภายในกลุ่มแต่ละกลุ่มไม่ได้มีความเป็นเอกภาพ ยังมีความขัดแย้งเกิดขึ้นตลอดเวลา (สังคีต จันทนะโพธิ, 2552) ซึ่งรอยสักก็เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการสร้างกลุ่ม แบ่งแยกกลุ่ม ซึ่งแสดงถึงโครงสร้างทางสังคมในการควบคุม ตรวจสอบและสั่งการ

ความเป็นมาของรอยสักในสังคมไทย จึงเป็นสิ่งที่มีความหมายและมีนัยอันหลากหลาย ซึ่งได้แก่การเป็นสัญลักษณ์เครื่องหมายแสดงการประจานความผิด การเป็นสัญลักษณ์ของการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่วัยผู้ใหญ่หรือการเกณฑ์แรงงาน การแสดงถึงความมีเสน่ห์และความเป็นชายชาตรีของชายหนุ่มที่สามารถสะท้อนความมีเสน่ห์ดึงดูดต่อเพศตรงข้าม และประโยชน์ของความอยู่ยงคงกระพันในรูปแบบของการสักยันต์ เพื่อความศักดิ์สิทธิ์รักษาชีวิตรอด โดยเฉพาะเมื่อมีการออกรบทำศึกสงคราม เหล่าทหารมักนิยมสักยันต์ไว้ตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย โดยมีความเชื่อว่ารอยสักนั้นจะทำให้หนังเหนียวฟันแทงไม่เข้า การสักในเมืองไทยนิยมทางด้านไสยศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ทั้งที่สักกันเองหรือพระเป็นผู้สักให้ การสักเป็นรูปภาพก็มีนัยต่อการแปลความหมายและความเชื่อ เช่น รูปหนุมาน , รูปเสือ , รูปใบลาน การสักยันต์เชื่อว่าทำให้อยู่ยงคงกระพันชาตรี หนัง

เหนียวแทงไม่เข้า ยิงไม่ออก “ผู้สักรูปหนุมาน” มีความเชื่อว่าจะสามารถปีนป่าย เหินหาวได้อย่างแคล่วคล่อง “ผู้สักรูปเสือ” ทำให้มีความดุดันเหี้ยมโหด เป็นต้น

จากการศึกษางานวิทยานิพนธ์ “ทุนและพื้นที่ : ศึกษากรณีการก่อตัวของกลุ่มสักยันต์ห้าแถวหนุนดวงในกรุงเทพมหานคร” พบว่าในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รอยสักเป็นเครื่องหมายที่เป็นการลงโทษ โดยสักไว้ที่หน้าผากของนักโทษ มีการบัญญัติไว้ในกฎมณเฑียรบาลและได้ยกเลิกไปในช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย พ.ศ.2475 ส่วนการสักเลก ซึ่งเป็นการทำเครื่องหมายเพื่อแสดงการขึ้นทะเบียนเป็นไพร่หลวงที่มีสังกัดกรมกองนั้นได้ถูกยกเลิกไปในสมัยรัชกาลที่ 4 ส่วนการสักที่หน้าผากหรือการสักท้องแขนให้กับผู้ต้องโทษจำคุก ถูกยกเลิกไปในปี พ.ศ. 2475 (วรรณนิภา ชวนชม, บุญยง ชื่นสุวิมล และนิติ ภวัครพันธ์, 2554)

สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่มีรอยสักได้รับการตีตราอาจจะมาจากการสักบนเรือนร่างของนักโทษ ซึ่งมีทั้งผู้ที่สักก่อนจะเข้าคุกในเรือนจำและผู้ที่เข้าไปรับการสักในคุก นักโทษมีรอยสักอันแสดงถึงเอกลักษณ์ที่ได้มาจากเรือนจำ และลักษณะของรอยสักในแต่ละเรือนจำก็มีความแตกต่างกันอันแสดงให้เห็นถึงที่มาของการเป็นนักโทษอย่างเด่นชัดและมีลักษณะที่แตกต่างไปจากรอยสักของบุคคลทั่วไป อาจจะเนื่องมาด้วยความอัตคัดของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการสักที่ไม่มีความพร้อมตามข้อจำกัดของเรือนจำและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายของเหล่านักโทษทำให้รอยสักมีลักษณะจำเพาะที่บ่งชี้ว่าเป็นรอยสักจากเรือนจำ การสักที่เกิดขึ้นภายในเรือนจำไม่ได้มีแต่นักโทษในประเทศไทยเท่านั้นแต่มีในอีกหลายๆ ประเทศ ในประเทศญี่ปุ่นรอยสักเป็นเหมือนตราบาปที่ไม่เป็นที่ต้องการหรือยอมรับได้ด้วย เพราะรอยสักที่มาพร้อมกับความโหดร้ายของคนที่มีรอยสักซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของแก๊งค์อันธพาลต่างๆ ซึ่งปรากฏให้เห็นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง แต่ละแก๊งค์แต่ละกลุ่มก็จะมีรอยสักที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นการบอกให้ทราบถึงสังกัดของอันธพาลและเป็นสัญลักษณ์ให้เห็นว่าบุคคลเหล่านั้น คืออาชญากร คือนักฆ่า ส่วนรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงก็เป็นเครื่องบ่งชี้ว่านั่นคือผู้หญิงที่มีความแตกต่างจากผู้หญิงทั่วไป คือโสเภณี และรอยสักที่ปรากฏก็จะเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า ผู้หญิงคนนี้เป็นโสเภณีที่ได้รับการดูแลจากแก๊งค์อันธพาล ผู้เป็นเจ้าของรอยสักใครจะมาละเมิดไม่ได้ รอยสักจึงกลายเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มที่เป็นอาชญากร เป็นบุคคลที่ไม่มีใครอยากเข้าใกล้และไม่มีใครต้องการจะเกี่ยวข้องด้วย จึงเป็นกลุ่มคนที่ถูกตัดขาดออกจากสังคมคนปกติ รอยสักจึงกลายเป็นภาพตัวแทนของความไม่มีคุณค่า ภาพตัวแทนของความโหดร้ายและความน่ารังเกียจ คือภาพตัวแทนของคนที่ทำงานผิดกฎหมาย อันเป็นผลกระทบกับการ

แสดงออกและการลดหรือเพิ่มคุณค่าของผู้มีรอยสักที่มองหาคุณค่าใดใดไม่ได้ หากแต่คุณค่านั้นเกิดขึ้นจากผลพวงของพฤติกรรมที่สังคมเห็นว่าไร้ค่า หากมองอย่างรอบด้านจะเห็นได้ว่ารอยสักคือภาพสะท้อนของบางเหตุผลของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ของคนแต่ละยุคสมัย รอยสัก หรือรอยจารึก เป็นตราประทับที่ตอกตรึงมนุษย์ที่มีค่าเพียงสิ่งของ รอยสักที่ถูกนำมาใช้ในการอธิบายเกี่ยวกับความเป็นไปในคุณค่าของชีวิต ความเป็นยุคสมัย ความแตกต่างของคนในสังคม ที่บอกเล่าเรื่องราวความเป็นชนชั้น และแนวคิดทัศนคติต่อการดำรงของคนอีกกลุ่มหนึ่งภายใต้สัญลักษณ์ที่ไม่อาจรื้อถอน ต้องยอมจำนนอยู่ภายใต้ชุดความรู้และอำนาจพฤติกรรมการปกครองและการครอบครองและการกดทับแรงงานในยุคสมัย แล้วส่งต่อชุดความรู้จากรุ่นสู่รุ่นจนกลายเป็นมายาคติทางความเชื่อที่ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อชีวิตของผู้ที่มีรอยสัก ในทัศนะของคนกลุ่มหนึ่งผู้ที่มีรอยสักอาจจะเป็นบุคคลที่คนที่เรียกตัวเองว่าเป็นคนปกติจะต้องหลีกหนีเสียให้ไกล ไม่เข้าไปพัวพันด้วยกรณีใดๆ ด้วยเพราะเป็นคนที่มีรอยสักตกอยู่ภายใต้ไสยศาสตร์ที่น่ากลัว เป็นกลุ่มคนที่มีพื้นที่สีเทา ไม่ขาว ไม่ดำ ไม่ชัดเจน สุ่มเสี่ยงต่ออบายมุขและอาชีพที่ไม่สุจริต มีชีวิตอันเป็นที่น่ารังเกียจ หากไม่ติดยา ก็คงติดคุกติดตะราง มายาคติแห่งรอยสักจึงเคลื่อนที่เข้าครอบงำความคิดความเชื่อของคนในสังคม คนที่มีรอยสักจึงถูกลดทอนคุณค่าในสังคมให้เป็นได้แค่คนชั้นต่ำ คนไม่ดี เป็นคนชายขอบ คนที่มีรอยสักถูกทำให้เป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน ไร้คุณค่า ไร้สิทธิ์ไร้เสียง และไม่เป็นที่พึงประสงค์ที่ไม่เหลืออำนาจใดๆ เพื่อการต่อรอง ทำได้เพียงซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่ของตนเอง เฉพาะกลุ่ม เฉพาะที่เท่านั้น

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยพบว่าการศึกษาเกี่ยวกับรอยสักมีเนื้อหาที่เน้นร่องรอยทางประวัติศาสตร์และการสักบนเรือนร่างของเพศชาย ซึ่งในปัจจุบันนี้การเกิดขึ้นของรอยสักได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน ทั้งในเรื่องของจุดประสงค์ในการสักและรูปแบบ ลวดลาย รูปภาพ มีความหลากหลาย และมีความหมายที่แตกต่างกันออกไปอย่างสิ้นเชิง รอยสักไม่ใช่สิ่งที่สามารถมองเห็นได้บนร่างกายของผู้ชายเท่านั้น หากแต่ในปัจจุบันนี้สามารถมองเห็นรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างน่าสนใจ และด้วยมุมมองที่เปลี่ยนไป รอยสักกลายเป็นมายาคติศิลปะบนเรือนร่าง รอยสักกลายเป็นสัญญะของความทรงจำ รอยสักได้เข้ายึดครองพื้นที่ทางร่างกายของบุคคลเพื่อเป็นพื้นที่ในการเล่าเรื่อง เป็นพื้นที่เพื่อใช้บันทึกเรื่องราวที่มีความหมาย ในทางหนึ่งรอยสักเหล่านั้นแลกมาด้วยความเจ็บปวด เพื่อต้องการสร้างรูปภาพบนเรือนร่างที่สวยงาม แต่ในมุมมองที่แปลกแยกและแตกต่าง รอยสักยังคงตกอยู่พื้นที่ของการตีตรา ของการตอกย้ำความเป็นอื่นในสังคม รอยสักยังคงเป็นสัญญะของคนที่ผ่านการถูกจองจำ ของความไม่เป็นปกติ ภาพของรอยสักบนเรือนร่างจึงเกิดขึ้นท่ามกลางความขัดแย้งทางความเชื่อและการยอมรับ

รอยสักจึงดำรงอยู่อย่างคลุมเครือ ในแง่หนึ่งมีความพยายามทำให้เกิดความหมายใหม่ ให้กลายเป็นศิลปะบนเรือนร่าง แต่อีกกลุ่มของความคิดที่แตกต่าง รอยสักเป็นสัญลักษณ์ของความกักขฬะ ซึ่งมีความหมายอยู่ในกลุ่มของความหยาบคาย, หยาบช้า, ป่าเถื่อน, ถ่อย แต่ไม่ว่าจะมีความคลุมเครือสักเท่าใด รอยสักในทุกวันนี้ก็ปรากฏให้สังคมเห็นมากขึ้นบนเรือนร่างของหญิงสาวที่ชื่นชมการสัก พวกเธอมองว่าการสักคือการเก็บภาพแห่งความทรงจำที่ใครก็ไม่สามารถทำให้หายไปจากสำนึกและความทรงจำ วิธีการที่พวกเธอเลือกใช้ก็คือบันทึกภาพจำไว้บนร่างกายของตนเอง เพื่อเก็บภาพไว้ไปตลอดกาล รอยสักเพื่อเป็นการแสดงภาพแทนตัวตนและการสักเพื่อสร้างความทรงจำต่อบางสิ่งบางอย่างเข้ามามีอิทธิพลมากขึ้น จากแต่เดิมซึ่งจะเป็นการสักเพียงเพราะเป็นความเชื่อและเป็นการสักเพื่อเป็นการแสดงสัญลักษณ์ของกลุ่มเท่านั้น ในยุคปัจจุบันการสักถูกยกระดับขึ้นเป็นรอยสักบนเรือนร่างที่สร้างคุณค่าและความหมายตามแต่บริบทของสังคม ที่มีความหลากหลายและสวยงาม เฉกเช่นการเลือกใช้เครื่องแต่งกายที่ได้รับการสรรค์สร้าง ออกแบบให้เหมาะสมกับความต้องการของยุคสมัยและความต้องการของผู้ใช้ที่จะต้องโดดเด่นเป็นที่สะดุดตาของผู้พบเห็น ซึ่งไม่ต่างไปจากรอยสักที่ถูกออกแบบลวดลาย สีสัน เพื่อแสดงความเป็นตัวตนและเป็นภาพแทนความทรงจำของเจ้าของเรือนร่าง กลายเป็นศิลปะบนร่างกายที่นิยมอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก โดยค่อยๆ พัฒนาขึ้นจากแค่สร้างลวดลายแล้วพัฒนาจากความคิดสร้างสรรค์ ตำนาน จินตนาการหรือความทรงจำ จากนั้นก็มีการนำสีมาเพิ่มสีสัน ทำผิวหนังให้เปิดขึ้นเพื่อใส่สีเข้าไปหรือเรียกกันว่าการย้อมผิวหนัง ซึ่งในปัจจุบันศิลปะการสักในผู้หญิงได้รับความนิยมเนื่องจากส่วนหนึ่งมีความเชื่อว่านั่นคือสิ่งที่ส่งเสริมให้ผู้หญิงดูเซ็กซี่มีเสน่ห์มากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยมีผลต่อความนิยมในรูปภาพของรอยสัก ขณะที่ในอดีต การสักมีนัยดังที่ได้กล่าวแล้ว แต่ในยุคสมัยปัจจุบัน บางพวกสักเพราะความคึกคะนอง รูปภาพที่นิยมนำมาสักก็เปลี่ยนไป เช่นวัยรุ่นจะสักรูปหัวใจ รูปกามเทพแผลงศร รูปผู้หญิงเปลือย ในพวกแก๊งมาเฟีย นักเรียนที่เข้ากลุ่มคึกคะนอง กลุ่มอันธพาล อาจสักเป็นสัญลักษณ์ที่เหมือนกัน เช่น ดาวกระจาย เปลวไฟ การสักลายเป็นรูปรอยต่างๆ มีความหมายของการสักแตกต่างกัน (กองประวัติศาสตร์ทหารเรือ [ยก.ทร.], 2538) กระแสของความเปลี่ยนแปลงทางสังคมในด้านต่างๆ มากมายที่ปรากฏในโลกยุคปัจจุบัน ส่งผลต่อความนิยมในการสักค่อนข้างแพร่หลายในกลุ่มผู้หญิง จนกลายมาเป็นกระแสของแฟชั่นและกระแสของการเลียนแบบ ซึ่งอาจมาจากในปัจจุบันผู้หญิงมีความเป็นผู้นำสูง มีแนวคิดความคิดเป็นของตัวเอง มีความมั่นใจและมีสิทธิเทียบเท่ากันกับผู้ชาย การสักของผู้หญิงอาจเป็นภาพสะท้อนหนึ่งของการยอมรับความเทียบเท่ากับเพศชายและได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นการสักตามกระแสแฟชั่น เพื่อความสวยงาม แต่มีผู้หญิงอีกส่วนหนึ่งใช้การสัก

ยันต์เพื่อสร้างอัตลักษณ์ เพื่อการยอมรับของกลุ่มและเพื่อการต่อรอง ตอบโต้กับอำนาจผู้ชาย ผู้หญิงที่สักยันต์ส่วนใหญ่มาจากชนชั้นกลางระดับล่างและชนชั้นแรงงาน โดยให้ความหมายเกี่ยวกับการสักยันต์ที่หลากหลาย ทั้งสักตามความเชื่อ การสักเพื่อสร้างเสน่ห์เมตตามหานิยม เพื่อเสริมความมั่นใจ เพื่อความสวยงามตามแฟชั่น เพื่อเพิ่มมูลค่าของร่างกายในการประกอบอาชีพ และเพื่อสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง แนวคิดมุมมองของรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ในฐานะที่เป็นทางเลือกใหม่ของผู้หญิงในการสร้างพื้นที่ทางสังคม ต่อต้าน ต่อรองกับเพศสภาพของตน อย่างไรก็ตามการสักของผู้หญิงยังไม่อาจจะก้าวผ่านมายาคติทางความเชื่อที่ยังคงกดทับและตอกตรึงผู้หญิงที่มีรอยสักไว้กับความต่ำต้อยทางการกระทำ ยังถูกจับจ้องและการให้คุณค่าในเชิงลบ ตามมายาคติความเชื่อเดิม ผู้หญิงสักคือผู้หญิงกลางคืน คือผู้หญิงติดสารเสพติด คือผู้หญิงค้ากาม ส่วนผู้หญิงสักยันต์ก็ยังคงถูกมองว่าและตัดสินว่าเป็นการสักเพื่อสร้างเสน่ห์ทางเพศ กลายเป็นการตอกย้ำการมองผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศ ไม่สามารถหลุดพ้นจากกรอบมายาคติความเหนือกว่าที่ผู้ชายสร้างขึ้นตามวิธีคิดแบบสังคมชายเป็นใหญ่ (ภัทรพล ภูริดำรงค์กุล, 2553)

ท่ามกลางของความเห็นในเชิงลบที่มีต่อการสักและรอยสักบนเรือนร่าง มีกลุ่มคนที่รักการสักจำนวนไม่น้อยที่พยายามสร้างมายาคติใหม่ให้เห็นภาพอีกด้านหนึ่ง นั่นคือการสักและรอยสักเป็นภาพสะท้อนของศิลปะบนเรือนร่างที่สวยงาม เป็นเรื่องเล่าที่สื่อสารผ่านภาพเขียนบนผิวหนัง ไม่ใช่ความเลวร้ายที่น่ากลัว คนที่มีรอยสักคือคนปกติที่หลงใหลในการเพ้นท์สีบนผิวหนัง คนที่รักการสักจึงไม่ควรถูกเบียดขับออกจากสังคมคนทั่วไป หากแต่ควรที่จะได้รับสิทธิทางสังคมและการยอมรับในสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียบ

รอยสักและการสัก จึงเป็นพื้นที่เชิงอำนาจ ซึ่งได้แก่ การต่อสู้ของชุดอำนาจของความรู้ / อำนาจของมายาคติทางความเชื่อ โดยเฉพาะในงานวิจัยนี้ที่เน้นการศึกษาถึงอำนาจของมายาคติที่กระทำต่อผู้หญิงที่มีรอยสัก ซึ่งผูกโยงเข้ากับความมีระเบียบวินัย (Discipline) ด้วยการจับจ้องสำรวจตรวจตรา นอกจากประเด็นทางคุณค่าและค่านิยมแล้ว ยังนำประเด็นของสาธารณสุขหรือข้อกำหนดว่าด้วยเรื่องสุขภาพและความเสี่ยงจากการใช้อุปกรณ์ร่วมกันที่อาจก่อให้เกิดการแพร่กระจายของโรคติดต่อมาบนสนามของการต่อสู้ จนกลายเป็นภาพลักษณ์ด้านลบในสำนึกของผู้คนทั่วไป การต่อสู้เช่นนี้ทางมุมหนึ่งกล่าวอ้างว่าเพื่อต้องการดำรงไว้ซึ่งความชอบธรรมของศีลธรรม ดังนั้นเมื่อคนที่ไม่มีรอยสักถูกจัดไว้ในกลุ่มของผู้ที่มีศีลธรรม แนวคิดคู่ตรงข้าม (Dualism) และแนวคิดความเป็นอื่น (Otherness) จึงยัดเยียดความไร้ตัวตน (Unautomated) และความไม่ปกติให้กับคนที่มีรอยสักจนทำให้พวกเธอเหล่านั้นถูกเบียดขับสู่ความเป็นชายขอบของสิ่งที่

เรียกว่าความเป็นปกติ จะมีสักกี่คนในสังคมที่ไม่ตัดสินผู้คนเพียงเพราะเห็นรอยสัก จะมีสักกี่คนที่มองข้ามรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิง ทั้งๆ ที่หญิงสาวที่มีรอยสักเหล่านั้นอาจเป็นคนที่มีความประพฤติดี นอบน้อมถ่อมตน อ่อนโยนสุภาพ ประกอบอาชีพของตนเองอย่างสุจริต จะมีใครสักกี่คนที่เข้าใจถึงความรู้สึกลึกๆ และความปรารถนาอันซ่อนเร้นอยู่ภายในที่ต้องการจะประกาศให้สังคมรู้ว่าพวกเธอคือกลุ่มที่มีคุณค่า มีความรู้ มีความสามารถและคู่ควรต่อการเข้ามามีส่วนในสังคม จะมีใครสักกี่คนที่เข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงอารมณ์ที่ต้องการอำพรางร่างกายที่เต็มไปด้วยเรื่องราวของความทรงจำให้ถูกบันทึกอย่างสวยงามบนเรือนร่างกายที่ถูกกระทำให้กลายเป็นพื้นที่ของความทรงจำ จะมีใครสักกี่คนที่ตระหนักถึงความสวยงามที่พวกเธอปรารถนาและรอยสักของพวกเธอล้วนเต็มไปด้วยคุณค่าและความหมาย

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกก่อนที่จะลงมือสืบค้นข้อมูลอย่างจริงจัง ผู้วิจัยพบว่ามีผู้หญิงที่มีรอยสักจำนวนไม่น้อยที่สะท้อนความรู้สึกว่า มีผู้คนในสังคมที่ตั้งคำถามและใช้สายตา วาจา และคำพูดที่แสดงว่าร่างกายของผู้หญิงที่มีรอยสักเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ บางคนถึงกับใช้คำว่า “เป็นร่างกายที่แสดงถึงความกักขพะ” รอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงจึงกลายเป็นร่างกายที่เต็มไปด้วยคำถาม เป็นหญิงสาวใจแตกหรือ เป็นหญิงขายบริการหรือ เป็นหญิงสาวเสพยาหรือเปล่า เคยติดคุกติดตารางมาหรือเปล่า เป็นหญิงสาวที่เรียกร้องความสนใจหรือเปล่า คำถามมากมายเหล่านี้ที่เป็นเหมือนแรงผลักที่คอยดันให้หญิงสาวที่มีรอยสักต้องหลบอยู่ในซอกหลืบของตนเอง เพื่อที่จะไม่ต้องกลายเป็นความแปลกแยกน่ารังเกียจ จึงต้องเก็บสิ่งที่ตนเองเชื่อว่านั่นคือความสวยงาม เป็นความภาคภูมิที่แลกมาด้วยความเจ็บปวด ความน่าอายจนขาดความมั่นใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นเพียงเรือนร่างที่น่าหดหู่ของสายตา ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนเจ็บปวดอย่างร้าวลึกต่อการวิพากษ์วิจารณ์ของคนในครอบครัวที่ทวงถามถึงสิ่งเฝ้าอบรมสั่งสอนมาแต่เยาว์วัยว่าอย่าเอาร่างกายของตนเองไปแปดเปื้อนสิ่งที่เป็นความอัปมงคลของชีวิต เมื่อร่างกายที่สวยงามกลายมาเป็นร่างกายที่เป็นตัวแทนของสิ่งชั่วร้ายจะเหลือคุณค่าใดให้มองเห็น

มายาคติที่สร้างความเจ็บปวดเหล่านี้ทำให้หญิงสาวที่มีรอยสักจึงต้องดำเนินชีวิตอยู่ได้เพียงภายใต้อัตลักษณ์ของความเป็นอื่นและสังคมยังคอยจับจ้องตรวจตรา เพื่อครอบงำ และควบคุมผ่านระบบของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่กดทับผู้หญิงที่มีรอยสักให้ต้องจำนนอยู่ภายใต้กรอบแห่งมายาคตินั้น ภาวะเช่นนี้ผู้หญิงที่มีรอยสักจึงเสมือนไร้อำนาจ (Powerlessness) ในการกำหนดวิถีชีวิตของตนเอง ไม่อาจจะเป็นในสิ่งที่เองอยากเป็น ไม่อาจจะทำในสิ่งที่ตนเองรักที่จะทำอย่างมีเสรีภาพ ความสุขจึงเป็นได้เพียงความรู้สึกที่เลื่อนลอยไม่อาจจะจับต้องได้ ผู้วิจัยตั้งคำถามจากความกินใจว่า

เหตุใดคนที่มีรอยสักจึงกลายเป็นชีวิตที่ถูกมายาคติทางความเชื่อกำหนดเครื่องหมายและสัญลักษณ์ว่านั่นคือภาพตัวแทนของความต่ำต้อยไร้คุณค่า ต้องยอมรับและคุกเข่าต่อมายาคติที่ถูกสถาปนาว่านั้นคือความจริงตามมาตรฐานของสังคม บนบรรทัดฐานทางวัฒนธรรมที่ห่อหุ้มห้อมล้อมคนที่มีรอยสัก โดยคนที่มีรอยสักไม่ได้สร้างขึ้นด้วยตนเอง และเป็นสิ่งที่ไม่อาจกำหนด กำกับ และมีส่วนร่วมในการก่อรูป แต่ต้องมีพลังเพื่อใช้ในการต่อรองกับบรรทัดฐานที่มีผลต่อวิถีชีวิตของพวกเขา เมื่อไม่มีส่วนในการก่อรูป บรรทัดฐานเหล่านี้จึงกลายเป็นสิ่งที่หญิงสาวที่มีรอยสักไม่อาจควบคุมหรือคาดเดากับบรรทัดฐานเหล่านั้นได้

ในงานวิจัยนี้จึงเป็นการศึกษาวิถีชีวิตของหญิงสาวที่ร่างกายมีรอยสัก มายาคติทำให้ร่างกายของพวกเธอเป็นประหนึ่งร่างกายภายใต้บงการที่ถูกจองจำ จับจ้องและตรวจตรา กลายเป็นร่างกายที่ไม่อาจแสดงออกซึ่งความต้องการและความรู้สึก มายาคติสร้างอำนาจความรู้ผลิตความเชื่อ ซึ่งนักวิชาการได้อธิบายไว้อย่างน่าสนใจว่า มายาคติที่กระทำผ่านกระบวนการสื่อสารเพื่ออธิบายความหมายและคุณค่าและสร้างเหตุผลของสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว จะทำให้สรรพสิ่งนั้นๆ มีอัตลักษณ์ตามที่โครงสร้างทางสังคมกำหนดโดยสถาบันตามตำแหน่งหน้าที่ทางสังคมที่บุคคลนั้นถูกกำกับ มายาคติจึงมิใช่เพียงภาพความจริงที่เห็นแต่การสื่อสารต่อชุดความรู้ของมายาคติเท่านั้น หากแต่เป็นเรื่องการแสดงออกของความซับซ้อนของความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (Power Relations) ในส่วนต่าง ๆ ของสังคม โดยการสะท้อนให้เห็นถึงภาคปฏิบัติการและตำแหน่งแห่งที่ (Subject Position) ต่าง ๆ ที่ยึดโยงอยู่อันเป็นผลผลิตของมายาคติที่กระทำการผ่านระบบของชุดความรู้ผ่านภาษา (The production of knowledge through language) ในภาคปฏิบัติการของสังคมโดยการให้ความหมาย (Meaning) และความหมายนั้นมีเหตุผลที่เป็นอิทธิพลให้คนเชื่อ คิด พูด แสดงออก และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน (Hall, 2001)

ในความเป็นอื่น (Otherness) ของหญิงสาวที่มีรอยสักที่มิใช่สิ่งที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่อย่างโดดๆ และเป็นเอกเทศหรือเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเพื่อรอคอยการศึกษาค้นพบ แต่ความเป็นอื่นของหญิงสาวที่มีรอยสักเป็นชุดความจริงที่ถูกกำหนด/สร้างขึ้นอย่างลึกซึ้ง ซับซ้อน และแยบยล อันเป็นสิ่งที่เกี่ยวพันอย่างแนบแน่นกับเรื่อง อำนาจ ความรู้ และภาคปฏิบัติการที่แนบเนียนของมายาคติเข้ามาจัดกระทำต่อร่างกายของผู้หญิงที่มีรอยสักผ่านกลไกทางสังคมและการปฏิบัติการต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันให้มีอัตลักษณ์ของความเป็นอื่น จนแม้กระทั่งผู้หญิงที่มีรอยสักเองก็ไม่รู้สึกตัวว่าตนเองได้ยอมรับและจำนนต่อมายาคติที่สังคมได้กำหนดคุณค่าให้ไปแล้ว

การกำหนดกฎเกณฑ์สิ่งต่าง ๆ ที่จัดกระทำต่อหญิงสาวที่มีรอยสักจนนำไปสู่การตีค่าการเปรียบเทียบทางสังคม (Social Comparison) เป็นกระบวนการสร้างความหมายและคุณค่า เพื่อตอกย้ำความแตกต่างให้ผู้หญิงที่มีรอยสักตระหนักรู้ต่อตัวตนของตนเองในฐานะของคนที่แปลกแยกแตกต่างและเป็นที่น่ารังเกียจในสังคมอยู่เสมอ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับคนทั่วไป (Tajfel, 1981 cited in Swain and Cameron,1999) เมื่อมายาคติได้กำหนดความหมายและคุณค่าทางสังคมของหญิงสาวที่มีรอยสักซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นจากข้อจำกัดของตนเองเป็นหลัก แต่เกิดขึ้นจากมายาคติและได้ตอกตรึงให้สิ่งที่สร้างขึ้นดำรงอยู่จนเป็นที่ยอมรับในวงกว้างผ่านภาคปฏิบัติการทางการสื่อสาร ขณะเดียวกันก็ปิดกั้นไม่ให้อัตลักษณ์แห่งตัวตน (Self Identities) และความหมายอื่น ๆ ของรอยสักบนเรือนร่างของหญิงสาวได้ปรากฏเกิดขึ้น (Foucault, 1972, pp. 100–101)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรอยสักผู้วิจัยพบว่าในยุคปัจจุบันรอยสักและการสักมีพัฒนาการอย่างไม่หยุดนิ่ง มีความประณีตละเมียดละมัย มีความบรรจงและประดิดประดอยมากขึ้น และมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปตามความเชื่อ ความชอบและความทันสมัยในแต่ละสังคมและวัฒนธรรมที่ทำให้การสักมีการพัฒนาทางศิลปะเพิ่มเติมรูปแบบลวดลายให้มีความน่าสนใจมีคุณค่าแก่ผู้ที่สัก ปัจจุบันมีหญิงสาวจำนวนมากที่ชื่นชอบการสักแบบเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ และอาจมีแนวโน้มว่าการสักลายบนร่างกายผู้หญิงอาจเป็นเรื่องของศิลปะบนเรือนร่างที่สวยงาม ไม่ใช่ความแปลกแยกแตกต่าง มุมมองของสังคมที่มีต่อผู้หญิงที่มีรอยสัก จึงเป็นมายาคติทางความเชื่อที่ควรได้รับการคลี่คลาย เพราะผู้วิจัยเป็นผู้หญิงคนหนึ่งที่หลงใหลในรอยสัก และรักที่จะมีรอยสักบนเรือนร่างของตนเอง ผู้วิจัยจึงต้องการจะตีแผ่และเปิดเผยต่อสังคมถึงความภาคภูมิใจในรอยสักบนเรือนร่างของตนเองหรือที่อยู่บนเรือนร่างของผู้หญิงคนอื่นๆในเส้นทางเดียวกัน ผู้วิจัยทำงานนี้ด้วยความเชื่อเสมอว่ามนุษย์ทุกคนมีเสรีภาพของความปรารถนาแห่งตัวตนในการเลือกที่จะอยู่หรือเลือกที่จะเป็น มนุษย์ทุกคนมีอิสระในการเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด แม้สิ่งนั้นจะมีความเหมาะสมถูกต้อง มนุษย์เราทุกคนมีทางเลือกเสมอ เพียงแต่ว่าอยากเลือกหรือไม่ พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงตนเองหรือไม่ ผู้วิจัยมีความเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนพร้อมที่จะกระทำบางอย่าง เพื่อให้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนเองเป็นไปอย่างมีคุณค่า หญิงสาวที่มีรอยสักจึงควรตระหนักในการสร้างตัวตน เปิดเผยความเป็นตนเองให้ปรากฏต่อสังคม สร้างความหมายอย่างชัดเจนให้รอยสักบนเรือนร่างและตนเองด้วยตัวเอง บนทางเลือกที่หลากหลาย ด้วยการเริ่มต้นที่การรู้เท่าทันในอัตลักษณ์ที่มายาคติส่งผ่านสังคมให้เป็นผู้กระทำและตอกตรึงประทับตราของความเป็นอื่นที่ไม่คู่ควรต่อการยอมรับด้วยการสร้างความหมายใหม่ ด้วยการไม่จำนน อยู่ภายใต้อัตลักษณ์ของมายาคตินั้น ไม่ใช่สิ่งที่เป็นไปไม่ได้ หากผู้หญิงที่มีรอยสักจะลุกขึ้นมา

สำรวจตรวจสอบตนเองและเรียนรู้จักตนเองจากประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตว่าการที่ตนเองถูกมองว่าเป็นบุคคลที่มีสัญลักษณ์ ที่บ่งบอกความเป็นคนสิ้นคิด สร้างความสกปรกให้กับเรือนร่างของตนเอง เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค เสพติด เสพติดความเจ็บปวด ขายบริการทางเพศและเป็นคนปิดโอกาสทางสังคมของตนเอง แท้ที่จริงแล้วสิ่งต่างๆ เหล่านั้นไม่ได้เกิดขึ้นจากการกระทำของเหล่าหญิงสาวที่มีรอยสัก หากแต่เกิดขึ้นจากภาวะแวดล้อมที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจทางความรู้และการสื่อสารของมายาคติ ผู้หญิงที่มีรอยสักจึงได้รับผลกระทบจากการกระทำของมายาคติในสังคม จนทำให้พวกเธอไม่ใช่มนุษย์ แต่มีเพียงสภาพของวัตถุซึ่งเป็นเหยื่อจากการกระทำของมายาคติ ที่สื่อสารส่งต่อผ่านระบบทางสังคม ซึ่งทำให้ตัวตนของพวกเธอถูกละเมิด ถูกกระทำ และถูกด้อยค่า

งานวิจัยนี้จึงเกิดขึ้นบนฐานความคิดว่า เมื่อผู้คนในสังคมส่วนหนึ่งได้ตอกตรึงหญิงสาวที่มีรอยสักด้วยตราประทับชุดหนึ่ง หญิงสาวที่นิยมรอยสักก็สามารถมีความรู้สึก สามารถแสดงออกซึ่งความต้องการที่จะเรียกร้องให้ตนเองหลุดพ้นจากสภาวะของการเป็นบุคคลที่คนอื่นเห็นว่าน่ารังเกียจ สกปรก เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค ติดยาเสพติด ขายบริการทางเพศ ไร้อนาคต และเป็นคนปิดโอกาสทางสังคมของตนเอง ด้วยการสร้างวิถีของผู้หญิงธรรมดาทั่วไปที่นิยมรอยสัก ผู้หญิงเหล่านี้ควรมีงานวิชาการรองรับในการสร้างตัวตนที่มีความหลากหลายในฐานะที่เป็นองค์ประธาน (Subject) ของการกระทำ เพื่อเป็นอิสระจากการตอกตรึงของมายาคติ และหลุดพ้นจากพันธนาการของสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีมีศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่ต้องซ่อนเร้นศิลปะบนเรือนร่างที่สวยงาม หากแต่พร้อมที่จะเปิดเผยความทรงจำที่มีคุณค่าที่ปรากฏอยู่บนเรือนร่างของตนเองอย่างภาคภูมิใจ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาอัตลักษณ์และการสื่อสารของผู้หญิงผ่านรอยสักบนเรือนร่างภายใต้บริบทของสังคมไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวคิดมุมมองและวัฒนธรรมการยอมรับของคนในสังคมต่อรอยสักบนเรือนางของผู้หญิง

1.2.3 เพื่อศึกษามายาคติที่สร้างความเป็นอื่นให้กับผู้หญิงที่มีรอยสักบนเรือนร่าง

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

1.3 คำถามของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ทำการวิจัยได้ตั้งคำถามที่สำคัญไว้คือ

1.3.1 คำอธิบายถึงอัตลักษณ์และการสื่อสารผ่านรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงภายใต้บริบทของสังคมไทยเป็นอย่างไร

1.3.2 แนวคิด มุมมอง และวัฒนธรรมการยอมรับของคนในสังคมต่อรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงเป็นอย่างไร

1.3.3 มายาคติที่สร้างความเป็นอื่นให้กับผู้หญิงที่มีรอยสักบนเรือนร่างเป็นอย่างไร

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 เพื่อความเข้าใจชีวิตและเรื่องราวของผู้หญิงที่มีรอยสัก

1.4.2 เพื่อความเข้าใจมายาคติทางสังคม วัฒนธรรม ในการกำหนดคุณค่าเชิงลบต่อการกระทำของผู้หญิงต่อเรือนร่าง

1.4.3 เพื่อการทำความเข้าใจกับการสร้างความหมายใหม่ให้กับรอยสักใหม่บนมายาคติของรอยสัก

1.4.4 เพื่ออธิบายให้ความหมายและคุณค่าทางสังคมของรอยสักที่ปรากฏอยู่บนเรือนร่างของผู้หญิง

1.4.5 เพื่อเปิดพื้นที่ทางความคิดหรือการตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอยู่ในสังคม ได้ชุดความรู้ใหม่ที่ใช้ในการอธิบายความจริงในสังคมด้วยการเปิดเผยให้เห็นความจริงที่อยู่เบื้องหลังของปรากฏการณ์ที่ดำรงอยู่ในสังคม

1.4.6 เพื่อเสนอเป็นชุดความรู้ใหม่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจัดโครงการเพื่อให้ความรู้ เพื่อการพัฒนาหรือการให้บริการอย่างใดอย่างหนึ่งตามความต้องการและความเหมาะสม เพื่อฐานะทางสังคม และสร้างแนวความคิดทางสังคมและมุมมองที่มีต่อสภาพความเป็นอยู่และวิถีของการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนที่มีรอยสัก

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

1.5 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

รอยสัก (Tattoo) หมายถึง การเขียนสีด้วยการใช้เหล็กแหลมจุ่มหมึกหรือน้ำมัน สีแทงที่ผิวหนังให้เป็นอักขระเครื่องหมายหรือลวดลายต่าง ๆ บนร่างกาย

มายาคติ (Myth) หมายถึง การสื่อความหมายเชิงสัญญะด้วยคติความเชื่อทางวัฒนธรรม ซึ่งถูกกลบเกลื่อนให้เป็นที่รับรู้เสมือนว่าเป็นธรรมชาติ แล้วมีการถ่ายทอดสืบต่อกันมาจนทำให้เกิดเป็นความเชื่อที่คนส่วนมากยอมรับและสอดคล้องกับสภาพของสังคมนั้น ๆ

อัตลักษณ์ (Identity) หมายถึง สัญลักษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นภาพตัวแทนในการสะท้อนความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงรอยสัก ซึ่งมีความไม่คงที่ หากแต่เลื่อนไหลไปตามยุคสมัย วัฒนธรรมและความสัมพันธ์ในบริบทของสังคม

เรือนร่าง (Body) หมายถึง ร่างกายของผู้หญิงที่มีรอยสักปรากฏอยู่บนผิวหนัง

กระบวนการสร้างมายาคติ หมายถึง การกระทำหรือกระบวนการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ลดทอน ปกปิด อำพรางฐานะของการเป็นสรรพสิ่งในสังคมให้กลายเป็นเรื่องปกติธรรมดาหรือเป็นธรรมชาติ มายาคติสามารถมีอยู่ได้ในทุกศาสตร์และทุกมิติของชีวิต

ความเป็นอื่น (Otherness) หมายถึง การมองและการให้คุณค่าด้วยการด้อยค่าบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคล ว่ามีความแปลกแยกแตกต่างในลักษณะของ การบ่งชี้ความเป็นตัวตน (Self-Identification) ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างระบบความคิดผ่านบทเรียนในประวัติศาสตร์ของรอยสัก

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “มายาคติของการสักบนเรือนร่างของผู้หญิง” เป็นงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) อัตลักษณ์และการสื่อสารของผู้หญิงผ่านรอยสักบนเรือนร่างภายใต้บริบทของสังคมไทย 2) แนวคิดมุมมองและวัฒนธรรมการยอมรับของคนในสังคมต่อรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิง และ 3) มายาคติที่สร้างความเป็นอื่นให้กับผู้หญิงที่มีรอยสักบนเรือนร่าง ดังนั้นเพื่อให้สามารถเข้าถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดแนวคิดทฤษฎีเพื่อนำมาสร้างกรอบความคิดและทบทวนวรรณกรรมเพื่อศึกษาถึงสถานะความรู้ (Knowledge Situation) ดังนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีมายาคติ (Myth)

2.2.แนวคิดอัตลักษณ์ (Identity)

2.3.แนวคิดความเป็นอื่น (Otherness)

2.4 ทฤษฎีการประทับตรา (Labelling Theory)

2.5 ทฤษฎีสตรีนิยม (Feminist Theory)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีมายาคติ (Myth)

มายาคติ (Myth) เป็นศาสตร์ที่ได้รับอิทธิพลทางความคิดและเชื่อมโยงมาจาก สัญวิทยา (Semiology) ซึ่งมีวิธีการหาความรู้ในแบบสำนักโครงสร้างนิยมเหมือนกัน ผู้อธิบายมายาคติในเชิงทฤษฎีที่ชัดเจนคือ Barthes (2005) นักวิชาการและปรัชญาชาวฝรั่งเศส” โดยถ้อยอธิบายของเขาก็คือมายาคติเป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบการสื่อความหมายทางคติความเชื่อ ซึ่งก่อตัวอยู่บนกระแสหรือวัตถุ (สัญญะ) ที่มีอยู่ก่อนแล้ว มายาคติจึงไม่ใช่เพียงแค่วัตถุ สิ่งของ แต่เป็นระบบ ระเบียบ และรูปแบบของวิธีการสร้างความหมายในชุดที่สองและถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งในระบบทางสัญวิทยาอีกลักษณะหนึ่งที่อิงกับสัญญะโดยตรง

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

มายาคติ (Mythologies) เป็นแนวคิดว่าด้วยการสื่อความหมายด้วยคติความเชื่อทางวัฒนธรรมผ่านสื่อสัญญะ (Sign) ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อกลบเกลื่อนความจริงแท้และให้เป็นที่รับรู้ใหม่ เสมือนว่าเป็นธรรมชาติ (Naturalization) โดยลวงให้หลงไปในค่านิยมความเชื่อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้คนละเลย มองข้ามการเอารัดเอาเปรียบในมิติต่าง ๆ รอบตัว ความหมายชุดที่สองมีนัยยะที่ว่า มายาคติเป็นการสื่อความที่เสริมต่อมาจากการสื่อความทางสัญญะ

ทฤษฎีมายาคติ หมายถึง การสื่อความหมายด้วยคติความเชื่อทางวัฒนธรรมซึ่งถูกกลบเกลื่อนให้เป็นที่รับรู้เสมือนว่าเป็นธรรมชาติ หรืออาจกล่าวได้ถึงที่สุดได้ว่า เป็นกระบวนการของการลวงให้หลงอย่างหนึ่ง แต่ทั้งนี้ก็มิได้หมายความว่า มายาคติเป็นการโกหกหลอกลวงแบบปั้นน้ำเป็นตัวหรือการโฆษณาชวนเชื่อที่บิดเบือนข้อเท็จจริง หากทว่า มายาคตินั้นมิได้ปิดบังอำพรางสิ่งใดทั้งสิ้น ทุกอย่างปรากฏต่อหน้าต่อตาเราอย่างเปิดเผย แต่เราต่างหากที่คุ้นเคยกับมันเสียจนไม่ทันสังเกตว่ามันเป็นสิ่งประกอบสร้างทางวัฒนธรรม เรานั่นเองที่ “หลง” คิดไปว่าค่านิยมที่เรายึดถืออยู่นั้นเป็นธรรมชาติ หรือเป็นไปตามสามัญสำนึก เป็นแนวคิดที่มีต้นตอมาจากงานศึกษาด้านมานุษยวิทยาที่บอกว่า ในกลุ่มชนพื้นเมืองดั้งเดิมจะมีการสร้างปรับปรากติแบบต่าง ๆ ขึ้นมา มายาคติในเรื่องต้นกำเนิดของมนุษย์ ประวัติของการเกิดภูเขา ฯลฯ แสดงให้เห็นถึงหน้าที่ของมายาคติว่าภายใต้สังคมที่มีความขัดแย้งกัน มายาคตินั้นจะช่วยกลบเกลื่อนความขัดแย้งเอาไว้ แม้จะมีวิทยาศาสตร์แต่ในสังคมปัจจุบันยังมีมายาคติสมัยใหม่ที่ถูกสร้างผลิตขึ้นมาอย่างมากมายในระดับของความหมายระดับสองเช่นเดิม

Barthes (2005) นำเอาหลักสัญญะวิทยาของ Saussure มาใช้ในการวิเคราะห์ตัวอย่างตัวบทประเภทต่างๆในฝรั่งเศส โดยใช้ลักษณะการตีความสัญญะที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายทางการเมืองโดยแยกระดับของความหมายออกเป็น 2 ระดับ ระดับแรก เรียกต่อมาว่า “ความหมายโดยอรรถ” (Denotative Meaning) ระดับที่สอง เรียกว่า “ความหมายโดยนัย” (Connotative Meaning) ซึ่งความหมายระดับนี้ คือ “มายาคติหรือปรัมปราคติ” (Myth) ได้ถูกสร้างขึ้น ความผูกพันระหว่างมายาคติกับบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม มายาคติไม่ได้กำเนิดจากอากาศธาตุ แต่เป็นผลผลิตทางสังคมและวัฒนธรรมของคนกลุ่มหนึ่ง หรือหลายชนชั้น มายาคติสัมพันธ์กับการเมืองเศรษฐกิจและสังคมอย่างแน่นแฟ้นในฐานะเป็นบริบททางประวัติศาสตร์ที่กำหนดการดำรงอยู่ของมันดังที่ Barthes (2005) แถลงว่า สิ่งที่บันดาลให้ความเป็นจริงเปลี่ยนสภาพเป็นวาทะก็คือประวัติศาสตร์ของมนุษย์ ประวัติศาสตร์เท่านั้นที่บงการการอุบัติขึ้นและดับสูญของภาษาแห่งมายา

คติไม่ว่าจะเก่าหรือใหม่ มายาคติมีที่มาที่ไปในกระแสความเปลี่ยนแปลงของมนุษย์เสมอมันเป็นวาทะที่ประวัติศาสตร์คัดเลือกไว้ และไม่มีมายาคติใดผุดขึ้นมาได้เอง

มายาคตินั้นจะแฝงอยู่กับความคิด ความเชื่อ ของคนในสังคมนั้น ๆ ด้วย ซึ่งมายาคตินั้นจะมีในหลายๆ ลักษณะหลาย ๆ รูปแบบ หากมองในมิติของการสื่อสารแล้ว มายาคติอาจจะหมายถึง การสื่อความหมายด้วยคติความเชื่อทางวัฒนธรรม ซึ่งถูกกลบเกลื่อนให้เป็นที่รับรู้เสมือนว่าเป็นธรรมชาติ แล้วมีการถ่ายทอดสืบต่อกันมาจนทำให้เกิดเป็นความเชื่อที่คนส่วนมากยอมรับและสอดคล้องกับสภาพของสังคมนั้น ๆ หรือในแง่ของการเมืองการปกครองมีมายาคติเกิดขึ้นมากมาย Barthes (2005) เคยกล่าวไว้ว่า การกระทำหรือ กระบวนการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ลดทอน ปกปิด อำพรางฐานะของการเป็นสรรพสิ่งในสังคมให้กลายเป็นเรื่องปกติธรรมดาหรือเป็น ธรรมชาติ นั่นคือ กระบวนการสร้างมายาคติ (Mythologies) โดยเป็นความคิดที่ผู้คนส่วนมากยอมรับและสอดคล้องกับระบบอำนาจที่ดำรงคงอยู่ในสังคมขณะนั้น

2.1.1 มายาคติ ในแบบโครงสร้างสัญวิทยา (Structural Semiology)

นพพร ประชากุล (2544) ได้อธิบาย แนวคิดมายาคติในช่วงแรกถูกจัดให้เป็นทฤษฎีที่อยู่ในกลุ่มโครงสร้างสัญวิทยา (Structural Semiology) ที่ว่าด้วยการประกอบสร้างความหมายทางวัฒนธรรม โดยระบุถึงความหมายอันกลบเกลื่อนผ่านความเคยชินในการดำเนินชีวิตในแต่ละวัน โดยในช่วงปี ค.ศ. 1915-1980 Barthes (2005) ได้พิมพ์เผยแพร่บทความวิเคราะห์วัฒนธรรมเรื่อง “Lemonde ou I on catche” (โลกของมวยปล้ำ) ลงในวารสาร Esprit (สปิริต) โดยระบุว่า มวยปล้ำเป็นสิ่งที่สังคมกระฎุมพี (Bourgeoisie) ตราหน้าว่าเป็นกีฬาชั้นต่ำของชาวบ้านธรรมดาคนทั่วไป เป็นการต่อสู้อันป่าเถื่อนที่ยั่วยุให้เกิดความรุนแรง โดยนำเอามวยปล้ำมาพิจารณาในแง่ของการสื่อความหมาย (Signification) เพื่อชี้ให้เห็นว่ามวยปล้ำไม่ใช่กีฬา ทว่าเป็นเสมือนละครชีวิตที่จำลองค่านิยมทางวัฒนธรรมเอาไว้ในตรรกะและกลไกของมันอย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นร่างกายของนักมวยปล้ำ ตลอดจนอากัปกิริยาและสีหน้าท่าทางล้วนถูกใช้เป็นหน่วยสื่อความหมายหรือ สัญญะ (Sing) ซึ่งสื่อถึงแนวคิดที่ผูกติดอยู่กับคุณค่าทางสังคมไม่ว่าจะเป็นความดี ความชั่ว ความหลงตน ความโหดเหี้ยม ดังเช่นมวยปล้ำทำหน้าที่แสดงออกซึ่งแนวคิดเหล่านี้อย่างโจ่งแจ้งจนล้นเกินเหมือนอย่างโศกนาฏกรรมกรีกโบราณ

Barthes (2005) ได้เขียนบทความวิจารณ์ในทำนองเดียวกับโลกของมวยปล้ำ แต่มีขนาดสั้นกว่าลงในวารสารรายเดือนชื่อ Les Lettres Nouvelles อย่างสม่ำเสมอเป็นเวลา 2 ปี มีบทความรวม

ทั้งสิ้น 52 ชิ้นซึ่งเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมของสังคมทุนนิยมอุตสาหกรรมของฝรั่งเศสสมัยกลางคริสต์ศตวรรษที่ 20 การวิเคราะห์มีตั้งแต่เครื่องอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน ไปจนถึงเรื่องราวที่ไหลเวียนอยู่ตามสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ เช่น ภาพถ่ายดารา ข่าวนักเขียนไปพักร้อน โฆษณาผงซักฟอก มนุษย์ต่างดาว งานวิวาห์ของบุคคลสำคัญของเด็กเล่น เหตุการณ์น้ำท่วม ไวน์ สเต็กกับเฟร้นซ์ฟรายด์ โฆษณาเครื่องสำอาง สมองของไอน์สไตน์ การแข่งจักรยานตูร์เดอฟรองซ์ หนังสือนำเที่ยว ภาพถ่ายอาหารในนิตยสาร ระบำเปลื้องผ้า รถยนต์ซีตรอง ภาพถ่ายของผู้สมัครส.ส. และอื่น ๆ อีกมาก จนกระทั่งบทความทั้งหมดถูกนำมารวบรวมพิมพ์ขึ้นเป็นเล่มในชื่อ Mythologies (มายาคติ) และในปี ค.ศ. 1957 Barthes (2005) ได้จัดวางแนวคิดสำคัญ ๆ เอาไว้ ซึ่งผูกโยงกันเข้าเป็นคำจำกัดความที่เรียกว่า “มายาคติ” ประกอบด้วย วัฒนธรรม ธรรมชาติและการเสกสรรปั้นแต่ง ดังนั้น มายาคติ (Myth) จึงหมายถึง การสื่อความหมายด้วยคติความเชื่อทางวัฒนธรรมซึ่งถูกกลบเกลื่อนให้เป็นที่รับรู้เสมือนว่าเป็นธรรมชาติ

Barthes (2005) เสนอว่าหน่วยสื่อความหมายแต่ละหน่วยมิได้มีตัวตนอยู่ได้โดยลำพังโดดๆ แต่อาศัยความสัมพันธ์โยงใยระหว่างกันซึ่งประกอบเป็น โครงสร้างขององค์รวม จึงทำให้แต่ละหน่วยมีค่าสื่อความหมายขึ้นมาได้ ดังนั้น กระบวนการสื่อความหมายจึงอิงอยู่กับเครือข่ายความสัมพันธ์กันเองของหน่วยทั้งหมด ตามหลักการพื้นฐานของสัญวิทยา มายาคติมีลักษณะเหมือนภาษาหรือกระบวนการสื่อความหมายประเภทอื่น ๆ เช่น สัญญาณจราจร กล่าวคือสิ่งเหล่านี้ทำหน้าที่ของมันโดยอาศัยหน่วยสื่อความหมาย ซึ่งในภาษาวิชาการเรียกว่า สัญญะ (Sign) สัญญะประกอบขึ้นด้วยสิ่งที่รับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัส กับสิ่งที่เข้าใจได้ว่าเป็นความหมายที่สื่อออกมา ในกรณีของภาษาสัญญะก็คือ ถ้อยคำ ซึ่งมีรูปสัญญะเป็นเสียงหรือตัวเขียน และความหมายสัญญะก็คือแนวคิดที่เข้าใจจากถ้อยคำนั้น เช่น สัญญาณจราจรก็ใช้เครื่องหมาย แผ่นป้าย ดวงไฟ ฯลฯ เป็นรูปสัญญะ เพื่อสื่อความหมายให้ผู้ขับขี่เข้าใจถึงพฤติกรรมที่จะต้องกระทำและมายาคติก็ใช้สัญญะในทำนองเดียวกับที่กล่าวมา

นอกจากนี้ วรรณพิมล อังคศิริสรรพ (2544) อธิบายว่า ก่อนที่จะเข้าสู่การวิเคราะห์ทางสัญวิทยา Barthes (2005) จะเตรียมพื้นที่ด้วยการชักชวนให้เราพินิจบรรดาวัตถุแห่งมายาคติในแนวปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) ซึ่งได้แก่ รูปลักษณ์ สัณฐาณ สีสัน น้ำหนัก ความแน่น ฯลฯ ของสิ่งเหล่านั้นว่าก่อผลกระทบต่อผัสสะและจิตสำนึกรับรู้ของผู้คนอย่างไร มายาคติจึงเป็นกระบวนการสื่อความหมายที่อาศัยการเข้าไปยึดครอง (Appropriation) เข้าไปครอบงำความหมายเบื้องต้นของสรรพสิ่ง ซึ่งเป็นความหมายเชิงผัสสะหรือประโยชน์ใช้สอย แล้วทำให้มันสื่อ

ความหมายใหม่ในอีกระดับหนึ่งซึ่งเป็นความหมายเชิงอุดมการณ์ โดย Barthes (2005) ได้อธิบายเชิงวิชาการเกี่ยวกับกระบวนการดังกล่าวไว้ ดังนี้ “มายาคติ (Mythologies) เป็นระบบสื่อความหมายซึ่งมีลักษณะพิเศษตรงที่มันก่อตัวขึ้นบนกระแสการสื่อความหมายที่มีอยู่ก่อนแล้ว จึงถือได้ว่า มายาคติเป็นระบบสัญญะในระดับที่สอง สิ่งที่เป็นหน่วยสัญญะ ระบบที่สอง และไม่ว่าในเบื้องต้นนั้นจะมีความแตกต่างหลากหลายเพียงใดก็ตาม แต่ครั้นเมื่อถูกจับยึดโดยมายาคติแล้ว ก็จะถูกทอนให้เหลือเป็นเพียงรูปสัญญะเพื่อสื่อถึงสิ่งอื่นเสมอ” อิทธิพลจากแนวคิดโครงสร้างนิยมมีส่วนสำคัญที่ทำให้การวิเคราะห์ของ Barthes (2005) มีความลุ่มลึกและนิยมนำเอาวัตถุหรือปรากฏการณ์หนึ่งไปเทียบแย้ง (Oppose) กับอีกวัตถุหรืออีกปรากฏการณ์หนึ่ง การเทียบแย้งนี้ทำหน้าที่เปิดเผยคุณลักษณะเด่นที่เป็นปัจจัยของการสื่อความหมายในสิ่งนั้น ๆ ให้ปรากฏออกมา โดยถ้าหากไม่มีการเทียบแย้งคุณลักษณะนั้น ๆ ก็อาจจะแฝงอยู่ในรูปของศักยภาพหรือไม่ เป็นที่สังเกตเห็นตามนิยามของมายาคติ

นอกจากนั้น กาญจนา แก้วเทพ (2554) ได้อธิบายมายาคติไว้ว่า “หนังสือมายาคติของ Barthes (2005) ไม่ได้เขียนให้นักวิชาการอ่าน แต่เขียนลงหนังสือพิมพ์ เพราะ Barthes (2005) ต้องการต่อสู้เรื่องสัญญะวิทยา โดยเขาคิดเรื่อง Denotative Meaning และ Connotative Meaning ต่อยอดจากเรื่อง Meaning ของ Saussure และหลายคนก็จะนำมาใช้แค่นี้ ซึ่งยังไม่ถึงแก่นของ Barthes เพราะแก่นของเขาอยู่ที่เรื่อง “Power” ซึ่งสามารถอธิบายเพิ่มเติมใน 2 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ (Power) ดังนี้

1) อำนาจ (Power) สามารถขยับความหมาย (Upgrade Connotative Meaning) ให้กลายเป็นความหมายโดยตรง (Denotative Meaning) ได้เพราะความหมายโดยตรงคือความ หมายที่ทุกคนยอมรับ เช่นคำว่า “ยิว” คือเชื้อชาติหนึ่งแต่คนส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ในความหมายของเชื้อชาติ แต่ใช้ในความหมายว่า “ยิว” คือ คนหน้าเลือด คนงก ซึ่งคำว่า หน้าเลือดเป็นเพียงความหมายโดยนัย (Connotative Meaning) ของพจนานุกรมหนึ่ง ดังนั้นคำว่า “ยิว” คนส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ในความหมายเรื่องเชื้อชาติเลย แต่นำมาทำเป็นคำคุณศัพท์ (Adjective) ก็จะเป็นการฝังมายาคติเอาไว้ หรือดังตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมคือ “แม่” แม่คืออะไร คือผู้หญิงที่ให้กำเนิดลูกแต่หากถามแต่ละคนก็จะให้ความหมายคำว่า “แม่” ที่แตกต่างกัน แต่ละคนก็จะมีหลายๆ ความหมายโดยนัย (Connotative Meaning) แต่ถ้าใครที่มีอำนาจมากกว่าก็สามารถจะย้ายความหมายโดยนัยขึ้นไปเป็นความหมายโดยตรง (Denotative Meaning) ได้

2) การจำกัดความหมายของ ล็อก (Lock) ของความหมายโดยนัย (Connotative Meaning) บางอย่างเอาไว้ในรูปแบบรหัส (Code) เช่น เวลาใช้คอมพิวเตอร์เวลาจะสั่งพิมพ์ (Print) เปิดเครื่องมาจะขึ้นเลยว่า All หรือ Current Page คือ Lock ไว้แล้ว หรือคำว่า “ยิว” คนส่วน

ใหญ่ไม่ได้ใช้ในความหมายของความเป็นคนหน้าเลือดแต่หมายถึง คนงก ซึ่งการให้ความหมายก็เหมือนกัน คำบางคำจะถูก lock ความหมายไว้แล้วและเราก็ไม่รู้จะไปแก้ไขอย่างไร ได้แก่ การเล่าเรื่อง (Narrative) และการให้ความหมาย (Definition) ซึ่งถือว่าเป็นเทคนิคที่ง่ายที่สุด แต่ก็เสี่ยงเพราะถ้าคนรับไม่ได้ก็ไม่ได้ผลเลย แต่ถ้าได้ผล ก็จะได้ผลได้ระดับดีมาก เช่น เวลาเราลอกความหมายของคำบางคำมาอ้างอิง เช่น การสื่อสารคืออะไร เราก็หยิบความหมายของคำว่า การสื่อสารของ Lasswell มาลอกใส่ลงไป การกระทำเช่นนี้เป็นการปฏิบัติการซ้ำเพื่อจะยอมรับทำให้ตัวเองตกอยู่ในมายาคติ และเมื่อลอกความหมาย (Definition) ก็จะเป็นการปฏิบัติการทางสังคมเพื่อยอมรับมายาคตินั้น

นอกจากนี้ยังมีการให้ความหมายคู่ตรงข้ามบวกกับการให้คุณค่า (Binary Opposition + Value Assignment) เช่น ละครรักไม่มีวันตาย แยก Vampire ออกเป็นสายเหยี่ยวกับสายพิราบ เสร็จแล้วก็มอบบทบาท (คุณค่า) ให้สายพิราบเป็นพระเอก สายเหยี่ยวเป็นผู้ร้าย หรือการเอาไปใส่ในตัวบท ดังนั้น ตัวบทในพจนานุกรม คือ สิ่งที่เรารับมาโดยไม่เคยตั้งคำถาม ดังความหมายว่า ผู้หญิง คือ คนที่ออกลูกได้ เราไม่เคยตั้งคำถามกับความหมายเหล่านี้ผลที่เกิดขึ้นตามมา หลังจากนั้นก็คือ ชีวิตผู้หญิงก็ต้องอยู่กับลูก ดูแลลูก ซึ่งสถาบันที่มีอำนาจก็จะสามารถทำให้ความคิดของคนกลุ่มเดียวกลายเป็นความจริงได้ คล้ายกับนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่อาจกลายเป็นแนวทางของคนทั้งชาติในระยะยาว

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า มายาคติของ Barthes (2005) เป็นการวิเคราะห์ความหมายที่ได้เข้าไปพัวพันกับอำนาจ (Power) ของสถาบันต่างๆในสังคม โดยมองว่าสถาบันที่มีอำนาจจะสามารถสร้างความหมายและอุดมการณ์จากสิ่งที่เป็นความหมายโดยตรง (Denotation) ให้กลายเป็นความหมายโดยนัย (Connotation) และทำความหมายโดยนัย (Connotation) ให้กลายเป็นความหมายโดยตรง (Denotation) อีกครั้งผ่านวาทะ ซึ่งจะถูกเพิ่มความหมายจาก สถาบันที่มีอำนาจขึ้นไปเป็นชั้น ๆ (Upgrade) อย่างไม่ทันสังเกต และนี้จึงเป็นหัวใจหลักที่ Barthes (2005) ให้ความสนใจศึกษาสิ่งที่เรียกว่า มายาคติอันเป็นความหมายที่คุ้นชินเพราะสถาบันที่มีอำนาจ (Power) จะสามารถสร้างความหมายที่แฝงเร้นให้ดูเป็นเรื่องธรรมดา ให้ดูไร้เดียงสา เสมือนว่าไม่มีความหมายและอุดมการณ์ใดแฝงเร้น ซึ่งจะใช้อำนาจผ่านการวิธีการสร้างวาทะต่างๆ อาทิ การเล่าเรื่อง การให้นิยาม การให้คุณค่า การสร้างข้อเท็จจริง เป็นต้น

2.1.2 มายาคติ ในแบบหลังโครงสร้างสัญวิทยา (Post-Structural Semiology)

โครงสร้างนิยมได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบของการศึกษาวรรณกรรมตะวันตกอย่างถึงรากถึงโคน ในการศึกษาวรรณกรรมใด ๆ โดยทั่วไปแล้ว นักวิจารณ์หรือผู้อ่านจะมุ่งสนใจที่เนื้อหาซึ่งงานเขียนชิ้นนั้นบอกเล่าหรือสื่อความหมายออกมา โดยมองเนื้อหา (Substance) และรูปแบบของงานเขียน (Form) เป็นหลัก หรือไม่ก็ให้ความสนใจต่อเหตุการณ์ในสมัยเดียวกับงานเขียนหรือชีวประวัติของผู้ประพันธ์ ซึ่งวิธีการเหล่านี้ทำให้การเข้าถึงความจริงหรือความหมายของงานเขียนชิ้นนั้นได้ในระดับหนึ่งเพียงเท่านั้น ความคิดแบบโครงสร้างนิยมได้เสนอแนวทางในการศึกษาวรรณกรรมด้วยวิธีการมุ่งแสวงหาระบบสากลของการสื่อสารและศึกษาถึงโครงสร้าง (Structure) ของระบบ หรือกฎเกณฑ์ที่ซ่อนเร้นภายใต้ภาษาซึ่งทำให้เกิดความหมายขึ้นแทนที่จะมุ่งหาความหมายโดยตรงจากวัตถุหรือการกระทำนั้น ๆ และเชื่อว่าโครงสร้างดังกล่าวจะทำให้เข้าถึงความจริงหรือความหมายของงานเขียนชิ้นนั้น ๆ ได้มากที่สุด โดยที่โครงสร้างนั้นจะอยู่ภายในงานเขียนชิ้นนั้น ๆ มิได้อ้างอิงไปยังโลกภายนอกหรือชีวประวัติของผู้ประพันธ์แต่อย่างใด โครงสร้างนิยมจึงปฏิเสธศาสตร์แห่งการตีความอย่างสิ้นเชิง

ต่อมานักคิดในยุคหลังนวสมัย (Postmodernism) นักวิชาการหลายท่านได้หันมามองถึงปัญหาของโครงสร้างนิยมว่ามีลักษณะของการลดทอน (Reduction) และพยายามค้นหาโครง สร้างสากลของภาษาซึ่งไม่มีอยู่ในความเป็นจริง นอกจากนี้ยังโจมตีว่าโครงสร้างนิยมปฏิเสธความสำคัญของเวลาหรือประวัติศาสตร์ในการวิเคราะห์สิ่งใดสิ่งหนึ่ง มุ่งสนใจแต่ศูนย์กลาง (Centrality) ของโครงสร้างภาษาที่ปรับแต่งเป็นรูปร่างขึ้นมาเป็นหลัก ปัญหาทั้งหลายเหล่านี้ได้ทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านภาษาศาสตร์ขึ้นในเวลาต่อมา จนกลายเป็นสกุลทางความคิดใหม่ที่เรียกกันว่าหลังโครงสร้างนิยม (Post-Structuralism)

อย่างไรก็ตาม หลังโครงสร้างนิยม (Post-Structuralism) เป็นการพัฒนาโครงสร้างนิยมไปอีกระดับหนึ่งโดยริเริ่มการวินิจฉัยระบบสัญญะ อีกทั้งตั้งคำถามว่าระบบสัญญะประกอบ ด้วยสองส่วนคือรูปสัญญะและความหมายสัญญะเท่านั้นหรือและความหมายของรูปสัญญะหนึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับรูปสัญญะตัวอื่น ๆ ทั้งที่เกี่ยวพันกันหรือแตกต่างกันเลย หรือสกุลความคิดแบบหลังโครงสร้างนิยมได้พยายามเข้ามาแก้จุดบอดของโครงสร้างนิยมในประเด็นดังกล่าว

สันติรักษ์ ประเสริฐสุข (2005) อธิบายว่าหลังโครงสร้างนิยม (Post-Structuralism) ให้ความสำคัญกับความหมายของคำและรูปของประโยค และเห็นว่ามโนทัศน์ของโครงสร้างนิยมเป็นเพียงกลุ่มคำเท่านั้น ดังนั้นรูปสัญญะจึงเป็นเพียงคำซึ่งอ้างอิงไปถึงคำอื่น ๆ และไม่ได้โยงออกไปถึงตัววัตถุนั้น ๆ เช่นคำว่า “Dog” โครงสร้างนิยมจะมองว่า คำนี้ประกอบด้วยตัวอักษร d-o-g ทำหน้าที่ เสมือนรูปสัญญะ โดยสร้างมโนทัศน์ในสมองของผู้รับรู้ว่าเป็นสัตว์สี่ขาชนิดหนึ่งซึ่งเรียกว่า “Dog” (สุนัข) นั่นก็คือ ความหมายเป็นความสัมพันธ์แบบตายตัวระหว่างคำหนึ่งคำกับมโนทัศน์ที่สัมพันธ์กันเท่านั้น แต่หลังโครงสร้างนิยมจะมองแตกต่างกันไป โดยมองว่า คำว่า “Dog” คือกลุ่มคำหรือกลุ่มของรูปสัญญะซึ่งประกอบไปด้วยพยัญชนะว่า ส-ต-ว์-สี่-ข-า-ช-นิ-ด-ห-นึ่-ง มิใช่มโนทัศน์ในสมองอีกต่อไป หลังโครงสร้างนิยมจึงอธิบายได้ว่าทำไมคำว่า “Dog” ในภาษาอังกฤษจึงมีความหมายเท่ากับ “สุนัข” ในภาษาไทย คำตอบสามารถอธิบายได้ด้วยความ สัมพันธ์ระหว่างรูปสัญญะในภาษาอังกฤษกับรูปสัญญะในภาษาไทย ซึ่งโครงสร้างนิยมไม่สามารถให้คำตอบตรงนี้ได้ หลังโครงสร้างนิยมยังอธิบายว่า ความหมายของคำ ๆ หนึ่งนั้นมิได้อยู่อย่างโดดเดี่ยวแต่ยังขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างคำ ๆ นั้นกับคำอื่น ๆ ด้วย

ดังนั้นความหมายในกรอบของหลังโครงสร้างนิยมคือ กระบวนการ “พลิ้ว” ระหว่างความแตกต่างระหว่างรูปสัญญะและรูปสัญญะ (The play between the difference from signifier to signifier) ซึ่งไม่ใช่ ความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่งอีกต่อไป และเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ตายตัว เช่น การจะเข้าใจถึงความหมายของคำว่า “Dog” เราจำเป็นต้องรู้ถึงความหมายของคำอื่นๆที่แตก ต่างจากคำว่า “Dog” ด้วย หรือการที่จะเข้าใจความหมายของ “สีแดง”จะต้องเข้าใจถึงความหมายของสีอื่นๆที่แตกต่าง มิฉะนั้นสีแดงจะไม่มีความหมายใด ๆ ต่อเราเลย ดังนั้นสกุลความคิดแบบหลังโครงสร้างนิยมจึงวางอยู่บนตรรกะของความแตกต่าง (The Logic of Difference) ระหว่างรูปสัญญะหนึ่งกับรูปสัญญะอื่น ๆ

Barthes (2005, อ้างถึงใน สันติรักษ์ ประเสริฐสุข, 2005, น.137) ซึ่งเดิมเป็นนักสัญวิทยาเชิงโครงสร้างนิยมมาก่อนและต่อมาได้เปลี่ยนมาเป็นนักคิดเชิงหลังโครงสร้างนิยมที่สำคัญในช่วงหลังของชีวิต โดยได้กล่าวย้ำถึงแก่นแท้ของหลังโครงสร้างนิยมในเชิงวรรณกรรมว่า นักเขียนเป็นเพียงผลพวงหรืออิทธิพลหนึ่งของวาทะ (Discourse) มิใช่ผู้ริเริ่มในการคิดรูปแบบ (Genre) ของงานเขียน เพราะรูปแบบนั้นมีมาก่อนหน้านี้แล้ว นักเขียนเป็นเพียงแค่ผู้หยิบเอารูปแบบดังกล่าวมาใช้เท่านั้น ทั้งนี้ Barthes (2005) ได้สร้างงานเขียนอมตะเพื่อตอกย้ำถึงการสูญสิ้นบทบาทของนักประพันธ์ในเชิงหลังโครงสร้างนิยมดังกล่าวที่ชื่อ The Death of the Author เมื่อปี ค.ศ. 1977 ซึ่งแสดงให้ เห็นถึง

การสิ้นสุดของสภาวะปัจเจกบุคคล (Individualism) หรือความตายของสถานะที่มนุษย์เป็นองค์ประธาน (The death of human subject) อันเคยเป็นคุณลักษณะสำคัญของสกุลความคิดแบบโมเดิร์นมาก่อน Barthes (2005) ยังได้นำเสนอแนวคิดเรื่อง ตัวบท (Text) ซึ่งถือเป็นสารัตถะที่สำคัญของสกุลความคิดแบบ

หลังโครงสร้างนิยมตัวบทมิใช่งานเขียนในเชิงรูปธรรมหรือเนื้อหาของงานเขียนที่รอคอยผู้อ่านเข้าไปค้นหาความหมายแต่อย่างใด แต่เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความหมายแบบไม่รู้จบ (Significance) โดยตัวบท (Text) จะมีลักษณะเป็นพื้นที่ในการพบกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยยังสร้างความหมายของการเปลี่ยนแปลง เลื่อนไหลและเปิดโอกาสให้ผู้อ่านเป็นผู้สร้างความหมายจากการอ่านงานเขียนชิ้นนั้น ๆ ด้วยตนเอง ตัวบท (Text) จึงถือเป็นการสลายความสำคัญของผู้เขียน หรือปฏิเสธมนุษย์ในฐานะที่เป็นองค์ประธานนั่นเอง ดังนั้นการโจมตีแนวคิดของโครงสร้างนิยมที่เชื่อว่าภาษานั้นมีโครงสร้างสากลอยู่เบื้องหลังและสามารถอธิบายทุกสิ่งทุกอย่างได้ ซึ่งในมุมมองหลังโครงสร้างนิยมกลับเชื่อว่า ภาษาเป็นสิ่งที่ไร้ระเบียบและไม่มีเสถียรภาพและความหมายสามารถชะลอ เลื่อน หรือผันแปรไปตามบริบท (Context) ที่เปลี่ยนไปโดยตลอดเวลา ทั้งนี้ Barthes (2005) เรียกสิ่งนี้ว่า สัญญะที่ล่องลอย (Free - Floating Signifier) ซึ่งหมายถึง สภาวะที่รูปสัญญะไม่สามารถจับคู่กับความหมายสัญญะแบบหนึ่งต่อหนึ่ง เพื่อสร้างความหมายตามกรอบเดิมได้ รูปสัญญะนั้นจึงต้องล่องลอยไปเพื่อไปจับคู่กับความหมายสัญญะอื่น ๆ จนกว่าจะประสบความสำเร็จ โดยวิธีการมองความสัมพันธ์แบบนี้จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างตัวบทหนึ่งไปสู่ตัวบทอื่น ๆ ที่เรียกว่า สัมพันธบท (Intertextuality)

จึงทำให้พอสรุปได้ว่า มายาคติ (Myth) หมายถึง การสื่อสารเชิงสัญญะเพื่อบอกว่ามันเป็นความจริง (ซึ่งจะจริงหรือไม่จริงอย่างไรไม่มีการพิสูจน์) โดยที่ตัวมายาคติสามารถมีอยู่ได้ในทุกศาสตร์ และทุกมิติของชีวิต หากนำมาอธิบายบริบทเรื่องการสักของผู้หญิงก็เช่นกัน การครอบงำแบบโบราณของระบอบที่ผู้หญิงต้องถูกจองจำ การกดขี่ของชนชั้น รวมทั้งความกดดันในตัวเองแปรเปลี่ยนเป็นพลังงานความสร้างสรรค์ที่พร้อมเผชิญหน้ากับท้าทายต่อกรอบเดิมๆ โดยไม่แคร์เสียงก่นด่าใดๆทั้งนั้น เมื่อสิ่งที่ทำคือความกล้า และเป็นการสื่อข้อความที่จะบอกว่า นั่นแหละคือสิ่งที่ฉันนั้นต้องการ แล้วยังจะต้องแคร์อะไรอีก และดูเหมือนว่าผู้หญิงที่มีรอยสัก จะถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ผิดแผกและแตกต่างจากผู้หญิงในนิยามเก่า ที่ดูเป็นความสวยงามจรรโลงโลกไว้อย่างสิ้นเชิง เมื่อขึ้นชื่อว่าเป็นผู้หญิง แล้วก็มักจะเป็นสิ่งมีชีวิตที่โลกจับตามองมากกว่าเพศชาย กับความเชื่อเดิมๆ ว่าเพศหญิงถูกสั่งสอนมาว่าจะทำอะไรก็ต้องระวังเนื้อระวังตัว ถูกสั่งสอนมาว่าต้องมีจริต กริยา

มารยาท ที่ดูสุภาพเรียบร้อย อ่อนช้อย ประหนึ่งว่าเป็นผ้าไหมที่ถูกพับไว้ในตู้ไม้กฤษณาหอม แล้วถ้าทำอะไรที่ดูไม่งดไม่งาม ก็อาจจะถูกกล่าวหาได้ว่า เป็นสตรีไม่รักดีเป็นชะนีผู้ด้อยคุณค่าทันที แม้เวลาล่วงเลยถึงปัจจุบันนี้ ที่จริงอยู่ มายาคติเกี่ยวกับผู้หญิงอาจจะครอบงำสังคมไว้ว่า เป็นผู้หญิงต้องดูเป็นนางเอก ต้องสวย ต้องหุ่นดีผิวขาว ต้องไว้ผมยาว ต้องแอ๊บแบ๊ว ต้องมุ้งมิ้งฟรุ้งฟริ้ง เดี๋ยวหาสามีไม่ได้ เดี๋ยวดูไม่มีค่า เดี๋ยวสังคมไม่ยอมรับ และ ปรากฏว่า ผู้หญิงที่บนเรือนร่างมีรอยสัก ดูเป็นอะไรที่ด่างพร้อย ถูกสังคม จัดสรรไว้อีกเกรดหนึ่ง ถูกมองไป เป็นผู้หญิงอีกแบบหนึ่งทันที แต่เอาเข้าจริงแล้ว ถ้าจะมองว่า “รอยสัก” คือตัวปัญหาก็ไม่ใช่ และ “ผู้หญิงที่มีรอยสัก” จำเป็นต้องเป็น bad girl ก็ไม่ถูกในเมื่อไม่มีตรรกะใดๆสามารถบ่งชี้ได้เลยว่า คนที่ “ไม่มีรอยสัก” และ “เจาะ” เลยคือเป็นคนที่สันดานดี ถูกไหม ในทางตรงกันข้ามผู้ชายที่มีรอยสัก อาจไม่ได้ก่ออาชญากรรม ส่วนผู้หญิงที่มีรอยสัก ก็อาจไม่ใช่โสเภณี หรือ เป็นสตรีที่ชอบไปแย่งสามีใครก็ได้ แล้วอะไร คือ “การตัดสิน” ว่าคนที่มีรอยสักคือคนเจนโลก คือกลุ่มคนที่รักใคร่การวิวาททุบตี อะไรคือ “การตัดสิน” ว่าคนที่มีรอยสักคือคนที่โง่งม ต่ำตม คือบุคคล ที่ไม่สมควรได้รับการศึกษาใดๆได้ เพราะฉะนั้น รอยสัก จึงไม่ใช่เครื่องพิพากษา แต่คนที่ชอบใช้ทัศนคติส่วนตัวที่ดูคับแคบเข้าไปตัดสิน หรืออาจเป็นเพราะความเหล่านี้หรือเปล่า คือคนกำลังทำร้ายคนอื่นอยู่ หรือแท้ที่จริงแล้วเราสามารถมองโลกแบบกลางๆ ด้วยสายตาที่สนุกสนาน อาจจะมองว่า “รอยสัก” เป็นการแสดงออกถึงความชื่นชอบส่วนปัจเจกบุคคล และผู้หญิงก็คือสิ่งมีชีวิตที่เท่าเทียมกับผู้ชาย ความหมายของ “รอยสัก” จึงสร้างคุณค่าและความหมายที่ต้องการการตีความอย่างให้โอกาสและเท่าเทียม

2.2 แนวคิดอัตลักษณ์ (Identity)

อัตลักษณ์ (Identity) ในทางจิตวิทยาสังคม หมายความถึง ความสำนึกของแต่ละบุคคลว่าตนมีความแตกต่างจากผู้อื่นอย่างไร และในทางจิตวิทยาการแพทย์หมายความถึง ลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกต่อผู้อื่น ลักษณะเฉพาะนี้จะช่วยให้ผู้อื่นสามารถบ่งชี้บุคคลนั้น ๆ ได้

นักจิตวิทยาได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับอัตลักษณ์ ดังนี้

Hoult (1969 อ้างถึงใน สกลกานต์ อินทร์ไทร, 2539) ได้กล่าวถึงนิยามที่อธิบายเกี่ยวกับอัตลักษณ์ไว้ว่า อัตลักษณ์เป็นคำตอบของคำถามที่ว่า คนคือใคร และ ฉันคือใครในสายตาของผู้อื่น และเมื่อบุคคลอื่นสามารถแยกแยะและประเมินลักษณะที่ตนเป็นอยู่ได้ และถ้าลักษณะนั้นดำรงอยู่ในบุคคลอย่างต่อเนื่อง ลักษณะเช่นนั้นจะถือว่าได้พัฒนาขึ้นมาเป็นอัตลักษณ์หรือเอกลักษณ์ของบุคคลนั้น อัตลักษณ์เป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการของมนุษย์จากวัยเด็กไปสู่วัยทำงาน พัฒนาการ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ทางอัตลักษณ์เป็นพัฒนาจากการไม่มีอัตลักษณ์ของตนเองแต่เขาจะค่อย ๆ พัฒนาผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ขึ้นมาด้วยการเรียนรู้สถาพแวดล้อมและการเทียบเคียงกับผู้ที่ให้การอบรมทางสังคม กล่าวไว้ว่า การค้นหาตนเองจะเริ่มในระยะที่เยาวชน หรือเป็นบุคคลที่กำลังอยู่ในช่วงนักศึกษา (Erikson, 1963 อ้างถึงใน ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530) กระบวนการจะเริ่มต้นด้วยการตระหนักถึงความเป็นหนึ่งเดียว และตระหนักในความแตกต่างของมนุษย์ พวกเขาจะต้องรวบรวมความรู้ต่าง ๆ ทั้งหมดเกี่ยวกับตนเอง เช่น การเป็นนักกิจกรรม การเป็นนักเคลื่อนไหวทางการเมือง การเป็นนักศึกษา เป็นต้น ต้องมีการประเมินตัวเองผสมผสานภาพพจน์หรือความคิดต่าง ๆ ที่มีต่อตนเองเพื่อนำไปสู่นิยามที่ชัดเจนว่า เราเป็นใคร และอะไรที่เราต้องการเป็น ซึ่งเป็นกระบวนการที่ใช้ระยะเวลายาวนานและต้องทำอย่างต่อเนื่อง

Conger (1973 อ้างถึงใน สายฝน ควรผดุง, 2536) กล่าวว่า อัตลักษณ์ของตนเป็นสภาวะที่บุคคลยอมรับว่า ตนเองแตกต่างจากผู้อื่น ซึ่งความแตกต่างนี้เป็นผลมาจากการบูรณาการระหว่างประสบการณ์ในอดีตกับสภาพปัจจุบัน ในลักษณะของความต่อเนื่องกันไปอย่างคงที่สม่ำเสมอ

Mark (1980 อ้างถึงใน สายฝน ควรผดุง, 2536) สรุปไว้ว่า อัตลักษณ์ เป็นความสำนึกของบุคคลว่า ตนสังกัดอยู่ในขอบเขตและบทบาท และแนวทางที่เป็นอยู่แบบใดทางสังคม

Hodgson and Fischer (1980 อ้างถึงใน สายฝน ควรผดุง, 2536) อัตลักษณ์เป็นพัฒนาการของการตระหนักรู้ของคนๆ หนึ่งว่า เขาเป็นใคร และเขาเป็นอะไร

อุษา ศรีจินดารัตน์ (2533) อธิบายอัตลักษณ์ของตนเอง หมายถึง ความเข้าใจในตนเองว่าตนเป็นใคร มีความคิดในเรื่องการแสดงออกของตนเอง เพื่อการดำเนินชีวิตในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง ยอมรับความแตกต่างและความเหมือนกันของบุคคลในเรื่องต่าง ๆ ความรู้สึกของการมีอัตลักษณ์ของตนเกิดจากการที่คน ๆ นั้นดำรงความเหมือน (Sameness) และความต่อเนื่อง (Continuity) ภายในตนของแต่ละคนที่สอดคล้องกับผู้อื่นมอง

องค์ประกอบของพัฒนาการการมีอัตลักษณ์ไว้ 3 ลักษณะ ประกอบด้วย องค์ประกอบแรก แต่ละคนยอมรับว่าตนเองมีความเหมือน และความต่อเนื่องอยู่ภายในตน องค์ประกอบที่สองผู้อื่นในสังคมมองอย่างเดียวกันกับที่เรามองตนเอง และองค์ประกอบสุดท้าย บุคคลจะมีความเชื่อมั่นและติดต่อสัมพันธ์ระหว่างโลกภายในและภายนอก และยอมรับผลสะท้อนกลับที่เกิดขึ้นได้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

อัตลักษณ์ในระดับกลุ่ม ในสังคมหนึ่งจะมีอัตลักษณ์ร่วม (Collective Identity) (Schiesiger, 1993 อ้างถึงใน สกลกานต์ อินทร์ไทร, 2539) หมายถึง กระบวนการสร้างสำนึกร่วมของกลุ่มต่างๆ ในสังคม อันจะทำให้สมาชิกได้ตระหนักถึงลักษณะร่วมของกลุ่มและเข้าใจว่า พวกเรา มีลักษณะแตกต่างไปจากพวกเขาอย่างไร สำนึกร่วมดังกล่าวสามารถสร้างและปรับเปลี่ยนได้โดยอาศัยสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ถูกสร้างขึ้นในระบบวัฒนธรรมของกลุ่ม

Jenkins (1966) เชื่อว่าความเข้าใจว่า เราคือใคร และคนอื่นๆ ในสังคมก็เข้าใจ ต่างคนต่างเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังนั้น Social Identity เป็นมากกว่าความหมาย แต่จะบอกถึงระดับความเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยของกลุ่ม Richard Jenkins ยังเสริมอีกว่า Social Identity เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการสร้างสังคม เป็นสิ่งพื้นฐานที่สังคมต้องรู้ว่า พวกเราคือใคร (Who we are)

นอกจากนี้ Kidd (2002, pp. 27) สรุปไว้ว่า อัตลักษณ์ของกลุ่มนั้น คือการรับรู้ความเหมือนหรือความแตกต่างของคนในสังคม คนในสังคมจะค่อย ๆ ซึมซับวัฒนธรรมของสังคมนั้น ทำให้คนในสังคมนั้นมีลักษณะที่คล้ายกันหรือกลายเป็นภาพพจน์ของสังคม (Imagined Community)

สรุปได้ว่า คนในสังคมจะมีการกำหนดความเป็นอัตลักษณ์ของตนเองขึ้นมาและเมื่อในสังคมมีคนที่มีอัตลักษณ์คล้ายกันมาขึ้น ก็จะกลายเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น โดยมีสิ่งที่เชื่อมต่อความสัมพันธ์นั้นไว้ เช่น การพูดหรือสื่อสารภาษาเดียวกัน หรือเป็นการแสดงออกทางด้านอวัจนภาษา อาทิ การประดับ และการตกแต่งร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นการประดับหรือประดิษฐ์บนร่างกายและอวัยวะ ไม่ว่าจะเป็น การสัก การเจาะรูส่วนต่างๆ ของร่างกาย การรัดหน้าอก การทาสีเล็บ การแต่งหน้า หรือจะเป็นการนำเครื่องประดับต่าง ๆ เช่น สร้อยคอ ต่างหู จิวเวลลี่ สร้อยข้อมือ เข็มขัด แหวน นาฬิกา กระเป๋าถือ ผ้าพันคอ รวมถึงสัญลักษณ์แสดงความหมาย หรือเครื่องหมายต่าง ๆ เช่น ยศ ป้ายชื่อ โลโก้ หน่วยงานหรือองค์กร รูปลักษณ์ภายนอกเหล่านี้ถือว่าเป็นอวัจนภาษาที่สำคัญที่มีผลต่อการรับรู้ว่า เราเป็นใคร คำว่า เราเป็นใคร ครอบคลุมถึงลักษณะทางประชากร และทางสังคมของบุคคลหนึ่ง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ศาสนา ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ ตำแหน่งและสถานภาพทางสังคม ศาสนา และการเมือง กลุ่มทางสังคมที่เราเป็นสมาชิกอยู่ คนในหลายวัฒนธรรมยังใช้การพิจารณา รูปลักษณ์ภายนอก เพื่อบอกว่า เราเป็นคนอย่างไร เช่น เป็นคนที่ทันสมัยหรือล้าสมัย รู้จักกาลเทศะหรือไม่ ชอบทำตัวโดดเด่นหรือไม่ รวมถึง

ประเมินต่ออีก เขาชอบพอใจ หรือประทับใจเราหรือไม่ และรูปลักษณ์ภายนอกของเรามีความเหมาะสมเพียงใด (เมตตา วิวัฒนานุกูล, 2545)

Birkigt and Stadler (1998 อ้างถึงใน กรองแก้ว วัฒนะมงคลรักษ์, 2545) นักวิชาการชาวเยอรมันกล่าวถึงองค์ประกอบของอัตลักษณ์ ประกอบด้วย 1) พฤติกรรม (Behavior) คือ การที่คนภายนอกตัดสินว่าเป็นอย่างไร จากสิ่งที่กระทำ 2) การสื่อสาร (Communication) คือ การส่งสารที่เป็นทั้งวัจนภาษาออกไป แทนที่จะแสดงออกทางพฤติกรรมเพียงอย่างเดียว และ 3) การใช้สัญลักษณ์ (Symbolism) คือ เครื่องมือที่ใช้ในการสอดประสารการแสดงออกของอัตลักษณ์ในด้านต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไร หรืออย่างน้อยสุดต้องการอะไร

Birkigt and Stadler (1998 อ้างถึงใน กรองแก้ว วัฒนะมงคลรักษ์, 2545) กล่าวถึงอัตลักษณ์ (Identity) เป็นสิ่งที่ควบคู่กันมา คือภาพลักษณ์ (Image) ยังนิยาทความสัมพันธ์ระหว่าง 2 คำนี้ไว้ว่า ภาคลักษณ์ คือ ภาพฉาย (Projector) ของอัตลักษณ์ สอดล้องกับ Adele B. Lynn. 2005, pp. 169) อธิบายว่า อัตลักษณ์เป็นสิ่งที่เป็นภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ผู้อื่นรับรู้ว่าคุณเป็นอย่างไร

รอยสัก เป็นการสื่อสารในเชิงอวัจภาษาประเภทหนึ่ง และถือว่าเป็นการใช้สัญลักษณ์ในการแสดงออกถึงตัวตนได้เป็นอย่างดีตามแนวคิดของ Birkigt and Stadler (1998 อ้างถึงใน กรองแก้ว วัฒนะมงคลรักษ์, 2545) เพราะคนที่สักก่อนที่จะทำการสักต้องตัดสินเลือกลวดลายที่จะแสดงถึงความเป็นตัวเองมากที่สุด แสดงถึงความที่ตัวเองอยากจะเป็น นอกจากนั้นยังพบว่า ในหลาย ๆ กลุ่มมักมีการแสดงอัตลักษณ์ถึงความเป็นกลุ่มเดียวกัน ความเป็นพวกเดียวกัน ผ่านรอยสักที่จะเห็นและเป็นตัวอย่างได้ชัดเจนคือ แก๊งยากูซ่า ในประเทศญี่ปุ่นที่เราได้เห็นจากทั้งหนังสือและภาพยนตร์นั่นเอง นอกจากนี้งานวิจัยของ นัทธี จิตสว่าง (2528 อ้างถึงใน รัตนา อรุณศรี, 2547) ที่ศึกษาถึงผลกระทบของระบบสังคมในเรือนจำของผู้ต้องขังพบว่า วัฒนธรรมในเรือนจำเกี่ยวกับกฎของผู้ต้องขังในแต่ละกลุ่มแต่ละพวก เช่น ผู้ต้องขังที่เป็นคนปล้น หรือแก๊งอาชญากรอาชีพ ส่วนใหญ่จะมีกฎอยู่ว่าจะเป็นพวกเดียวกันต้องมีรอยสักให้เหมือนกัน ลักษณะเดียวกัน พวกเก๋าคุกที่มีรอยสักอักขระรูปยันต์โดยฝีมืออาจารย์คนเดียวกันหรือรูปรอยสักเหมือนกัน ถือว่ามาจากสำนักเดียวกันจะมารวมตัวเป็นพวก อาจารย์เดียวกัน หรือเรียกว่าเป็นแก๊งเดียวกัน

อัตลักษณ์ของสังคมไทยจากที่แต่เดิมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และเสริมพุทธคุณ “รอยสักบนร่างกาย” ได้ขยายขอบเขตเป็นงานศิลปะ ที่มีการออกแบบและประกวดกันเป็นเรื่องเป็นราว

แต่กระนั้น ความนิยมที่เพิ่มมากขึ้น ก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับอย่างสมบูรณ์ แต่ในยุคปัจจุบันสังคมเริ่มปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อตัวผู้ที่มีรอยสัก บางส่วนมาจากดาราศิลปินต่างๆที่มีรอยสัก ไม่ว่าจะเป็นดาราไทยหรือระดับสากล ทำให้การสักเปิดกว้างมากยิ่งขึ้น และในปัจจุบันสื่อออนไลน์มีการเผยแพร่เรื่องการสัก ในแง่มุมต่างนับว่าเป็นอีกจุดหนึ่งที่ทำให้สังคมเข้าใจอีกแง่มุมของการสัก ปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อตัวผู้ที่มีรอยสัก คือมองไปในทางที่ดีมากขึ้น มองว่าเป็นแฟชั่นรูปแบบหนึ่งนั่นเอง

การสักบนร่างกาย อยู่คู่กับสังคมไทยมาอย่างยาวนาน ซึ่งแรกเริ่มการสักมักทำโดยพระหรือผู้ที่ถือกันว่ามีวิทยาคม เหตุผลที่ทำมาจากความเชื่อ และความศรัทธาของผู้ต้องการสัก จนมาถึงปัจจุบัน นอกจากจะเป็นการสร้างคุณค่าให้ตัวเอง และรู้สึกพิเศษกว่าคนอื่นแล้ว มากไปกว่านั้น ยังเป็นเรื่องส่วนตัว ที่ใครๆ ก็น่าจะหาความสุขให้ตัวเองโดยไม่ก้าวก่ายใครได้ แต่ใช่ว่าร่างกายจะเป็นของเรา ที่ตัวเราสามารถจะทำอะไรก็ได้ เพราะในสังคมที่เป็นจริง มีค่านิยม และกฎเกณฑ์ของบางสาขาอาชีพ ส่งผลให้ผู้ที่มีรอยสัก ยังก้าวไม่พ้นขีดจำกัดเหล่านี้ไปได้ ยังมีหลายคนมองว่า คนที่มีรอยสัก จะเป็นคนแรง เป็นนักเลงหัวไม้ หรือสักเพราะอยู่ในคุก กลายเป็นคนที่มีรอยสักแล้วจะไม่ดี เป็นคนกลุ่มอื่น ที่ไม่ใช่พวกเรา อย่างน้อย ๆ ในระบบราชการก็ยังไม่ให้การยอมรับ ท่ามกลางการมองต่างมุม ศิลปะแขนงนี้กลับเป็นเรื่องที่ท้าทาย ทั้งตัวช่างเอง และผู้ที่ต้องการสัก แม้ว่าศิลปะบรเรือนร่าง (Art of Skin) จะไม่ได้ให้อิสระกับทุกคน และจะยังไม่เป็นที่ยอมรับอย่างสมบูรณ์ในทุกบริบทของสังคม แต่ทำไมพวกเขาถึงยังตัดสินใจให้รอยสักปรากฏอยู่บนส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย รอยสัก ที่ไม่ใช่เรื่องของแฟชั่นอย่างเดียว เพราะเมื่อตัดสินใจแล้ว มันอยู่กับร่างกายคน ๆ นั้นไปตลอดชีวิต ซึ่งความแน่วแน่ทำให้ผู้ที่ต้องการสัก เชื่อมั่นในตัวเองมากยิ่งขึ้น พร้อมกับตอบคำถามสังคมได้ด้วยว่า “สักไปทำไม”

ดังนั้น ความงามของศิลปะ ที่มาพร้อม ๆ กับการสร้างคุณค่าทางจิตใจให้กับผู้สัก รวมไปถึงเป้าหมายในชีวิต และปัญหาด้านสุขภาพ ล้วนเป็นคำตอบที่ว่านั้น เหนืออื่นใดรอยสัก สามารถบ่งบอกอัตลักษณ์ว่าคุณเป็นใคร ทั้งยังถือเป็นการประกาศตัวตน ผ่านลวดลายบนผิวหนังได้ชัดที่สุดเช่นเดียวกัน ถึงแม้เวลานี้ การสักได้คลี่คลายเป็นอาชีพ Tattoo Artist หรือผู้สร้างสรรค์งานศิลปะที่สวยงามลงบนร่างกาย การฝ่าด่านต่างๆ เพื่อให้คนได้เห็นถึงคุณค่าและความสวยงาม มากกว่าแค่เอาหมึกมาอยู่บนผิวหนัง ซึ่งตอนนี้ไม่เพียงคนทั่วไปจะเปิดใจมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังได้ขยายงานฝีมือที่เป็นเอกลักษณ์นี้ออกไปสู่ระดับสากล

จากแนวคิดที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า อัตลักษณ์มีความเลื่อนไหลไม่หยุดนิ่งตายตัว ซึ่งการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ การสร้างอัตลักษณ์บนร่างกายของผู้หญิงจากรอยสักเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาจากแรงขับของตนเอง และเกิดจากการหลอมรวมของบริบททางสังคมรอบตัว ดังนั้น จึงนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

2.3 แนวคิดความเป็นอื่น (Otherness)

ความเป็นอื่น (The Otherness) เป็นอีกวาทกรรมหนึ่งในโลกหลังยุคใหม่ที่หลาย ๆ คนพยายามสร้างและประดิษฐ์ขึ้นมาโดยไม่รู้ตัว เพราะสิ่งนี้คือความรุนแรงเชิงโครงสร้างที่ไม่อาจล่วงรู้ได้ ถ้าไม่ “ใส่ใจ” กับปรากฏการณ์เล็ก ๆ น้อย ๆ โดยเฉพาะปรากฏการณ์ทางการเมืองของประเทศที่กำลังพัฒนาหรือไม่พัฒนาก็ตาม การแบ่งเป็นสองขั้ว (Binary) ดูเหมือนจะสร้าง “ความเป็นอื่น” อย่างเห็นได้ชัด

Crang (1998) นิยาม “ความเป็นอื่น” (Otherness) ว่าหมายถึง กระบวนการในการสร้างตัวตน (identity) ในความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียม ความเป็นอื่น คือการสร้างและบ่งบอกตัวตน (Self Identification) ของตนเองในกลุ่ม ๆ หนึ่ง (In-Group) และให้ค่ากลุ่มอื่นว่าไม่ใช่ตัวตนเดียวกัน เมื่อไม่ใช้ตัวตนเดียวกัน จึงกลายเป็นอื่น หรือคนนอกกลุ่ม (Out-Group) ในกระบวนการดังกล่าว กลุ่มที่ตนเองเข้าร่วมด้วย หรือแสดงตัวตนด้วย ก็จะมีคุณลักษณะบางอย่างที่ตนเองพึงพอใจ เชื่อมั่นเชื่อถือ ส่วน “กลุ่มอื่น” ซึ่งมีคุณลักษณะที่ไม่น่าพึงพอใจ ไม่เชื่อมั่นไม่เชื่อถือ ก็จะกลายเป็นคนอื่น ความสัมพันธ์ลักษณะนี้จึงมีลักษณะแบบคู่ตรงข้ามระหว่าง “เรา” และ“เขา” (คนอื่น) อยู่เสมอ รวมทั้งยังตามมาด้วยการแสดงออกถึงความเป็นคู่ตรงข้ามด้วย ความเหนือกว่าและความด้อยกว่า ความต่ำและความสูง การเป็นผู้ชนะและการเป็นผู้แพ้ การเป็นเสียงส่วนใหญ่และส่วนน้อย การเป็นฝ่ายผิดและฝ่ายถูก การเป็นผู้หลงผิดและฝ่ายที่ถูกต้อง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนถึงการเป็นอื่น คือ ความแตกต่างทางความเชื่อเรื่องศาสนา การเมืองและรสนิยม วัฒนวิถีไทย ความเข้าใจกันถือเป็นพื้นฐานและแก่นแกนของการดำรงอยู่ (Existence) และความเป็นอยู่ (Being) ของสังคมไทย ต่างฝ่ายต่างพยายามสร้างภาพแบบ “องค์รวม” แต่การกระทำเป็นแบบแยกส่วน (Segmentalism) ไม่ได้เป็นแค่การพูดหรือสื่อสารออกมาเท่านั้น และมองภาพปรากฏการณ์ทางสังคมว่า เป็นการกระทำที่เกิดจาก ลมที่ออกจากช่องปากที่ไม่สะอาดและไม่บริสุทธิ์ ซึ่งสิ่งนี้คงเรียกได้ว่า “ไม่ใช้ คำพูด”

สี สื่อสัญญะที่ไม่ควรมองข้าม สีบ่งบอกอะไรได้หลายอย่างที่มีเนื้อหาซ่อนเร้นได้อย่างชัดเจนแต่ในสังคมไทยปัจจุบันมีการ “สาดสี” ใส่กันมากขึ้นทุกวัน หารู้ไม่ว่าการสาดสีเป็นวัฒนธรรมอินเดียในการเล่นสงกรานต์คล้ายบ้านเรา การสาดสีเป็นการแสดงออกที่ดีและมีวัฒนธรรม ในทางตรงกันข้าม การสาดสีในสังคมไทยมิได้มีความหมายเช่นนั้นเลย จึงสามารถสร้างบทสรุปได้ว่าในสังคมไทยไม่ได้เข้าใจในความหมายที่ลุ่มลึกและลึกซึ้งกับสิ่งที่แสดงออก จึงถือได้ว่า สังคมไทยมีการรับรู้ แต่รู้ไม่จริงทั้งหมด

ความเป็นอื่นของสังคมไทยถูกฉายภาพออกมาเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคม และการเมืองความรุนแรงที่เกิดขึ้นคือ วาทกรรมบ้านนอก หรือในเมือง ทันสมัยกับล้าสมัย เหล่านี้เป็นต้น เกิดความปั่นป่วนได้ดียิ่งนัก ส่วนความเป็นอื่นทางด้านการเมืองเห็นจะเป็นการไม่เข้าใจในการกระทำของตนเองว่า ส่งผลอะไรต่อความเป็นสหราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand) เพียงแค่โหยหาความเป็นไทย (Thainess) สิ่งที่เอ่ยอ้างนี้คงเป็นเพราะขาดจิตสำนึกทางการเมือง (Political Consciousness) เป็นแน่แท้ “ลูกน้องที่ขยันแต่โง่ให้ตัดคอทิ้ง เพราะจะทำแต่เรื่องโง่ ๆ ให้เจ้านายปวดหัว ในทางกลับกันผู้นำในองค์กรที่ฉลาดลุ่มลึกแต่โง่กว้าง ก็สมควรที่จะตัดคอทิ้งเช่นกัน”

สถานการณ์บ้านเมืองที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบัน โครงสร้างทางสังคมได้รับ ผลกระทบอย่างรุนแรง แต่ทั้งนี้ไม่มีสังคมใดๆ ทั้งที่พัฒนาแล้วหรือที่กำลังจะพัฒนาที่มีการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยถ้ารู้จักและเข้าใจอย่างถ่องแท้และลึกซึ้งจะเห็นได้ว่าเป็นระบบที่เอื้ออำนวยประโยชน์ให้แก่ระบบทุนนิยมได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการออกกฎหมายเพราะกฎหมาย ส่วนมากในกลุ่มประเทศทั้งสองมักจะสอดรับกับผลประโยชน์ของผู้นำแห่งรัฐหรือที่สามารถ อธิบายได้ง่าย ๆ คือเพื่อสนองตอบต่อความอยากมีอยากเป็น (Aspiration) ของกลุ่มผู้นำที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจของสังคมนั้นมากกว่า ที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้มวลชนส่วนใหญ่ของประเทศ

ฉะนั้นสังคมใดที่เลือกและสมยอม รวมทั้งสถาปนำความศักดิ์สิทธิ์ของระบอบประชาธิปไตยมาเป็นระบอบในการบริหารปกครองประเทศก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีตามหลักสากล แต่ในทางกลับกันกลับไม่ได้พัฒนาระบบการศึกษาให้เกิดคุณค่า โดยเฉพาะมิติแห่งความเป็นหนึ่งเดียว (Oneness) ภายใต้หัวใจการศึกษาที่จะต้องตระหนักและใส่ใจรวมทั้งปลูกฝังให้ “คน” หรือ “ตัวแทนของคน” ได้เข้าใจและเข้าสมองถึงหน้าที่และสิทธิของตนตามระบอบประชาธิปไตย อาจเรียกได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าประเทศไทยก็จะเป็นประเทศที่ผาสุกและที่สำคัญประเทศก็จะไม่ถูกสังคมอื่นและ

ยัดเยียด “ความเป็นอื่น” ให้เป็นเฉกเช่นประเทศเพื่อนบ้าน ผลแห่งการกระทำที่เป็นหนึ่งเดียว (Oneness) คงจะส่งต่อความสุขมวลรวมได้อย่างไม่มีข้อกังขาใด ๆ ทั้งสิ้น

อีกนัยหนึ่งของความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมในระดับใดก็จะมีการก่อสร้างความสัมพันธ์จากโครงสร้างที่มีอยู่ ตัวอย่างที่สำคัญก็คือระบบทาส ซึ่งเป็นระบบความสัมพันธ์ระหว่างนายทาสกับ ทาส ซึ่งหมดสิทธิในความเป็นมนุษย์ เพราะโครงสร้างของสังคมทาสให้ความสำคัญกับนายทาสไม่ได้ให้ความสำคัญกับตัวทาส ทาสจึงเป็นเหมือนวัตถุชนิดหนึ่ง ที่นายทาสจะทำอย่างไรก็ได้ การที่หมดความสำคัญในโครงสร้าง นี่คือถูกกีดกันออกจากสังคม หรือเรียกว่า ความเป็นอื่น (The Otherness) อีกทั้งระบบวัฒนธรรมของสังคม ได้สร้างความเป็นอื่น อีกหลายประการ ได้แก่ คนบ้า จิตเวช เกย์ คนพิการ ชาวเขา ผู้อพยพ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ชนิดหนึ่ง สิ่งสำคัญที่สุดแห่งความเป็นอื่น คือ พหุวัฒนธรรม วัฒนธรรมรองในวัฒนธรรมหลัก การกีดกันคนออกไปจากสังคมไปสู่ความเป็นอื่นนั้นมีความเนียนแม้แต่ผู้ถูกกีดกันก็ยังยอมรับในตำแหน่งแห่งที่ที่สังคมกำหนดให้เขา

ความสัมพันธ์ทางอำนาจในวัฒนธรรม แบบนี้จะใช้ความรู้ชุดหนึ่ง กฎเกณฑ์ชุดหนึ่ง ที่ระบบสังคมสร้างขึ้นมา สร้างตำแหน่งแห่งที่ด้วยการจัดประเภทและความสำคัญ ระบอบการเหยียดสีผิว ก็เกิดจากกฎเกณฑ์ชุดหนึ่ง ที่มองว่าคนผิวสีมีสติปัญญาต่ำกว่า มีความเป็นมาและประวัติศาสตร์ที่น้อยกว่า และเคยเป็นทาสมาก่อน ความรู้สึกเดิมที่เป็นทาสอันเป็นผลมาจากพัฒนาการจากประวัติศาสตร์ คนผิวขาวจึงใช้ความรู้ชุดหนึ่งตัดสิน และ กีดกันเขาออกจากสังคมไปสู่ชายขอบ หรือ สร้างความเป็นอื่น ให้กับเขา ทั้งที่ระบอบการเหยียดสีผิว เป็นมายาคติชุดหนึ่งเท่านั้น อีกตัวอย่างหนึ่งคือ สังคมไทยที่ในภาคเหนือมีการถูกกล่าวหาว่าเป็น “ผีก๊ะ” ด้วยความรู้ชุดหนึ่ง ส่วนภาคอีสานก็เห็นได้ชัดว่าการถูกกล่าวหาว่าเป็น “ปอป” เป็นอัตลักษณ์ชุดหนึ่งที่คนในสังคมนั้น ๆ ใช้ความรู้ในวินิจฉัยเพื่อกีดกันคนในสังคม และพบว่าเคยมีการใช้การกล่าวหาบุคคลดังกล่าวเพื่อยึดที่ดินทำกิน ดังนั้นอำนาจในวัฒนธรรมจึงมีความสำคัญและบงการชีวิตมนุษย์อย่างชัดเจน มีผู้ทำการวิจัยพฤติกรรมของมนุษย์ เรื่องการป้องกันตัวจากมาลาเรีย และพบว่าทำไมคนเราถึงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้งที่มีความรู้ที่ชัดเจนแล้วว่ามีอันตรายถึงตาย เนื่องจากผู้ที่เป็นมาลาเรียส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในป่า ทำงานในป่า ล่าสัตว์ปลูกข้าวในบริเวณที่ป่า การใช้ยาทาอาจไม่สะดวก หรือ การนอนในมุ้งในบริเวณป่าอาจใช้ได้แค่เวลานอน แต่เวลาเข้าห้องน้ำ เวลาทำกิจอื่น ๆ ในเวลาที่ยุงหากินอยู่ ตลอดไปจนถึง เรื่อง การเลิกสุรา แม้ว่าจะมีความรู้ที่ชัดเจนเพียงใดก็ตาม ความสัมพันธ์ในสังคมวัฒนธรรมที่ต้องดื่ม ก็จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ หรือเลิกได้ยาก เพราะคนเราต้องอยู่กันเป็นสังคม ดังนั้นอำนาจในวัฒนธรรมและวิถีชีวิต จึงเป็นเรื่องสำคัญและทรงอำนาจ แม้จะใช้

ความรู้ชุดอื่น อธิบาย ช่วงชิง แต่อำนาจและความสัมพันธ์ทางอำนาจของสังคมวัฒนธรรมยังคงมีอิทธิพลอยู่เสมอ

ดังนั้น ความเป็นอื่น จึงถูกสร้างขึ้นโดยระบบสังคม แต่ก็ใช่ว่ามนุษย์จะยอมจำนนแต่เพียงอย่างเดียว มีการใช้วัฒนธรรมเป็นพื้นที่ในการต่อรอง ต่อสู้ ดังจะเห็นได้จากวัฒนธรรมคนผิวดำในสหรัฐ วัฒนธรรมภิกษุณี เพื่อเป็นเวทีในต่อสู้ ต่อรอง เพื่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม

สำหรับรอยสักของคนไทย ส่วนใหญ่เริ่มต้นในมุมองเชิงลบมากกว่าเชิงบวก ทำให้คนไทยมีภาพจำเกี่ยวกับรอยสัก คนสักคือคนไม่ดี แต่สิ่งที่ต้องคำนึงก็คือรอยสักนั้นเป็นกระบวนการที่สักลงที่ผิวหนัง ไม่ได้สักลงที่นิสัยสันดาน คนสักก็ใช่จะเป็นคนไม่ดี คนไม่สักที่ทำไม่ดีก็มีมากมาย คนรุ่นใหม่ที่ไปสักมองว่าการสักคือศิลปะรูปแบบหนึ่งที่ถ่ายทอดออกมาบนผิวหนัง นอกจากนั้นลายสักก็มีการปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย มีลายสักที่เรียกว่า มินิมอล ที่ผู้หญิงนิยมไปสัก เป็นลายสักเล็ก ๆ น่ารัก ๆ ไม่มากเกินไป บางคนก็สักเป็นแฟชั่น แต่บางคนก็สักโดยมีความหมายลึกซึ้งแฝงอยู่ในนั้น

ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 เขียนว่า “สัก” คือ การเอาเหล็กแหลมแทงลงด้วยวิธีการหรือเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ การใช้เหล็กแหลมจุ่มหมึกหรือน้ำมันงาผสมว่าน 108 ชนิดเป็นต้น แทงที่ผิวหนังให้เป็นอักขระเครื่องหมายหรือลวดลายถ้าใช้หมึก เรียกว่าสักหมึก ถ้าใช้น้ำมัน เรียกว่าสักน้ำมัน ทำเครื่องหมายสักเพื่อแสดงเป็นหลักฐาน สักข้อมือแสดงว่าได้ขึ้นทะเบียนเป็นชายฉกรรจ์หรือมีสังกัดกรมกองสักหน้าแสดงว่าเป็นผู้ต้องโทษปราชิก สิ่งนี้เป็นสาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้คนไทยส่วนมากถึงไม่เปิดกว้างเรื่องรอยสัก เนื่องจากความเชื่อเก่า ๆ ของคนโบราณที่การสักมักจะใช้แบ่งแยกผู้คนว่าคือ ทาส ไพร่ หรือคนชั้นล่าง รวมทั้งการสักยันต์ เป็นเหมือนเครื่องรางของขลังตามความเชื่อ เป็นที่นิยมในหมู่คนสองกลุ่ม คือ กลุ่มอันธพาล อาชญากร และพระภิกษุที่คิดจะปกป้องตนเองและผู้อื่นจากสิ่งชั่วร้ายโดยการสักยันต์ แต่ความเชื่อนี้ไม่ได้มีแค่ประเทศไทยประเทศเดียว แต่ความเชื่อของทางฝั่งตะวันตกก็มีเช่นกัน

เริ่มต้นจากที่กรีก การสักเป็นการทำสัญลักษณ์เฉพาะใบหน้าของทาส และอาชญากร เช่นเดียวกับไทย และการสักก็เริ่มแพร่หลายในทวีปยุโรป ต่อมาประมาณ ค.ศ. 787 ถือว่าการสักบนใบหน้า เป็นการหลบหลู่พระเจ้า คนตะวันตกที่หัวโบราณเลยมีความเชื่อว่าคนสักคือคนขี้คุกและเมายา ไม่เพียงแต่ฝั่งตะวันตก มาฝั่งเอเชียบ้านเราอย่าง ประเทศญี่ปุ่น ที่มีความเชื่อว่าคนที่สักคือ 'แก๊งยา

กูซ่า' เริ่มในคริสต์ศตวรรษที่ 8 การสักจะประทับตาคนกลุ่มต่างๆ เพื่อแบ่งแยกเช่น เพชฌฆาต สัปเหร่อ อาชญากร และต่อมายังนิยมในหมู่ “Eta” ซึ่งเป็นกลุ่มคนฐานะชั้นต่ำที่สุด

สรุปได้ว่า ความเป็นอื่น คือการมองคนอื่นที่ไม่ใช้พวกของตนว่าเป็นคนด้อยค่าหรือศัตรู ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างระบบความคิดผ่านบทเรียนประวัติศาสตร์ที่ผู้ชายสักเป็นคนกล้าหาญ ชายชาตรี หากเป็นผู้หญิงสักถูกมองว่าเป็นตัวร้าย อันสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจของผู้หญิงและผู้ชายที่มีความแตกต่างกัน

2.4 ทฤษฎีการประทับตรา (Labeling Theory)

ทฤษฎีการประทับตรา (Labeling Theory) ซึ่งเป็นหนึ่งในทฤษฎีที่พยายามอธิบายว่า ทำไมคนบางคนถึงกลายเป็นคนเลว บางคนถึงเป็นคนดี ในสมัยโบราณบางยุค นักโทษที่จะพ้นโทษออกไป ต้องถูกสักที่หน้าผากหรือส่วนสำคัญของร่างกาย เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงให้คนภายนอกรู้ว่า เขาเคยเป็นนักโทษหรืออาชญากรมาก่อน จะได้มีความระมัดระวัง ตระหนักถึงภัยที่จะมาถึงตัว นั่นคือการตีตราบาปหรือประทับตราในเชิงกายภาพแก่ผู้กระทำผิด

ปัจจุบันแม้จะไม่มีการประทับตราแบบนี้หลงเหลืออยู่แล้ว แต่การประทับตราบาปลงบนจิตใจหรือความรู้สึกของผู้กระทำผิดก็ยังคงมีอยู่ “ทฤษฎีการประทับตรา” หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ทฤษฎีการกระทำตอบโต้ทางสังคม” (Social Reaction Theory) ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ว่า การกระทำใดใดก็ตามที่เรียกว่าเป็น “พฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant Behavior)” โดยเนื้อแท้ของมันแล้วไม่ได้ขึ้นอยู่หรือผูกติดกับพฤติกรรมนั้นโดยตรง แต่เป็นแนวโน้มที่คนส่วนใหญ่มีการประทับตราในเชิงลบให้กับพฤติกรรมนั้น ๆ ที่เขาเห็นว่าผิดแผกแตกต่างไปจากบรรทัดฐานที่สังคมคาดหวังหรือต้องการให้เป็น ดังนั้น พฤติกรรมเบี่ยงเบนในมุมมองของทฤษฎีนี้ จึงเน้นไปที่ปฏิกิริยาของสังคมที่มีต่อผู้กระทำผิดมากกว่าเนื้อหาสาระของการกระทำนั้นโดยตรง ซึ่งทฤษฎีนี้พัฒนามาจากแนวคิดของ Howard S. Becker (1960) นักสังคมวิทยาชาวชิคาโก ที่คิดค้นขึ้นมาในปี 1963 โดยหัวใจหลักของทฤษฎีนี่คือ “การที่คนเราสังคมตีตราว่าเป็นคนเลว ทำให้เกิดการผลักดันให้เป็นคนเลว” เปรียบเทียบให้เห็นภาพ คือ ถ้าเราถูกคนอื่นด่าว่าไม่ฉลาดเป็นเวลานาน ก็ทำให้คิดว่าตัวเองไม่ฉลาด

หลักการของ Labeling สามารถจำแนกออกเป็น 3 ข้อ ดังนี้

1) Matsueda (1992, pp.1580) กล่าวว่า เด็ก ๆ นั้นเรียนรู้พฤติกรรมมาจากผู้ใหญ่ โดยที่เรียนแบบการกระทำของผู้ใหญ่หรือเด็กคนอื่นมา โดยที่เด็กเองไม่รู้ว่าพฤติกรรมนั้นถูกหรือผิด แต่สิ่งที่ทำให้เด็กหยุดพฤติกรรมนั้นๆหรือทำพฤติกรรมนั้น ๆ ต่อ ขึ้นอยู่กับว่าผู้ใหญ่จะมองว่าการกระทำนั้นผิดหรือไม่ผิด และเด็กเองคิดว่า/เชื่อว่าผู้ใหญ่มองว่าการกระทำนั้นผิด (ทฤษฎี Reflected Apprisal) (Matsueda, 1992, pp.1586) ซึ่ง Matsueda เชื่อว่า Reflected Apprisal ที่เป็นส่วนใหญ่ ๆ ของ Self-Concept ของคนเราเลยทีเดียว (ถ้าแนวไม่เกี่ยวกับอาชญากรรม Reflected Apprisal ก็เป็นแบบ ผู้หญิงแต่งตัวแต่งหน้าไปงาน แต่พอมีคนทักว่าแต่งหน้าแปลกๆ ความมั่นใจก็จะลดลงไป เพราะว่า ความมั่นใจของเรายึดติดกับสิ่งที่คนอื่นคิดเกี่ยวกับเรา มากกว่าสิ่งที่เราคิดเกี่ยวกับตัวเอง) ในแนวอาชญากรรม ยกตัวอย่างคดีของ Ernest Meigs ที่ถูกคดีข่มขืนผู้หญิง โดยให้เหตุผลว่าเกลียดแม่ตัวเอง เพราะแม่ตัวเองเคยด่าเขาอย่างรุนแรงทั้งในที่ลับและต่อหน้าคนอื่นเป็นเวลาต่อเนื่องหลายปี โดยตีตราเขาว่าเป็นตัวกาลกิณี ไม่น่าเกิดมาเลย จนทำให้เขาคิดฆ่าตัวตาย เป็นโรคซึมเศร้า และปัจจุบันก็ยังเกลียดผู้หญิง (Greg, 2003)

2) ทฤษฎี Labeling ของ Becker (1960) แบ่งความรุนแรงเป็น 3 ระดับ สมมุติว่าเด็กคนหนึ่งเกิดอยากรู้อยากลอง อาจจะเพราะว่าได้รับการชักจูงจากเพื่อน ดูจากในหนัง หรืออะไรก็ตาม และถูกจับได้ เขาจะถูก Label อยู่ 3 ระดับ กล่าวคือ 1) ระดับครอบครัว พ่อแม่อาจจะโมโห และเรียกเขาว่าเด็กขี้ขโมย โดยเฉพาะในกรณีที่ครอบครัวไม่อบอุ่นอยู่แล้ว พ่อแม่หรือพี่น้องอาจจะตั้งฉายาเด็กว่า “ไอ้ขี้ขโมย ๆ” และเวลาทะเลาะกันก็อาจจะหยิบยกเรื่องนี้มาพูดอีก ทั้ง ๆ ที่เด็กคนนั้นขโมยของด้วยความไม่รู้ (คือ ด้วยความไม่รู้เท่าถึงการ อายุน้อย) แต่กลับถูกตีตราว่าเป็น ไอ้ขี้ขโมย ซึ่งอาจจะเป็นปมติดตัวจนโต 2) ระดับสังคม เช่น คนรอบข้าง โรงเรียน ข่าวที่ว่าเด็กคนนี้ไปขโมยของ อาจจะแพร่สะพัดไป เด็ก ๆ คนอื่น ๆ อาจจะเริ่มมาล้อเลียน พ่อแม่ของเด็กคนอื่น ๆ อาจจะพูดว่า “อย่าไปเล่นกับเด็กคนนั้นนะ เด็กนั่นขี้ขโมย” ยิ่งเป็นการผลักดันให้เด็กคนนั้นไม่มีใครคบ และอาจจะเป็นการผลักดันให้เขาไปคบกับเด็กคนอื่นที่นิสัยไม่ดีแทน โดยที่งานวิจัยของ Goffman (1963 cited in Bernburg, Krohn and Rivera, 2006) พบว่าเด็ก ๆ ที่ถูก Labelled มักจะมีความรู้สึกแปลกแยก อับอาย และอึดอัดใจที่จะอยู่กับเด็กปกติ นอกจากนี้ Bernburg and Krohn (2003) พบว่าเด็ก ๆ ที่ถูก Labelled ส่วนใหญ่บอกว่ารู้สึกสบายใจและปลอดภัยที่จะจับกลุ่มกับเด็กที่ถูก Labelled เหมือนกันเพราะไม่รู้สึกแปลกแยก (Bernburg et al., 2006) กลายเป็นวงจรที่เด็กทำผิดและถูกตีตราไปอยู่กับกลุ่มเด็กที่ถูกตีตราเหมือนกัน ยิ่งทำให้แปลกแยกจากสังคมมากยิ่งขึ้น และ 3) ระดับกฎหมาย เนื่องจากเด็กคนนั้น เข้าไปอยู่กับกลุ่ม แก๊งคนไม่ดี ก็มีแนวโน้มที่จะทำผิดกฎหมายแรงๆ ได้มากขึ้น เช่น ลักทรัพย์ วิ่งราว และเมื่อถูกจับก็จะมีประวัติการบันทึกความเป็นอาชญากร

(Criminal Record) (Benburg et al., 2006) ซึ่งจะทำให้มีผลต่อการหางานดี ๆ ได้ยาก เพราะว่าบริษัทหรือข้าราชการส่วนใหญ่จะมีการตรวจ Criminal Record ก่อนเข้างาน

3) ข้อโต้แย้งจาก Regoli, Poole & Esbensen (1985) ต่อการที่ Becker (1960) บอกว่า Negative Labeling นั้นไม่ดีน่าจะเป็นการพูดเกินจริง โดยที่ Regoli et al. (1985) แย้งว่า ตัวอย่างของนักแสดงซึ่งถูกผู้กำกับใช้ถ้อยคำรุนแรง แต่นั่นไม่ใช่การกล่าวเพื่อทำให้นักแสดงมีปม แต่เป็นการกล่าวเพื่อให้นักแสดงพัฒนาฝีมือขึ้น ดังนั้นการใช้ Negative Labeling จึงขึ้นอยู่กับสถานการณ์ บางที Negative Labeling ก็ควรจะนำมาใช้เพื่อผลประโยชน์ที่ดีกว่าในอนาคต ซึ่งก็มีนักวิชาการอย่าง Jackson & Hay (2013) ได้ทำการวิจัยว่า Negative Labelling นั้นจะได้ผลดีถ้าผู้ที่ถูก Labelled (เด็ก) นั้นมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้พูด (เช่น พ่อแม่) และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนในชุมชนด้วย ซึ่ง Jackson & Hay (2013) ได้ยกตัวอย่างทฤษฎี ของ Braithwaite (1985) ที่ชื่อว่า Reintegrative Shaming Theory มาว่า ผลของการลงโทษ/ทำให้อับอาย (ในที่นี่หมายถึง Negative Labeling) นั้นขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม “ถ้าการลงโทษมันเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความรัก ความเชื่อใจ ความเคารพและการยอมรับซึ่งกันและกัน จะช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กและโอกาสที่เด็กจะเข้าไปอยู่ในแวดวงอาชญากรรม” (Jackson & Hay, 2013, pp.306)

จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คนเราส่วนใหญ่ คิดว่าการทำให้เด็กอายด้วยการลงโทษ ด้วยการด่าว่าเด็ก label เด็ก น่าจะทำให้เด็กอายและไม่กล้าทำผิดอีก แต่กลับยิ่งผลักดันเด็กให้แย่ลงกว่าเดิม ดังนั้นการทำโทษเด็กนั้นควรทำในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ใช้หลักเหตุผล ความรัก ความเข้าใจ มากกว่าใช้อารมณ์โกรธ เพราะไม่อย่างงั้นผลเสียจะมากกว่าผลดี

เมื่อใช้แนวคิดของการตีตรา มาวิเคราะห์กับรอยสัก รอยสักที่เป็นตราประทับบนเรือนร่างนั้นกลับเป็นเครื่องหมายในการลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้หญิง (การสักประจาน) เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกัน สำหรับสังคมไทยยุคสังคมรัฐ ผู้ศึกษาได้แบ่งเป็นยุคสุโขทัย พ.ศ. 1793-1893 ยุคกรุงศรีอยุธยา พ.ศ. 1893-2310 จนมาถึงในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น พ.ศ. 2325-2394 มีความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับการสักอยู่ในความหมายของการอยู่ยงคงกระพัน ชายชาตรี ความกล้าหาญ ความเป็นนักรบ และความเป็นลูกผู้ชายเต็มตัว ซึ่งเป็นทัศนคติในเชิงบวกที่มีต่อเพศชาย และถูกสงวนไว้สำหรับผู้ชายเท่านั้น

ในขณะเดียวกันรอยสักก็ยังเป็นสัญลักษณ์หรืออีกนัยยะของการลดค่าความเป็นมนุษย์ เช่น การสักเลก (การสักเลก เลก หมายถึง ชายฉกรรจ์ที่มีความสูงเสมอไหล่ 2.5 ศอกขึ้นไป จนถึง

อายุ 70 ปี (เกษียณอายุการรับราชการ สมัยก่อน) การสักเลกคือการเอาเหล็กแหลม แทงตามเส้นหมึกที่เขียนไว้เป็นตัวอักษร บอกชื่อเมือง ชื่อมูลนาย กรมกอง ที่สังกัด โดยสักที่ข้อมือด้านหน้า หรือด้านหลังมือ จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงยกเลิกการสักเลก โดยให้มีการสำรวจสำมะโนครัวแทน) การสักหน้า (ประจาน) ซึ่งหากมองผ่านรอยสักลึกลงไปถึงสถานภาพและบทบาทของชายหญิงในสังคมยุคนั้น ผู้หญิงจะมีบทบาทเด่นชัดในการรับภาระครอบครัวในช่วงที่ผู้ชายไปทำงานให้กับรัฐ (ผู้ชายถูกเกณฑ์ทหารและทำการสักเลก) และกลไกแห่งอำนาจรัฐเองก็ยังจำกัดสิทธิบางอย่างของผู้หญิง (การออกกฎหมายสักหน้าประจานผู้หญิงเมื่อมีชู้ และกฎหมายตราสามดวงเข้าสู่พื้นที่การสักโดยมองว่าเป็นเดรัจฉานวิชา) ในขณะที่ผู้ชายมีสิทธิที่จะเลือกสักได้ รวมทั้งอิทธิพลทางศาสนาก็มีส่วนต่อการกำหนดค่านิยมทางวัฒนธรรมที่ทำให้ผู้หญิงมีสถานภาพที่ด้อยกว่าผู้ชาย อันสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจของผู้หญิงและผู้ชายที่มีความแตกต่างกันนั่นเอง

ในสังคมยุคก่อนความทันสมัย (Pre-Modern) สถานภาพและบทบาทผู้ชาย และผู้หญิงมีการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ผู้หญิงมีสถานภาพที่ดีขึ้นเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก ในยุคนี้มีการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประพฤติปฏิบัติ และยกเลิกข้อกฎหมายที่บังคับให้ผู้หญิงตกอยู่ภายใต้อำนาจผู้ชาย เช่นการยกเลิกกฎหมายที่กำหนดให้ผู้หญิงเป็นสมบัติของผู้ชาย อาทิ กฎหมายผัวขายเมีย พ่อขายลูก รวมทั้งยกเลิกกฎหมายการสักเลก การสักหน้าผู้หญิงเพื่อประจานความผิด มีการยอมรับให้ผู้หญิงมีความเท่าเทียมกับผู้ชาย โดยถือว่าเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองหรือแสดงถึงความมีอารยธรรมของประเทศ

สังคมยุคความทันสมัย (Modern) เป็นยุคที่รอยสักเปรียบได้กับ Cosmetic การตกแต่งหน้าตา เนื้อตัว ร่างกาย รวมทั้งเป็นการดึงดูดทางเพศ (Sex Appeal) ดังนั้น รอยสักในยุคนี้จึงเป็นเครื่องประดับชนิดถาวร เสมือนการสะท้อนความเป็นเป็นตัวตนของตนเอง และเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้แก่ร่างกายตนเอง สำหรับในสังคมยุคหลังความทันสมัย (Post-Modern) สื่อได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความหมายและอิทธิพลต่อความเข้าใจ เพื่อให้สังคมยอมรับถึงอิทธิพลและมีอำนาจต่อการสร้างภาพลักษณ์ของผู้หญิง ที่รอยสักเป็นการสื่อให้เห็นภาพตัวแทนของผู้หญิงที่มีรอยสักว่า เป็นผู้หญิงใจกล้า ห้าวหาญ กล้าแสดงออก หรือในทางตรงกันข้ามมองว่า ผู้หญิงสักเป็นเรื่องแปลกประหลาด และเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ ผู้หญิงสักเป็นผู้หญิงเปรี้ยว ใจแตก แหกกรอบคำสอนของการเป็นกุลสตรี ยิ่งเป็นการสร้างชุดวาทกรรมและภาพตัวแทนในเชิงลบให้แก่ผู้หญิงที่มีรอยสักและที่สุดก็เป็น การตอกย้ำระบบสังคมที่ชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) ต่อไป

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ดังนั้น รอยสักตามเรือนร่างของผู้หญิงจึงมีตราประทับทางชนชั้น ได้แก่ ตำแหน่งทางสังคม เกิดจากสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ที่อยู่ทางสังคม เกิดจากความสามารถของร่างกายในการตอบสนองต่อสถานการณ์แวดล้อม และพัฒนาการของรสนิยม เป็นการเข้าไปเป็นเจ้าของวิถีชีวิตที่มีความพิเศษบางอย่าง ทำให้ผู้หญิงที่มีรอยสักสามารถพัฒนาร่างกายไปในทางที่ได้รับคุณค่าไม่เท่ากัน

2.5 ทฤษฎีสตรีนิยม (Feminism Theory)

สตรีนิยม หมายถึง การวิเคราะห์หรือการกระทำใดๆ ที่มีจุดยืนว่าความสัมพันธ์ระหว่างหญิงและชาย สังคมต้องเป็นสังคมที่มีความเท่าเทียมไม่มีใครอยู่เหนือกว่าเรา คนทุกคนต้องได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิง ความสัมพันธ์ทางสังคมที่เคยมีในลักษณะความไม่เสมอภาคที่แบ่งโดยเพศ จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงใหม่เพื่อลดปัญหาความไม่ลงรอยกันในสังคมระหว่างหญิงและชาย (Albistur & Armongathe, 1977; Beavuoir, 1949 อ้างถึงใน กนกพรรณ วิบูลยศริน, 2547)

ทฤษฎีสตรีนิยม หมายถึง อุดมการณ์อย่างหนึ่งที่ผู้หญิงต้องการจะปรับเปลี่ยนความคิดของคนในสังคมให้เกิดความเท่าเทียมกันเพื่อไม่ให้ผู้หญิงถูกกดขี่และมีสถานที่ด้อยกว่าผู้ชาย อธิบายความหมายกว้าง ๆ คือ การเคลื่อนไหวเพื่อสร้างความรู้ความเท่าเทียมกันด้านสังคม การเมืองและเศรษฐกิจของผู้หญิง โดยสามารถที่จะแยกออกเป็น 3 องค์ประกอบ ประการแรก คือ การเคลื่อนไหวโดยการทำงานประสานกันเป็นกลุ่มองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างเฉพาะเจาะจงส่งผลให้เกิดองค์ประกอบที่สองคือ การเปลี่ยนแปลงความคิดทางสังคมและการเมืองและการเมืองซึ่งเป็นองค์ประกอบสุดท้ายเพราะรัฐบาลและการเมืองมีส่วนในการผลักดันแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ที่ไม่เป็นธรรม เพื่อช่วยให้ผู้หญิงสามารถเลือกทางของตัวเองได้อย่างอิสระ (Baumgardner & Richards, 2000)

ศาสตร์สตรีนิยมหรือศาสตร์ผู้หญิง เป็นการเมืองที่มุ่งขจัดสภาวะเงื่อนไขความเป็นรองของกลุ่มทางสังคมผู้หญิงซึ่งโรมรันชีวิตจิตใจผู้หญิงทุกชั้นวรรณะ เชื้อชาติและผิวพรรณ การเมืองผู้หญิงยังเน้นวิพากษ์การจัดลำดับขั้นความสูงต่ำของมนุษย์บนฐานเพศภาวะความเกลียดชังที่บ่มเพาะโดยลัทธิเหยียดเพศ ซึ่ง Weiner (2004) และ Evans (1982 อ้างถึงใน วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545) มองว่าอุดมการณ์จุดยืนของศาสตร์สตรีนิยมตั้งอยู่บนความเชื่อที่ว่าผู้หญิงต้องตกอยู่ในความ

ยากลำบากเพราะระบบสังคม-วัฒนธรรม และวาทกรรมการจัดประเภทและลำดับขั้นเพศภาวะหญิงชายแบบสูงต่ำ

สตรีนิยมเป็นภาษาที่ขบวนผู้หญิงจุดประกายความหมายสื่อถึงประสบการณ์ การต่อสู้ อารมณ์ความรู้สึก เงื่อนไขการดำรงชีวิตและสถานะไร้ตัวตนของสตรีเพศภายใต้วิธีคิด มโนทัศน์ต่าง ๆ อาทิ นักสตรีนิยมสายเสรีนิยมในห้วงคลื่นลูกที่ 1 นำเสนอภาษาและมโนทัศน์ความไม่เสมอภาค (Inequality) ความเป็นรอง (Subordination) และภาวะถูกบดบังกดทับเอารัดเอาเปรียบ (Oppression) โดยบุรุษเพศ ภาษาเป็นกระบอกเสียงทางความคิดที่ชี้นำการต่อสู้และวิเคราะห์สถานะรองของผู้หญิง (Mitchell, 1971; Phillips, 1987) สตรีนิยมในประเทศไทยก้าวสู่พื้นพิภพทางวิชาการว่าด้วยเรื่องควาไม่เสมอภาคทางสิทธิและโอกาส อำนาจ การช่วงชิงอำนาจและการเข้าถึงทรัพยากรที่ทวิมาตรฐานระหว่างพลเมือง/มิใช่พลเมือง 2 กลุ่มทางสังคมฐานเพศภาวะ (พริศรา แซ่ก้วย, 2544)

จากทัศนะต่าง ๆ ที่กล่าวมาสรุปความได้ว่า สตรีนิยม เป็นอุดมการณ์อย่างหนึ่งของสตรีที่กระทำเป็นกระบวนการเพื่อต้องการที่จะสื่อสารให้สังคมได้รับรู้ รับทราบ เข้าใจเพื่อปรับเปลี่ยนวิธีคิดในเรื่องของความเท่าเทียมเพื่อไม่ให้ผู้หญิงถูกกดขี่ข่มเหงรังแก และมีสถานภาพที่มองว่าด้วยกว่าเพศชาย ทั้งนี้ข้อเรียกร้องดังกล่าวยังครอบคลุมไปถึงความเท่าเทียมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองด้วย

การเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิของผู้หญิงเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมเป็นอุดมการณ์ที่มีการพูดถึงอย่างต่อเนื่องในสังคม อาทิ Mary Wollstonecraft (1972) นักสตรีนิยมชาวอังกฤษคนแรกที่ได้ตีพิมพ์งานของตนเองในชื่อ “A vindication of the rights of woman” สาระสำคัญคือการนำเสนอเกี่ยวกับการป้องกันสิทธิต่าง ๆ ของผู้หญิง “The right of Women” และการปลดปล่อยสตรีโดยแบ่งกลุ่มการศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มสตรีนิยมแนวเสรีนิยม (Liberal Feminism) สตรีนิยมแนวคิดนี้เชื่อว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความสามารถเท่าเทียมกันแต่สิ่งที่ทำให้ผู้หญิงและผู้ชายแตกต่างกันคือ การกำหนดบทบาทชายหญิงด้วยการปลูกฝัง ขัดเกลาและบ่มเพาะจากสังคมจนเป็นมายาคติทางความคิดในการจำกัดบทบาทของผู้หญิงโดยอาศัยการแบ่งแยกทางเพศอย่างไม่เป็นธรรม รวมถึงความเชื่อ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม กฎหมาย สตรีนิยมแนวนี้ยืนยันว่าฐานะทางสังคมควรถูกกำหนดโดยความสามารถและทักษะของปัจเจกชนมากกว่าการเหมารวมหรือการจะวัดจากความสำเร็จของ

บุคคลในการแข่งขั้นเท่านั้น การต่อสู้ของสตรีนิยมแนวนี้เป็นการประยุกต์เอาหลักการเสรีนิยมมาใช้ คือ เสรีภาพ เสมอภาคและความยุติธรรมมาใช้ในการต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิให้กับผู้หญิงทุกคนไม่ว่าจะเป็นเพศใดต้องมีความเท่าเทียมกัน ดังนั้นความเสมอภาคต้องเกิดขึ้นในชนชั้นทางเพศด้วยและผู้หญิงก็เป็นหนึ่งในชนชั้น แต่ยังเป็นกลุ่มหรือชนชั้นที่ยังถูกเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของความเป็นเพศหญิงที่ไม่ว่าจะรวยหรือจนมีการศึกษาหรือไร้การศึกษาก็ยังถูกตีกรอบการมองฐานะและบทบาทของสตรีในเรื่องเพศ (Sex-class) และการเลือกปฏิบัติ (Gender Discrimination) ทำให้กลุ่มสตรีนิยมกลุ่มนี้เน้นการต่อสู้ที่ความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันในสิทธิทางการเมือง (Keller, 1985, อ้างถึงใน กอบกุล อิงคุทานนท์, 2537) กลุ่มสตรีนิยมแนวเสรีนิยมจึงเป็นกลุ่มที่มีการต่อสู้เรียกร้องเรื่องความเท่าเทียมกันทางเพศระหว่างหญิงและชาย ผู้หญิงจะต้องมีสิทธิทั้งเศรษฐกิจ สังคมการเมืองและกฎหมาย ซึ่งจะต้องมีการปรับเปลี่ยนสถานะและบทบาทระหว่างชายกับหญิงให้มีความเหมาะสมกันและอยู่ร่วมกันแบบพึ่งพาอาศัยกัน

2) กลุ่มสตรีนิยมสายก้าวหน้า (Radical Feminism) สตรีนิยมกลุ่มนี้ปฏิเสธระบบชายเป็นใหญ่อย่างสุดขั้วโดยมีหลักการอยู่ที่ผู้ชายมีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิงเป็นผลมาจากการที่สังคมเป็นระบบสังคมแบบชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) ระบบที่ทำให้ผู้หญิงถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศวิถี (Sexuality) ที่ผู้ชายหรือสังคมชายเป็นใหญ่เห็นว่าผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศสำหรับผู้ชาย รูปแบบของการกดขี่ที่ปรากฏออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรม เช่น การข่มขืนในงานบันเทิง และงานลามกอนาจาร (Pornography) เช่น ภาพโป๊ วิดีโอโป๊ หนังสือโป๊ เป็นต้น ดังนั้นการต่อสู้กับสิ่งเหล่านี้จึงถือว่าเป็นเรื่องใหญ่และเป็นพื้นที่หนึ่งของการกดขี่คือเนื้อตัวร่างกายหรือ “Body” ของผู้หญิงเป็นการต่อสู้ในสิทธิเนื้อตัวร่างกายของผู้หญิงและเหนือเพศวิถีของตนเอง เช่น ความรัก ความปรารถนาทางเพศ ความสุขทางเพศ สิทธิว่าจะท้องหรือไม่ท้อง เรื่องการคุมกำเนิด การทำแท้ง การหย่าร้าง การใช้ความรุนแรงในครอบครัว การทำร้ายร่างกายและการมองว่าผู้หญิงกับผู้ชายแตกต่างกันทั้งเรื่องของความสามารถ เรื่องกายภาพกลายเป็นความไม่เท่าเทียมกันในกิจกรรมของผู้หญิงและผู้ชาย อาทิ กิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจเป็นพื้นที่ของผู้ชายและเรื่องเกี่ยวกับงานบ้าน กิจกรรมทางเพศที่ผู้หญิงถูกกำหนดให้มีหน้าที่ต้องเป็นฝ่ายบริการเพศชายให้มีความสุขจนบางครั้งกลับกลายเป็นปัญหาสังคม เป็นเพราะอุดมการณ์ระบบชายเป็นใหญ่แทรกซึมลงไปในวัฒนธรรมของสังคมจนกลายเป็นสิ่งที่ผู้หญิงไม่สามารถที่จะปฏิเสธไม่ทำได้ สตรีนิยมแนวก้าวหน้าสนใจในเรื่องเพศโดยเฉพาะการกดขี่ทางเพศที่เป็นการกดขี่ขั้นรุนแรงและเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในสังคม เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวคนใกล้ตัวเรามากกว่าการแบ่งชนชั้นหรือเชื้อชาติเสียอีก (Millett, 1969 อ้างถึงใน กนกพรรณ วิบูลยศริน, 2547) สาระสำคัญของกลุ่มสตรีนิยมสายก้าวหน้ามุ่งที่จะถอนรากถอนโคนระบบเดิมให้สิ้นซาก กลุ่มนี้มองว่าเป็นเพราะระบบสังคมที่มอบอำนาจให้ผู้ชายเป็นใหญ่

ทำให้ผู้หญิงด้อยคุณค่าไป หลักสำคัญของกลุ่มนี้มองว่าการเมืองมีส่วนสำคัญที่ครอบงำหลากหลายบริบทในสังคมเชื่อว่าหลายสถาบันทางสังคมตั้งแต่สถาบันครอบครัวไปจนถึงสถาบันทางการเมืองของชาติมีส่วนในการกดขี่ผู้หญิง ดังนั้นแนวคิดของกลุ่มสตรีนิยมแบบก้าวหน้าจึงต้องการกำหนดวิถีชีวิตและวัฒนธรรมเป็นมาตรฐานของตนและต้องการสิทธิและเสรีภาพที่ปราศจากการกดขี่ใด ๆ

3) กลุ่มสตรีนิยมแนวมาร์กซิส (Marxist Feminism) สตรีนิยมกลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลมาจากแนวความคิดของกลุ่มมาร์กซิสต์ Eisenstein (1979) นักทฤษฎีภาพยนตร์ชาวโซเวียดพูดถึงในหนังสือ “Capitalist Patriarchy and The Case for Socialist Feminism” สังคมนิยมมีความพยายามในการปรับเปลี่ยนบรรทัดฐานแนวความคิดเรื่องความเท่าเทียมกัน และการปลดปล่อยด้วยการตีความตามมาร์กซ์เหมือนเช่น การปฏิวัติในประวัติศาสตร์ที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์สังคมที่มีชนชั้นเป็นหลัก โดยเพิ่มเติมว่าการเอารัดเอาเปรียบทางเพศเป็นรูปแบบหนึ่งที่ประสานไปกับการเอารัดเอาเปรียบทางชนชั้น โดยการกีดกันทางเพศเกิดจากการที่สังคมมีการกีดกัน และมีชนชั้นทำให้คนในสงคมเกิดความไม่เท่าเทียม ซึ่งเป็นการเอาเปรียบในระบบทุนนิยมที่ทำให้ผู้หญิงตกอยู่ในฐานะแรงงานในโรงงานด้วยการกดค่าแรงหรือผู้หญิงเป็นเพียงแรงงานสำรองซึ่งจะเป็นคนกลุ่มแรกที่ถูกปลด รวมทั้งเอาเปรียบเลิกจ้างเมื่อผู้หญิงท้องเพราะมองว่าไม่สามารถที่จะทำงานได้อย่างเต็มที่ กลุ่มสตรีนิยมมาร์กซิสต์จึงมีเป้าหมายเน้นที่การแบ่งงานกันทำในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม การเปิดโอกาสให้ผู้หญิงทำงานนอกบ้านมากขึ้น และเป็นการขยายความคิดเรื่องการถือระบบชายเป็นใหญ่ที่ฝังรากลึกในระบบทุนนิยม เพราะระบบนี้เอื้อต่อการให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายป้อนแรงงานส่วนเกินให้แก่หัวหน้าครอบครัวซึ่งออกไปทำงานในระบบนายทุน และฝ่ายหญิงทำหน้าที่เป็นผู้ซื้อในระบบเป็นส่วนใหญ่โดยไม่ได้มีส่วนในการผลิต ทำให้ตกเป็นรองฝ่ายชาย และต้องพึ่งพาทั้งในด้านการเงินและจิตใจผู้หญิงไม่สามารถที่จะยืนได้ด้วยตนเอง แนวคิดนี้จึงต้อง การที่จะให้ผู้หญิงต้องเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการผลิตด้วย เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองและจะทำให้ผู้หญิงได้รับความยุติธรรมความเสมอภาคมากขึ้น (พรพิไล ถมังรักษ์สัตว์, 2539) สาระสำคัญของกลุ่มสตรีนิยมแนวมาร์กซิสต์มีเป้าหมายคือการเปิดโอกาสให้ผู้หญิงทำงานนอกบ้านได้ ให้ผู้หญิงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการผลิตที่มีอำนาจต่อรอง ลดการกีดกันทางเพศและที่สำคัญคือมุ่งเน้นความเป็นธรรมในสังคม

4) กลุ่มสตรีนิยมแนววัฒนธรรม (Cultural Feminism) สตรีนิยมกลุ่มนี้ เห็นว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกัน จึงต้องส่งเสริมลักษณะความแตกต่างทางเพศ โดยมองว่าคุณสมบัติทางเพศของผู้หญิงเป็นสิ่งที่เหนือกว่าผู้ชาย คุณสมบัติที่ว่าคือความอ่อนโยน เอื้ออารี ความอดทนที่มีมากกว่าผู้ชาย เป็นพลังในการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์อันดีระหว่างมนุษย์ด้วยกันให้เป็นไปในทางสร้างสรรค์มากกว่าการทำลาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องทำการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบของสังคม ความ

เชื่อของผู้คนโดยเฉพาะเรื่องเพศซึ่งถือว่าเป็นความเชื่อที่เป็นแกนหลักของสังคมเป็นสิ่งที่กดขี่ผู้หญิง และก่อให้เกิดอคติในด้านอื่นตามมา สตรีนิยมแนววัฒนธรรมเชื่อว่าผู้หญิงจะมีความเท่าเทียมกันกับผู้ชายได้ต้องยกระดับตัวเองให้มีอำนาจในการต่อสู้กับการครอบงำของผู้ชาย หรือความเชื่อเดิมในสังคมหรืออุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ ด้วยการที่ผู้หญิงต้องยืนได้ด้วยขาตนเองไม่พึ่งพาผู้ชายมากเกินไป และแยกตัวออกมาสร้างวัฒนธรรมและมีสถาบันที่เป็นของผู้หญิงเองทั้ง การศึกษา สุขภาพ สื่อมวลชนองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ เป็นการสร้างพื้นที่ของผู้หญิง เป็นฐานอำนาจและขุมพลังในการต่อสู้เชิงอำนาจกับผู้ชาย อันจะนำไปสู่ความสัมพันธ์อันดีระหว่างชายหญิง (Millett, 1969 อ้างถึงใน Weiner, 1994) จากแนวคิด และทฤษฎี สตรีนิยมที่กล่าวมา สรุปเป็นแนวคิดพื้นฐานของสตรีนิยมได้ 7 ประการ (กนกพรรณ วิบูลยศริน, 2547) ดังนี้

ประการที่ 1 ต่อต้านชายเป็นใหญ่ (Against Patriarchy) สตรีนิยมมองว่าผู้หญิงกับผู้ชายมีความเท่าเทียมกันทั้งในด้านการใช้เหตุผล และในด้านจิตใจที่มนุษย์มีความสามารถเหมือนกันไม่ว่าจะเป็นเพศใด ดังนั้น ผู้หญิงจึงควรจะมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชายในทุกด้าน (กนกพรรณ วิบูลยศริน, 2547)

ประการที่ 2 วิพากษ์ความเป็นชาย (Critique of Maleness) เกิดจากการที่นักสตรีนิยมตั้งข้อสังเกตว่า การมองโลกแบบตะวันตกจะแบ่งสิ่งต่าง ๆ ออกเป็น 2 ด้านเสมอ และเมื่อนำมาใช้วิเคราะห์กับมนุษย์ก็สร้างให้เกิดความแตกต่างระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง เกิดความไม่เท่าเทียมกันโดยมองว่าผู้หญิงเป็นเพศที่ด้อยกว่าทั้งด้านอารมณ์ ความมีเหตุผล และความสามารถซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นมุมมองด้านเดียวที่ค่อนข้างจะแคบเกินไป

ประการที่ 3 วิพากษ์ความเป็นหญิง (Critique of Femaleness) นักสตรีนิยมได้ลำดับความแตกต่างของผู้ชาย และผู้หญิงตามระบบการคิดแบบตะวันตกว่าผู้หญิงเป็นเพียงสิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นมาจากกฎของธรรมชาติในการดำรงอยู่เพื่อสืบพันธุ์ เป็นเพศที่เต็มไปด้วยอารมณ์ และลางสังหรณ์ใจหรือกลายเป็นแค่ส่วนประกอบของสิ่งอื่น ๆ อยู่เสมอ ผู้หญิงจึงเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำและไม่มีเสรีภาพเท่าที่ควรในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องสำคัญ หรือเรื่องที่เป็นสาธารณะถูกจำกัดอยู่ภายในพื้นที่ส่วนตัวในครอบครัวเท่านั้น ดังที่ปรากฏในผลงานทั่วไปของนักคิดโลกตะวันตกที่มีผู้ชายเป็นผู้สร้าง เช่น อดัมกับอีฟในความเชื่อของศาสนาคริสต์ หรือในภาพยนตร์ตะวันตกที่กำหนดบทบาทส่วนใหญ่ของผู้หญิงมีสองอย่างคือ “แต่งงาน” กับ “ตาย” ในตอบจบของเรื่อง

ประการที่ 4 เพศในทางชีวภาพ (Sex) Wollstonecraft นั้นยอมรับว่า เพศในทางชีววิทยาของผู้ชายกับผู้หญิงอาจจะมีความแตกต่างกันในบางประเด็นเกี่ยวกับเพศในเชิงชีวภาพ เช่น การตั้งท้องการเลี้ยงดูเด็ก (การให้นม) เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้หญิงต้องพึ่งพาผู้ชาย แต่ในปัจจุบันเทคโนโลยีและการพัฒนามีส่วนลดเรื่องความแตกต่างระหว่างชายหญิงลงได้ แต่มีสิ่งที่สำคัญ คือ

ความเป็นมนุษย์ ของคนทุกคนมีเท่ากัน และเพศไม่สามารถที่จะทำให้ใครด้อยค่ากว่าใคร มีการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเหมือนกัน จะผู้หญิงหรือผู้ชายต่างก็มีอารมณ์ความรู้สึก ความต้องการที่เหมือนกัน จะต่างกันตรงที่การแสดงออก ข้อสรุปที่ได้เพศจึงไม่ใช่สิ่งจำแนกความเป็นมนุษย์ให้ต่างกัน (Firestone, 1970)

ประการที่ 5 เพศสภาพ (Gender) เป็นสิ่งที่สังคมมนุษย์สร้างขึ้นมาไม่ได้มีอยู่ในธรรมชาติโดยกำหนดบทบาทให้ผู้หญิงมีความสำคัญน้อยกว่าผู้ชาย จนกลายเป็น “ความสำนึกทางเพศ” เป็นการตอกย้ำ อุดมการณ์ทางเพศที่ผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายพึ่งพา (สุชาดา ทวีสิทธิ์, 2547) มีลักษณะสำคัญ คือความเป็นแม่ ความอบอุ่น มีชีวิตเพื่อลูกและครอบครัวปรับตัวได้ดี และการเป็นเหยื่อส่วนผู้ชายเป็นเพศที่เข้มแข็ง ตัดสินใจเด็ดขาด มีอารมณ์ของความรุนแรง และการทำลายล้าง บ่อยครั้งที่เราเห็นผู้หญิงตกเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรง ดังนั้นนักสตรีนิยมจึงนำเอาด้านบวกของผู้หญิงและด้านลบของผู้ชายมาเปรียบเทียบทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของโครงสร้างเดิม (ทวิลักษณ์) ที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสถานภาพของผู้หญิงให้มีโอกาสเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เพื่อลดการถูกกดขี่ และการเลือกปฏิบัติจากสังคม

ประการที่ 6 ความเสมอภาค (Equality) ถือเป็นแนวคิดพื้นฐานที่นักสตรีนิยมแนวเสรีนิยมเรียกร้องมาโดยตลอดทั้งในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ การเมืองและกฎหมาย ถึงเป็นหลักการสำคัญเหมือนกับความเสมอภาคของความเป็นมนุษย์ แม้ว่าจะมีความเห็นต่างเกิดขึ้นในแต่ละกลุ่ม เช่น สตรีนิยมแนวมาร์กซิสต์ มองว่าความเสมอภาคไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เพราะสังคมทุกสังคมมีชนชั้นหรือการที่กลุ่มสตรีนิยมแนวก้าวหน้าปฏิเสธความความเสมอภาค เพราะต้องการให้ผู้หญิงอยู่เหนือกว่าผู้ชาย แต่ถึงอย่างไรความเสมอภาคก็ยังเป็นเรื่องที่ผู้หญิงต้องต่อสู้ แม้ว่ายังจะเป็นเรื่องยากที่จะเกิดขึ้นได้จริง

ประการที่ 7 ความแตกต่าง (Difference) นักสตรีนิยมแนวก้าวหน้า ให้ความสำคัญกับแนวคิดนี้ พวกเขาเชื่อในเรื่องความแตกต่างของผู้หญิงกับผู้ชายโดยย้ำในประเด็นที่ว่าผู้หญิงมีความเหนือกว่าทั้งในด้านร่างกายและด้านศีลธรรม โดยอ้างว่าผู้หญิงสามารถที่จะให้กำเนิดชีวิตใหม่เป็นผู้เลี้ยงดูผู้หญิงมีความเป็นมิตรกับธรรมชาติ และเห็นแก่ส่วนรวมมากกว่า

สรุปแนวคิดนี้มองว่าผู้หญิงมีความดีมากกว่าผู้ชาย ที่ถูกมองว่าเป็นผู้ทำลายสังคม (กนกพรรณ วิบูลยศริน, 2547) ความแตกต่าง จึงเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมา เพื่อกดอีกฝ่ายหนึ่งให้ฝ่ายยอมรับการมีตัวตน หรืออำนาจของตัวเองมนุษย์ทุกคนจะต้องเข้าใจว่าเรามีความต่าง และยอมรับเพื่อการปรับตัวไม่ใช้เป็นความขัดแย้งที่นำมาสู่ความรุนแรง

กล่าวโดยสรุป กลุ่มสตรีนิยมในทุกกลุ่มแนวคิดต่างมีจุดประสงค์สำคัญ ๆ เหมือนกัน คือ เรื่องความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันทางเพศในสงคม เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ว่ามีความแตกต่าง และการสร้างให้เกิดความตระหนักร่วมในการพัฒนาศักยภาพ ความสามารถของผู้หญิงที่จะยืนให้ได้ด้วยขาของตัวเอง ยกระดับผู้หญิงให้มีความรู้ทัดเทียมผู้ชาย ให้ผู้หญิงมีอิสระที่จะกำหนดบทบาทให้กับตัวเองได้อย่างหลากหลายโดยไม่ถูกครอบงาจากผู้ชาย มีแนวความคิดที่ทันสมัยก้าวหน้าทันกับการเปลี่ยนแปลงไม่ถูกผูกติดอยู่กับค่านิยม ความเชื่อแบบเดิมอีกต่อไป แต่เป็นในลักษณะของการร่วมมือกันผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ถูกที่ควร เป็นการผสานสิ่งที่เด่นและสิ่งที่ด้อย ความเหมือนและความต่างของผู้หญิงและผู้ชายให้มีความเสมอภาค่กันอย่างแท้จริงโดยต้องไม่มีใครคนใดคนหนึ่งถูกกีดกันหรือถูกเอารัดเอาเปรียบ และปราศจากความขัดแย้งความรุนแรงที่เกิดจากการใช้กำลังหรือการล้มล้าง เพราะไม่ว่าจะหญิงหรือชายต่างก็เป็นส่วนประกอบหนึ่งของสังคมที่ขาดจากกันไม่ได้

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภัทรพล ภูริดำรงกูล (2553) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผู้หญิงกับการสักยันต์ กระแสแฟชั่นหรือการพยายามสร้างอัตลักษณ์? มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิงกับการสักยันต์ด้วยวิธีการและมุมมองทางมานุษยวิทยา โดยใช้กรอบแนวคิดทางสตรีศึกษาอันได้แก่ แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ แนวคิดสตรีนิยมว่าด้วยร่างกาย (Body) และเพศสภาพ (Gender) สื่อและเพศวิถี เพื่อศึกษารูปแบบการสักยันต์เพื่อสร้างอัตลักษณ์ของผู้หญิง ความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางเพศสภาพที่สะท้อนผ่านการสักยันต์ของผู้หญิงกลุ่มชนชั้นกลาง ระดับล่าง และชนชั้นแรงงานที่ต้องพึ่งตนเองในการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิต การวิจัยนี้มาจากการศึกษาเอกสารและข้อมูลภาคสนาม โดยการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์ผู้หญิงที่สักยันต์ที่วัดนางชี ตำบลบางระกำ จังหวัดนครปฐม

ความเชื่อของพฤติกรรมการสักยันต์ในสังคมไทยสะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางเพศสภาพในลักษณะของการกดทับ ครอบครอง แสดงความเป็นเจ้าของของผู้มีอำนาจเหนือกว่าต่อผู้ที่ด้อยอำนาจกว่า เพศชายยังมีสถานภาพเหนือกว่าผู้หญิง แต่การสักมีความลื่นไหล คลี่คลาย และเปลี่ยนแปลงไปตามมิติของเวลา ปัจจุบันการสักของผู้หญิงได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นการสักตามกระแสแฟชั่นเพื่อความสวยงาม แต่มีผู้หญิงอีกส่วนหนึ่งใช้การสักยักต์สร้างอัตลักษณ์เพื่อการยอมรับของกลุ่ม และเพื่อต่อรอง ตอบโต้กับอำนาจผู้ชาย ผู้หญิงที่สักยันต์ในการศึกษานี้ส่วนใหญ่มาจากชนชั้นกลาง ระดับล่าง และชนชั้นแรงงาน โดยให้ความหมายเกี่ยวกับ

การสักยันต์ที่หลากหลาย ทั้งสักตามความเชื่อเสน่ห์เมตตามหานิยม เพื่อเสริมความมั่นใจ เพื่อความสวยงามตามแฟชั่น เพื่อเพิ่มมูลค่าของร่างกายในการประกอบอาชีพ และเพื่อสร้างอัตลักษณ์ของตนเองการศึกษาครั้งนี้ให้ความสนใจกับความหมายของการสักประเภทสุดท้าย ซึ่งแม้จะยังไม่มากนักแต่ก็น่าสนใจในฐานะที่เป็นทางเลือกใหม่ของผู้หญิงในการสร้างพื้นที่ทางสังคม ต่อต้าน ต่อรองกับเพศสภาพของตน

อย่างไรก็ตามการสักยันต์ของผู้หญิงยังถูกมองในแง่ลบ ตามความเชื่อเดิมว่า ผู้หญิงสักยันต์เพื่อสร้างเสน่ห์ทางเพศ ความนิยมในการสักยันต์ของผู้หญิงในปัจจุบันกลายเป็นการตอกย้ำการมองผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศไม่สามารถหลุดพ้นจากกรอบมายาคติความเหนือกว่าที่ผู้ชายสร้างขึ้นตามวิธีคิดแบบสังคมชายเป็นใหญ่ ดังจะเห็นได้จากพฤติกรรม “ของขึ้น” ในวันไหว้ครูที่พบในผู้ชายเท่านั้น ไม่พบในกลุ่มผู้หญิงที่สักยันต์ สาเหตุที่การสักยันต์ของผู้หญิงได้รับความนิยมมากขึ้นส่วนหนึ่งมาจากสักที่กลายเป็นการค้า มีการปรับเปลี่ยนความเชื่อและค่านิยมเกี่ยวกับการสักของผู้หญิงเพื่อขยายกลุ่มลูกค้า บทบาททางสังคมและเศรษฐกิจของผู้หญิงที่สูงขึ้นทำให้ผู้หญิงมีอำนาจในการตัดสินใจและกำลังซื้อมากขึ้น ความหย่อนยานวินัยของสงฆ์นำไปสู่ความพยายามในการสร้างความชอบธรรมให้กับการสักยันต์ให้ผู้หญิงของพระสงฆ์ นอกจากนี้ยังพบว่า สื่อมีส่วนสำคัญในการทำให้ผู้หญิงสักยันต์มากขึ้นผ่านการเผยแพร่คำนี้ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ

ชนกภรณ์ นรากร (2548) ได้ทำวิจัยเรื่อง วิวัฒนาการการสักและวัฒนธรรมมวลชนกับการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิวัฒนาการของการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง จนกระทั่งนำไปสู่การประกอบธุรกิจและวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจการสัก ศึกษาแรงจูงใจ และวัตถุประสงค์ในการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างของผู้บริโภค ตลอดจนทัศนคติและบรรยากาศในการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบธุรกิจกับผู้บริโภค เป็นการวิจัยคุณภาพเชิงพรรณนา (Qualitative Data Research) ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยศิลปะบนเรือนร่างที่เรียกว่า “รอยสัก” ไม่มีหลักฐานใดปรากฏอย่างแน่ชัดว่า การสักเริ่มต้นที่ไหนและเมื่อไร นอกเหนือจากตำนานที่เล่าขานสืบต่อกันมาเป็นประวัติศาสตร์อันยาวนานว่า รอยสักได้เกิดขึ้นตามความเชื่อในการดำเนินชีวิตของมวลมนุษยชาติและมีวิวัฒนาการตามยุคสมัยของแต่ละเผ่าพันธุ์ ในประเทศไทยการสักในอดีตส่วนใหญ่มิได้มุ่งที่ความสวยงามแต่จะเน้นในเรื่องของความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ของสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นสำคัญ ดังนั้น สัญลักษณ์ที่ใช้จึงเป็นพวกอักขระ คาถา ยันต์ ซึ่งมีความหมายในเรื่องของความขลังความศักดิ์สิทธิ์อยู่ในตัวเองอยู่แล้ว ส่วนในด้านของความงามนั้นมิได้มุ่งเป็นประเด็นสำคัญ

จากความเชื่อแต่อดีตมาจนปัจจุบัน ความหมายของรอยสักเริ่มแปรเปลี่ยนไปสู่ความเป็นศิลปะ รอยสักที่เคยเดินตามประเพณีนิยม เริ่มกลายเป็นความเฉพาะตัวมากขึ้น และมีความหมายเพื่อความต้องการของตัวเอง หลายคนสร้างจินตภาพของตัวเองเอาไว้ในหัวใจ แล้วให้ศิลปินสร้างภาพเหล่านั้นให้ปรากฏออกมาอยู่บนเรือนร่างของตนเองเพราะมีความชื่นชอบว่าภาพเหล่านี้จะอยู่ติดกับตัวเอ งไปตลอดชีวิต การสักรอยศิลปะบนเรือนร่างจึงได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายจนกลายเป็นธุรกิจในปัจจุบันนี้ สำหรับวัตถุประสงค์ในการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างของผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักทั้งในอดีตและปัจจุบันเป็นไปเพื่อการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับตนเป็นสำคัญ

ทางด้านแรงจูงใจ วัตถุประสงค์ในการสักและการตีความหมายลวดลายสักของผู้บริโภคนั้นพบว่า ทั้งสามส่วนมีทั้งส่วนที่แตกต่างและสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้บริโภค 1 คน อาจจะมีแรงจูงใจ วัตถุประสงค์ในการสัก และการตีความหมายของลวดลายมากกว่า 1 ข้อก็ได้ และในแต่ละข้ออาจมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ก็ได้เช่นกัน ซึ่งผู้บริโภคส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการสักที่เกิดจากความต้องการลอกเลียนแบบ (ทำตามผู้อื่น) มากที่สุด และมีวัตถุประสงค์ในการสักเพื่ออยากให้ลวดลายศิลปะที่ตนชอบหรือพึงพอใจมาปรากฏบนเรือนร่างของตน โดยตีความหมายของลวดลายตามความพึงพอใจส่วนตนมากที่สุด

ในส่วนของบรรยากาศในการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบธุรกิจและช่างสัก กับผู้บริโภค พบว่า การสร้างความรู้สึกหรือบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างทั้ง 2 ฝ่ายถือเป็นจุดเริ่มต้นของการขายและเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้บริโภค โดยบรรยากาศในการสื่อสารระหว่างการสักส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะของการแลกเปลี่ยนความคิด และการสร้างความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรซึ่งกันและกัน และจากการศึกษาประชากรกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแรงจูงใจ วัตถุประสงค์ในการสักรอยศิลปะบนเรือนร่างของผู้บริโภค ทัศนคติ และบรรยากาศในการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบธุรกิจกับผู้บริโภค ในสถานการณ์ที่เป็นจริงทุกขั้นตอน ทำให้วิเคราะห์ได้อย่างชัดเจนว่า “รอยสักของผู้บริโภคคือจุดเปลี่ยนจากพื้นที่ส่วนตัวไปเป็นพื้นที่สาธารณะ” และ “การเปลี่ยนแปลงจากพื้นที่ส่วนตัวไปเป็นพื้นที่สาธารณะ ได้ถูกกำหนดโดยผู้บริโภคเป็นสำคัญ”

ผู้ประกอบธุรกิจและช่างสักกับผู้บริโภคได้เข้าสู่วัฒนธรรมการสัก และเคลื่อนย้ายจากพื้นที่ส่วนตัวไปสู่สาธารณะ โดยไม่รู้สึกว่าเป็นข้อเสียหาย และเป็นไปด้วยความราบรื่น สืบเนื่องมาจากวัฒนธรรมในสังคมปัจจุบัน สัดส่วนต่างๆ ที่เคยเป็นเรื่องส่วนตัว ควรปกปิด อำพรางไว้

ตามประสบการณ์ตรงที่ได้รับการสั่งสอนกันมา เช่น รักแร้ ต้นขา และหน้าท้อง ในปัจจุบันได้ถูกนำมาสร้างความหมายใหม่ วัฒนธรรมสมัยนิยมทำให้การเปิดเผยกลายเป็นการแสดงออกซึ่งความสมัยใหม่ ความมั่นใจ เป็นที่ยอมรับของสังคม แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมการสัก หากมีการสักรอยศิลปะบนเรือนร่าง ณ บริเวณพื้นที่ใดของร่างกาย เจ้าของรอยสักนั้นก็สามารถเปิดเผยสู่สายตาของสาธารณะชนได้ โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมการรักนวลสงวนตัวที่เคยเป็นมาในอดีต

สุขสันต์ กมลสันติโรจน์ (2548) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสื่อสารและการรับรู้ความหมายของ “รอยสัก” ในสังคมไทยปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ในการสัก บทบาทในการสื่อสารของรอยสักในระดับต่างๆ ตั้งแต่การสื่อสารภายในตัวเอง การสื่อสารระหว่างบุคคล และการสื่อสารกลุ่ม รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับการรับรู้ความหมายรอยสัก รูปแบบงานวิจัยเป็นแบบผสมผสานระหว่างงานวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ ผู้ประกอบอาชีพสักผู้ที่ได้รับการสักและบุคคลทั่วไปที่พบเห็นรอยสัก ผู้สักนิยมไปสักกับเพื่อนมากที่สุด โดยมีวัตถุประสงค์ในการสักขึ้นกับสถานที่ที่ไปสักกล่าวคือ ผู้ที่ไปสักตามวัดหรือสำนักอาจารย์ต่างๆ ต้องการความอยู่ยงคงกระพัน โชคลาภ และเสน่ห์เมตตามหานิยม แต่สำหรับผู้ที่สักจากห้างสรรพสินค้าหรือจากสถานที่อื่นๆ ส่วนมากสักเพื่อความสวยงามตามแฟชั่นสมัยนิยม

ปัจจุบันรอยสักมีบทบาทการสื่อสารในระดับต่างๆ คือ การสื่อสารในตนเอง รอยสักช่วยสร้างความมั่นใจในการเรื่องการอยู่ยงคงกระพันและนำโชคลาภมาให้ผู้สัก และเป็นเครื่องย้ำเตือนความทรงจำและความประทับใจต่างๆ ส่วนในการสื่อสารระหว่างบุคคล รอยสักมีบทบาทในการสร้างอัตลักษณ์ในตัวผู้สักทั้งในการสร้างอัตลักษณ์ที่ผู้สักต้องการให้คนอื่นรับรู้ และอัตลักษณ์ที่ผู้อื่นรับรู้ผ่านทางรอยสักที่พบเห็น นอกจากนั้นรอยสักยังมีบทบาทในการดึงดูดหรือลดความสนใจจากเพศตรงข้าม เพิ่มหรือลดอำนาจ และเป็นปัจจัยสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สำหรับในการสื่อสารกลุ่ม รอยสักทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นสมาชิกหรือพวกเดียวกันกลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรทางประชากรต่างกันจะรับรู้ความหมายของรอยสักต่างกันทั้งในด้านการรับรู้วัตถุประสงค์ การวางตำแหน่งของการสัก และความเหมาะสมของลวดลายการสักแต่ละลวดลาย

สุธิดา แซ่อึ้ง (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสื่อสารความหมายผ่านรอยสักของวัยรุ่นไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความหมายในการสื่อสารผ่านรอยสักของวัยรุ่นไทย เป็นการวิจัยเชิง

คุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการวิจัยแบบการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ วัยรุ่นไทยที่มีรอยสัก อายุ 18-25 ปี จำนวน 6 คน

1) ด้านความหมายในการสื่อสารผ่านรอยสัก การสักสามารถแสดงออกถึงตัวตน อาชีพและกลุ่มในสังคม โดยวัยรุ่นไทยคนหนึ่งอาจสักรอยสักที่มีความหมายมากกว่าหนึ่งความ เช่น ความเป็นตนเอง การเตือนใจตนเอง ความชอบของตนเอง ความทรงจำ การให้รางวัลกับตนเอง การให้รางวัลกับตนเอง การให้กำลังใจตนเอง และการแสดงถึงความรัก โดยการหใความหมายของรอยสักจะแตกต่างกันไปตามความชอบ ลักษณะการดำเนินชีวิต และประสบการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมาของตนเอง

2) สำหรับด้านปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการสัก การประกอบอาชีพไม่มีส่วนในการตัดสินใจสัก เป็นเพียงส่วนประกอบในการตัดสินใจเลือกงาน และการเปิดเผยรอยสักเท่านั้น วัยรุ่นตัดสินใจสักเพราะความชอบในเรื่องรอยสัก และตัดสินใจสักเพราะผู้มีอิทธิพลต่างๆ เช่น ครอบครัว เพื่อน นักร้อง โดยเลือกตำแหน่งการสักจากขนาดของลายสัก พื้นที่ที่เหมาะกับลายนั้นๆ ความต้องการเปิดเผย และการปกปิดรอยสักของตนเอง และการไม่สนใจมุมมองต่อสังคมของผู้ที่มีรอยสักนั้น เป็นเพียงการไม่สนใจบุคคลในสังคมภายนอกเท่านั้น ซึ่งบุคคลที่มีอิทธิพลต่อผู้ที่มีรอยสัก เช่น พ่อแม่ ผู้ใหญ่ หรือที่ทำงาน ยังเป็นสาเหตุที่ทำให้ปกปิดรอยสัก และไม่สามารถเปิดเผยตัวตนของตนเองออกมาได้ทั้งหมด

พรเพ็ญ นีละภมร และสุภกาญจน์ พงศ์ยี่หล้า (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทัศนคติและการยอมรับทางสังคมต่อการสัก : กรณีศึกษาผู้หญิงที่มีรอยสักในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การให้ความหมายและการสร้างอัตลักษณ์ของผู้หญิงผ่านรอยสักเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเรื่องการสักและเพื่อวิเคราะห์ทัศนคติในทางลบต่อผู้หญิงที่มีรอยสักและแนวทางการจัดการปัญหาความขัดแย้ง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งเน้นการศึกษาจากการเก็บข้อมูลเชิงเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้หญิงที่มีรอยสัก 10 คน และช่างสัก 5 คนในอำเภอหัวหิน

ผู้หญิงเริ่มสักเพื่อสะท้อนบุคลิกภาพและความชอบที่มีต่อรอยสักที่มีความแตกต่างจากผู้อื่น แต่รอยสักขัดกับค่านิยมทางสังคมที่มองว่า ผู้หญิงที่มีรอยสักเป็นผู้หญิงระดับล่าง แม้จะมีความเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่อรอยสักในทางที่ดีขึ้นทำให้รอยสักถูกมองในแง่สุนทรียภาพมากขึ้น แต่ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้สังคมไทยยอมรับ การสักของผู้หญิงกลายเป็นการท้าทายและความพยายามปลดปล่อยตัวตนออกจากบรรทัดฐานทางสังคม ทำให้ผู้หญิงที่มีรอยสัดในการศึกษาครั้งนี้เผชิญกับ

ความขัดแย้งทางค่านิยมและมักแก้ปัญหาแบบเอาชนะผ่านการพิสูจน์ตัวตนด้วยวิธีต่างๆห แม้จะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสังคมได้ แต่พวกเธอก็ทำให้สังคมตระหนักถึงความเป็นปัจเจกชนและตัวตนที่แตกต่าง จากการท้าทายสังคมเพื่ออิสรภาพในการสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง

พัชรี สระบัว (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทัศนคติที่มีต่อสุภาพสตรีที่มีรอยสัก Minimal Tattoo ศึกษาถึงทัศนคติพร้อมเหตุผลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบของผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับเพศหญิงที่มีรอยสัก เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้การอยู่ในสังคมที่มีความหลากหลายทั้งทางวัฒนธรรมและความคิด ประชากรที่ใช้ศึกษาคือ กลุ่มคนที่มีปฏิสัมพันธ์ในฐานะผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชน รวมถึงบุคคลในครอบครัวในฐานะพ่อแม่ และสามีที่มีอายุระหว่าง 25-50 ปี ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ศึกษาค้นคว้าด้วยวิจัยเชิงคุณภาพและการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าพนักงานภาครัฐให้ความเห็นว่าการมีรอยสักเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารและความน่าเคารพ บริษัทเอกชนมีผลในเรื่องของความเหมาะสมและภาพลักษณ์ขององค์กร การสักเป็นเรื่องสิทธิส่วนบุคคลไม่มีผลต่อความสัมพันธ์และการอยู่ร่วมกันในการทำงานของผู้ร่วมงาน ในลักษณะงานให้ความบันเทิง ศิลปะ และครีเอทีฟ ให้อิสระอย่างเต็มที่ในเรื่องการสัก ครอบครัวมีการแสดงออกถึงความห่วงใยในเรื่องของผลกระทบต่องานที่ทำในอนาคต ผู้เป็นสามีหรือแฟนรอยสักไม่กระทบต่อความรู้สึกที่มีให้กัน ความสัมพันธ์แบบคนรักตัวตนที่แท้จริงของบุคคลสำคัญ

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นเพื่อให้การดำเนินการวิจัยมุ่งไปสู่วัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้กรอบแนวคิดการวิจัยเป็นตัวกำหนดรูปแบบและเนื้อหาของการวิจัยให้มีความถูกต้องตรงประเด็นและสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวตน (Identity) และการสื่อสาร (Communication) ของมนุษย์ผ่านรอยสัก ศึกษามุมมองค่านิยมของวัฒนธรรมรอยสักในสังคมไทย ข้อจำกัด ทำให้เป็นอื่น (Otherness) ไม่เหมือน แตกต่าง แบ่งพวก ตราบาป (Stigmatize) และเพื่อเปิดเผยและสร้างการยอมรับของโลกมายาคติเกี่ยวกับรอยสักในสังคมไทย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การพัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมายาคติของการสักบนเรือนร่างของผู้หญิง เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ได้แก่ แนวคิดทฤษฎี

มายาคติ (Myth) แนวคิดอัตลักษณ์ (Identity) แนวคิดความเป็นอื่น (Otherness) ทฤษฎีการประทับตรา (Labelling Theory) ทฤษฎีสตรีนิยม (Feminism) จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังกล่าวในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

การศึกษาตัวตน (Identity) และการสื่อสาร (Communication) ของมนุษย์ผ่านรอยสัก ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีมายาคติและแนวคิดอัตลักษณ์ (Identity) ซึ่งจะอธิบายตัวตนและการสื่อสารของผู้หญิงผ่านรอยสัก อธิบายมุมมองและค่านิยมของวัฒนธรรมรอยสักในสังคมไทย รวมถึงข้อจำกัดทำให้ความเป็นอื่นและประทับตรา ไม่เหมือน ทำให้แตกต่าง แบ่งพวก หรือตราบาป และแนวคิดมายาคติเพื่อสื่อให้เห็นถึงชุดความคิดและความเชื่อของสังคมไทย

การศึกษามุมมองค่านิยมของวัฒนธรรมรอยสักในสังคมไทย ข้อจำกัด ทำให้เป็นอื่น (Otherness) ไม่เหมือน แตกต่าง แบ่งพวก ตราบาป (Stigmatize) ผู้วิจัยใช้แนวคิดความเป็นอื่น (Otherness) และทฤษฎีการประทับตรา (Labelling Theory) สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยว่าการมองคนอื่นที่ไม่ใช่พวกของตนว่าเป็นคนด้อยค่าหรือเป็นศัตรูและการประทับตรา (Labeling Theory) ที่จะอธิบายว่าการกระทำใดก็ตามที่เป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากรูปแบบเดิมไม่ได้ขึ้นอยู่หรือผูกติดกับพฤติกรรม

การเปิดเผยและสร้างการยอมรับของโลกมายาคติเกี่ยวกับรอยสักในสังคมไทย ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีสตรีนิยมในการศึกษาซึ่งเป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องทางเพศและความไม่เท่าเทียมกันทางเพศเป็นสิ่งที่สะท้อนความสัมพันธ์ในเชิงอำนาจที่เท่าเทียมกันของผู้ชายที่มีอยู่เหนือผู้หญิงที่กระทำโดยผ่านร่างกาย และยังส่งเสริมความเป็นรองของผู้หญิงอีกด้วย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “มายาคติของการสักบนเรือนร่างของผู้หญิง” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์และการสื่อสารของผู้หญิงผ่านรอยสักบนเรือนร่างภายใต้บริบทของสังคมไทย 2. เพื่อศึกษาแนวคิดมุมมองและวัฒนธรรมการยอมรับของคนในสังคมต่อรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิง และ 3. เพื่อศึกษามายาคติที่สร้างความเป็นอื่นให้กับผู้หญิงที่มีรอยสักบนเรือนร่าง ลักษณะของงานวิจัยมุ่งตอบคำถามในการให้รายละเอียดในเชิงลึก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูล ความคิดเห็น มุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักปราชญ์ , ผู้คร่ำหวอดในวงการสัก , อาจารย์สัก กลุ่มครูในโรงเรียน Click Art Tatto ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้เรื่องสักลายมืออาชีพ กลุ่มผู้หญิงที่เป็นผู้รับการสัก และกลุ่มบุคคลทั่วไปที่ไม่มีรอยสัก (รับได้ , รับไม่ได้) ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินงานวิจัยดังนี้

3.1 รูปแบบของการวิจัย
3.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
3.5 การจัดการข้อมูล
3.6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3.8 ประเด็นจริยธรรมในการวิจัย

3.1 รูปแบบของการวิจัย

เพื่อให้ได้ข้อมูล ความคิดเห็น มุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในหลากหลายมิติ การกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย หรือกระบวนวิธีการวิจัย (Methodology) ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทางผู้วิจัยจึงใช้กระบวนวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อความลึกซึ้งในการเข้าใจ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ปัญหา อันประกอบไปด้วยการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 การศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research)

นอกเหนือไปจากข้อมูลที่ต้องเก็บรวบรวมในสนามโดยการสัมภาษณ์แล้ว ในการวิจัยนี้ยังมีการเก็บข้อมูลจาก เอกสาร และข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม ซึ่งการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารตามแหล่งต่าง ๆ นั้นแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ประเภท 1. ข้อมูลเกี่ยวกับร่องรอยตามปกติธรรมชาติ 2.ข้อมูลสถิติและบันทึกต่าง ๆ 3. ข้อมูลที่อาจสังเกตเห็นได้โดยง่าย

กระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิดทฤษฎีมายาคติ (Myth) แนวคิดอัตลักษณ์ (Identity) แนวคิดความเป็นอื่น (Otherness) ทฤษฎีการประทับตรา (Labelling Theory) และทฤษฎีสตรีนิยม รวมถึงศึกษาผลการวิจัย สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และเอกสารจากเวปไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจในเบื้องต้นและช่วยให้การกำหนดแนวคำถามเป็นไปอย่างตรงประเด็น หลังจากนั้นจึงเริ่มเก็บข้อมูลโดยเลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับบทสัมภาษณ์ และข้อมูลจากเอกสารที่นำมากำหนดกรอบแนวความคิดในข้างต้น

3.1.2 วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นวิธีในการเก็บข้อมูลที่เหมาะสมกับวิจัยในการครั้งนี้ ด้วยเหตุผลดังนี้

1) ผู้วิจัยเชื่อว่าความจริงมีหลากหลาย ซึ่งจะต้องทำการศึกษาแบบองค์รวม (Lincoln & Guba, 1985) ดังนั้นงานวิจัยเชิงคุณภาพจะช่วยให้เข้าใจถึงความเข้าใจ ความรู้สึก ประสบการณ์ และความคิดเห็นของคน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (Patton, 1990)

2) งานวิจัยเชิงคุณภาพใช้คนเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ เพราะมีความเชื่อว่าคนเป็นเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ซึ่งสามารถปรับแก้กับความจริงหลากหลายได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (Patton, 1990) เพราะว่ามนุษย์สามารถปรับตัวได้กับรูปแบบต่าง ๆ ที่ประสบ (Lincoln & Guba, 1985)

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง รูปแบบการสัมภาษณ์จะอยู่ในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เป็นการพูดคุยสนทนาตามธรรมชาติ (Naturalistic Inquiry) คำถามในการสัมภาษณ์ โดยการใช้ประเด็นและแนวคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions) ซึ่งมีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง เพื่อกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เล่าเรื่องราวอย่างมีเป้าหมาย นอกจากนี้มีการนำคำสำคัญ (Keywords) มาใช้ประกอบในการชี้นำคำสัมภาษณ์ โดยมีการร่างข้อคำถามที่มีลักษณะปลายเปิดที่มีคำสำคัญพร้อมกับลักษณะของข้อคำถามที่มีความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะมีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำของข้อคำถามให้มีความสอดคล้องกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนในแต่ละสถานการณ์ที่มีเหตุการณ์หรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักตอบข้อคำถามจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) อันทำให้มาได้ซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลายในมิติต่าง ๆ และข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติ ที่มีทั้งมิติของความความลึกและมิติของความกว้างในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ให้ข้อมูลที่ได้ดำเนินการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) นั้น นอกจากนี้ขณะที่มีการสัมภาษณ์จะมีการใช้คำถามนำไปสู่การสนทนา ภายใต้บรรยากาศที่ผ่อนคลาย และเป็นส่วนตัว โดยก่อนเริ่มทำการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะทักทาย (Small Talk) และชี้แจง อธิบายวัตถุประสงค์การวิจัย รวมถึงแจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลทราบว่าเขามีความสำคัญต่องานวิจัยนี้อย่างไร

3.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การศึกษานี้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยการพิจารณาเชิงทฤษฎี จนกว่าจะถึงจุดอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation Point) โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยจะใช้ดุลพินิจของผู้วิจัยในการเลือกผู้ให้ข้อมูลว่ามีลักษณะสอดคล้องหรือเป็นตัวแทนที่จะศึกษาหรือไม่ ข้อจำกัดของวิธีการแบบนี้คือไม่สามารถระบุได้ว่าตัวอย่างที่เลือก จะยังคงลักษณะดังกล่าวหรือไม่เมื่อเวลาเปลี่ยนไป และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

3.2.1 นักปราชญ์ , ผู้คร่ำหวอดในวงการสัก , อาจารย์สัก

3.2.2 ครูในโรงเรียน Click Art Tatto ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้เรื่องสักลายมืออาชีพ

3.2.3 ผู้หญิงที่เป็นผู้รับการสัก

3.2.4 บุคคลทั่วไปที่ไม่มีรอยสัก (รับได้ , รับไม่ได้)

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย แบบบันทึกหัวข้อสัมภาษณ์ แบบบันทึกภาคสนามของผู้วิจัย และอุปกรณ์ภาคสนาม

3.3.1 แบบบันทึกหัวข้อสัมภาษณ์

3.3.1.1 ศึกษาบทความ จากเอกสาร วารสาร รวมทั้งเว็บไซต์ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีมายาคติ (Myth) แนวคิดอัตลักษณ์ (Identity) แนวคิดความเป็นอื่น (Otherness) ทฤษฎีการประทับตรา (Labelling Theory) และทฤษฎีสตรีนิยม เพื่อทราบถึงข้อมูลในแง่มุมต่าง ๆ มาสรุปประเด็น เพื่อกำหนดแนวทางการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่อไป

3.3.1.2 ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งแนวทางการสัมภาษณ์เป็นการสนทนา หรือสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยรวบรวมประเด็นคำตอบ ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และนำมาแก้ไข เพื่อสร้างความสมบูรณ์ให้กับแนวทางการสัมภาษณ์ โดยการตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า ใช้แนวคำถามปลายเปิด เพื่อนำไปสัมภาษณ์ ซักถาม พูดคุยตัวต่อตัวระหว่างผู้วิจัย หรือผู้ช่วยวิจัยกับผู้ให้สัมภาษณ์ให้ครบตามประเด็นที่กำหนดไว้

3.3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับกระบวนการในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนวิธีการวิจัยนั้น เนื่องจากระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนวิธีการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดให้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) โดยกระบวนวิธีการสัมภาษณ์แบบชี้นำ (Guided Interview) อันเป็นกระบวนวิธีการสัมภาษณ์ที่ไม่มีรูปแบบข้อคำถามที่ตายตัว หรือกระบวนวิธีการสัมภาษณ์ที่มีลักษณะที่ไม่มีข้อคำถามที่เป็นมาตรฐาน (Unstructured or Unstandardized Interview) กล่าวคือ เป็นการกระบวนวิธีสัมภาษณ์ที่ไม่มีการกำหนดโครงสร้างของข้อคำถามที่นำมาใช้ในการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) อย่างชัดเจน เพียงแต่มีการกำหนดลักษณะของข้อคำถามที่มีลักษณะเปิดกว้างมีความยืดหยุ่น และมีการนำคำสำคัญ (Keywords) มาใช้ประกอบในการชี้นำในกระบวนการสัมภาษณ์ โดยที่ลักษณะของข้อคำถามเช่นว่านี้ สามารถที่จะปรับเปลี่ยนถ้อยคำหรือให้มีความสอดคล้องกับผู้มี

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาณ์แต่ละคนตามสถานการณ์ที่มีการขับเคลื่อนหรือเปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา

การออกแบบหรือสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างหรือการสัมภาษณ์แบบชี้นำ ซึ่งมีลักษณะเป็นกระบวนวิธีการสัมภาษณ์ที่มีแบบหรือลักษณะที่ไม่เป็นมาตรฐาน ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดให้นำแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวมาดำเนินกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนในเชิงเนื้อหาให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการเบื้องต้นก่อน เพื่อที่จะนำแนวความคิดหรือข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการมาใช้ในการปรับปรุงข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ อันมีผลต่อการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปใช้ในกระบวนการประมวลผลข้อมูลต่อไป

เนื้อหาของคำถามเป็นลักษณะของคำถามปลายเปิดโครงสร้างคำถามในการสัมภาษณ์มีดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักปราชญ์, ผู้คร่ำหวอดในวงการ , อาจารย์สัก

1) โปรดให้ข้อมูลถึงประวัติชีวิต อายุ อาชีพ ครอบครัว และช่วงชีวิตที่ทำให้มาสนใจเรื่องการสัก

2) ในความคิดเห็นของท่าน ท่านให้ความหมายหรือคำนิยามของรอยสักอย่างไร

3) ตลอดระยะเวลาที่อยู่บนเส้นทางของการสัก มีเหตุการณ์ประทับใจอะไรบ้าง ทั้งในแง่ของความรู้สึก การยอมรับของสังคม และการแสดงออกหรือท่าทีพฤติกรรมของคนที่มีต่อการสัก

4) โปรดเล่าปัญหา อุปสรรค หรือข้อท้าทายของการสัก และคิดว่าอะไรเป็นแรงผลักดันให้ท่านเดินมาจนถึงจุดนี้

5) ในฐานะที่เป็นผู้สัก ท่านมีความคิดเห็นต่อการสักบนเรือนร่างของบุคคลอย่างไร

6) การสักบนเรือนร่างของผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันหรือไม่ ถ้าต่าง ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ความต่างคืออะไร อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้มีความต่าง โปรดเล่าประสบการณ์

7) ในฐานะที่ท่านคร่ำหวอดกับสังคมการสักมานาน ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการยอมรับรอยสักเพียงไร ปัจจุบันมีการยอมรับการสักมากขึ้นหรือไม่ เมื่อเทียบกับสมัยก่อน ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

8) ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับคนที่ไม่ยอมรับเรื่องรอยสัก และคิดเห็นอย่างไรกับการที่มีข้อกำหนดของหน่วยงานราชการไม่ยอมรับคนที่มีรอยสักเข้าทำงาน หรือต่อความเห็นว่าคนที่มีรอยสักตือนักเลง อันธพาล

9) ท่านคิดว่ารอยสักสะท้อนอะไรในสังคม นอกเหนือจากความชอบส่วนตัวของผู้สัก

10) วงการสักเหมือนกับวงการศิลปะวงการอื่นหรือไม่ อะไรคือความเหมือน อะไรคือความแตกต่าง

11) วิถีการสักในอดีตและในปัจจุบันมีความแตกต่างกันหรือไม่ ท่านคิดว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

12) ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับจำนวนผู้หญิงที่นิยมการสักเพิ่มมากขึ้น และอายุของคนที่เริ่มสักก็เยาว์วัยขึ้น อะไรคือสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงจากอดีต

13) ท่านคิดอย่างไรกับผู้หญิงที่มีรอยสักและมีอะไรอยากบอกกับผู้หญิงที่อยากเข้ามาสัก

14) อะไรที่ทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ยังเดินอยู่บนถนนสายนี้

15) ขอคำแนะนำ วิธีคิดและอุดมการณ์ต่างๆ ให้กับคนรุ่นใหม่หรือคนที่จะเข้ามาในวงการสัก และท่านอยากฝากเรื่องของการสักไว้ในสังคมอย่างไร

กลุ่มที่ 2 คุณครูในโรงเรียนสอนสักลาย

1) โปรดให้ข้อมูลถึงประวัติชีวิต อายุ อาชีพ ครอบครัว และช่วงชีวิตที่ทำให้มาสนใจเรื่องการสัก

2) ในความคิดเห็นของท่าน ท่านให้ความหมายหรือคำนิยามของรอยสักอย่างไร

3) การมาเป็นครูสอนสักลายเริ่มต้นมาเป็นอย่างไร

4) ประสบการณ์ในการสัก มีผลมากน้อยเพียงใดกับการเป็นครูสอนสัก

5) รอยสักมีแบบไหนบ้าง และวิธีการสอนเป็นอย่างไร

6) คิดว่าการเป็นครูสอนสักลายแตกต่างจากครูในสายอาชีพอื่นๆ หรือไม่

7) การสักบนเรือนร่างของผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันหรือไม่ ถ้าต่าง ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ความต่างคืออะไร อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้มีความต่าง โปรดเล่าประสบการณ์

8) คิดอย่างไรกับผู้หญิงที่มีรอยสัก

9) เปรียบเทียบค่านิยมเดิมที่มีต่อการสักของผู้หญิง

10) ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับคนที่ไม่ยอมรับเรื่องรอยสัก และคิดเห็นอย่างไรกับการที่มีข้อกำหนดของหน่วยงานราชการไม่ยอมรับคนที่มีรอยสักเข้าทำงาน หรือต่อความเห็นว่าคนที่มีรอยสักตือนักเลง อันธพาล ความเชื่อและการถูกตีค่าว่าคนสักเป็นคนไม่ดี มีความเห็นอย่างไร

11) รู้สึกภูมิใจกับอาชีพครูสอนสักลายหรือไม่

12) ความคิดเห็นกับผู้ที่ต่อต้านกลุ่มคนที่สักมีอย่างไรบ้าง

13) อะไรที่ทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ยังเดินอยู่บนถนนสายนี้

14) ขอคำแนะนำ วิธีคิดและอุดมการณ์ต่างๆ ให้กับคนรุ่นใหม่หรือคนที่จะเข้ามาในวงการสัก

15) ท่านอยากฝากเรื่องของการสักไว้ในสังคมอย่างไร

กลุ่มที่ 3 ผู้หญิงที่เป็นผู้รับการสัก

1) โปรดให้ข้อมูลถึงประวัติชีวิต อายุ อาชีพ ครอบครัว และช่วงชีวิตที่ทำให้มาสนใจเรื่องการสัก

2) ในความคิดเห็นของท่าน ท่านให้ความหมายหรือคำนิยามของรอยสักอย่างไร

3) รอยสักแรกสักตอนอายุเท่าไหร่และสักลายไหน

4) รอยสักแต่ละรอยมีความหมายหรือไม่

5) ในมุมมองของผู้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องรอยสัก

6) รู้สึกยังไงกับการสักครั้งแรก

7) รู้สึกอย่างไรที่คนส่วนใหญ่ตีค่าว่าผู้หญิงกับการสัก

8) คิดอย่างไรกับผู้หญิงที่มีรอยสัก

9) คิดจะสักเพิ่มอีกมั้ย

10) อยากบอกอะไรกับสังคมหรือหน่วยงานราชการที่ต่อต้าน ปิดกั้น ผู้ที่มีรอยสักหรือไม่

11) คิดว่าการที่ผู้หญิงสักเหมือนกับผู้ชายไหม ต่างกันอย่างไร

12) คุณค่าของการสักคืออะไร

13) ท่านอยากฝากเรื่องของการสักไว้ในสังคมอย่างไร

กลุ่มที่ 4 คนทั่วไป

1) โปรดให้ข้อมูลถึงประวัติชีวิต อายุ อาชีพ ครอบครัว และช่วงชีวิตที่ทำให้มาสนใจเรื่องการสัก

2) ในความคิดเห็นของท่าน ท่านให้ความหมายหรือคำนิยามของรอยสักอย่างไร

3) มีความคิดเห็นอย่างไรบ้างกับผู้หญิงที่มีรอยสัก

4) ความเชื่อและการถูกตีค่าว่าคนมีรอยสักเป็นคนไม่ดี มีความคิดเห็นอย่างไร

5) ชอบหรือไม่ชอบรอยสัก (ชอบหรือไม่ชอบเพราะอะไร)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

6) คิดอยากสักบ้างไหม (สำหรับกลุ่มที่ไม่มีรอยสักแต่รับได้)

7) มองว่าคนที่สักเป็นคนยังไง เหตุผลเพราะอะไร

8) มีความคิดเห็นหรืออยากแนะนำอะไรบ้างเกี่ยวกับการสักและรอยสัก

3.3.3 แบบบันทึกภาคสนาม (Field note)

ผู้วิจัยจะบันทึกข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างการสัมภาษณ์ทั้งสถานการณ์ บรรยากาศ เรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ตลอดจนกระบวนการในการสัมภาษณ์ครั้งนั้น และคำตอบจากผู้ให้ข้อมูลหลัก รวมไปถึงบันทึกความคิด ความรู้สึกของผู้วิจัยต่อประเด็นต่าง ๆ และประเด็นคำถามที่น่าสนใจเพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไปอีกด้วย

3.3.4 อุปกรณ์ภาคสนาม

ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งจะมีประเด็นที่น่าสนใจมากมาย ซึ่งนักวิจัยไม่สามารถจดบันทึกหรือจดจำรายละเอียดได้ทั้งหมดแน่นอน ดังนั้นการใช้เทปในการบันทึกเสียงในระหว่างการสัมภาษณ์ก็จะช่วยเก็บรายละเอียดทั้งหมดได้เป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้ตัวผู้วิจัยจะต้องขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลหลักทุกครั้งว่าจะทำการบันทึกเทป และต้องได้รับการอนุญาตเท่านั้นถึงจะสามารถบันทึกได้ ซึ่งหลังการสัมภาษณ์ผู้วิจัยก็จะทำการถอดเทปและพิมพ์ข้อมูลลงในโปรแกรม Microsoft Word โดยการพิมพ์ทุกคำพูดโดยไม่มีการแก้ไขใด ๆ เพื่อจะได้นำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในกระบวนการของการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3.5 พื้นที่การวิจัย และการเข้าสู่สนามการวิจัย

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่วิจัยแล้ว ผู้วิจัยก็ต้องเตรียมตัวเข้าสู่สนามการวิจัย โดยสนามการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานที่ที่ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้เลือก และนัดวันเวลา ผู้วิจัยได้เตรียมแนวทางในการสัมภาษณ์เบื้องต้น (Guideline) โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ และแนวคำถามหลักในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามาเบื้องต้น เพื่อให้ครอบคลุมถึงเนื้อหาในการศึกษาในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลักของการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วิธีสามเส้า (Triangulation Method) ด้วยการเพิ่มความหลากหลาย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือกับการวิจัย ได้แก่

1) ความหลากหลายของการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ในที่นี้ประกอบด้วย การศึกษาจากเอกสาร (Documents) การสัมภาษณ์เจาะลึก

2) ความหลากหลายของทฤษฎี ในที่นี้แนวคิดทฤษฎีมายาคติ (Myth) แนวคิดอัตลักษณ์ (Identity) แนวคิดความเป็นอื่น (Otherness) ทฤษฎีการประทับตรา (Labelling Theory) และทฤษฎีสตรีนิยม

3) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การศึกษาจากเอกสาร

สำหรับกระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 3 ลักษณะ ตามแนวทางของกระบวนวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ อันมีสาระสำคัญโดยสรุปดังต่อไปนี้

3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำหรับกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาและข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทางสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้ง แหล่งข้อมูลจากส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลทางเว็บไซต์ที่ปรากฏบนอินเตอร์เน็ต เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับทุติยภูมิ (Secondary Data) ประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการศึกษาวิจัยและผลงานวิจัยประเภทต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบหรือสร้างแบบสัมภาษณ์เจาะลึกรวมทั้งเพื่อนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลในการวิจัยในส่วนต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก

สำหรับแนวทางประการสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) นั้น ทางผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางประการสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอความร่วมมือจากบุคคลที่ปีนกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อขอสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการสัมภาษณ์เจาะลึกนั้น ทางผู้วิจัยได้ดำเนินกระบวนการบันทึกข้อมูล โดยวิธีการจดบันทึกข้อมูลและการบันทึกเสียงของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์ โดยการขออนุญาตจากผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนทำการบันทึกเสียงหากได้รับอนุญาต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการตรวจสอบและตรวจทานความถูกต้องย้อนกลับในภายหลังได้ ซึ่งการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้จะใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเล่าถึงประสบการณ์ ความคิด และทัศนคติต่อประเด็นดังกล่าวอย่างลึกซึ้ง

3.5 การจัดการข้อมูล (Data Management)

การจัดการข้อมูล คือ “ความต้องการที่จะปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ ด้านความเชื่อมโยงของกระบวนการในการเก็บข้อมูล และการนำข้อมูลกลับมาวิเคราะห์” ดังนั้นเพื่อการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงทำการตรวจรายการว่า ควรจะจัดเก็บข้อมูลอะไรบ้าง ควรจะนำข้อมูลใดกลับมาใช้ และควรจะเก็บข้อมูลไว้หลังเสร็จสิ้นการวิจัย สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ สิ่งที่จะต้องตรวจสอบควรจะประกอบไปด้วยรายการดังต่อไปนี้ คือ ข้อมูลดิบ การบันทึกภาคสนาม เทป ข้อมูลส่วนตัว การวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงาน

หลักพื้นฐานของการเก็บและรักษาข้อมูลมี (Cresswell, 2009) ดังนี้

1) เก็บสำรองไว้ในคอมพิวเตอร์ และหมั่นตรวจเช็คบ่อย ๆ

2) ผู้วิจัยใช้เทปบันทึกในการสัมภาษณ์ที่มีคุณภาพสูง พร้อมทั้งดูความยาวของเทปว่าบันทึกข้อมูลได้ทั้งหมดหรือไม่

3) ทำรายการของข้อมูลโดยใช้ไฟล์ชื่อที่คนอื่นไม่สามารถทราบตัวจริงของผู้ให้ข้อมูล

4) เพื่อง่ายต่อการเข้าใจ ผู้วิจัยควรจะมีภาพประกอบในการเก็บข้อมูล เพื่อให้ทราบแหล่งข้อมูล

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

สำหรับการจัดการข้อมูลในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจัดเรียบเรียงข้อมูลทั้งหมดที่คล้ายคลึงกันให้อยู่ในไฟล์เดียวกัน เพื่อง่ายต่อการนำมาใช้และแก้ไข เพื่อรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยไม่ใช้ชื่อจริง แต่จะใช้ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์แทนตัวผู้ให้ข้อมูล หลังจากเก็บข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจะจัดแบ่งข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ตาราง หรือแผนภาพ เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษา มายาคติของการสักบนเรือนร่างของผู้หญิง โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่ต้องเก็บรายละเอียดเชิงลึกและเชิงกว้างให้ครอบคลุมปรากฏการณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจะต้องมีการเตรียมตัววางแผนการดำเนินการวิจัยอย่างรอบคอบ ตั้งแต่การเริ่มเตรียมตัวก่อนทำวิจัย ระหว่างการทำวิจัยในสนาม และหลังการออกจากสนามวิจัย และช่วงการสังเคราะห์ข้อมูล โดยมีแนวทางเบื้องต้นดังนี้

3.6.1 ช่วงการเตรียมตัวก่อนดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาปรากฏการณ์เชิงลึกที่นักวิจัยเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการทำงานวิจัยให้มีคุณภาพและสำเร็จลุล่วงได้ ท่ามกลางสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ทำให้นักวิจัยต้องมีความยืดหยุ่น และตัดสินใจด้วยวิจารณญาณอย่างมีสมเหตุสมผลในหลายสภาวะที่เผชิญตรงหน้า ผู้วิจัยจึงต้องมีการเตรียมพร้อมในองค์ความรู้ ศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพให้เข้าใจ ที่ต้องวิเคราะห์ถอดบทเรียนในเชิงลึกออกมาเป็นแนวทางการศึกษาก่อนลงสนามจริง หลังจากเตรียมตัวก่อนดำเนินการวิจัยดังแนวทางข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.6.1.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอจริยธรรมการวิจัยต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยรังสิต ได้รับหมายเลขรับรอง

3.6.1.2 เมื่อได้ผู้วิจัยทำหนังสือคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังช่องทางออนไลน์ยอดนิยมของเยาวชน ในการขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประสานการเข้าถึงผู้ให้ข้อมูลช่วงการดำเนินการวิจัยและลงสนามการวิจัย

เมื่อมีการอนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1) คัดกรองกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ทั้งนี้ ผู้วิจัยคำนึงถึงสิทธิและการให้ความยินยอมของกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญ

2) ทำการติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อพูดคุยทำความรู้จัก สร้างความไว้วางใจ และชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยและขอความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย

3.6.1.3 นำแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทำการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลหลัก ตามวัตถุประสงค์การวิจัยในแต่ละประเด็นฯ

การสัมภาษณ์ดำเนินตามวันเวลาที่นัดหมายแต่ละครั้ง ในสถานที่ที่ผู้ให้ข้อมูลสะดวกใจและเป็นส่วนตัว ในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลไม่สะดวกจะออกมาพบจะมีการสนทนาผ่านช่องทางอื่น เช่น การพูดคุยทางโทรศัพท์ หรือช่องทางออนไลน์ ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 1 คน ใช้เวลาประมาณ 45 นาที ถึง 1 ชั่วโมงในแต่ละครั้ง พร้อมทั้งขออนุญาตเก็บข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้องการรังแก หากมีปรากฏและผู้ให้ข้อมูลหลักยินยอมให้เข้าถึง

3.6.1.4 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักควบคู่ไปกับการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมในพื้นที่วิจัย เพื่อเป็นข้อมูลเสริมในวิเคราะห์

3.6.1.5 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตามความสะดวกของผู้ให้ข้อมูล โดยสลับกับการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นควบคู่กับการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูลอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ ในทุกครั้งที่มีการเก็บข้อมูลจากแหล่งใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นคำสัมภาษณ์ บทสนทนา เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมาบันทึกและจัดระเบียบหลังได้ข้อมูล โดยวิเคราะห์ตามขั้นตอนเมื่อได้ข้อมูลใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และข้อมูลที่เก็บเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ วนเป็นวงจรเช่นนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นเก็บข้อมูลไปจนถึงข้อมูลอิ่มตัว ลุ่มลึกเพียงพอที่จะสรุปเป็นข้อค้นพบ

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้มีขั้นตอนหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางของไมค์ ฮิวเบอร์แมน และโซลดาน่า (Miles, Huberman & Saldaña, 2014) ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ชัดเจน มีเทคนิคเป็นรูปธรรม และ ยกระดับข้อมูลให้กลายเป็นข้อค้นพบที่มีความเป็นหลักการและเป็นเหตุเป็นผลมากยิ่งขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนได้แก่ การสำรวจข้อมูล (Exploring) การ

พรรณาข้อมูล (Describing) การจัดลำดับข้อมูล (Ordering) การอธิบายข้อค้นพบ (Explaining) และการพยากรณ์จากข้อมูล (Predicting) ดังรายละเอียดที่จะกล่าวต่อไปนี้

3.7.1 การสำรวจข้อมูล (Exploring)

โดยแบ่งการสำรวจออกเป็น 3 ประเด็นได้แก่ 1) การสำรวจความก้าวหน้าในสนามวิจัย โดยจัดทำระบบ แบบฟอร์ม ตารางสรุปการลงสนามหรือสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 2) การสำรวจประเด็นสำคัญในการวิจัย จัดแยกองค์ประกอบที่สำคัญของข้อมูล ตามประเด็นสำคัญของการวิจัย และ 3) การสำรวจความก้าวหน้าในการเขียนงานวิจัยเป็นระบบ ติดตามการออกแบบการเขียนงานวิจัยที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และปรับให้เข้ากับข้อมูลที่ถูกเก็บเข้ามาใหม่เรื่อย ๆ จากแนวทางข้างต้นผู้วิจัยทำการสำรวจและจัดระเบียบข้อมูลทุกครั้งที่เก็บรวบรวมข้อมูล คือ มีการสำรวจว่าการเก็บข้อมูลแต่ละครั้งได้ข้อมูลอะไรมาบ้าง แบ่งออกได้เป็นประเด็นใดบ้าง ข้อมูลใดบ้างที่สำคัญ คัดแยกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลจากการสังเกตและสัมภาษณ์ออกตามประเด็นที่ศึกษา จัดทำโครงสร้างการนำเสนองานวิจัยเบื้องต้นที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนตลอดการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สามารถสื่อสารเนื้อหาสาระที่สาคัญได้อย่างเหมาะสม ตรงประเด็น และเป็นประโยชน์มากที่สุด

3.7.2 การพรรณาข้อมูล (Describing)

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จัดระบบจากขั้นตอนการสำรวจข้อมูลมาทำการพรรณาเชื่อมโยงกับประเด็นการวิจัยให้สะท้อนถึงความหมายที่สำคัญ และสามารถถ่ายทอดความจริงที่พบให้เกิดการเห็นภาพอย่างชัดเจนมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของกรณีศึกษาทั้งภูมิหลัง บุคลิกภาพ การใช้เทคโนโลยี ประสบการณ์ที่สะท้อนความเป็นตัวตนของให้ข้อมูล และพรรณาถึงแก่นสาระของข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และสัมภาษณ์

3.7.3 การจัดลำดับข้อมูล (Ordering)

ผู้วิจัยนำการจัดลำดับมาปรับใช้กับการวิจัยครั้งนี้โดยการเชื่อมโยงข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา โดยในเบื้องต้นจะใช้รูปแบบการจัดลำดับตามกระบวนการและการจัดลำดับตามสิ่งที่ถูกศึกษามาปรับใช้ เนื่องจากเป็นการจัดระบบที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่สนใจศึกษาความ

หลากหลายของบุคคล ใช้การจัดลำดับตามกระบวนการเพื่อสะท้อนถึงความเชื่อมโยงตามขั้นตอนหรือเงื่อนไขที่สำคัญ

3.7.4 การอธิบายข้อค้นพบ (Explaining)

สำหรับการอธิบายข้อค้นพบนั้น แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ศึกษาหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่สำคัญ การอธิบายเส้นทางการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ที่ศึกษา และการอธิบายเชื่อมโยงความเป็นเหตุเป็นผลของเหตุการณ์หรือสิ่งที่ศึกษา สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) มาวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แล้วทำการสรุป ส่วนวิธีการจัดการข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดระบบระเบียบข้อมูล จัดหมวดหมู่ และลงรหัส ทั้งข้อมูลที่เป็นข้อความตัวอักษร รูปภาพ หลักฐานดิจิทัล หรือคลิปวิดีโอ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

3.8 ประเด็นจริยธรรมในการวิจัย

การวิจัยที่ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของการวิจัยดังกล่าวได้รับการตรวจสอบและรับรองจริยธรรมการวิจัยในคนก่อนการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ผ่านกระบวนการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคนของมหาวิทยาลัยรังสิต แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยจะดำเนินการขอตรวจสอบและการรับรองการวิจัยในคนจากมหาวิทยาลัยรังสิต ทั้งนี้ในระหว่างการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะคำนึงถึงประเด็นจริยธรรมในการวิจัยดังต่อไปนี้

3.8.1 การยินยอมพร้อมใจ (Informed Consent)

ผู้วิจัยจะต้องให้เอกสารชี้แจงรายละเอียดโครงการวิจัยแก่ผู้ให้ข้อมูล แสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วยวาจา (Verbal Consent) ก่อนการทำสัมภาษณ์ทุกครั้งโดยจะอธิบายให้ผู้ที่ให้ข้อมูลฟังว่าผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิที่จะเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยหรือไม่ก็ได้และจะหยุดการให้สัมภาษณ์ในระหว่างการเก็บข้อมูลก็ได้เช่นกัน ผู้วิจัยจะทำการชี้แจงกับผู้ให้สัมภาษณ์ทุกครั้งว่าผู้ให้สัมภาษณ์สามารถจะหยุดการสัมภาษณ์เมื่อไหร่ก็ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการและผู้ให้สัมภาษณ์ไม่จำเป็นต้องตอบคำถามในทุกคำถามที่ผู้วิจัยถามและในขณะเดียวกันผู้วิจัยจะพยายามทำ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ให้ผู้ให้สัมภาษณ์เข้าใจถึงการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เล่าเรื่องถึงประสบการณ์ของตนเองนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ จะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์งานวิจัยชิ้นนี้ร่วมกันกับผู้วิจัย

3.8.2 การรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล (Confidentiality)

ผู้วิจัยจะรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลโดยการไม่ได้นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลไปเผยแพร่หรือบอกต่อให้กับคนอื่น ๆ ในลักษณะที่จะให้ทราบถึงตัวตนของผู้ให้ข้อมูลซึ่งผู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลการสนทนาและการสัมภาษณ์ลึกได้นั้นคือผู้วิจัยผู้ถอดเทปและอาจารย์ที่ปรึกษาหลักเท่านั้น นอกจากนี้ทางผู้วิจัยจะรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลไม่ให้รั่วผ่านคนอื่น ๆ และในการจัดเก็บเทปบันทึกเสียงนั้นจะทำการโดยระมัดระวังและเป็นความลับโดยไฟล์เสียงหรือการถอดเทปจะถูกเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่มีระบบการเข้ารหัสรักษาความปลอดภัยไม่มีใครสามารถเข้าถึงข้อมูลนี้ได้นอกจากผู้วิจัยเพียงคนเดียว และทุกครั้งที่ผู้วิจัยได้ทำการถอดเทปเสร็จสิ้นแล้วจะทำลายบันทึกทุกอย่างที่สามารถพาดพิงถึงผู้เกี่ยวข้องได้และเมื่อเสร็จสิ้นการทำวิจัยผู้วิจัยจะทำลายบันทึกเอกสารทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งจากเทปบันทึกเสียงและจากเอกสารการถอดเทป

3.8.3 ความเป็นส่วนตัว (Privacy)

เพื่อรักษาความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลในระหว่างการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยจะให้ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เลือกสถานที่ในการสัมภาษณ์ในทุกครั้งที่มีหลายที่ให้เลือกเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสบายใจและรู้สึกปลอดภัยและเป็นส่วนตัวในการให้ข้อมูล และถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ต้องการให้มีการบันทึกเทปผู้วิจัยจะใช้วิธีการจดบันทึกย่อ ผู้วิจัยจะระมัดระวังกับข้อคำถามที่มีความละเอียดอ่อน หรือกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ให้สัมภาษณ์ และในทุกครั้งของการสัมภาษณ์และหาข้อมูลถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ยินยอมหรือแสดงทีท่าอึดอัด ผู้วิจัยจะถอยออกมาแล้วสร้างความสัมพันธ์ใหม่กับผู้ให้สัมภาษณ์ให้เป็นไปตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกสบายใจที่สุดและในการทำการสัมภาษณ์ทุกครั้งจะใช้พื้นที่ที่เป็นส่วนตัวปราศจากการรู้เห็นของบุคคลที่ 3 เพื่อสร้างความปลอดภัยเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ที่จะเล่าเรื่องของตนออกมา

บทที่ 4

ตัวตนของรอยสักในสังคม

งานวิจัยเรื่อง “มายาคติของการสักบนเรือนร่างของผู้หญิง” เป็นงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) อัตลักษณ์และการสื่อสารของผู้หญิงผ่านรอยสักบนเรือนร่างภายใต้บริบทของสังคมไทย 2) แนวคิดมุมมองและวัฒนธรรมการยอมรับของคนในสังคมต่อรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิง และ 3) มายาคติที่สร้างความเป็นอื่นให้กับผู้หญิงที่มีรอยสักบนเรือนร่าง สำหรับในบทนี้เป็นการตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 โดยมีรายละเอียดการนำเสนอดังนี้

4.1 ประวัติและพัฒนาการของการสัก

4.2 ประเภทและชนิดของรอยสัก

4.3 มิติความเป็นศิลปะของรอยสัก

4.4 มิติความเข้มขลัง สายมูเตลู

4.5 วิธีการสัก

4.6 การรักษารอยสัก

4.1 ประวัติและพัฒนาการของการสัก

ปริตตา กออนันตกูล (2541) ได้ให้ความหมายคำว่า Tattoo ซึ่งในเอกสารภาษาอังกฤษที่หมายถึง “การสัก” โดยเป็นคำที่เพี้ยนมาจาก “Ta-Tu” ในภาษาเฮติ “Ta” แปลว่าตี (To Beat) นอกจากนี้ หนังสือบางเล่มยังมีความหมายจากคำสองคำคือ Ta และ Tau Ta มีความหมายว่า ภาพ Tua มีความหมายว่า วิญญาณ ดังนั้นเมื่อนำมารวมกันก็จะได้คำว่า “รอยสัก” ความหมายที่แสดงให้เห็นเป็นภาพวาดที่เกี่ยวข้องกับวิญญาณ ซึ่งผู้ที่เริ่มสักเชื่อว่ารอยสักบนร่างกายของตนเอง เป็นวิธีอย่างหนึ่งที่มนุษย์จะติดต่อกับวิญญาณและ Tatatu ที่แปลความหมายว่าการทำให้เกิดเครื่องหมายทำเป็นรอย

Gifford (n.d. อ้างถึงใน ชนกภรณ์ นรากร, 2548, น. 8) นักประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ศึกษาชาวอเมริกันได้ให้ความหมายของการสักว่าเป็นการสร้างภาพหรือรูปแบบ (Patterns) ลงบนใบหน้าหรือผิวหนังของคน โดยใช้กรรมวิธีที่ทำให้หมึกซึมลงไปใต้ผิวหนัง

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ราชบัณฑิตยสถาน (2525 อ้างถึงใน สุธิดา แซ่อึ้ง, 2558) ได้ให้ความหมายของคำว่า “สัก” คือ การเอาของแหลมแทงลง ด้วยวิธีการหรือเพื่อประโยชน์ที่ต่างกัน เช่น สักปลาไหล สักหาของในน้ำ สักลายช้ำ เพื่อรีดเอาเลือดที่คั่งออก ใช้เหล็กแหลมจุ้มหมึกหรือน้ำมันแทงที่ผิวหนังให้เป็นอักขระ เครื่องหมายหรือลวดลาย ถ้าใช้หมึก เรียกว่า สักหมึก ถ้าใช้น้ำมัน เรียกว่า สักน้ำมัน (โบ) ทำเครื่องหมายโดยใช้เหล็กแหลมจุ้มหมึกแทงที่ผิวหนังเพื่อแสดงเป็นหลักฐาน เช่น สักข้อมือแสดงว่าได้ขึ้นทะเบียนเป็นชายฉกรรจ์ หรือเรียกว่าเป็นการสักเลกที่บอกได้ว่ามีสังกัดกรมกองแล้ว และสักหน้าที่ถือได้ว่าเป็นผู้ที่ต้องโทษปาราชิก เป็นต้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า การสัก คือ การนำเหล็กแหลมจุ้มหมึกแทงที่ผิวหนัง เพื่อให้เกิดเครื่องหมาย หรือ ลวดลายต่าง ๆ ตามทิศทางที่จุ้มแทง วัตถุประสงค์ของการสักคือเพื่อผลทางไสยศาสตร์ หรือเพื่อตกแต่งร่างกายให้สวยงามอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยความหมายของรอยสักนั้นจะมีความหมายในทางสากล คือเป็นที่เข้าใจของคนทั่วไป หรืออาจจะมีความหมายเฉพาะจากตัวผู้สักเพียงคนเดียวก็ได้

การสักลายในทุกสังคมวัฒนธรรมเกือบทั่วโลก ต่างก็มีความหมายและจุดประสงค์ที่แตกต่างกันออกไปตามวัฒนธรรมของมนุษย์ เช่น ในยุคก่อนประวัติศาสตร์มนุษย์ใช้สีทาตัวเพื่อเป็นสัญลักษณ์ภายในกลุ่มและป้องกันภัยจากสัตว์ร้าย การสักตามประเพณีหรือค่านิยมทางสังคมในประเทศญี่ปุ่น การสักเพื่อแสดงสู่ภาวะความเป็นผู้ใหญ่ในเกาะโซโลมอน การสักเพื่อสื่อสารถึงความรักชาติใน ประเทศจีนและประเทศเวียดนาม และการสักเพื่อความสวยงามในเกาะฮาวาย เป็นต้น (ภัทรพล ภูริดำรงค์กุล, 2544, น. 3)

จิมมี่ หว่อง (2544, น. 84) กล่าวไว้ว่า “รอยสักสมัยใหม่เริ่มเข้ามาในประเทศไทยในช่วงสงครามเวียดนามเมื่อประมาณ 30 ปีที่แล้วโดยทหารอเมริกัน” ซึ่งในประเทศไทยเรื่องการสักในประวัติศาสตร์ยังไม่มีหลักฐานทางด้านวัตถุและที่จารึกเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างแน่ชัด แต่การสักยังมีให้พบเห็นอยู่ในสังคมไทยในทุกยุคทุกสมัย โดยการสักในอดีตถือเป็นพื้นที่ของผู้ชาย หรือเป็นเรื่องของลูกผู้ชายในวรรณคดีเรื่อง ขุนช้างขุนแผนและวรรณกรรมอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อยู่ยงคงกระพัน แต่การสักมีมุมมองในด้านลบเสียมากกว่า เช่น เป็นนักเลง เนื่องจากในอดีตนั้นรอยสักใช้เป็นสัญลักษณ์ของการประณามหรือประกาศความชั่ว เช่น การสักหน้าโจรผู้ร้ายเมื่อจับตัวได้เพื่อให้คนในสังคมได้ระมัดระวัง หรือบางครั้งพวกโจรผู้ร้ายก็เลือกจะใช้การสักยันต์เป็นสิ่งคุ้มกันความตายให้กับตัวเอง ทำให้ศิลปะบนผิวหนังประเภทนี้เกือบจะสูญไปจากสังคมไทย การสักใน

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

อดีตมีวัตถุประสงค์หลายประการ (ชลพรรษ ดวงนภา, 2553, น. 6-10) ไม่ว่าจะเป็นการสักเพื่อป้องกันตัวสำหรับผู้ชายที่ต้องไปออกรบเพื่อกอบกู้ชาติบ้านเมือง การสักเพื่อแสดงความรักชาติ ในสมัยที่ไทยมีกรณีพิพาทกับฝรั่งเศสในปี พ.ศ. 2436 กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์และทหารเรือหลายคนได้สักคำว่า “ร.ศ. 112 และตราด” ไว้ที่หน้าอก เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจเมื่อชาติไทยถูกกรุกรานทางทะเลจากฝรั่งเศส ทำให้ต้องสูญเสียดินแดนไปบางส่วน การสักของข้าราชการ การสักเพื่อแสดงหมู่กองที่ไพร่สังกัด การสักเพื่อประจานความผิดเพื่อประกาศให้ผู้ได้พบเห็นไม่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และการสักเพื่อความมีเสน่ห์สิริมงคล และให้เกิดความน่าเกรงขาม เช่น การสักอักขระอักษรขอม เลขยันต์ โดยใช้หมึกและน้ำมัน

จากความเชื่อตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ความหมายของรอยสักได้มีการแปรเปลี่ยนไปสู่ความเป็นศิลปะที่บอกผ่านยุคสมัยได้ จากเดิมที่รอยสักมีความหมายตามประเพณีนิยม เริ่มมีความเฉพาะตัวมากขึ้น โดยไม่ได้คำนึงถึงความเป็นมาหรือความเชื่อที่เป็นพิธีกรรมต่างๆ ในอดีต รอยสักแต่ละชนิดจึงมีความหมายเพื่อความต้องการของตนเอง หลายคนสร้างจินตนาการภาพรอยสักของตัวเองไว้ในหัวใจ แล้วจึงให้ศิลปินสร้างภาพเหล่านั้นให้ปรากฏอยู่บนเรือนร่างของตนเอง เพราะมีความชื่นชอบว่าภาพเหล่านี้จะอยู่ติดตัวกับตัวเองไปตลอดชีวิต การสักลายศิลปะบนเรือนร่างได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายจนกลายเป็นธุรกิจการสักในปัจจุบันนี้ (ชนิตร ภู่กาญจน์, 2542, น. 166) อีกทั้งแฟชั่นของรอยสักยังขับเคลื่อนไปยังผู้คนหรือกลุ่มคนที่หลากหลาย เป็นรสนิยมที่สะท้อนความเป็นตัวตนของแต่ละคนได้เป็นอย่างดี เช่น กลุ่มนักดนตรี กลุ่มฮาร์ดคอร์ (Hardcore) , กลุ่มพั้งค์ (Punk), กลุ่มฮิพฮอพ (Hip-Hop), กลุ่มวัยรุ่น, กลุ่มคนวัยทำงาน, กลุ่มเด็กแนว, กลุ่มจักรยานยนต์ช็อปเปอร์ หรือแม้กระทั่งปัจเจกชนที่ไม่สังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ลวดลายรอยสักที่นิยมกันมักเน้นความสวยงามหรือต้องการให้มีเสน่ห์ดึงดูดเพศตรงข้าม เช่น ตำแหน่งที่น่าดึงดูดใจของเพศหญิง สะดือ สะโพก และอวัยวะเพศ เป็นต้น การสักมีหลายรูปแบบ เป็นแฟชั่นตามลักษณะของกลุ่ม เช่น รอยสักของชาว Hip-Hop ส่วนใหญ่จะเป็นลายสักที่มีสีสันเน้นไปในโทนคล้ายคลึงกับงานกราฟฟิก ลวดลายที่เป็นตัวอักษรและรูปภาพโดยขึ้นอยู่กับความต้องการหรือรสนิยมของแต่ละคน รูปภาพเหล่านี้จะบอกนิสัยใจคอของผู้สัก บอกอดีต ความประทับใจหรือความทรงจำที่ต้องการประทับตราไว้กับตัวตลอดไป

จากความหมายในข้างต้น จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันความหมายของการสักนั้นถูกแปรเปลี่ยนมาเป็นความเป็นศิลปะ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในบางส่วน ดังนี้

“ถ้าก่อนจะเข้ามาเป็นช่างสักเต็มตัวในมุมมองของรอยสักเป็นฟีลแบบเครื่องประดับเหมือนเป็นแฟชั่น น่าจะเป็นแฟชั่นซะมากกว่ายังไม่ใช่เครื่องประดับอะไร ปัจจุบันรอยสักเหมือนเครื่องประดับที่สามารถบ่งบอกถึงตัวตนคนๆ นั้นได้ทั้งแบบไลฟ์สไตล์ที่ส่งออกมาผ่านรอยสัก เพราะว่าทุกรอยสักที่เขาเลือกจะมาสักมันก็คือสิ่งที่เขาชอบมันเป็นไลฟ์สไตล์ของเขาอะไรประมาณนี้” (ครูเอ๋ย : Click Art Tattoo ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้เรื่องสักลายมืออาชีพ , การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กุมภาพันธ์ 2566)

“การสัก คือ ความสวยงามค่ะ” (ธนวรรณ ลอยเลิศ , การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

“การสัก คือ ความรู้สึกมันคือศิลปะค่ะ ถ้าคำนิยามคือมองว่ามันเป็นศิลปะ” (จุฬารัตน์ กาสอน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

“สำหรับเอิร์ธนะคะ รอยสักก็เหมือนเป็นเอาไว้บันทึกเรื่องราวหรือว่าเป็นเฟรมผ้าใบสำหรับเอิร์ธ เราเรียนศิลปะอย่างเงี้ย ลงสีที่เราหรือว่า decorate ร่างกายที่เราต้องการ เราอาจจะรู้สึกว่าบางคนอาจจะชอบการศัลยกรรมรู้สึกว่าการศัลยกรรมของเอิร์ธคือรอยสัก เพื่อทำให้รู้สึกว่าตัวเองดูดีขึ้นมั่นใจขึ้นในแบบที่เราชอบค่ะ” (ฐิติภา ทินราช , การสื่อสารแบบ Focus group ผ่าน Appciton Zoom, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

“นิยามของการสักเหรอคะ ก็เหมือนเป็นการบอกเล่าถึงตัวตนของเราโดยที่ไม่ต้องใช้เสียง เราสามารถรับรู้ถึงสิ่งที่บุคคลนั้นน่าชอบหรือสนใจผ่านรอยสัก” (ศิริพร ปั้นทอง, การสื่อสารแบบ Focus group ผ่าน Appciton Zoom, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

“รอยสักของหนู มันคือเรื่องราวในชีวิตคือสตอรี่ คือตัวเราแบบว่าเราอยากให้คนอื่นรู้อะไรเกี่ยวกับเราที่เราชอบอะไรแบบนี้ค่ะ” (อรอุมา เสริฐศรี , การสื่อสารแบบ Focus group ผ่าน Appciton Zoom, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

> “รอยสักมองว่ามันเป็นรอยประทับ มันคือสัญลักษณ์ มันคือตัวตนของใครของมัน รอยสักแต่ละลายถ้าเราเห็นคนๆ นึงสักแนวนี้สไตล์นี้มันก็เหมือนเป็นการบ่งบอกตัวตนของคน ๆ นั้นด้วย” (ครูแคท : Click Art Tattoo ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้เรื่องสักลายมืออาชีพ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กุมภาพันธ์ 2566)

> “เมื่อก่อนเห็นรอยสักก็เหมือนกับความเท่ห์ นักดนตรีเขาสักอะไรอย่างนี้ มันเป็นความชอบติดตามเขามากกว่ายังไม่มีแนว แต่พอเราไปเรียนก็เก็บเกี่ยวมา ก็กลายเป็นความชอบไปตามกระแส” (ครูดรีม : Click Art Tattoo ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้เรื่องสักลายมืออาชีพ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กุมภาพันธ์ 2566)

ในขณะที่จากอดีตการสักในสังคมไทยถูกให้ความหมายในเรื่องของความเข้มแข็ง ความอดทน การแสดงตัวตนของทาส และการประจานความผิดของอาชญากรเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันสังคมไทยไม่ต้องสู้รบอย่างสมัยก่อน ทำให้การให้ความหมายของรอยสักเปลี่ยนไป โดยคนทั่วไปมักมองว่าผู้ที่มีรอยสักเป็นคนระดับล่างของสังคม ความคิดเช่นนี้น่าจะได้รับอิทธิพลมาจากชาวตะวันตกที่มองผู้ที่มีรอยสักว่าส่วนใหญ่มักเป็นกะลาสีขี้เมา หรือคนจรจัด โดยเฉพาะในสมัย “จอมพล ป. พิบูลสงคราม และ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์” มีการสร้างวาทกรรมว่าคนที่มีรอยสักเป็นพวกนักเลงและอาชญากร ในส่วนของผู้หญิงในสังคมไทยยังไม่พบหลักฐานหรืองานวิจัยที่ชัดเจนเกี่ยวกับการสักของผู้หญิงมากนัก พบเพียงแต่การสักเพื่อประจานความผิดโทษฐานคบชู้ ซึ่งมีความหมายในเชิงลบเท่านั้น (ก้องสกล กวินรวีกุลม, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ คือ

> “คิดเห็นว่ามันสกปรก แล้วก็เลอะเทอะอ่ะค่ะ” (มณฑิชา ลี่ภาสุข , การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

จากแนวคิดต่าง ๆ และจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับนิยามความหมายของการสัก ไม่ว่าจะเป็นความหมายที่กล่าวถึงการสักของไทยหรือการสักในความหมายสากลทั่ว ๆ ไปมีส่วนที่สอดคล้องกันและสามารถผนวกกันได้ว่าเป็นกรรมวิธีอย่างหนึ่งที่ใช้เครื่องมือปลายแหลมจุ้มหมึกแล้วแทงลงไปบนผิวหนัง เมื่อหมึกซึมลงไปบนผิวหนังแล้วก็จะปรากฏเป็นรูปภาพหรือลวดลายตามทิศทางที่จุ้มแทง หรือลากวัตถุปลายแหลมนั้นไป ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ของการสักเพื่อตกแต่งร่างกายให้งดงาม หรือเพื่อให้บังเกิดผลทางไสยศาสตร์ และจะเห็นได้ว่ารอยสักทุกชนิดย่อมมี

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ความหมายไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง ความหมายอาจเป็นไปอย่างสากล คือเป็นที่เข้าใจของคนทั่วไป หรืออาจมีความหมายที่เข้าใจเฉพาะตัวผู้สักก็ได้ รูปลายที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ในการสัก นอกจากจะเป็นรูปลายที่มีความหมายแล้วยังจะต้องมีความงามในเชิงสุนทรียภาพ มีความสง่า เป็นที่น่าเกรงขามในเชิงจิตวิทยา ทั้งยังมีความชัดเจนในสัญลักษณ์นั้น ๆ โดยเหตุที่การสักเป็นทัศนศิลปะ สามารถทำความเข้าใจได้ด้วยการดู สามารถแสวงหาสุนทรียศาสตร์ได้ด้วยสายตา ดังนั้นสัญลักษณ์ที่ใช้ในการสักจะต้องเป็นสัญลักษณ์ที่มีสุนทรียภาพ ให้ความหมายที่ลึกซึ้ง จึงจะเป็นสัญลักษณ์ที่มีคุณค่าต่อสังคมทุกยุคสมัย

แฟชั่นรอยสักเพื่อความสวยงาม ไม่ได้แตกต่างจากรสนิยมแฟชั่นเสื้อผ้า มีการออกแบบลวดลายตามยุคตามสมัยและตามวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น รอยสักที่นิยมสักกันมากคือลาย Polynesia หรือเรียกกันว่า “ลายสาน” มีลักษณะเป็นลวดลายเส้นที่มีตวัดสานกันไปมา เป็นลายที่นิยมสักตามแขน หัวไหล่ บริเวณแผ่นหลัง หน้าอก ลายหมู่เกาะที่เรียกว่า “Tribal” เคยเป็นที่นิยมเช่นกัน ขณะที่ลายสักสัญลักษณ์ของสัตว์มงคลเป็นที่นิยมกันอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะลวดลายมังกร ซึ่งผู้เชี่ยวชาญลายสักต่างยืนยันว่าลายมังกรไม่เคยจางหายไปจากความนิยม นั่นเพราะความพิเศษของรูปลักษณ์ตัวมังกรตั้งแต่หัวจรดหางมีความละเอียดและงดงาม ทำให้เป็นที่ต้องตาของผู้ที่หลงใหลส่วนสัตว์ปีกอย่าง หงส์ พญาอินทรีย์ เหยี่ยว เป็นกระแสที่ยังได้รับความสนใจอย่างไม่เสื่อมคลายเช่นกัน ลวดลายของสัญลักษณ์ทางศาสนา เช่น รูปไม้กางเขน เจ้าแม่กวนอิม เป็นสัญลักษณ์หนึ่งที่กำลังเป็นที่นิยมของคนที่มุ่งเน้นการสักเพื่อความเป็นสิริมงคล

วิธีการสักในปัจจุบันพัฒนาไปมาก เครื่องมือที่เป็นที่นิยมที่สุดเป็นเข็มที่ใช้มอเตอร์ในการทำ ให้ขยับแทงในผิวหนังลึกระหว่าง 0.6 - 22 มิลลิเมตร ก่อนที่จะนำมาใช้ต้องผ่านกรรมวิธีทำความสะอาดฆ่าเชื้อด้วยการอบด้วยตู้อบ UV Sterilizer เมื่อแทงลงไปหมึกจะแพร่กระจายไปสู่เนื้อเยื่อดูดซึม เก็บสะสมไว้ โอกาสที่จะเกิดปฏิกิริยาที่เป็นเชิงลบจากหมึกที่ใช้สักมีน้อยมาก โดยปกติแล้วสิ่งแปลกปลอมจะถูกขจัดจากร่างกาย โดยใช้กลไกป้องกันตามธรรมชาติ แต่อนุภาคของหมึกนั้นใหญ่เกินกว่าที่จะถูกขจัดออกไปด้วยกลไกนี้ได้

ขณะเดียวกัน การสักอาจจะก่อให้เกิดอันตรายจากการติดเชื้อโรคชนิดต่าง ๆ เช่น Impetigo, Staph Infection และ Cellulitis ตลอดจนปฏิกิริยาจากสีซึ่งสักลงไป ปัจจุบันใช้สารที่นิยมใช้เป็นสีหลายชนิดมักเป็นโลหะหนัก เช่น สารปรอท แร่เหล็ก แร่โคบอลด์ สารเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาทางผิวหนัง เช่น ตุ่มแดง ภูมิแพ้ โดยเฉพาะสารสีแดง (Cinnabar) ของโลหะจะพบได้บ่อย

ที่สุด สำหรับความเจ็บปวดในการสักนั้นมากหรือน้อยจะขึ้นอยู่กับหลายอย่าง ทั้งความชำนาญ น้ำหนักมือของช่าง รวมทั้งความคมของเข็ม และการทนต่ออาการเจ็บของแต่ละคน บางคนอาจจะรู้สึกแค่เจ็บๆ คันๆ เหมือนมดกัด แต่บางคนอาจจะเจ็บมากถึงกับน้ำตาไหล เพราะผิวหนังของแต่ละคนหนาบางไม่เท่ากัน และขึ้นอยู่กับจุดต่างๆ ของอวัยวะที่เลือกสักด้วย ถ้าผู้สักไม่อยากเจ็บมากจะไม่เลือกสักตรงผิวหนังส่วนที่ติดกับ กระดูก เช่น หัวเขา ซี่โครง ตาตุ่ม หรือบริเวณข้างเส้นประสาท

4.2 ประเภทและชนิดของรอยสัก

รอยสักนั้นถือว่าเป็นศิลปะที่อยู่คู่กับชาวโลกมาอย่างยาวนานและได้มีการพัฒนารอยสักไปมากมาย จึงทำให้ทุกวันนี้มีการพูดถึงเรื่องของรอยสักในประเทศไทยอย่างกว้างขวางและแพร่หลาย เนื่องจากในประเทศไทยนั้น เริ่มมีการเปิดใจให้กับรอยสักกันมากขึ้น ดูได้จากลายจากดารา นักร้องชื่อดังหลายๆ คน รวมไปถึงคนดังหรือแม้แต่วัยรุ่นในสมัยนี้เริ่มสักกันมากขึ้น เรียกได้ว่ารอยสักสำหรับทุกวันนี้ก็เปรียบได้กับเครื่องประดับอีกหนึ่งชิ้นหรือเสื้อผ้าสวยๆ สำหรับวัยรุ่นไปเสียแล้ว เราสามารถเห็นคนมีรอยสักกันมากมายในประเทศไทยแล้ว เนื่องจากวัฒนธรรมที่เปิดกว้างมากขึ้น รวมไปถึงร้านสักที่เปิดให้บริการมากมาย ช่างสักไทยก็มีการ พัฒนาฝีมือขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อสามารถเทียบชั้นช่างสักมืออาชีพจากทั่วโลก จึงทำให้วงการสักของประเทศไทยในทุกวันนี้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น

รูปที่ 4.1 คุณสายป่าน อภิญญา (นักแสดง)

ที่มา : UndubZapp, 2018

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

เดิมทีรอยสักนั้นมีแค่เพียงไม่กี่ประเภทเท่านั้นในยุคเริ่มต้น แต่ด้วยความโด่งดังของศิลปะแขนงนี้ จึงทำให้มีการพัฒนาไปเรื่อย ๆ ในทุกยุคทุกสมัย จนวันนี้รอยสักกลายเป็นศิลปะอีกหนึ่งแขนงที่ผู้คนให้ความสนใจมากที่สุด ประเภทของรอยสักนั้นเราสามารถแบ่งออกได้ทั้งหมด 17 ประเภท ดังนี้ (Becomeinked Tattoo, 2023)

4.2.1 รอยสักชนเผ่า (Tribal Tattoo) รอยสักชนเผ่า หรือ Tribal Tattoo

เป็นที่นิยมมากในปัจจุบัน ต้นกำเนิดมีอายุย้อนไปถึงชนเผ่าพื้นเมืองในยุคสำริด เมื่อประมาณ 5000 ปีก่อน อันที่จริงคำว่า "รอยสัก" มาจากคำว่า “Tatau” ในภาษาโพลินีเซียน ทุกคนที่อาศัยอยู่ในเกาะ Marquesas ในโพลินีเซียมีรอยสัก พวกเขาถือว่าสัญลักษณ์รอยสักเป็นรูปแบบหนึ่งของภาษา ในวัฒนธรรมเฉพาะนี้ รูปรูปที่เคยได้รับแรงบันดาลใจจากสัตว์ ความหมายมีความหลากหลายตามแต่ละเผ่าและความเชื่อของพวกเขา ในบางสังคมรอยสักของชนเผ่าบ่งบอกถึงช่วงชีวิต เช่น การเกิด วัยผู้ใหญ่ และความตาย ในบางสังคมรอยสักจะทำให้สมาชิกของเผ่าแตกต่างไปตามสถานะทางสังคม นอกจากนี้รอยสักยังเป็นตัวแทนของการป้องกันความชั่วร้ายอีกด้วย พูดได้ว่าพวกเขาใช้เป็นสัญลักษณ์หรือยันต์ในกรณีอื่นๆ เพื่อเสริมแรงดึงดูดทางเพศ หรือใช้ในพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น สถานที่หลักในร่างกายที่ทำรอยสักของชนเผ่าคือ BARZO, ขา, หน้าอก, ไหล่, ปลายแขน, เท้าและมือ (Virginia Bruno, 2022)

รูปที่ 4.2 รอยสักของชนเผ่าโพลีนีเซียน (Polynesians Tribal Tattoo)

ที่มา : Cailyn Cox, 2023

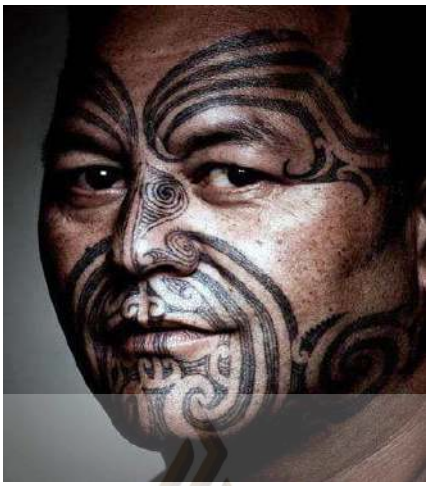

รูปที่ 4.3 รอยสักของชนเผ่าเมารี (Maori Tribal Tattoo)
ที่มา : Cailyn Cox, 2023

รูปที่ 4.4 รอยสักรูปเต่าของชนเผ่าฮาวาย (Hawaiian Tribal Tattoos)
ที่มา : Judas17, 2016

รอยสักของชนเผ่าไม่ได้เป็นเพียงการตกแต่งทางกายภาพเท่านั้น “มันเป็นส่วนหนึ่งของจิตวิญญาณของชนเผ่าด้วย” มีปัจจัยหลัก 3 ประการ ที่ทำให้การสักของชนเผ่าจากการเป็นศิลปะล้วน ๆ มาเป็นสัญลักษณ์ทางจิตวิญญาณด้วย ได้แก่ ความเจ็บปวด ความคงทน และการสูญเสียแหล่งที่มาของชีวิต (เลือด) Trio ลึกลับนี้เปลี่ยนการสักจากงานศิลปะและเปลี่ยนให้เป็นโอกาสที่จะดึงดูดผู้คนให้เข้าสู่ความสัมพันธ์กับพระเจ้า (Virginia Bruno, 2022)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บริบทของรอยสักนั้นก็จะแตกต่างกันไปในแต่ละชนเผ่ารอยสักชนเผ่านั้นมีมากมายหลายชนเผ่า (Becomeinked Tattoo, 2023) ซึ่งยกตัวอย่างพอสังเขปมาได้ดังนี้ รอยสักแนวชนเผ่าฮาวาย, รอยสักแนวชนเผ่าชาวฟิลิปปินส์, รอยสักแนวชนเผ่าแอฟริกัน, รอยสักแนวชนเผ่าโพลีนีเซียน, รอยสักแนวชนเผ่าชาวอินเดีย, รอยสักแนวชนเผ่าอเมริกันดั้งเดิม, รอยสักแนวชนเผ่าซามัว, รอยสักแนวชนเผ่าเชอโรกี, รอยสักแนวชนเผ่าเซลติก, รอยสักแนวชนเผ่าเม็กซิกัน และรอยสักแนวชนเผ่าไวกิ้ง

4.2.2 รอยสักถมดำ แบบผสมผสาน (NEO Tribal Tattoo)

รอยสักถมดำ แบบผสมผสาน (NEO Tribal Tattoo) นั้นเป็นวัฒนธรรมใหม่ของศิลปะบนเรือนร่าง รูปแบบและแนวทางนั้นเริ่มต้นมาจากรอยสักแบบชนเผ่า รอยสักประเภทนี้เป็นการสักเพื่อแสดงสถานะของบุคคลนั้น ๆ ในฐานะชาวเผ่า แต่ด้วยกาลเวลาที่ผ่านไป รอยสักเหล่านี้ได้ถูกพัฒนาเป็นรอยสักแบบสวยงาม กลายเป็นแฟชั่นที่ผู้ที่เป็นนักสะสมรอยสักหลายๆ คนกำลังจับตามอง ดูได้จากดารานักร้องที่หันมาสักแนวนี้กันมากขึ้น (Becomeinked Tattoo, 2023)

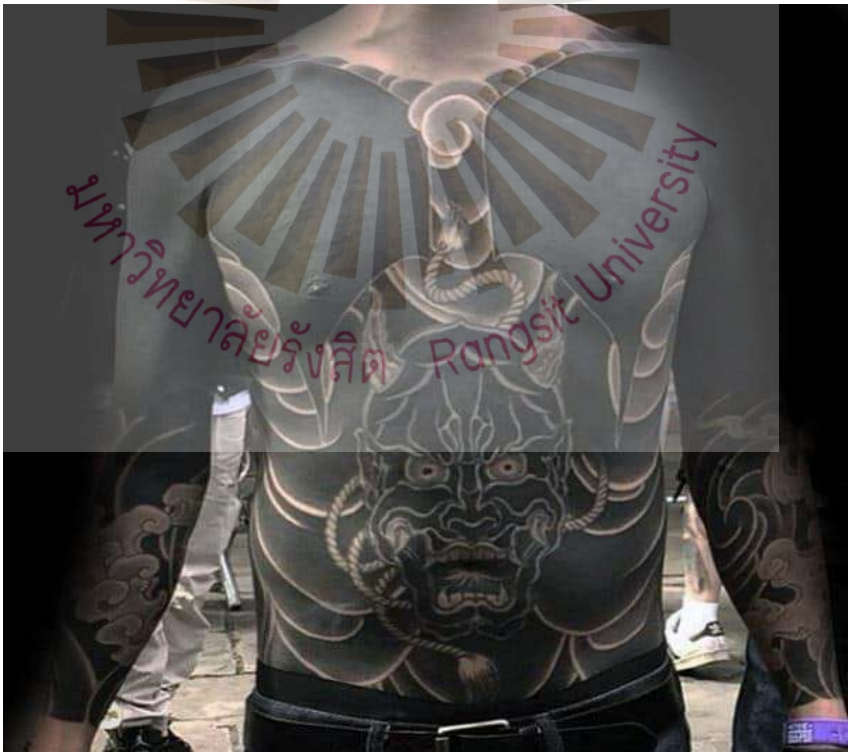
มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ 4.5 รอยสักถมดำผสมผสานลายญี่ปุ่น

ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2023

รูปที่ 4.6 รอยสักถมดำผสมผสานลายอินเดีย

ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2023

รอยสักถมดำ เป็นศิลปะที่ว่าด้วยเรื่องการระบายสีดำขนาดใหญ่ไว้บนร่างกายของตัวเอง ซึ่งส่วนใหญ่นั้นจะถูกรอยสักเหล่านี้จะถูกวางไว้บนบริเวณ แขน ขา รวมไปถึงรอยสักถมดำหน้าอก รอยสักถมดำแผ่นหลัง ด้วยวิวัฒนาการของรอยสักที่พัฒนามากขึ้น ก็ได้มีการออกแบบรอยสักใหม่ๆ ที่เป็นการโอบล้อมสรีระได้อย่างลงตัวและน่าสนใจ เป็นอีกหนึ่งเหตุผลที่นักสะสมรอยสักหลายๆ คนชื่นชอบ เพราะหากรอยสักถูกวางไว้บนสรีระที่ถูกต้องแล้ว จะทำให้รอยสักเหล่านั้นดูโดดเด่นและสวยมากขึ้น แม้ว่าหลาย ๆ คนพูดกันว่า มันเป็นลายสักที่ดูไร้ค่าแล้วดูไม่มีอะไรเลย

รูปที่ 4.7 รอยสักถมดำผสมผสานกับลายดอกไม้

ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2023

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

มีหลาย ๆ คนที่ใช้รอยสักแนวนี้เป็นการปกปิดรอยสักที่ไม่พึงประสงค์ของตนเอง เนื่องจากมันเป็นรอยสักที่สามารถปกปิดรอยสักไม่สวยได้อย่างเนียนที่สุด แต่ก็มีนักสะสมรอยสักบางคนที่เลือกสักเอาไว้บนร่างกายเลย เปลี่ยนจากผิวเปล่าๆ สวยๆ กลายเป็นสีดำให้หมด แล้วสิ่งที่น่าแปลกใจนั่นก็คือคนที่เลือกสักรอยสักถมดำเป็นลายสักแรกของชีวิตตัวเอง กลับมีมากกว่าผู้ที่สักรอยสักถมดำเพื่อเป็นการปกปิดรอยสักอันไม่พึงประสงค์ (Becomeinked Tattoo, 2023)

4.2.3 รอยสักโอสคูล (Old School Tattoo) หรือ American Traditional Tattoo

ยุคสมัยที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน ทั้งในด้านความคิดและวัฒนธรรมต่างๆ ย่อมทำให้มุมมองของบางสิ่งบางอย่างถูกพัฒนาปรับเปลี่ยนไป รอยสักก็เป็นหนึ่งในนั้น ในอดีตรอยสักอาจจะเคยเป็นสัญลักษณ์ในด้านลบมาโดยตลอด แต่ทัศนคติย่อมหมุนเปลี่ยนไปตามยุคสมัยของโลก จึงทำให้ปัจจุบันรอยสักได้ถูกยอมรับว่าเป็นอีกหนึ่งศิลปะที่งดงามในสังคมไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 เรียกได้ว่าเป็นอีกยุคทองของอุตสาหกรรมการเดินเรือ ดังนั้นเมื่อเหล่ากะลาสีได้ไปเห็นรอยสักของชนพื้นเมืองตามพื้นที่ต่างๆ จึงได้นำวัฒนธรรมรอยสักนี้กลับมาเผยแพร่ให้คนทั่วไปได้สัมผัส ไม่นานนักรอยสักจึงแพร่หลายในหมู่กะลาสีเอง โดยกัปตัน James Cook เป็นบุคคลแรกที่ทำให้รอยสักเกิดความแพร่หลาย และเป็นที่รู้จักครั้งแรกในสังคมทั่วไป โดยเป็นรูปแบบรอยสักที่เขาไปพบเห็นของชนเผ่าแถบนิวซีแลนด์ (Unlockmen, 2015)

รูปที่ 4.8 รอยสักแนวโอสคูล

ที่มา : Dek-D, 2023

รูปที่ 4.9 รอยสักลายประภาคารแนวโอสคูล
ที่มา : ช่างแคทเซอร์ (IG : gravity_tattoo_studio), 2023

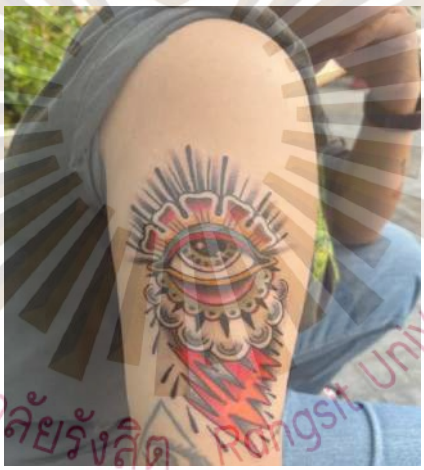

รูปที่ 4.10 รอยสักลายตาแนวโอสคูล (ผู้รับการสักคือผู้ทำงานวิจัยชิ้นนี้)
ที่มา : Click Art Tattoo, 2023

จุดกำเนิดก่อนที่จะมาเป็นรอยสักที่รู้จักในนาม Old School ในยุคต้นๆ รอยสักแนวนี้ได้ถูกรู้จักในนาม Sailor Tattoos (รอยสักกะลาสี) จนกระทั่งในช่วงยุคสงครามโลกครั้งที่ 2 มีนักสักที่มีชื่อเสียงเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น คือ “Sailor Jerry” หรือชื่อจริงคือ “Norman Keith Collins” เขาได้เริ่มสักครั้งแรกให้เหล่าเพื่อนของเขาในช่วงระหว่างสงคราม แต่เมื่อสงครามจบลง เป็นที่น่าแปลกใจที่รอยสักนี้ได้เกิดเป็นที่นิยมแพร่หลาย โดยสตูดิโอของเขามีชื่อเสียงอย่างมากในช่วงราวปี 1950 เขา

ได้รังสรรค์ผลงานออกมามากมายหลายชิ้น โดยบางชิ้นยังคงแพร่หลายในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็น Bottles of Booze ,Snakes , Wild Cats และอื่น ๆ อีกมากมาย

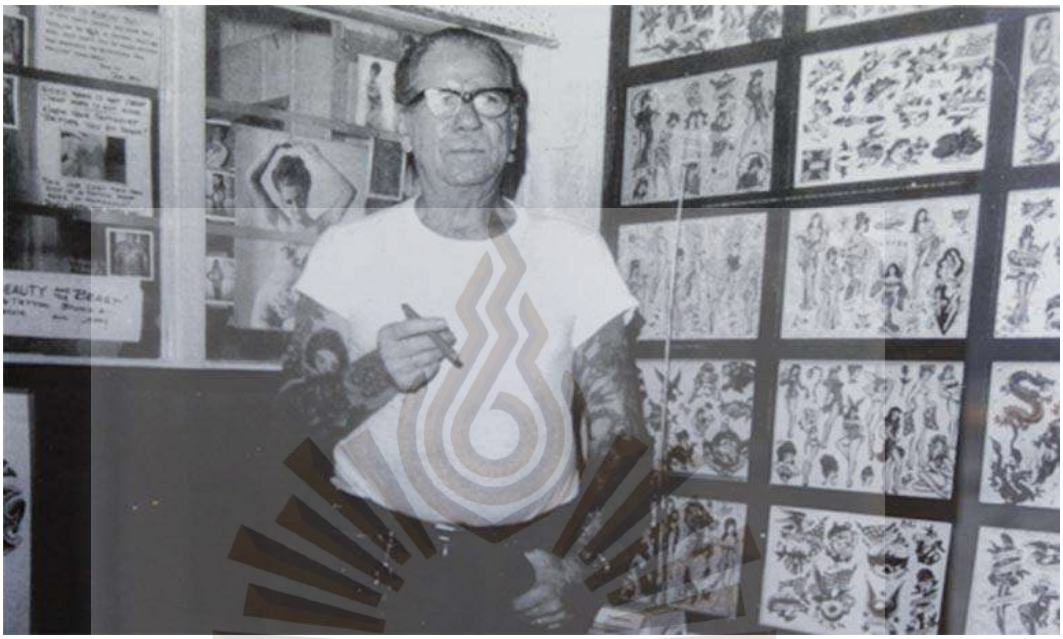

รูปที่ 4.11 Sailor Jerry หรือ Norman Keith Collins ช่างสักสไตล์ Old School คนแรกของโลก
ที่มา : Talk Tattoo, 2021

แม้ในยุคแรกรอยสักแนวโอลด์สคูล จะเป็นสไตล์เฉพาะเจาะจงที่แสดงถึงความรักและการเดินทาง โดยใช้เฉดสีเพียงไม่กี่เฉด แต่ด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนไปทำให้รอยสักแนวโอลด์สคูลมีความครอบคลุมและถูกพัฒนามากขึ้น มีการเล่นสีสันหลายเฉดและยังมีการผสมผสานรูปแบบต่างๆ เข้ามา ปัจจุบันเรียกได้ว่ารอยสักแนวโอสคูลเป็นที่นิยมมาก และมีสตูดิโอแนวโอลด์สคูลผุดขึ้นอย่างมากมายทั่วโลกคอยให้บริการบรรดาผู้ที่ชื่นชอบศิลปะความเจ็บปวดทุกคนนั่นเอง

แม้รอยสักแนวโอลด์สคูลจะมีประวัติจุดเริ่มต้นมานานแล้ว แต่ไม่ได้หมายความว่ารอยสักเมื่อผ่านกาลเวลาไปแล้วจะลดคุณค่าความสวยงามลงแต่อย่างใด เราจะเห็นได้ว่ารอยสักไม่เพียงเป็นศิลปะบนเรือนร่างเท่านั้น แต่ยังสามารถบ่งบอกรสนิยมของผู้สักได้ด้วย ดังนั้นคงจะไม่เกินไปนักที่จะพูดว่ารอยสักทุกรอยมักมีประวัติของตัวมันเองทั้งสิ้น ไม่ว่าจะดีหรือร้าย เพราะรอยสักนอกจากจะสร้างความสวยงามให้เราแล้ว ยังได้สร้างความทรงจำที่ดีไว้ด้วย ว่าครั้งหนึ่งเราเคยสักลายนี้ เพื่อใครและเพื่ออะไร (Unlockmen, 2015)

4.2.4 รอยสักนิวสคูล (New School Tattoo)

รอยสักนิวสคูล หรือ New School Tattoo นี้มีเส้นสายอันคมชัด โทนสีที่สดใสเข้มข้น รวมไปถึงตัวละครที่ดึงดูดสายตา ด้วยรูปทรงที่โค้ง ดูสนุกสนาน เป็นรอยสักแบบการ์ตูน คือสิ่งที่ทำให้รอยสักแนวนี้โด่งดังขึ้นมา โดยพื้นฐานแล้วรอยสักนิวสคูลนั้นได้มีรากฐานมาจากรอยสักแนวโอลด์สคูล แต่ได้พัฒนาแนวคิดให้เป็นรอยสักที่มีสีสันสดใสมากกว่ารอยสักโอลด์สคูล แถมลวดลายการออกแบบนั้นก็ยังดูสดใส โฉบเฉี่ยว สนุกสนาน ทันสมัย และดูมีความเป็นการ์ตูนมากขึ้น รอยสักส่วนใหญ่ของรอยสักแนวนิวสคูลนี้จะได้แนวคิดรูปแบบมาจาก อนิเมะ, มังงะ, วีดีโอเกม และการ์ตูนต่าง ๆ รอยสักแนวนี้ได้มีช่างสักยอดฮิตในระดับโลกมากมายที่เป็นผู้ขับเคลื่อนและเป็นอันดับต้น ๆ สำหรับรอยสักที่มีคนนิยมมากที่สุดในโลก ต้นกำเนิดของรอยสักนิวสคูลมีเพียงไม่กี่คนที่ได้เฝ้ามองการเจริญเติบโตของรอยสักโอลด์สคูล เปลี่ยนผ่านมาเป็นรอยสักแนวนิวสคูล เนื่องจากเป็นการเปลี่ยนผ่านที่ลื่นไหลโดยแทบจะไม่รู้สึก รอยสักแนวนิวสคูลนั้น เริ่มที่รอยสักแนวโอลด์สคูลและกลายพันธุ์เต็มตัวเป็นรอยสักแนวนิวสคูล ด้วยการดัดแปลงรอยสักที่ดูเรียบง่ายจนกลายเป็นรอยสักที่ดูสนุกสนานมากขึ้น รอยสักนิวสคูลนี้เป็นรอยสักที่อยู่กึ่งกลางระหว่าง รอยสักแนวโอลด์สคูล และรอยสักแนว Neo-traditional ด้วยการใช้เส้นและวิธีการใช้สีมาปรับเข้ากับงานตัวเองได้อย่างน่าสนใจ (Becomeinked Tattoo, 2023)

รูปที่ 4.12 รอยสักลายหัวกะโหลกและผสมผสานกับลายปลาหมึกแนวนิวสคูล
ที่มา : ช่างแซค (Click Art Tattoo), 2566

รูปที่ 4.13 รอยสักลายตัวการ์ตูน “เฟราลิกาตร์” ในเรื่องโปเกม่อนแนวนิวสคูล
ที่มา : ช่างแซค (Click Art Tattoo), 2023

รูปที่ 4.14 รอยสักลาย “เบจิต้า” ในเรื่องดราก้อนบอลแนวนิวสคูล (ผู้รับการสัก คุณเอ๋ย พาฝัน)
ที่มา : ช่างแซค (Click Art Tattoo), 2023

ทุกวันนี้วัฒนธรรมรอยสักนิวสคูลก็ได้แผ่ขยายไปทั่วโลก ทำให้ช่างสักทั่วโลกนำแนวคิดจากชาวตะวันตกมาปรับใช้กับรอยสักของตัวเอง แต่จะแตกต่างกันไปทางวิธีการนำเสนอของแต่ละเชื้อชาติในแถบเอเชีย รวมถึงประเทศไทยนั้นก็ได้ซึมซับแรงบันดาลใจมาไม่น้อย ทำให้ในประเทศไทยเกิดรอยสักแนวนิวสคูลขึ้นอย่างมากมายและจะคงมากขึ้นเรื่อย ๆ (Becomeinked Tattoo, 2566)

4.2.5 รอยสักนีโอเทรดดิชั่นนอล (Neo-traditional tattoo)

รอยสักนีโอเทรดดิชั่นนอล หรือ Neo-traditional tattoo นั้นเป็นรอยสักที่ได้รับการพัฒนามาจากรอยสักแนวอเมริกันดั้งเดิม ซึ่งในปัจจุบันนั้นมีคนนิยมสักลายกันมากขึ้นโดยไม่ได้คาดหวังว่าจะเป็นการบันทึกประสบการณ์หรือมีความหมายกับรอยสักนั้นๆ แต่อย่างใด แต่รอยสักได้เปลี่ยนแนวคิดให้กลายเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่งไปแล้ว แต่สำหรับรอยสักนีโอเทรดดิชั่นนอลนี้ไม่ได้มีแนวคิดเช่นนั้น รอยสักแนวนีโอเทรดดิชั่นนอลเหล่านี้ เป็นรอยสักที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชาวอเมริกัน ซึ่งรอยสักแนวนี้จะเป็นการสื่อถึงวิถีชีวิตแนวคิดรวมไปถึงความเป็นอเมริกัน ซึ่งจะเห็นได้จากรอยสักต่างๆ ที่เป็นสัญลักษณ์สำคัญอย่างเช่น นกอินทรีย์ , ดาว ,ท้องฟ้า หรือแม้แต่รอยสักที่น่าสนใจต่างๆ มากมาย โดยตีความออกมาเป็นรูปแบบการสักและกฎเกณฑ์ทางศิลปะแบบชาวอเมริกัน เสน่ห์ของรอยสักประเภทนี้คือความวินเทจที่ผสมผสานด้วยเทคโนโลยีและเทคนิคสมัยใหม่ ให้ความวินเทจเหล่านั้นดูมีความร่วมสมัยมากขึ้น

รูปที่ 4.15 รอยสักลายผู้หญิงแนวนีโอเทรดดิชั่นนอล (ผู้รับการสัก คุณเปิ้ล)
ที่มา : ช่างแซค (Click Art Tattoo), 2023

รอยสักแนวอเมริกันดั้งเดิมจะเป็นการเล่าเรื่องราวของวิถีชีวิตชาวทะเล รวมไปถึงกะลาสีเรือ รอยสักแนวนีโอเทรดดิชั่นนอลเป็นรอยสักที่เล่าถึงวิถีชีวิตชาวอเมริกันชนที่ทันสมัยมากขึ้น โดยจะเป็นวิถีชีวิตที่เกิดขึ้นอยู่ในช่วงระหว่างปี 1970 เป็นต้นมา เรื่องราวในรอยสักนั้นจึงเป็นเรื่องราวที่ร่วมสมัยมากขึ้น มีการเล่าถึงวิถีชีวิตชาวอเมริกันในยุคใหม่โดยวิธีการเก่าๆ ผู้ชื่นชอบใน

รอยสักประเภทนี้ไม่ได้มีเพียงแค่นักสะสมรอยสักเพียงเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงช่างสักที่คลั่งไคล้และชื่นชอบความดั้งเดิมของรอยสักแนวนีโอเทรดดิชั่นนอล เช่นเดียวกัน จึงทำให้รอยสักแนวนีโอเทรดดิชั่นนอลนี้กลายเป็นวัฒนธรรมใหม่สำหรับชาววินเทจ

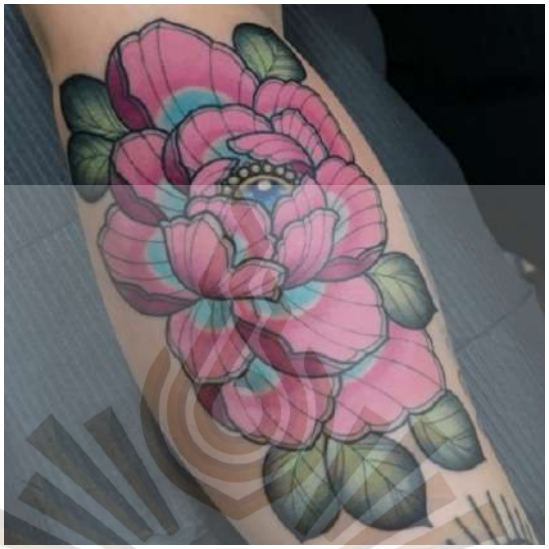

รูปที่ 4.16 รอยสักรูปดอกโบตั๋นแนวนีเทรดดิชั่นนอล

ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2023

รูปที่ 4.17 รอยสักลายตาแนวนีเทรดดิชั่นนอล

ที่มา : ช่างแซค (Click Art Tattoo), 2023

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

แม้ว่าจะมีการคงความดั้งเดิมจากกฎเกณฑ์เก่า ๆ ที่คนยุคบรรพบุรุษได้วางแนวทางเอาไว้ ช่างสักลายแนวนีโอเทรดดิชั่นนอล นั้นก็ได้ทำความเคารพกับกฎเกณฑ์เหล่านี้ด้วยการนำเทคนิคการใช้เส้นหนา คมชัด ชัดเจน รวมไปถึงการใช้การแรเงาด้วยการใช้สีดำ แต่ถูกปรับเปลี่ยนและรังสรรค์ให้ดูสดใสนวลตามากขึ้น ด้วยการใช้สี ซึ่งสีที่ช่างสักแนวนีโอเทรดดิชั่นนอลส่วนใหญ่นิยมใช้กันก็คือ สีแนวเอิร์ธโทน คือสีที่ให้ความรู้สึกอบอุ่น แต่แปลกตามากกว่าแม่สี ซึ่งเป็นเทคนิคที่รอยสักแนวโอลด์สคูลได้วางรากฐานเอาไว้ ความอ่อนช้อยและสีที่ดูนวลตาของรอยสักประเภทนี้ จึงทำให้กลายเป็นรอยสักที่ได้รับความนิยมมาอย่างยาวนานตั้งแต่ยุคสมัย 1980 เป็นต้นมา และยังคงได้รับความนิยมมากขึ้นจวบจนทุกวันนี้ ในปัจจุบันนี้ได้มีช่างสักลายแนวนีโอเทรดดิชั่นนอล เกิดขึ้นในวงการสักทั่วโลกมากมาย ไม่เพียงแต่สังคมชาวตะวันตกเท่านั้น แนวคิดเหล่านี้ได้ข้ามน้ำข้ามทะเลมาฝั่งตะวันออกเช่นเดียวกัน ทั้งประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่น และรวมไปถึงประเทศไทย เพราะความสนุกของลายสักประเภทนี้นั้น คือการออกแบบผลงาน คือการนำมาปรับใช้กับผลงานของตัวเอง โดยอิงวัฒนธรรมแนวคิดจากเชื้อชาติของตัวเอง ซึ่งรอยสักประเภทนี้สามารถทำหน้าที่ของมันได้เป็นอย่างดี และมีช่างสักแนวนี้ที่กลายเป็นช่างสักระดับโลกมากมายหลายคน (Becomeinked Tattoo, 2023)

4.2.6 Irezumi หรือ รอยสักญี่ปุ่น (Japanese Tattoo)

Irezumi หรือ รอยสักญี่ปุ่น (Japanese Tattoo) คือการสักแบบชาวญี่ปุ่นดั้งเดิมขนานแท้ ที่มีมาตั้งแต่โบราณในช่วงยุค Jomon หรือ Paleolithic ซึ่งถ้านับแบบสากลก็คือ ช่วงยุคหินเก่า (10,000 BC) จนมาถึงช่วยสมัย EDO (1600-1868) รอยสักเริ่มเข้ามามีอิทธิพลในกลุ่มคนชนชั้นต่าง ๆ โดยคนญี่ปุ่นเชื่อว่ารอยสักนั้น นอกจากจะเป็นสัญลักษณ์แล้ว มันยังเป็นสิ่งที่ส่งผลทางด้านจิตวิญญาณโดยตรงอีกด้วย จะว่าไปแล้วจริง ๆ Irezumi ก็มีความคล้ายคลึงกับการสักยันต์ของไทย ที่ครั้งโบราณทหารไทยก็ใช้การสักยันต์เพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจ และเป็นการสร้างขวัญกำลังในการทำศึกสงครามเช่นกัน (Hyena, 2018)

รูปที่ 4.18 รอยสักลาย HOU-OU (PHOENIX) หรือ นกฟีนิกซ์
ที่มา : ช่างแซค (Click Art Tattoo), 2566

แต่การสักแบบญี่ปุ่นของจริงหรือที่เรียกว่า Irezumi นั้น จะมีความเป็นเอกลักษณ์และมีมนต์เสน่ห์แบบเฉพาะตัว ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นรูปลวดลายของสัตว์ , ดอกไม้ , เทพเจ้า และภาพเหตุการณ์จากเรื่องเล่าที่เป็นตำนาน หรือนิทานพื้นบ้าน ซึ่งโดยรวมแล้วจะมีความหมายในด้านของความอดทน และความทะเยอทะยานของชีวิตเป็นหลัก เมื่อก่อนวิธีการสักและหมึกสักที่ช่างสักชาวญี่ปุ่นใช้นั้น จะแตกต่างจากช่างสักในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะวิธีการสักที่ช่างจะใช้เข็มแซะเข้าไปในลักษณะเหมือนใช้ “สิ่ว” สลักงานไม้ และหมึก ส่วนใหญ่จะเป็นหมึกชนิดเดียวกับที่ใช้ในภาพพิมพ์หรือที่รู้จักกันในชื่อ Nara Ink หรือ Nara Black ซึ่งเป็นหมึกที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก เนื่องจากมันมีลักษณะพิเศษก็คือ เมื่อหมึกสีดำที่เห็นถูกสักเข้าไปที่ผิวหนัง หมึกก็จะเปลี่ยนสีเป็นสีฟ้า-เขียว ซึ่งเป็นลักษณะของรอยสักญี่ปุ่นแบบดั้งเดิมหรือ Irezumi อย่างแท้จริง (HYENA, 2018)

รูปที่ 4.19 ช่างใช้เข็มแซะเข้าไปในลักษณะเหมือนใช้ “สิ่ว” สลักงานไม้
ที่มา : HYENA, 2018

รูปที่ 4.20 รอยสักลายคาบูกิหน้ากากยักษ์ญี่ปุ่นแนว Irezumi

ที่มา : HYENA, 2018

แม้ว่าความหมายของรอยสักแนวญี่ปุ่นโบราณในประเทศไทยนั้นจะถูกบิดเบือนความหมายไปมากมาย เนื่องจากรอยสักประเภทนี้ถูกหยิบมาใช้ในเรือนจำและวัยรุ่นยุคใหม่ในประเทศไทยส่วนมากก็นิยมสักรอยสักญี่ปุ่นโบราณประเภทนี้ ซึ่งเหมือนเป็นการแสดงศักยภาพว่าเขาเป็นนักเลงรุ่นใหญ่ (HYENA, 2018)

4.2.7 รอยสักไทยสมัยใหม่ (Neo-Thai tattoo)

วัฒนธรรมรอยสักไทยแบบสมัยใหม่ ที่ใช้เครื่องสักและอุปกรณ์ทันสมัยจากต่างประเทศนั้น เริ่มต้นเมื่อยุคปลายปี 70 จนถึง 80 โดยช่างสักชาวฮ่องกงท่านหนึ่งที่เป็นผู้บุกเบิกและสร้างประวัติศาสตร์หน้าใหม่เอาไว้มากมายสำหรับวงการสักลาย เนื่องจากในยุคสมัยนั้นยังไม่มีความโด่งดังมากพอจึงทำให้วัฒนธรรมการสักลายนั้นยังไม่เป็นที่ได้รับความนิยมมากเท่าไหร่ในประเทศไทย ชาวไทยในยุคสมัยนั้นยังคงตีค่าคนที่มีรอยสักว่าเป็นพวกมีคดี และเป็นอดีตผู้ต้องขัง อาชีพช่างสักนั้น จึงเป็นอาชีพที่ถูกกดดันจากสังคมมากพอสมควร เนื่องจากยังไม่มีใครกล้าเปิดใจกับเรื่องนี้เท่าไหร่นัก ช่างสักท่านนี้มีเชื้อสายจีนฮ่องกง ซึ่งทักษะที่เขาได้นำติดตัวมาตั้งรกรากอยู่ในประเทศไทยนั้นก็คือการสักลาย ซึ่งในสมัยนั้นการสักลายจากศิลปะของชาวตะวันออกนั้นได้รับความนิยมมากพอสมควรในตะวันตกและในประเทศใหญ่ ๆ ในตะวันออกเอง ผลงานของช่างสักท่านนี้ จึง

เป็นผลงานที่เล่าถึงยุคสมัยนั้นได้ดีพอสมควร รวมไปถึงลายเส้นที่บ่งบอกความเป็นเอเชียและวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่สื่อออกมาจากลายสักของเขา สิ่งที่เขาได้ปูทางวางแผนมาให้วงการสักในประเทศไทยได้มีการเติบโตมากขึ้น คือสิ่งที่ช่างสักยุคสมัยใหม่ปฏิเสธไม่ได้เลยว่า เขาคือผู้นำและเป็นผู้จุดประกายให้ เกิดวัฒนธรรมการสักขึ้นในประเทศไทย (Becomeinked Tattoo, 2023)

รูปที่ 4.21 จิมมี่หว่อง

ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2023

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

“จิมมี่ หว่อง” เป็นผู้นำวัฒนธรรมลายสักแบบสมัยใหม่ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการสักที่ใช้เครื่องสักและอุปกรณ์ที่ทันสมัยจากต่างประเทศเข้ามาเผยแผ่ในประเทศไทยเกิดเป็นวัฒนธรรมการสักขึ้นในชนกลุ่มน้อยตัว จิมมี่ หว่อง เองก็เป็นช่างสักที่มีชื่ออยู่ไม่น้อย เขาได้เป็นที่รู้จักกันในวงกว้าง ในขณะนั้นว่าเป็นหนึ่งในช่างสักยอดฝีมือที่ถ่ายทอดเรื่องราวของชาวตะวันออกได้อย่างเท่ห์มากๆ ซึ่งกลุ่มที่ จิมมี่ หว่อง ถูกจัดอันดับไว้นั้นมีทั้ง Horiyoshi ซึ่งเป็นเจ้าพ่องานสักญี่ปุ่น และเป็นมือหนึ่งสำหรับช่างสักญี่ปุ่นโบราณ รวมไปถึง Fiilp lou ช่างสักชาวสวิสเซอร์แลนด์ผู้คลั่งไคล้งานญี่ปุ่น จึงได้เกิดการผสมผสานระหว่างงานญี่ปุ่นเข้ากับแนวคิดตะวันตกสมัยใหม่ช่วงเวลายุค 1980 ปลาย ๆ นั้นถือว่าเป็นยุคทองของลายสักญี่ปุ่นและรอยสักจากประเทศจีนเลยทีเดียว (Becomeinked Tattoo, 2023)

รูปที่ 4.22 รอยสักไทยสมัยใหม่ลายหนุมาน
ที่มา : ช่างแซค (Click Art Tattoo), 2566

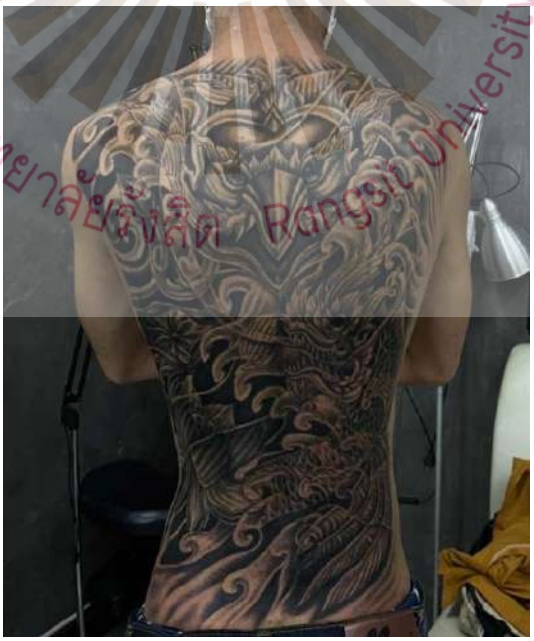

รูปที่ 4.23 รอยสักไทยสมัยใหม่ลายพญาครุฑ
ที่มา : ช่างดรีม (Click Art Tattoo), 2566

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ 4.24 รอยสักไทยสมัยใหม่ลายพระพิฆเนศ

ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2023

รอยสักไทยนั้นมีวิวัฒนาการไม่ต่างกับรอยสักแนวต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งการเปลี่ยนผ่านของวัฒนธรรมการสักในประเทศไทยนั้น ในขณะนี้นั้นถือว่าสามารถทำได้มากและมีการเปิดกว้าง เปิดใจกันมากขึ้น จึงทำให้สังคมการสักลายนั้นมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และช่างสักก็ได้รับการยกย่องให้เป็นผู้ทำงานศิลปะมากกว่า แนวคิดเก่า ๆ ที่มองว่าคนที่มีรอยสักเป็นพวกไม่ดี อย่างไรก็ตามด้วยการเปิดกว้างเช่นนี้ จึงทำให้วัฒนธรรมการสักรอยสักไทยนั้นถูกพัฒนาไปในทุก ๆ วันและถูกเปลี่ยนผ่านไปยังวัยรุ่นยุคใหม่ๆ ให้หันมามองศิลปะและความเป็นไทยกันมากขึ้น ข้อดีของศิลปะแขนงนี้นั่นก็คือสามารถติดตัวไปได้ทุกที่บนโลกใบนี้ และหากเมื่อเป็นศิลปะของชนชาติไทย แต่ถูกฝากไว้ในชาวต่างชาติ ก็เหมือนว่าเราได้เผยแพร่ศิลปะของชาติเราไปสู่สายตาชาวโลกได้ง่ายและมั่นคงยิ่งขึ้น เพราะนอกเหนือจากความสวยงามของรอยสักไทยแล้ว มันล้วนสื่อไว้ด้วยความหมายบางอย่างทางพุทธศาสนาและคำสอนมากมาย (Becomeinked Tattoo, 2023)

4.2.8 รอยสักยันต์

รูปที่ 4.25 รอยสักยันต์ของนักแสดงฮอลลีวูด แอนเจลีนา โจลี่ (สักโดยอาจารย์หนู กันภัย)
ที่มา : ผู้จัดการออนไลน์, 2562

รูปที่ 4.26 ลายสักยันต์ห้าแถว (โดยอาจารย์หนู กันภัย)
ที่มา : Sanook, 2558

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ 4.27 ลายสักยันต์เสือเหลียวหลัง (โดยอาจารย์หนู กันภัย)

ที่มา : Sanook, 2558

รูปที่ 4.28 ลายสักยันต์ฉัตรเพชร (โดยอาจารย์หนู กันภัย)

ที่มา : Sanook, 2558

รูปที่ 4.29 ลายสักยันต์จิ้งจก (โดยอาจารย์หนู กันภัย)

ที่มา : Sanook, 2558

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รอยสักยันต์นั้นในปัจจุบัน ลวดลายที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในบรรดาผู้ที่นิยมการสักคือลวดลายสักที่ให้ผลทางไสยศาสตร์ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ เพื่อผลทางเมตตามหานิยม และเพื่อผลทางอยู่ยงคงกระพันชาตรี ให้แคล้วคลาดจากของมีคม อุบัติเหตุหรืออันตรายทั้งปวง ถ้าเป็นการสักเพื่อผลทางเมตตามหานิยม มักจะสักเป็นรูปจิ้งจกหรือสาริกาเพื่อเป็นตัวแทนของความมีเสน่ห์เป็นที่รักใคร่ของคนทั่วไป โดยเฉพาะให้ผลดีทางการเจรจาค้าขายทำให้เจริญรุ่งเรือง ทำมาค้าขึ้น ส่วนรอยสักเพื่อผลทางอยู่ยงคงกระพันชาตรีจะนิยมสักลวดลายซึ่งเป็นตัวแทนความดุร้าย ความปราดเปรียว ความสง่างาม ความกล้าหาญ ได้แก่ ลายเสือเผ่น ลายหนุมานคลุกฝุ่น ลายหงส์ และลายสิงห์ เป็นต้น หรือเป็นลายที่เปรียบเสมือนเกราะป้องกันภยันตราย เช่น ลายยันต์เก้ายอด ลายยันต์เกราะเพชร หรือลายยันต์ชนิดต่าง ๆ และสิ่งที่สำคัญที่สุดที่เป็นแก่นแท้ของการสักเพื่อผลทางไสยศาสตร์และถือกันว่าเป็นหัวใจของการสักคือ หัวใจของคาถาที่กำกับลวดลายสักแต่ละลายอยู่ เพราะสิ่งนี้คือเคล็ดลับวิชาคาถาอาคมที่เป็นวิชาชั้นสูงของแต่ละอาจารย์สักที่จะไม่เปิดเผยให้แก่ผู้ใดเป็นอันขาด นอกจากลูกศิษย์ที่ได้รับความไว้วางใจ ให้เป็นผู้รับถ่ายทอดวิชาสักของอาจารย์สืบต่อไป

รอยสักดังกล่าวจะต้องถูกสักอยู่ในตำแหน่งที่ถูกที่ควร ไม่เช่นนั้นความขลังจะไม่เกิด โดยมากผู้มาสักประสงค์จะให้รอยสักอยู่ภายในร่มผ้ามากที่สุด ตำแหน่งที่นิยมสัก เรียงตามลำดับดังนี้คือหลัง, หน้าอก, คอ, ศีรษะ, ไหล่, แขน, ชายโครง, หน้า, มือ และหัวเข่า ในแวดวงคนสักลายเนื่องจากวัตถุประสงค์ของการสักคือ เพื่อผลทางไสยศาสตร์จึงต้องสักโดยครูอาจารย์ที่มีวิชาอาคมศักดิ์สิทธิ์โดยเฉพาะเท่านั้น ฆราวาสหรือบุคคลธรรมดาที่ไม่มีวิชาความรู้ทางด้านนี้จะไม่ได้รับการยอมรับ ครูและอาจารย์และช่างสักส่วนใหญ่จึงเป็นพระภิกษุ หรือเกจิอาจารย์ชื่อดังที่ได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป และความศักดิ์สิทธิ์ของการสักก็มักจะได้รับการทดสอบจนเห็นผลเป็นที่ร่ำลือมาแล้ว (สมศักดิ์ ตันรัตนากร, มปป.)

ปัจจุบันนี้คนไทยหันมาให้ความสำคัญเรื่องการสักยันต์กันมากขึ้น รวมถึงวัยรุ่นเช่นเดียวกันเพราะการสักยันต์นั้นไม่ได้หมายถึงการ “เล่นของ” อีกต่อไป ส่วนใหญ่การสักยันต์ในยุคนี้นั้นเป็นการช่วยเสริมดวงและช่วยทำชีวิตของผู้ที่ได้รับรอยสักนั้นไปดีขึ้นและเจริญรุ่งเรืองขึ้น

4.2.9 รอยสักแนวไบโอ (Bio tattoo)

รอยสักแนวไบโอ หรือ Bio tattoo เป็นรอยสักทางชีวกลศาสตร์ หรือ รอยสักไบโอ มีต้นกำเนิดมาจากศิลปะชีวกลศาสตร์ซึ่งเป็นศิลปะร่วมสมัย มันสะท้อนร่างกายมนุษย์เหมือนชิ้นส่วน

เครื่องจักรกล ตัวอย่างเช่นข้อต่อของร่างกายและกระดูกจะถูกแทนที่ด้วยชิ้นส่วนของเครื่องจักรเช่น ลูกสูบ และเฟือง

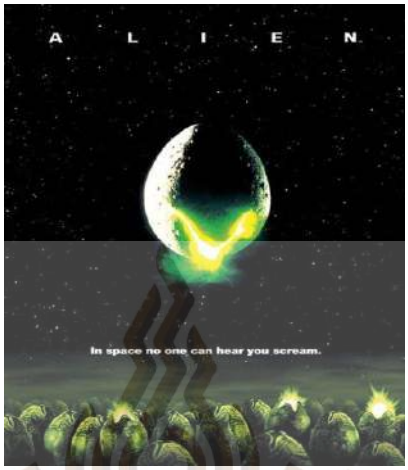

รูปที่ 4.30 ภาพยนตร์เรื่อง “ Alien”

ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2021

ภาพยนตร์เรื่อง “Alien” นำรอยสักประเภทนี้มาเผยแพร่ในปี 1979 ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นแรงบันดาลใจให้ศิลปินผู้สร้างสรรค์รอยสักพัฒนารูปแบบการออกแบบรอยสักที่เหนือชั้นเช่นนี้ ซึ่งเรียกว่า รอยสักทางชีวกลศาสตร์ หรือ รอยสักไบโอ หลายคนในยุคสมัยนั้น หากถ้าให้พูดถึงรอยสักแล้วก็คงจะนึกถึงรอยสักแนวอเมริกันดั้งเดิม (รอยสักโอลด์สคูล) เช่น ลายนก, ลายลูกศร, ลายหัวใจ, ลายชนเผ่าเมารี, ลายดาว, ลายดอกไม้, ลายสมอเรือ, ลายขนนก, ลายเครื่องจับฝัน, ลายธนู เพราะเป็นประเภทรอยสักที่เป็นที่นิยมมานานแล้ว แต่รอยสักทางชีวกลศาสตร์เป็นนวัตกรรมใหม่ที่ค่อย ๆ ได้รับความนิยม เมื่อเวลาผ่านไปทำให้รอยสักเหล่านี้ได้รับความนิยมอย่างมาก รอยสักแนว Bio Organic นั้นเป็นที่นิยมอย่างมากในช่วงปลายทศวรรษ 1970 ขณะนั้นรอยสักแนว Bio Organic นี้ถือว่ามีความใหม่และคนยังเข้าถึงยาก ในยุคนั้นเป็นยุคที่ประเพณีการสักได้รับความนิยมอย่างสุดยอด จึงมีการคิดค้นรอยสักใหม่ๆ ขึ้นมากมาย ซึ่งรอยสักแนว Bio Organic ก็เป็นหนึ่งในนั้น เป็นที่รู้กันดีว่ารอยสักแนว Bio Organic และ รอยสัก Bio Mechanics นั้นเป็นรอยสักที่เกิดมาพร้อมกันด้วยการออกแบบรอยสักที่วุ่นวายมากขึ้นของช่างสักที่หวังจะสร้างรอยสักใหม่ ๆ ขึ้นจากแนวคิดใหม่ ๆ

ศิลปะบนเรือนร่างแนวนี้ถูกบุกเบิกขึ้นจากช่างสักชาวอเมริกันคน Guy Aitchison และ Aaron Cain ซึ่งช่างสักทั้งคู่นี้ เป็นช่างสักที่ใช้รูปแบบกลไกของมนุษย์ผสมผสานเข้า

กับกระดูก เลือดเนื้อ ตับไตไส้พุง รวมไปถึงรอยสักบางชิ้นของพวกเขาก็ยังสื่อไปในทาง Bio Mechanics ที่จำลองให้ร่างกายของมนุษย์นั้นกลายเป็นเครื่องจักร ช่างสักทั้งสองนี้ถือว่าเป็นช่างสักที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมอย่างสูง แต่แนวคิดของช่างสักทั้งคู่นี้ก็ไม่ได้มาจากฝั่นร้ายของพวกเขา แต่มันเริ่มต้นมาจากฝั่นร้ายของ H.R. Giger รอยสักแนวไบโอนั้นเป็นรอยสักที่ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่องและถูกต่อยอดความคิดได้อย่างมากมาย จึงเกิดเป็นรอยสักที่มีกลิ่นอายจากเอกลักษณ์เฉพาะตัวของช่างสักแต่ละบุคคล ซึ่งรอยสักแนวไบโอจะมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ ที่สามารถแบ่งได้ดังนี้ก็คือ

(1) รอยสักแนว Bio Organic นั้นเป็นที่นิยมอย่างมากในช่วงปลายทศวรรษ 1970 ขณะนั้น รอยสักแนว Bio Organic นี้ถือว่ามีความใหม่และคนยังเข้าถึงยาก ในยุคนั้นเป็นยุคที่ประเพณีการสักได้รับความนิยมอย่างสุดยอด จึงมีการคิดค้นรอยสักใหม่ ๆ ขึ้นมากมาย ซึ่งรอยสักแนว Bio Organic ก็เป็นหนึ่งในนั้น เป็นที่รู้กันดีว่ารอยสักแนว Bio Organic และรอยสัก Bio Mechanics นั้นเป็นรอยสักที่เกิดมาพร้อมกัน ด้วยการออกแบบรอยสักที่วุ่นวายมากขึ้นของช่างสักที่หวังจะสร้างรอยสักใหม่ ๆ ขึ้นจากแนวคิดใหม่ ๆ

รูปที่ 4.31 รอยสักลายข้อต่อของร่างกายถูกแทนที่ด้วยชิ้นส่วนของเครื่องจักรแนวไบโอ
ที่มา : ช่างแซค (Click Art Tattoo), 2566

H.R. Giger ศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานจากฝั่นร้ายของตัวเอง เป็นผู้บุกเบิกกรุยทาง สร้างความ สวยงามทางชีวะกลศาสตร์ ผสมผสานเข้ากับแนวคิดที่น่ากลัว ศาสนา รวมไปถึง เรื่องภูตผีปีศาจ และเอเลี่ยนนอกโลก รูปแบบรอยสักของ Aitchison และ Cain มาพร้อมกับสีสันที่โดดเด่นและองค์ประกอบของการเรืองแสง แต่ในทางกลับกัน สไตล์ดั้งเดิมของ Giger เป็นสีดำและสีเทาที่รังสรรค์มาจากการใช้แอร์บรัช ศิลปะของ H.R. Giger ในยุคสมัยนั้น สร้างสาวกผู้ชื่นชอบรอยสักที่

ใส่ไปในทางมืดมน รวมไปถึงร้านสักที่มีเทคโนโลยีจากนอกโลกและรอยสักที่มีเอกลักษณ์ในความเป็นตัวของตัวเองสูง รวมไปถึงความหวาดกลัวจากคนทั่วโลก จากหนังเรื่องเอเลี่ยนภาค 1 ที่ H.R. Giger เป็นผู้รังสรรค์ Effect และองค์ประกอบศิลปะทั้งหมด

รูปที่ 4.32 H.R. Giger

ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2021

รอยสักแนวไบโอนั้นถูกพัฒนามาอย่างเรื่อยมา จากแนวคิดรวมไปถึงการเปิดโลกผสมผสานแนวใหม่ ๆ เข้าไป จึงทำให้ปฏิเสธไม่ได้เลยว่า H.R. Giger นี้เหมือนเป็นไอดอลที่สำคัญสำหรับช่างสักประเภทนี้ เนื่องจากบนโลกใบนี้ยังไม่มีศิลปินท่านไหนเลยที่รังสรรค์ผลงานออกมาได้เป็นเอกลักษณ์เท่า H.R. Giger แล้ว คิดรวมไปถึงวิธีการสักแนวไบโอ ทั้งแนว Bio Mechanical และแนว Bio Organic ซึ่งรอยสักเหล่านี้ได้รับอิทธิพลมาจากหนังไซไฟและหนังสยองขวัญที่ถูกบ่มมาจาก H.R. Giger และเหล่าสาวกจำนวนมากทั่วโลก โดยรูปแบบการออกแบบที่น่ากลัวและซับซ้อนจึงทำให้รอยสักแนวไบโอดึงความสนใจจากคนทั่วโลกได้เป็นอย่างดี และเป็นรอยสักที่ตั้งคำถามให้กับผู้พบเห็นรอยสักว่า เทคนิคการสักอย่างนี้ทำอย่างไร รวมไปถึงการสร้างสรรค์ผลงานให้ออกมาเป็น 3 มิติ สามารถดึงดูดผู้คนได้มากพอสมควร โดยกว่าจะเป็นรอยสักแนวไบโอให้ได้เห็นกันนั้นต้องใช้องค์ประกอบและลักษณะสำคัญทางชีวกลศาสตร์มากมาย ซึ่งลายสักแนวไบโอนั้นจะมีรูปแบบดังนี้

รูปที่ 4.33 รอยสักแนวไบโอ (เนื้อฉีกขาดหรือมีแผลเหวอะหวะ)

ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2021

(2) รอยสักแนว Bio Mechanic นี้เป็นรอยสักที่ใช้แนวคิดทางชีวะจักรกลศาสตร์ ซึ่งเป็นรอยสักอีกรูปแบบหนึ่งที่ได้รับความสนใจและมีต้นกำเนิดมาพร้อมๆ กับรอยสักแนว Bio Organic แต่รอยสัก Bio Mechanic นี้ เป็นการเล่าถึงอวัยวะต่างๆ ของคนที่ถูกเปลี่ยนให้เป็นเครื่องจักร โดยใช้วิธีการเดียวกันกับรอยสักแนว Bio Organic ดูได้จากหนังเรื่อง “คนเหล็ก” ที่มีตัวละครเอกเป็น “อาร์โนลด์ อลอยส์ ชวาร์เซเน็กเกอร์” ที่ได้ปรากฏแผลเหวอะเต็มร่างกายไปหมด แต่ภายใต้ผิวหนังของคนเหล็กนั้นเป็นเครื่องจักรสังหาร

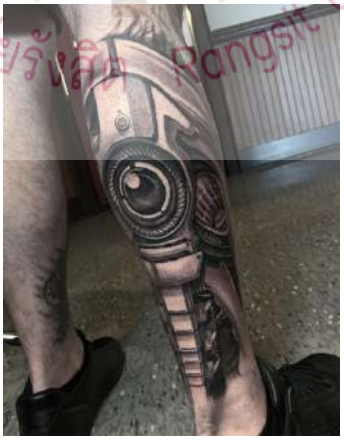

รูปที่ 4.34 รอยสักแนว Bio Mechanic

ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2021

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

4.2.10 รอยสักภาพเหมือน (Realistic Tattoo)

รอยสักภาพเหมือน หรือ Realistic Tattoo นี้ ถือว่าเป็นรอยสักที่ต้องใช้เทคนิคและใช้ฝีมืออันเหนือชั้นเป็นอย่างมาก ซึ่งรอยสักประเภทนี้เป็นรอยสักที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในยุโรป เช่นเดียวกับในประเทศไทย เริ่มมีช่างสักยอดฝีมือหลายๆ คนหันมาสักแนวนี้กันแล้วและออกไปล่ารางวัลมาแล้วทั่วโลก รอยสักประเภทนี้ต้องอาศัยความชำนาญเป็นอย่างมากในการเลือกใช้สี การดูแสงเงา รวมถึงการเทคนิคการวาดรูปขั้นสูง การวางองค์ประกอบภาพของรอยสักแนวนี้ถือว่าทำออกมาได้อย่างยอดเยี่ยมและดูน่าสนใจเป็นอย่างมาก รอยสักแนวภาพเหมือนนี้สามารถจำแนกได้กว้าง ๆ 2 ประเภทคือ รอยสักภาพเหมือนแนวขาวดำ และรอยสักภาพเหมือนแนวสี

รูปที่ 4.35 รอยสักภาพเหมือนแนวขาวดำ ผู้รับการสัก คุณศิริประภาพร (แคทเชอร์)
ที่มา : ช่างแซค (Click Art Tattoo), 2566

รูปที่ 4.36 รอยสักภาพเหมือนแนวสีและขาวดำ (ผู้รับการสัก คุณชนาธิป (โฟร์)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ที่มา : ช่างแคท (IG : gravity_tattoo_studio), 2565

รูปที่ 4.37 รอยสักภาพเหมือนแนวสี
ที่มา : ช่างแซค (Click Art Tattoo), 2566

จุดเด่นของรอยสักประเภทนี้ มันก็คือความสมจริงที่ช่างสักสามารถทำได้ เพื่อแสดงถึงทักษะและศักยภาพของช่างสักท่านนั้น แน่นอนว่ารอยสักประเภทนี้ต้องเก็บรายละเอียดทุกอย่างให้ดูครบถ้วนและสมบูรณ์แบบที่สุด เพื่อจะทำให้ภาพดูมีชีวิตชีวามากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันนี้มีช่างสักที่มีฝีมือเหนือชั้นที่สักงานภาพเหมือนได้อย่างเหมือนมาก ๆ โดยช่างสักมากมายจากทั่วโลกรวมไปถึงประเทศไทยด้วยเช่นกัน รอยสักแนวนี้ถือว่าเป็นรอยสักที่มีมูลค่าสูงอีกหนึ่งลายเลยทีเดียว เพราะมันต้องอาศัยทักษะขั้นสูงในการทำ

4.2.11 รอยสักแนวจุด (Dotwork)

รอยสักแนวจุด หรือ Dotwork อาจจะเคยเห็นรอยสักหลายๆ ลายที่ให้เงาที่นุ่มนวล และดูมีจุดเต็มไปหมด นั่นคือรอยสักแนว dot หรือว่าการใช้จุด เทคนิคการสักประเภทนี้คือจะใช้การจุดด้วยการใช้เข็มเดินเส้นเท่านั้น ทำให้ภาพนั้นดูมิติ โดยรอยสักประเภทนี้ส่วนใหญ่นั้นจะอยู่บนรอยสัก

Mandala (มันดาล่า) มีช่างจำนวนไม่น้อย ที่กำลังหันมาจับเทคนิคการสักแนวนี้ (Becomeinked Tattoo, 2021)

รูปที่ 4.38 รอยสักแนว Dotwork ผสมผสานกับรอยสัก Mandala
ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2021

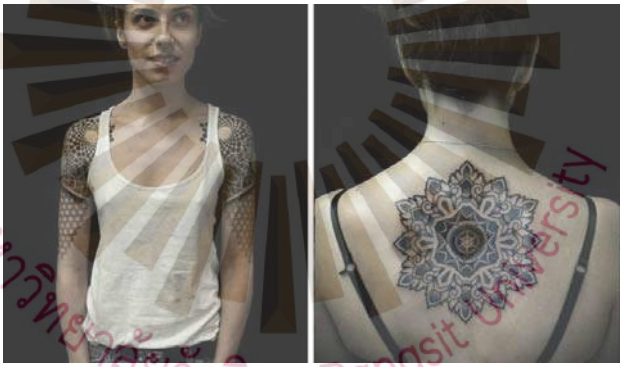

รูปที่ 4.39 รอยสักแนว Dotwork ผสมผสานกับ Mandala
ที่มา : Becomeinked Tattoo, 2021

นอกจากนี้รอยสัก Dotwork ยังมีลักษณะเป็นของตัวเอง เช่น (1) ตามกฎของรอยสัก Dotwork จะใช้หมึกสีดำในการสัก แต่โดยหลักการจริงๆ แล้วไม่ได้มีข้อจำกัดในการใช้สีในการสัก (2) รูปแบบการสัก Dotwork จะไม่นิยมสักแบบขนาดเล็ก เพราะจะดูไม่สวยงามเท่าที่ควรและที่สำคัญเวลามองจะมองไม่ค่อยออกว่าเป็นรอยสักลายอะไร (3) รอยสักแบบจุดนี้สามารถมองเห็นได้เป็นรูปร่างได้ชัดเจนจากการมองระยะไกล (4) รอยสัก Dotwork จะมีความเจ็บปวดมากกว่ารอยสักทั่วไป เพราะว่าการสักแบบจุด จะเน้นน้ำหนักที่รุนแรงกว่า และยังใช้เวลานานกว่าอีกด้วย เนื่องจาก

ต้องเก็บรายละเอียดช่องว่างของผิวหนังในระหว่างจุดและความลึกของการฉีดเม็ดสี (5) รอยสัก Dotwork มีจุดที่ดูชัดเจนจึงใช้เวลานาน เนื่องจากเทคนิคการจุดนั้นทำให้เม็ดสีลึกลงไปใต้ผิวหนัง (Talktattoo, 2021)

4.2.12 รอยสักมันดาล่า (Mandala tattoo)

รอยสักมันดาล่า หรือ Mandala Tattoo นั้น ต้องย้อนกลับไปตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เพราะรอยสักมันดาล่า คือศิลปะของคนโบราณที่ใช้แสดงให้เห็นถึงจักรวาลทั้งหมด ถึงแม้ว่ารอยสักมันดาล่า จะเป็นลายที่เกิดขึ้นมาจากศิลปะโบราณ แต่ถึงอย่างไรตอนนี้ในปัจจุบันหลายๆ คนก็ต่างพูดกันปากต่อปากว่ารอยสักมันดาล่านี้เป็นลายสักที่ดูดีมาก ๆ (Talktattoo, 2021) คำว่า “Mandala” หมายถึง “วงกลม” ในภาษาสันสกฤต วงกลมเป็นแกนกลางของการออกแบบมันดาล่า แม้จะเป็นวงกลม แม้ว่าจะดูเหมือนว่าสี่เหลี่ยมจัตุรัส หรือสามเหลี่ยมต้องการครอบงำการออกแบบก็ตาม การวัดจากจุดศูนย์กลางของวงกลมถึงขอบจะเท่ากันโดยรอบทำให้วงกลมมีความสมดุลที่ดี กล่าวอีกนัยหนึ่งคือทุกสิ่งในวงกลมมีค่าเท่ากันดังนั้นสัญลักษณ์ใด ๆ ที่มีอยู่ในวงกลมจะมีความสำคัญพอๆ กัน และจะมีความหมายอย่างมากสำหรับผู้ที่มีรอยสักมันดาล่า (Roldan, 2018)

สำหรับรอยสักมันดาล่า ชาวพุทธ-ฮินดู ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งรอยสักแสนสวยดังกล่าวนี้ ได้ถูกกล่าวอ้างถึงเรื่องของจิตวิญญาณ เนื่องจากว่ารอยสักมันดาล่านั้นมีความหมายเกี่ยวกับวิญญาณที่ลึกลับซับซ้อนมาก ซึ่งทำให้รอยสักมันดาล่านั้นออกมาแตกต่างจากรอยสักชนิดอื่นๆ ในรอยสักมันดาล่านั้นจะมีลักษณะของดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ ซึ่งแปลความหมาย ถึงจักรวาล ส่วนรอยสักมันดาล่าลายดอกไม้ปัจจุบันนี้ก็ยังมีออกมาเรื่อย ๆ ซึ่งจะมีลวดลายแตกต่างกันออกไป รอยสักมันดาล่านี้คือสื่อกลางในการช่วยประสานร่างกายภายในหรือจิตวิญญาณให้ดึงดูดแต่สิ่งที่ดี รูปของรอยสักมันดาล่า นั้นจะประกอบไปด้วยรูปแบบต่าง ๆ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นรูปทรงเรขาคณิต โดยเฉพาะรูปสามเหลี่ยม วงรี วงกลม อย่างไรก็ตาม แต่เมื่อได้เห็นรูปภาพขนาดใหญ่แล้วแสดงให้เห็นว่าสิ่งนี้เกิดขึ้นจะการสร้างสรรค์ผสมผสานกันของรูปทรงเรขาคณิต เพื่อสร้างให้อยู่ในรูปเดียวกัน ซึ่งการออกแบบของรอยสักมันดาล่านี้จะเป็นการคิดค้นรอยสักจากความคิดที่สุดยอดยอดเยี่ยม จากคนที่รักและชื่นชอบศิลปะ

รูปที่ 4.40 รอยสักมันดาล่าผสมผสานกับรูปทรงเลขาคณิต
ที่มา : Fashion-th, มปป.

ส่วนลายสักมันดาล่ารูปทรงดอกไม้ประเภทนี้จะเห็นบ่อยในปัจจุบัน ซึ่งการอออกแบบรอยสักมันดาล่านี้เป็นการออกแบบที่ใช้ดอกไม้มาเป็นต้นแบบ เนื่องจากความเป็นจริงของธรรมชาติก็เหมือนว่า ตัวเราคือวงกลม สามารถมีความคิดการวิเคราะห์ตีแผ่ ออกแบบไปได้เรื่อยๆ เหมือนกับการวาดรูปวงกลมอยู่ในศูนย์กลาง แต่ก็มีการขยายใบขยายดอกออกไปด้านนอกในรูปแบบดอกไม้ ซึ่งการออกแบบรอยสักมันดาล่าในรูปทรงดอกไม้นั้น เป็นเหมือนการสร้างให้เห็นถึงความหมายของเชิงสัญลักษณ์เกี่ยวกับความสมดุลและความเป็นผู้หญิง (Talktattoo, 2021)

รูปที่ 4.41 รอยสักมันดาล่าผสมผสานกับลายดอกไม้
ที่มา : Talktattoo, 2021

เช่นเดียวกับลายสักชิ้นนี้ที่ถูกมานำวางไว้บนสรีระร่างกายและผสมผสานกันเข้ากับศิลปะและอื่นๆ ได้อย่างลงตัวและน่าสนใจ ซึ่งในตอนนี้ลายสักมันดาล่ากำลังได้รับการจับตามองอย่างมากในสายงานของการสักลายทั่วโลก ลายสักมันดาล่า เป็นลายสักอีกหนึ่งประเภทที่ถูกช่างสักมืออาชีพหลาย ๆ คนจากทั่วโลกนำมาผสมผสานเข้ากับงานตัวเองมากที่สุดอีกหนึ่งแนว (Becomeinked Tattoo, 2023)

4.2.13 รอยสักข้อความและความหมายดี ๆ (Quote Tattoo)

รอยสักข้อความหรือความหมายดี ๆ หรือ Quote Tattoo สักข้อความเล็ก ๆ ที่เปี่ยมไปด้วยความหมายมากมาย ซึ่งเป็นลายสักที่อยู่คู่คนที่ชื่นชอบลายสักมาอย่างยาวนานแล้วกับลายสักคำคมนี้ ลายสักประเภทนี้ถือว่าเป็นอีกหนึ่งลายสักที่อยู่ในรอยสักประเภทมินิมอล เพราะมันถูกสักไว้เพียงเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ดูงดงามและมีความหมายอย่างลึกซึ้ง ขณะนี้รอยสักประเภทนี้กำลังได้รับความนิยมอย่างสูงในทั่วโลก เห็นได้ชัดว่าเริ่มมีคนดังหลาย ๆ คนหันมาสักกันบ้างแล้ว เห็นได้ชัดว่าแม้ว่ามันจะเป็นการสักเพียงเล็กๆ น้อยๆ แต่ความหมายของข้อความที่สักไว้นั้น เปี่ยมไปด้วยความหมายมากมาย รอยสักก็ถือว่าเป็นการจารึกประสบการณ์ของเขาไปพร้อมกับการใช้ชีวิตและกำลังใจเมื่อเวลาที่เห็นรอยสักนี้ (Becomeinked Tattoo, 2566)

รูปที่ 4.42 รอยสักตัวอักษรภาษาไทย (ผู้รับการสักคือผู้ทำงานวิจัยชิ้นนี้)

ที่มา : ช่างครีม (Click Art Tattoo), 2566

รูปที่ 4.43 รอยสักตัวอักษรภาษาอังกฤษ “This too shall pass”
(ไม่ว่าปัญหาที่เจอมาจะหนักแค่ไหน สุดท้ายเดี๋ยวมันก็ผ่านไป)
ที่มา : Jelly, 2019

4.2.14 รอยสักมินิมอล (Minimal Tattoo)

“เล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ก็ดูเท่ห์ ดูน่ารัก” คำพูดนี้น่าจะเป็นนิยามของรอยสักประเภทนี้ได้อย่างดี ซึ่งลายสักประเภทนี้ถือว่าเป็นรอยสักที่ถูกจับตามองเป็นอย่างมาก คนดังทั่วโลกนิยมสักรอยสักประเภทนี้กันอย่างมากมาย เนื่องอย่างมันเป็นรอยสักที่เล็ก ๆ ดูน่ารัก ส่วนใหญ่ผู้หญิงจะนิยมสักลายประเภทนี้กันมากกว่าผู้ชาย ซึ่งเทคนิคการสักของลายสักประเภทนี้ก็มีมากมาย ช่างบางท่านนิยมสักให้เล็กที่สุดเท่าที่จะเล็กได้ รวมถึงช่างบางคนที่ได้ผสมเข้ากับสีอ่อนต่าง ๆ เพื่อทำให้ดูมีความเหมาะสมสำหรับผู้หญิงมากขึ้น (Becomeinked Tattoo, 2566)

รูปที่ 4.44 รอยสักมินิมอลลายเจ้าหญิง (ผู้รับการสักคือผู้ทำงานวิจัยชิ้นนี้)
ที่มา : ช่างโดนัท (IG : duchess.tattoo), 2566

รูปที่ 4.45 รอยสักมินิมอลลายกระต่ายและวันเกิดของผู้รับการสัก
ที่มา : ช่างแซค (Click Art Tattoo), 2566

4.2.15 รอยสักแนวสีน้ำ (Watercolor Tattoo)

รอยสักแนวสีน้ำ หรือ Watercolor Tattoo รอยสักประเภทนี้ ถือว่าเป็นรอยสักที่ใช้เทคนิคเดียวกันกับการวาดรูประบายสีน้ำ ซึ่งมันจำลองมาจากเทคนิคการสะบัดสี ของการใช้สีน้ำจากศิลปิน รอยสักประเภทนี้ เป็นรอยสักอีกหนึ่งประเภทที่กำลังได้รับความนิยมอย่างสูง เพราะมันสามารถทำให้รอยสักที่ดูธรรมดาๆ นั้น มีความน่าสนใจมากขึ้นจากการแตกตัวของสีและการสะบัดสี ความเท่ห์ของรอยสักประเภทนี้ จึงถูกช่างสักนำเทคนิคการสักเช่นนี้ไปผสมผสานกับงานของตัวเองได้อย่างน่าสนใจและลงตัวเป็นอย่างมาก (Becomeinked Tattoo, 2566)

รูปที่ 4.46 รอยสักสีน้ำลายสิงโต
ที่มา : ช่างแคทเซอร์ (IG : gravity_tattoo_studio), 2566

รูปที่ 4.47 รอยสักแนวสีน้ำรูปดอกบัวผสมงานกับงานฟร้อนต์
ที่มา : ช่างแคทเซอร์ (IG : gravity_tattoo_studio), 2566

เห็นได้ชัดว่ามันถูกนำไปประกอบกับเรื่องราวหลายๆ เรื่องราวของรอยสักได้อย่างลงตัว รอยสักแนวนี้จึงเป็นลายสักอีกหนึ่งเทคนิคที่ถูกช่างสักทั่วโลกนำมาผสมผสานเข้ากับงานตัวเอง ทำให้เกิดความรู้สึกพลิ้วไหวและดูมีชีวิตชีวามากขึ้น (Becomeinked Tattoo, 2566)

4.2.16 รอยสักแนว Geometric Tattoo

Geometric Tattoo ตรงตัวเลยก็คือ รอยสักแนวรูปทรงเรขาคณิต เน้นเส้นสายทั้งเส้นโค้ง เส้นตรง สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม วงกลมและจุด เน้นความเรียบง่าย จัดองค์ประกอบเข้าด้วยกันอย่างลงตัวในแบบเรขาคณิต ประกอบกันเป็นแนว 2 มิติ, 3 มิติ จนถึงทะลุมิติ ผสมผสานกับรอยสักแบบเหมือนจริงบ้าง เหนือจริงบ้าง เป็นงานสักที่น่าสนใจอีกสไตล์ในยุคสมัยนี้

รูปที่ 4.48 รอยสักแนว Geometric (ผู้รับการสัก คุณ Hiro ชาวญี่ปุ่น)
ที่มา : ช่างบอมส์ (ร้าน Tattoo intent), 2566

รูปที่ 4.49 รอยสักแนว Geometric
ที่มา : ช่าง Hiro (Nomad Tattoo), 2566

รูปที่ 4.50 รอยสักแนว Geometric
ที่มา : ช่าง Hiro (Nomad Tattoo), 2566

4.2.17 BlackWork Tattoo

Blackwork Tattoo ความหมายรอยสักดังกล่าวสามารถมีสุนทรียภาพทางปรัชญาและในบางกรณีก็เป็นข้อความที่ใช้งานได้จริง การเพ้นท์ร่างกายประเภทนี้สามารถตีความได้หลายวิธีทั้งนี้ขึ้นอยู่ กับธีม โครงเรื่องและวิธีการ บ่อยครั้งที่รอยสักดังกล่าวรวบรวมองค์ประกอบที่สวยงามอย่างหมดจดโดยไม่มีความหมายใด ๆ ซ่อนเร้น สำหรับปรัชญา รูปภาพของการวาดภาพสไตล์นี้บนร่างกายเป็นสัญลักษณ์ของความเรียบง่ายที่เกี่ยวข้องกับความเรียบง่ายและความจำเพาะ ดังนั้นพวกเขาจึงแจ้งผู้อื่นโดยตรงเกี่ยวกับค่านิยมและตำแหน่งชีวิตของเจ้าของ ความหมายเชิงปฏิบัติของรอยสักแนว Blackwork มักจะซ่อนรอยแผลเป็น ความผิดปกติและคุณสมบัติของเม็ดสีบนผิวของลูกค้า คุณสมบัติของสีดำตามที่เป็นอยู่ เพื่อให้วัตถุที่ทาสีห่างออกไป ยังกระตุ้นความสนใจในผู้คนบางครั้ง ไม่ว่าจะฟังดูแปลกแค่ไหนการวาดภาพบนร่างกายเช่นนี้ทำให้คนไม่แม้แต่จะสวมเสื้อผ้าเพราะไม่ใช่ทุกคนจะสังเกตเห็นการขาดหายไปในทันที เช่นเสื้อยืดตัวเดียวกันจากชายที่ปกปิดตัวเองด้วยลวดลายสีดำที่เข้มข้น

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ 4.51 รอยสักแนว Blackwork ลาย Joker (ผู้รับการสักคือผู้ทำงานวิจัยชิ้นนี้)

ที่มา : ช่างแคทเซอร์ (IG : gravity_tattoo_studio), 2566

รูปที่ 4.52 รอยสักแนว Blackwork ลายแพะ (ผู้รับการสักคือผู้ทำงานวิจัยชิ้นนี้)

ที่มา : ช่างเก่ง (baiboon.tattoo), 2566

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่แล้วจะพบลวดลายการสักในรูปแบบ Old School , New School และ New Portrait ดังตัวอย่างจากการสัมภาษณ์นี้

> “มันมีหลายชนิดเลย ยิ่งสมัยใหม่ยิ่งมาเยอะมี Old School แล้วยังมี New school , New Portrait เยอะแยะ เทคนิคที่ทั้งคนไทยทั้งฝรั่งสร้างขึ้นมาใหม่ ที่บัญญัติขึ้นมาเองเป็นชื่อเฉพาะของตัวเองก็มี พวกงาน New portrait ไรพวกนี้ แต่ในความรู้สึกของผมก็จำกัดความแค่ ถ้าเป็นคนเก่าๆ โบราณก็คืองานขาวดำกับงานสีแค่นั้นภาพเหมือนกับงาน Old School ก็จะเป็นประมาณนั้น” (ครูเบส : Click Art Tattoo ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้เรื่องสักลายมืออาชีพ , การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กุมภาพันธ์ 2566)

> “ตอนนี้ที่ทำอยู่แล้วรู้สึกชอบจะเป็นงาน Realistic , Micro Realistic ค่ะ เป็นหน้าคน หน้าแมว หน้าเด็กอะไรแบบนี้ค่ะ ตอนนี้ที่บนตัวเราชอบหมดทุกลาย ลายแรกจะเป็นลายโอสคูล เป็นลายเสือ ถามว่ารู้สึกยังไง ก็ยังชอบอยู่นะ เพราะเราเลือกเขาตอนที่เราชอบแล้วไงเราชอบจริงๆ แล้วยังรอได้” (กมลชนก ชุมวรฐายี (ช่างโดนัท) ร้าน Duchess tattoo , การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

4.3 มิติความเป็นศิลปะของรอยสัก

การสักลายศิลปะบนเรือนร่างมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำรงชีวิตมนุษย์ตลอดมาตั้งแต่ครั้งอดีต ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นศิลปกรรมของยุคใดหรือสมัยใด คือความเป็นไปของคนในสมัยนั้นที่มนุษย์บันทึกไว้ด้วยวัสดุและวิธีการต่าง ๆ ผสมผสานกับความเชื่อและวัฒนธรรม รอยสักเป็นศิลปะบนร่างกายแขนงหนึ่งที่มีความงาม ซึ่งสามารถวัดคุณค่าของความงามได้ด้วยศาสตร์แห่งสุนทรียภาพ แต่ไม่สามารถตัดสินคุณค่าของความเป็นมนุษย์ที่มีอยู่ในตัวแต่ละบุคคลได้ ด้วยเหตุนี้ผลงานศิลปะจึงทำหน้าที่สื่อสารเรื่องทัศนคติและรสนิยมที่มีในด้านความงามของลวดลายที่อยู่บนเรือนร่างของมนุษย์ โดยอธิบายด้วยภาษาทางประติมากรรม

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รอยสักในปัจจุบัน จากความเชื่อถือและศรัทธาจึงถูกดัดแปลงให้เป็นงานของศิลปะมากขึ้น การสักจะที่เน้นความสวยงามมากกว่าความเชื่อในการป้องกันภัยเหมือนในอดีต เป็นการสักที่เน้นสีสัน เป็นงานกราฟิก ตัวละคร ตัวการ์ตูน หรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายต่อตัวผู้สัก อาจจะเป็นปีเกิด รูปศิลปิน ตัวอักษร รูปภาพตามรสนิยมหรือประสบการณ์ที่ประทับใจที่อยากเก็บไว้เตือนความจำ มักจะสักบริเวณ ข้อมือ สะโพก อก หลัง เป็นต้น รอยสักในปัจจุบันเทียบได้กับการแต่งตัวที่บ่งบอกถึงรสนิยมแต่ก็ยังมีบางส่วนที่สักตามความเชื่อของศาสนา เช่น การสักไม้กางเขน เจ้าแม่กวนอิม เป็นต้น บริบทของการสักในอดีตและปัจจุบันนั้นค่อนข้างที่จะแตกต่างกัน เนื่องมาจากวัตถุประสงค์ในการสักในปัจจุบันนิยมสักเพื่อความสวยงามตามแฟชั่นมากกว่าด้านความเชื่อ เป็นศิลปะที่รังสรรค์โดยใช้ร่างกายเป็นผืนผ้าใบ โดยมีช่างสักเป็นจิตรกรที่บรรจงสร้างสรรค์ผลงานแสดงความสามารถทางศิลปะการวาดภาพ การออกแบบ การลงสี

> “การสักมีเพื่อตอบสนองเรื่องความงามที่ส่งเสริมบอดี้ รอยสักมันก็เหมือน accessories เนาะ ที่ติดตัวเราไว้เราอยากเอาไว้ตรงไหนอะไรอย่างงี้ค่ะ” (กมลชนก ชุมวรฐายี (ช่างโดนัท) ร้าน Duchess tattoo , การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

> “การสักมันก็มีหลายอย่าง เช่น แฟชั่นด้วย ความชอบด้วย แล้วก็เค้าอยากจะสักเป็นความทรงจำของเขาด้วย หรือสักปิดปมด้อยของเค้า เช่น เค้ามีรอยแผลเป็นไปผ่าตัดอะไรมางี้ค่ะ คือเค้าไม่อยากเห็นรอยแผลเป็นเค้า พอเค้ามีรอยสักเค้าก็รู้สึกมั่นใจมากขึ้น บางคนมีลายแตกอะไรแบบนี้ค่ะ เขาก็อยากจะทับเพื่อเสริมความมั่นใจของเขาด้วย เช่น มีพี่คนหนึ่งเขามีแผลคีลอยด์ใหญ่มากตรงหัวไหล่ เลเซอร์มาหลายครั้งแล้วแต่ก็ไม่หาย ก็ให้ช่างที่ร้าน ทำให้เขาเป็นดอกไม้วนรอบหัวไหล่ เขาชอบมาก เขารู้สึกว่าเขามั่นใจมากขึ้นไปไหนก็รู้สึกว่ามันไม่ใช่รอยแผล มันเป็นรอยสักที่สวยงามที่เขากล้าที่จะใส่ชุดที่เขาชอบได้กล้าที่โชว์มากขึ้น” (กมลชนก ชุมวรฐายี (ช่างโดนัท) ร้าน Duchess tattoo , การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

> “ถ้าผู้หญิงส่วนใหญ่ที่จะมาสักที่ร้านอ่ะค่ะ เขาก็จะสักดอกไม้ชอบดอกไม้กัน สักดอกไม้ หวาน ๆ มีฟอนต์เล็ก ๆ อะไรแบบนี้ค่ะ บางคนก็จะสักตำแหน่งที่เราเห็นหรือตำแหน่งที่เราถ่ายรูปไปถ่ายรูป บิกินี่ถ่ายออกมาแล้วเราเห็นรอยสักเราด้วยอะไรประมาณนี้ค่ะประกอบกันเยอะมากๆ รอยสักเขาก็จะมีเล็กๆน่ารักกุ๊กกิ๊ก พอ

สมัยนี้มันมีลายเล็กๆ มากขึ้น ผู้หญิงที่เค้าชอบรอยสักเขาก็กล้าที่จะมาทำมากขึ้น แล้วตอนนี้ช่างสักผู้หญิงเยอะขึ้นด้วยก็จะมีตัวเลือกเพิ่มขึ้น แตกต่างกับสมัยก่อนเขาอาจจะเป็นรอยสักที่มีขนาดใหญ่อะไรแบบนี้" (กมลชนก ชุมวรฐายี (ช่างโดนัท) ร้าน Duchess tattoo , การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

"ผู้หญิงที่พี่สัมภาษณ์มา ส่วนใหญ่รอยสักไม่มีความหมายเลยอยากทำก็สักคิดน้อยกว่าผู้ชาย ผู้ชายบางคนผมอยากได้รอยสักนี้ ไอ้นี่มันคือตัวตนของผมในภาพต้องเป็น custom นั่นนู่นนี่ ผู้หญิงไม่เลย อ๋อหนูชอบอันนี้หนูเลยเอามาแปะตรงนี้ค่ะ อ๋อหนูชอบลายดอกไม้มันน่ารักดีหนูเลยเอามาแปะตรงนี้ค่ะ ผู้หญิงส่วนใหญ่เน้นคอมโพสอย่างเดียว จะแปะตรงไหนดีให้สวยอะไรแบบนี้ ผมว่าเค้ามองมุมแฟชั่นมากกว่าผู้ชายอีกนะ เค้าชอบที่จะโชว์ชอบที่จะพูดถึงรอยสักเค้าอะไรอย่างงี้" (วรฐก์ ปิฎากานนท์ (DJ.ปอ) เจ้าของรายการ Tattoo Brother , การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กุมภาพันธ์ 2566)

"รอยสักเนี่ยมันเป็นแฟชั่น สังเกตได้จากพวกกะลาสีเรือในยุค 60 - 70 ตอนนี้เขาน่าจะ เฒ่า ๆ แล้วนะ พวกฝรั่งเนี่ยเขาจะเรียกว่า รอยสักโอสคูล ก็คือการบันทึกอย่างเช่น ไปออกทะเลล่องทะเลแล้วเจออะไรมาก็จะบันทึกโดยการสักไม้ปลาฉลามหรืออะไรมาเขาก็ตัดหรือว่าเขาอยู่กับพี่อยู่คิดถึงคิดถึงบ้านอยู่บนทะเลก็จะสัก dad mom son อะไรแบบนี้ เพื่อเป็นการระลึกเวลาที่เริ่มเริ่มต้นนะมันเป็นไดอารี่ชีวิต สมัยใหม่บางคนสักตามแฟชั่น นักร้องหรือคนที่มีความเคลื่อนไหวทางสังคมให้เราเห็นก็สักตามเขาบางคนก็สักตามไปเรื่อยๆ สัก 10 ปีก็จะจางหายไปมีลูกใหม่ๆ เข้ามาแทนอะไรแบบนี้ ซึ่งมันเป็นไดอารี่ชีวิตแล้วมันบ่งบอกได้ว่าช่วงเวลาเราในวัยนั้นเราผ่านอะไรมาบ้างแฟชั่นในยุคนั้นช่วงเวลาในยุคนั้นเราผ่านอะไรมาเราเลยกะเทาะมันออกมาเป็นรอยสักบนผิวหนัง" (พริษฐ์นันท์ นิ่มนวล (อ.ยิ่ง ยังเติร์ก) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 กุมภาพันธ์ 2566)

4.4 มิติความเข้มขลัง สายมูเตลู

รอยสักที่เกิดขึ้นในประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่จะแฝงมาทางด้านของความเชื่อทางไสยศาสตร์ที่ผู้สักมีความเชื่อว่าหากใครสักรูปลายอันเป็นคัมภีร์แห่งไสยศาสตร์แล้ว จะทำให้ผู้นั้นมีความคงกระพันชาตรี คงทนในศาสตราวุธ ยิงฟันไม่เข้าหรือมีอยู่หลายลักษณะที่ผู้สักมีความเชื่อว่า

รอยสักสามารถสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้สัก เป็นต้นว่า เป็นมนตรามหานิยมผู้สักรูปลายทางด้านนี้จะมีคนรัก ซึ่งการสืบทอดวัฒนธรรมการสักในทวีปเอเชียนี้จะปรากฏให้เห็นอย่างมากมายในประเทศต่าง ๆ

ในประเทศไทยความหมายของรอยสัก ดูจะถูกแบ่งเอาไว้หลายอย่างแทบจะเรียกว่าครอบคลุมต่อสภาพความเป็นอยู่ได้ทั้งหมด เป็นต้นว่า เพื่อความศักดิ์สิทธิ์ต่ออิทธิปาฏิหาริย์ เพื่อความมีเสน่ห์ เพื่อความมีสิริมงคล และเพื่อให้เกิดความเกรงขาม เป็นต้น รอยสักของชนชาติไทยจึงเป็นรอยสักสำหรับความเชื่อในหลายรูปแบบ อาทิ สักรูปเสือเผ่น สักรูปหนุมาน เพื่อให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์ของร่างกาย ยิงปืนไม่เข้า หรือสักรูปนะขุนแผน นะหน้าทอง เพื่อให้คนหลงใหล เหล่านี้เป็นต้น

สำหรับรอยสักที่มีความมุ่งหมาย เพื่อความขลัง ความอยู่ยงคงกระพันนั้น แม้ว่าจะมิได้มุ่งที่ความสวยงามเป็นสำคัญ แต่เน้นที่ความขลัง ความขรึม ความศักดิ์สิทธิ์ ก็ตาม ในเรื่องของความงามของสัญลักษณ์ที่ใช่ก็ยังต้องคำนึงถึงเหมือนกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะเหตุว่า ลวดลายที่สักเป็นทัศนศิลปะ เป็นสิ่งที่ดูด้วยตา หากไม่มีความงามก็จะดูไม่มีคุณค่า ดังนั้น บรรดาอาจารย์ผู้ชำนาญในการสักจึงได้ประดิษฐ์ลายสักขึ้น ทั้งให้งดงามและมีคุณค่าในด้านความศักดิ์สิทธิ์ เช่น เอาคาถาต่างๆ ที่เขียนด้วยอักษรขอมมาผูกเป็นลวดลายต่าง ๆ เอาคาถาต่าง ๆ ไปประกอบเข้ากับรูปเทพเจ้า หรือรูปพระพุทธเจ้า หรือเอาคาถาต่าง ๆ ไปประดิษฐ์เป็นรูปสัตว์ที่เป็นมงคลในพระศาสนา ได้แก่ ราชสีห์ โค เป็นต้น จะเห็นได้ว่า ในการสักนั้นไม่ว่าจะเป็นการสักเพื่อความงาม หรือสักเพื่อความขลังก็ตามจะต้องคำนึงถึงเรื่องความหมายและความงามของสัญลักษณ์ควบคู่กันไปด้วยเสมอ

การสักยันต์นั้น มีเรื่องราวที่ถูกบันทึกและสืบทอดมาตั้งแต่สมัยโบราณ พบเห็นอยู่ทั่วโลก แต่จะต่างกันไปตามความเชื่อและวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาค ซึ่งในสมัยโบราณนั้น มีเหตุมาจากความเชื่อและความศรัทธาเลื่อมใส เพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเป็นสัญลักษณ์ของเผ่าต่าง ๆ ในสมัยโบราณมักจะทำการสักยันต์เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ มีความเชื่อมั่น ศรัทธา เพื่อให้เข้มแข็งมีปาฏิหาริย์ โดยใช้ไสยเวทย์สัมฤทธิ์ผล คือ ยันต์ที่สักไว้บนส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย โดยมีการเสกเป่าอัญเชิญครูบาอาจารย์มาคุ้มครองรักษากำกับไว้ทุกครั้งที่สักยันต์ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการสักยันต์นั้นมีความแตกต่างจากการสักแฟชั่น หรือสักทางการแพทย์ ไม่เพียงแค่ลวดลายและประวัติที่มาของลายยันต์ต่าง ๆ แต่การสักยันต์นั้นมีความเชื่อและศรัทธาเป็นตัวนำ “เพื่อให้เกิดเมตตามหานิยม คนนิยม

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ชมชอบ สักเพื่อโชคลาภ ทำมาค้าขายดี สักไปแล้วเพื่อแคล้วคลายปลอดภัยจากอันตราย และสักเพื่ออยู่ยงคงกระพัน”

ประเภทของการสักแบ่งเป็น 2 แบบคือ

1) สักหมึก

เป็นการใช้อุปกรณ์สักที่แหลมคมจุ่มในหมึก ซึ่งหมึกในสมัยก่อนจะเป็นหมึกที่ใช้ในการสักยันต์ที่มาจากธรรมชาติไม่ใช้หมึกดำแบบในปัจจุบัน เช่น ดีปลาช่อนฝนผสมด้วยว่านนาคราช หรือ ว่านสบู่เลือด ซึ่งว่านพวกนี้จะให้ผลในด้าน คงกระพันชาตรี จากนั้นทิ่มแทงลงบนผิวหนังในบริเวณที่ต้องการสัก สามารถสักได้ทุกลวดลายตามต้องการ วิธีการสักหมึกนี้เป็นการสักที่นิยมกันในหมู่ของนักสักยันต์ทั้งหลาย เพราะจะสามารถเห็นรอยสักได้ชัดเจน หรืออีกนัยหนึ่งเพื่อเป็นการโชว์ลวดลายในเชิงศิลปะของยันต์

2) สักน้ำมัน

ส่วนใหญ่การสักยันต์ด้วยวิธีนี้จะเป็นการสักยันต์ด้วยน้ำว่าน 108 ซึ่งให้ผลทางด้านเมตตามหาเสน่ห์ และเป็นที่นิยมกันมากจนถึงปัจจุบัน เพราะไม่เห็นรอยสักเหมือนกับการสักแบบหมึก เหมาะกับคนที่ไม่ต้องโชว์ลวดลายของยันต์ โดยน้ำมันที่ใช้ในการสักส่วนใหญ่จะใช้น้ำมันงาซึ่งเมื่อเข้าสู่ร่างกายจะไม่ทำอันตรายใด ๆ ต่อร่างกาย บางสำนักจะ ผสมน้ำมันช้างตกมัน น้ำมันเสือโคร่ง น้ำมันเสือ น้ำมันช้าง น้ำมันปลาพะยูนแล้วนำเข้าไปผสมด้วยลวดลายที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในบรรดาผู้ที่นิยมการสักคือ ลวดลายสักที่ให้ผลทางไสยศาสตร์ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

2.1) การสักทางด้านคงกระพัน เพื่อให้เกิดความแคล้วคลาด หนังเหนียว การสักยันต์ประเภทนี้จะเป็นการสักยันต์พวก ยันต์มหาอุด ยันต์หนุมาน ยันต์ตะกร้อ ยันต์ปัดทมึน ยันต์เสือ ยันต์ลิงลม และการสักยันต์จะมีกฎข้อห้ามตามแต่สำนักสักยันต์ เช่นการห้ามกินฟัก ห้ามกินบวบ ห้ามลอดใต้บันได

2.2) การสักทางด้านเมตตา ส่วนใหญ่การสักยันต์ชนิดนี้จะเน้นไปที่การค้าขาย ความรักเสน่ห์หา เช่น ยันต์สาลิกา ยันต์หงส์ทอง ยันต์ไก่ฟ้า ยันต์ไก่ป่าหากิน ยันต์จิ้งจก ผสมกับว่านสาวหลง ว่านจังงัง ว่านเสน่ห์จันทร์ ว่านดอกทอง ว่านเพชรหึง ตามแต่สูตรผสมสำนักนั้น ๆ

ในการสักยันต์นั้นเราจะเห็นว่า มีการลงเลขอักขระ อักขระเลขยันต์แต่ละตัวยังมีความหมายแฝง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เลข 1 หมายถึง คุณแห่ง พระนิพพาน อันยิ่งใหญ่

เลข 2 หมายถึง คุณแห่ง พุทโธ

เลข 3 หมายถึง คุณแห่งแก้ว 3 ประการ (พระรัตนตรัย) และอีกความหมายคือพระไตรปิฎก

เลข 4 หมายถึง คุณแห่งมรรค 4 ผล 4, หมายถึงคุณแห่งพระโลกบาลทั้ง 4, หมายถึงพรหมวิหาร 4 และหมายถึงพระฤาษีกัสสปะ

เลข 5 หมายถึง คุณแห่งศีล 5

เลข 6 หมายถึง คุณแห่งไฟ หรือพระเพลิง, หมายถึงคุณแห่งพระอาทิตย์

เลข 7 หมายถึง คุณแห่งลม หรือพระพาย

เลข 8 หมายถึง คุณแห่งพระกรรมฐาน, หมายถึงคุณแห่งศีล 8, หมายถึงคุณแห่งพระอังคาร

เลข 9 หมายถึง คุณแห่งมรรค 4 ผล 4 พระนิพพาน 1, หมายถึง คุณแห่งพระเกตุ

ลักษณะรูปแบบยันต์มีทั้งเป็นเรือนยันต์ (ตารางยันต์) อักขระคาถา ตัวเลข รูปวิมันปราสาท รูปบุคคล รูปวัตถุ รูปพืชพันธุ์ใบไม้ดอกไม้ และรูปสัตว์ต่าง ๆ อักขระคาถาที่สักยันต์มีทั้งเป็นบทที่ยาวและเลือกเฉพาะอักขระตัวใดตัวหนึ่ง เช่น คาถาอิติปิโส 8 ทิศ (1) อิ ระ ชา คะ ตะ ระ สา (2) ติ หัง จะ โต โร ถิ นัง (3) ปิ สัม ระ โล ปุ สัต พุธ (4) โส มา ณะ กะ ริ ถา โธ (5) ภะ สัม สัม วิ สะ เท ภะ (6) คะ พุธ ปัน ทู ธัม วะ คะ (7) วา โธ โน อะ มะ มะ วา (8) อะ วิช สุ นุต สา นุส ติ หรือคาถาพระเจ้า 5 พระองค์ “นะ โม พุท ธา ยะ” บางคนก็สักเป็นตัว “นะ” เพียงตัวเดียวหรือ “วะ” จำนวน 1,000 ตัว เรียกว่า “วะพันตัว” เชื่อว่าข่ามคงอยู่ยงคงกระพันมากปืนยิงไม่ออกฟันแทงไม่เข้า การสักยันต์วะพันตัวเป็นที่แปลกตาสำหรับชาวตะวันตก จึงมองว่าเป็นการสักหมึกเป็นจุด ๆ กระจายอยู่ทั่วทั้งลำตัวอย่างไม่เป็นระเบียบ ดังที่ พระอาจารย์นุ กล่าวไว้ในบทสัมภาษณ์ดังนี้

> “เราเรียนรู้อักขระเลขยันต์ เลขยันต์ คือ อักขระขอมเป็นภาษาบาลีขอมไม่ใช่เขมรนะ บางคนเข้าใจว่าขอมคือเขมรเพราะว่าขอมมีสระในตัวอยากตัวนะก็มีสละอย่างบ้านเราเขียน นอ-อะ-นะ แต่ของคือตัวเดียวเลยเป็น นะ เลยเขาเรียกอาถรรพ์แล้วก็ความหมายของมันคือพื้นฐานของมูลยันต์ เราต้องเรียนในแต่ละรูปแบบและรู้ว่าแต่ละตัวไม่เหมือนกันเข้าใจในพื้นฐานก่อนก่อนที่จะมาการเขียนแต่ละตัว” (พระอาจารย์นุ , การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กุมภาพันธ์ 2566)

นอกจากนี้ยังมีการสักยันต์เป็นรูปวัตถุหรือสิ่งที่เป็นธรรมชาติ เช่น สร้อยสังวาล เชื่อว่ามีคุณด้านแคล้วคลาดและมีอำนาจมีความองอาจ ก้อนเมฆหรือลม การสักยันต์เป็นรูปพืชพันธุ์ใบไม้ดอกไม้ที่นิยม เช่น ใบโพธิ์ ผักกูดขด ดอกบัวแก้ว ดอกบัวขวัญ เชื่อว่ามีคุณทั้งอยู่ยงคงกระพันและ

เมตตามหานิยม และสักเป็นรูปบุคคลผู้มีอิทธิฤทธิ์คุณวิเศษ เช่น พญายักษ์ พญาครุฑ เทวดา และหอระมัน (หนุมัน) เป็นต้น และยังมีการสักเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ รูปสัตว์ที่นำมาสักยันต์มีทั้งสัตว์วิเศษในจินตนาการและสัตว์ตามธรรมชาติที่พบเห็นได้จริง สัตว์ในจิตนาการ เช่น สิงห์ (ราชสีห์) มอม (สิงห์มอม) สิงโต หงส์ และพญานาค เป็นต้น สัตว์ตามธรรมชาติ เช่น ช้าง เสือ นกยูง นก แร้ง ค้างคาว หมูป่า แมวดำ หนู ลิงลม ปลา ปลาเหยี่ยนปอน (ปลาไหลเผือก) และแมงงนคำ (แมลงวันทองคำ) เป็นต้น ซึ่งสัตว์แต่ละชนิดก็จะสักไว้ในตำแหน่งต่างกันตามลำดับศักดิ์สูงต่ำของสัตว์ ดังมีคำกล่าวว่า “สับนกใส่ขา สับปลาใส่แข้ง” หรือสัตว์ที่เป็นศัตรูกันก็จะไม่สักไว้ติดกัน จะคั่นด้วยคาถาหรือเรือนยันต์ เช่น รูปนกจะสักยันต์ลงบริเวณหน้าอกทำให้คนรักมีเมตตามหานิยม

ยกตัวอย่าง เช่น สักยันต์รูปแมงงนคำ (แมลงวันทองคำ) ที่ไหล่ซ้ายขวาเพื่อให้เป็นเมตตามหานิยมค้าขายดี หรือสักยันต์รูปพญานาคที่แขนเพื่อให้อยู่ยงคงกระพัน เป็นต้น ส่วนมอมหรือสิงห์มอม เป็นสัตว์หิมพานต์ จะนิยมสักช่วงล่างของร่างกายบริเวณขา เชื่อว่าจะข่มคงอยู่ยงคงกระพัน [18] นอกจากนี้ก็ยังมีการสักเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ อีก เช่น (1) เสือเจ็ดป็อด หรือ เสื้อเจ็ดก้อม สักเป็นรูปเสือต่อกัน 7 ท่อน เชื่อว่าเสือเป็นเจ้าป่ามีพลังอำนาจ โดยเฉพาะเขี้ยวเสือไฟหรือเขี้ยวเสือกลวงที่เรียกว่า “เขี้ยวเสือโปร่งฟ้า” มีพลังอำนาจป้องกันได้ทุกอย่าง จึงนำรูปเสือมาสักเป็นยันต์ข่าม (2) หมูเจ็ดบั้งป็อด หรือ หมูเจ็ดก้อม หรือ หมูเก้าป็อด สักเป็นรูปหมูป่าต่อกัน 7 ท่อนหรือ 9 ท่อน เชื่อว่าหมูป่าดุร้าย โดยเฉพาะหมูป่ามีเขี้ยวตัน เขี้ยวหมูตันนี้เป็นของขลังด้านข่ามอยู่ยงคงกระพัน จึงนำรูปหมูป่ามาสักเป็นยันต์ข่มด้วย (3) ลิงลม เชื่อว่าผู้สักยันต์จะมีความว่องไวสามารถหลบหลีกเมื่อเกิดภัยอันตรายเข้ามาประชิดตัวได้เพียงเศษเสี้ยววินาที มีตัวเบาคล่องแคล่วว่องไวสามารถกระโดนขึ้นไปนั่งอยู่บนยอดต้นกล้วยได้ และมีความอึดทรหด (4) ปลาเหยี่ยนปอน หรือ ปลาไหลเผือก เชื่อว่าผู้สักยันต์ตัวจะลื่นไหล ไม่มีใครสามารถจับตัวหรือทำร้ายได้ (5) หอระมันเกลือกฝุ่น เชื่อว่าผู้สักยันต์จะมีความว่องไวหลบหลีกคมศาสตราวุธ คมเขี้ยวงา และภยันตรายต่างๆ ได้คล่องแคล่วฉับไว (6) หมูป่า เชื่อว่าผู้สักยันต์จะทำมาหากินคล่องและอยู่ยงคงกระพัน

รูปที่ 4.53 ภาพวาดรูปสัตว์ต่าง ๆ ที่ใช้สักของครูช่างสักยันต์ในวัดหลวงไชยสัณฐาน (วัดบุญวาทย์วิหาร) นครลำปาง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๔
ที่มา: คาร์ล, 2550

ส่วนการบริกรรมคาถาระหว่างการสักยันต์นั้น เป้าหมายไม่ใช่เพื่อความศักดิ์สิทธิ์ของลายยันต์ แต่เพื่อให้จิตเป็นสมาธิ และ “เป็นการสอนปฏิบัติธรรมภาวนาไปด้วย โดยที่ไม่ได้บอกเขาตรง ๆ” โดยการบริกรรมคาถาขณะที่เดินเส้นสักเป็นรูปร่าง มีคำเรียกในภาษาสักว่า “เรียกสูตร เรียกนาม” และการจะสักยันต์มีเหตุผลในการสักยันต์ที่แตกต่างออกไป เหตุผลหลัก ๆ คือ ศรัทธา ความเชื่อมาก่อน พุทธคุณถึงจะสัมฤทธิ์ผลดี การสักเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ แต่บางคนก็สักตามเพื่อนบ้าน บางคนสักเป็นเทรนด์

แต่โบราณวัตถุประสงค์ของการสักก็เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้ทำความดี ประพฤติตนอยู่ในศีล 5 หากแต่ว่า บุคคลบางคนเมื่อสักแล้ว มีความเชื่อว่าตนเองอยู่ยงคงกระพัน มีของดีคุ้มครอง ปฏิบัติตนไม่เหมาะสม เช่น ไปลักขโมย พูดปด โอ้อวด โกหกเป็นประจำ ทำตนเป็นมิจฉาชีพ ก่ออาชญากรรม ก็ย่อมทำให้คุณค่าด้านความขลังศักดิ์สิทธิ์เสื่อมไป ดังนั้นการสักจึงเป็นการควบคุมความประพฤติให้อยู่ในศีลธรรม มีคุณธรรมเป็นเครื่องเตือนใจ ให้พูดดี คิดดี ทำดีอยู่เสมอ อุปเท่ห์ของผู้ที่สักยันต์จะต้องยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดด้วยบุญญาธิการของบูรพาจารย์ คณาจารย์ที่ถ่ายทอดสู่ตัวของคนสักยันต์ ไม่ให้เสื่อมคลายความขลัง ต้องถือปฏิบัติในความดี ข้อห้ามต่าง ๆ ที่มีมาในสมัยโบราณอย่างที่เรียกว่า คนดี สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ผีคุ้ม ปกป้องกันภัย เป็นข้อเตือนสติให้ตระหนักถึงผลกรรมดี กรรมชั่ว ดังที่ อาจารย์หนูกันภัย และพระอาจารย์นุ ได้กล่าวไว้ในบทสัมภาษณ์ดังนี้

> “อาจารย์ชี้แนวทางมากกว่าเราทำความดีไม่ทำโทษ ไม่มีภัยอยู่แล้วทำความดีบูชาพ่อแม่พระพุทธเจ้าทุกอย่าง แม้กระทั่งฝรั่งมาสักอาจารย์บอกคุณก็มีของดีนะพระเยซูทุกศาสนามีของดีหมดแต่คุณไม่เอามาใช้เองคุณมีกรรมอยู่คุณหยุดซะ คุณจะหนีไปไหนก็ไม่พ้นเคราะห์ยกเว้นคุณจะเปลี่ยนทำความดีแล้วสบายใจไปไหนก็แคล้วคลาดแบบนี้เอง คนที่สักยันต์นั้นต้องเป็นคนดีเท่านั้น เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ตั้งหน้าทำมาหากิน เกิดมาแล้วจะตายทั้งทีต้องทิ้งความดีเอาไว้” (อาจารย์หนูกันภัย , การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กุมภาพันธ์ 2566)

> “ข้อห้ามและการปฏิบัติเกี่ยวกับยันต์ไม่กินมะเฟืองน้ำเต้าปลาไหลพวกนี้ครับ แล้วก็ของงานศพไม่กินเพราะของบางอย่างมันแก้พระคุณพระใสกันแก้ในตัว การปฏิบัติของเราเป็นหลักการปฏิบัติคือไม่ด่าพ่อแม่ ไม่ผิดลูกผิดผัวใครไม่ดูถูกครูบาอาจารย์ติฉินนินทาใครเท่านั้นเอง” (พระอาจารย์นุ , การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กุมภาพันธ์ 2566)

จากทั้งหมดที่กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า แต่เดิมการสักตามค่านิยมส่วนใหญ่มิได้มุ่งหมายให้เกิดลวดลายให้เป็นความงามตามศิลปะเหมือนดังเช่นปัจจุบัน แต่มุ่งหมายเพื่อประทับรูปลายคาถาอาคมที่ถือว่ามีคุณค่าด้านความศักดิ์สิทธิ์ เพื่อให้เกิดความขลังเป็นสำคัญ เพราะมีความเชื่อว่ารอยสักมีอำนาจในการคุ้มครองป้องกันอันตรายนานานับประการ จากสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ เช่น อำนาจภูตผีปีศาจ สามารถป้องกันอันตรายจากคมเล็บ เขี้ยวงาของสัตว์ร้าย คมอาวุธต่าง ๆ ไม่สามารถระคายผิว มีฤทธิ์เดชอำนาจสามารถทำลาย หรือเอาชนะผู้ที่จะมาทำร้ายได้ ทำให้เกิดความคงกระพันชาตรี นอกจากนี้รอยสักยังช่วยบันดาลให้ได้รับในสิ่งที่พึงประสงค์ คือ ช่วยให้เกิดความนิยมชมชอบ เป็นเมตตามหานิยม ด้วยเหตุนี้กรรมวิธีการสักของไทยจึงมีความพิเศษกว่าการสักธรรมดา เพราะเป็นการลงคาถาอาคมกำกับในขณะสัก เพื่อประจุความศักดิ์สิทธิ์ เพิ่มความขลังให้มากยิ่งขึ้น ผู้ทำการสักต้องมีคุณวุฒิระดับอาจารย์ ซึ่งส่วนมากจะเป็นพระหรือผู้ที่เคยบวชเรียนเป็นพระมาแล้ว จึงจะได้รับความศรัทธา รวมทั้งจะต้องเป็นผู้ที่มีคาถาอาคมและเคยศึกษาอักขระคาถาเลขยันต์ต่าง ๆ อย่างแตกฉาน ทั้งเป็นผู้ที่มีพลังอำนาจจิตสูง ฆราวาสหรือบุคคลธรรมดาที่ไม่มีวิชาความรู้ทางด้านนี้จะไม่ได้รับการยอมรับ ครู และอาจารย์และช่างสักส่วนใหญ่จึงเป็นพระภิกษุ หรือเกจิอาจารย์ชื่อดังที่ได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป และความศักดิ์สิทธิ์ของการสักก็มักจะได้รับการทดสอบจนเห็นผลเป็นที่ร่ำลือมาแล้ว จากคำบอกเล่าของพระอาจารย์ชื่อดังท่านหนึ่งให้ความรู้ว่า ปัจจุบันอาจารย์สักที่ลงคาถาอาคมและมีอานุภาพดังคำร่ำลือมีไม่เกิน 10 สำนักใน

เมืองไทย ผลการศึกษาของนักวิชาการระบุออกมาว่า อาจารย์สักส่วนใหญ่เป็นผู้ชายอายุ 50 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี อาจารย์สักถ้าเป็นผู้หญิงจะไม่ค่อยได้รับความนิยมมากนัก เช่นเดียวกับผู้ที่มารับการสักโดยมากจะเป็นผู้ชาย จะเป็นผู้หญิงก็เป็นส่วนน้อย ซึ่งมักจะมาสักเพียงเพื่อต้องการจะดึงดูดเพศตรงข้าม หรือต้องการจะมีเสน่ห์ในการพูดจาเพื่อค้าขายได้คล่อง ฉะนั้นลายสัก นะหน้าทอง และสาริกาลิ้นทอง จึงเป็นลายสักที่ นิยมในเพศหญิง ตรงกันข้ามกับฝ่ายชายที่มีความกระหายอยากจะได้ของดีติดตัวคือเหตุผลที่มาเป็นอันดับหนึ่ง ความศรัทธาเชื่อมั่นในครูอาจารย์และเพื่อนฝูงญาติพี่น้องชักชวนให้มาสัก เป็นเหตุผลที่รองลงมาแต่จะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ชายหรือหญิงคนนั้นจะต้องมีใจรักและเชื่อมั่นในเรื่องนี้อย่างเหนียวแน่น เท่าที่ผ่านมาผู้ที่ได้รับการสักครั้งแรกไปแล้วก็มักจะกลับมาสักอีกครั้งเป็นอย่างน้อย บางคนอาจถึง 10 ครั้งขึ้นไป และสิ่งที่สำคัญ คือ ต้องมีความชำนาญในการใช้เครื่องมือสัก วาดลายสักลงบนผิวหนังอย่างมั่นคงสวยงาม ส่วนฝ่ายผู้ถูกสักนั้นจะต้องเตรียมกายเตรียมใจให้พร้อม จิตใจต้องเข้มแข็ง อดทนกล้าหาญมีความเด็ดเดี่ยวไม่โลเล เพราะการสักนอกจากจะสร้างความเจ็บปวดแล้วยังเสี่ยงต่อการติดเชื้อ และต้องปฏิบัติตามข้อห้ามข้อละเว้นต่างๆ อย่างเคร่งครัด เพราะมีความเชื่อว่าถ้าไม่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดก็จะทำให้พลังอำนาจทางไสยศาสตร์เสื่อมถอยลงไป

จากที่กล่าวในข้างต้นว่า การสักยันต์ในอดีต ทำเพื่อป้องกันตัวสำหรับผู้ชายที่ต้องไปออกรบเพื่อกู้ชาติบ้านเมือง เปรียบเป็นเครื่องรางของขลังอย่างหนึ่งของนักรบ ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยายาวมาจนถึงสงครามโลกครั้งที่ 2 หรือแม้แต่สงครามเอเชีย-บูรพา เพราะคนเชื่อว่าถ้าสักยันต์แล้ว มนตรา อำนาจแห่งรอยสักจะช่วยคุ้มครอง และป้องกันภยันตรายจากคมมีด คมดาบ หรือลูกกระสุนได้ ดังเช่น ภาพยนตร์ที่นำมาจัดทำเพื่อให้เห็นอำนาจแห่งรอยสักอย่าง จอมขมังเวทย์ หรือมหาอุตม์ จนเวลาล่วงมาถึงยุคที่เมืองไทยไม่มีสงคราม เข้าสู่ยุคที่มองการสักเป็นเรื่องของแฟชั่นหรือเป็นงานศิลปะบนเรือนร่างที่มีไว้เพื่อเพิ่มเสน่ห์ดึงดูดใจเพศตรงข้ามมากกว่าจะมองเป็นเรื่องคาถาอาคม ดังนั้นลวดลายของรอยสักจึงไม่เหมือนลวดลายการสักยันต์โดยสิ้นเชิงรวม ถึงไม่มีการลงคาถาอาคมด้วย เพราะส่วนมากจะเป็นลายศิลปะงดงามอ่อนช้อยหรือเป็นลวดลายงานศิลปะของพวกเมาลีที่แลดูสวยงามและแปลกตา พวกที่รับจ้างสักจึงกลายเป็นพวกศิลปินที่ร้านเล็กๆ ตามย่านชุมชนใหญ่ๆ ส่วนพื้นที่ที่นิยมสักของวัยรุ่นหนุ่มสาวยุคใหม่ก็จะหันมาสักบนเรือนร่างที่สามารถโชว์รอยสักได้ ถ้าดูแล้วเซ็กซี่ยิ่งถูกวัตถุประสงค์ของการยอมลงทุนเจ็บตัวทีเดียว อย่างเช่น สะโพก เนินอก ไหล่ หน้าท้อง สะดือ ข้อเท้า เป็นต้น

กระแสการสักยันต์กลับมาร้อนแรงขึ้น ผู้ที่จุดพลุกระแสการสักยันต์ขึ้นมาใหม่นั้นคงต้องยกให้ดาราฮอลลีวูด แองเจลีนา โจลี นางเอกภาพยนตร์ “ทูมไรเดอร์” ที่มาเมืองไทยมุ่งตรงมาสักยันต์กับอาจารย์หนู โดยให้อาจารย์หนูลงอักขระขอม 5 แถว เป็นยันต์ “หนุนดวง” จะทำให้มีโชคลาภและป้องกันอุบัติเหตุ แคล้วคลาดจากอันตรายทั้งปวง และอีกแห่งคือก้นกบสักรูปเสือโคร่งพร้อมอักขระขอมเป็นยันต์หัวใจมหาเศรษฐี ดังที่ อาจารย์หนูกันภัย ได้กล่าวถึงไว้ในบทสัมภาษณ์ดังนี้

> “แอนเจริน่า โจลี ตอนนั้นดังมากๆ มาได้จังหวะ มารับตัวอาจารย์ไปสักที่จังหวัดกาญจนบุรีเลยก็ให้ล่ามถามเลยว่า เค้าข้ามน้ำข้ามทะเลมา เค้าอยากได้อะไร สักเสือสักอำนาจ เค้าไม่เอาเค้าอยากสักอะไรที่เป็นคุณต่อครอบครัว และประเทศชาติ ไปช่วยเหลือคนและต้องของดีเท่านั้นไม่ดีไม่ต้องสักให้ ก็เลยสักยันต์ 5 แถว พอสักเรียบร้อยแล้วก็พรมน้ำมนต์นุ่นนี่นั่นหมดอย่าสร้างกรรมนะ อยากรวยไหมให้เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่อย่าทำกรรมแล้วจะรวยแน่ ล่าสุดเขาก็เอา “แบรด พิตต์W มาสักเลยแล้วก็บ่นว่าแฟนเขาเจ้าชู้เหลือเกิน เราก็เลือกตัวที่จะสักให้ไปเป็นยันต์หัวใจแล้วก็สักให้เพื่อนๆ เขาอีกเยอะหลายคน” (อาจารย์หนูกันภัย , การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กุมภาพันธ์ 2566)

อีกกระแสข่าวเกิดขึ้นที่เมืองไทย เมื่อ พชร แก้วเพชร พระเอกหนุ่มนักแสดงที่งานไม่มีแถมดวงยังตกอีกต่างหาก เมื่อได้ยินว่าแอนเจริน่ามาสักยันต์กับอาจารย์หนู ก็เลยชวนแม่มาสักบ้างเพื่อหวังให้การงานเจริญก้าวหน้า และล่าสุดนก - ฉัตรชัย เปล่งพานิช พระเอกที่เล่นภาพยนตร์เรื่อง “จอมขมังเวทย์” ก็เลือกอาจารย์หนูให้มาสักยันต์เต็มตัวเพื่อให้เข้ากับเนื้อเรื่อง ตามที่อาจารย์หนูกันภัยกล่าวไว้ในบทสัมภาษณ์ดังนี้

> “เขาติดต่อมาเลยตั้งแต่หนังเรื่องแรกเรื่องสุริโยทัย อาจารย์เลยบอกว่าตัวในเมืองไทย หรือตัวบุเรงนองเนี่ยต้องเป็นยันต์งี้ ของไทยเป็นยันต์นี้ ก็ออกแบบให้ทั้งเรื่องเลย ขมังเวทย์ภาค 1 ผู้กำกับต้องมาคุยกับอาจารย์เลย อาจารย์ก็เป็นคนเพ้นท์ยันต์เขียนยันต์ในภาค 2 ก็เหมือนที่เป็น หมาก ปริญ อาจารย์เป็นคนออกแบบยันต์ทั้งหมดของทั้งเรื่องเลยช่วยกันแล้วก็หนังเรื่องมหาอุดแล้วก็หนักอีกหลาย ๆ เรื่องเป็นยันต์ของอาจารย์หมดเลย”(อาจารย์หนูกันภัย , การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กุมภาพันธ์ 2566)

การสักยันต์ในอดีต จึงมีส่วนสำคัญต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมวัฒนธรรมในขณะนั้น ที่แสดงถึงสถานะความเป็นลูกผู้ชายเต็มตัว เป็นผู้ที่มีผี ครูบาอาจารย์ ได้รับการยกย่องนับถือ สามารถเป็นที่พึ่งปกป้องคุ้มครองผองภัยให้บุคคลอันเป็นที่รักได้ การสักจึงสอดรับกับการใช้วิถีชีวิตได้อย่างลงตัวจนกล่าวได้ว่าขาดไม่ได้สำหรับบุรุษเพศ แต่ด้วยกาลเวลาที่ผ่านไป การสักยันต์ที่พอตกค้างหลงเหลืออยู่เพียงจำนวนน้อยมากในยุคปัจจุบัน ผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมจึงอาจมีทัศคติเชิงลบที่เกิดจากหลากหลายปัจจัย ทั้งข้อกำหนดของทางการบ้านเมืองและหน่วยงานต่างๆ รวมถึงรูปแบบวิถีชีวิตในสังคมวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป มีการเลื่อนไหลของวัฒนธรรมทั้งใกล้และไกลทั่วทุกมุมโลกที่สมาทานรับมาใช้ในวิถีชีวิตมากขึ้น วัฒนธรรมการสักยันต์แบบโบราณจึงลดลงจนเกือบสูญหายที่มาพร้อมกับความหมายและทัศนคติที่เปลี่ยนไป ด้วยความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ครูบาอาจารย์ช่างสักยันต์ในยุคปัจจุบัน ได้ปรับประยุกต์รูปแบบการสักที่หลากหลายให้เข้ากับกาลสมัยมากขึ้น ตลอดถึงผู้เข้ารับการสักยันต์ก็มีวัตถุประสงค์ความต้องการที่ซับซ้อนหลากหลายมากขึ้นด้วยเช่นกัน จึงเป็นการปรับตัวเพื่อให้ศาสตร์และศิลป์แขนงนี้ สามารถยังคงดำรงอยู่ได้ภายใต้สภาวการณ์ที่บริบททางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีการขับเคลื่อนหมุนเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วไม่หยุดยั้ง

4.5 วิธีการสัก

แม้ว่ารอยสักจะได้รับการยอมรับมากขึ้น แต่ก่อนจะทำการสักนั้นผู้สักควรคิดและไตร่ตรองให้ดีก่อนที่จะลงเข็ม เพราะเมื่อสักแล้ว ยากที่จะลบออก อีกทั้งควรคำนึงถือผลกระทบที่ตามมา เช่น หน้าที่การงาน คนรอบข้าง ก่อนทำการสักนั้นหากผู้ที่ทำการสักไม่มีความรู้อะไรเลยเกี่ยวกับการสัก สิ่งที่เราควรรู้คือ ตั้งแต่เริ่มต้นการสัก จนถึงวิธีการดูแลหลังสัก ทุกวันนี้ร้านสักมีมากมาย แต่ใช่ว่าจะดีและปลอดภัยเหมือนกันทุกร้าน ดังนั้นเราจะต้องหาข้อมูลร้านเหล่านี้ให้ดี ควรทำการสำรวจร้านด้วยตัวเอง ดูบรรยากาศของร้าน ความสะอาด เครื่องมือ และดูผลงานของช่างสัก โดยการสักมีขั้นตอนดังนี้

4.5.1 การเลือกลวดลาย

รอยสักแบ่งตามลักษณะกลุ่ม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

(1) กลุ่ม Hardcore และ กลุ่ม Punk กลุ่ม Hardcore มักมีการสักและมักจะมีการเจาะฝังเครื่องประดับเข้าไปในผิวหนังด้วย โดยอาจจะสักบริเวณใบหน้า ลำคอ อวัยวะตามร่างกาย เพื่อ

แสดงออกของความแรง ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ลวดลายมักเน้นสัญลักษณ์บางอย่างของกลุ่ม เช่น ลายไฟ ลายปีกของนก ลายของชาวเผ่าต่าง ๆ ลายประเภทดาวลายที่เป็นแฉก ตัวอักษรโบราณ หรือ ตัวอักษรในคัมภีร์ ส่วนกลุ่ม Punk ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในอังกฤษมากกว่าญี่ปุ่น มักสักเป็นสีดำมากกว่าสีสัน

(2) กลุ่ม Hip-Hop เป็นอีกลุ่มหนึ่งที่นิยมรอยสักเช่นกัน เน้นสีสันความทันสมัย รอยสักอาจจะไม่ใช่สีเดียวกัน จะมีสีอื่น ๆ มาตกแต่งเพื่อความสวยงาม นิยมสักตามแขน ข้อเท้า และบริเวณหน้าอก

นอกจากนี้ลวดลายการสัก มี 6 แบบ ดังนี้

(1) แฟนตาซี สไตล์ เป็นการผสมผสานทุกรูปแบบไว้ด้วยกันอย่างลงตัวด้วยความคิดสร้างสรรค์

(2) ทริบอล สไตล์ หรือลายกราฟฟิก มีลักษณะเป็นลวดลายเล็ก ๆ เช่น เถาวัลย์ ซึ่งมักประดับอยู่บนข้อมือ นิ้ว ข้อเท้า

(3) ยุโรป สไตล์ มีลักษณะเป็นภาพเหมือน มีการลงแสง เงา เป็นการสร้างมิติในการมองส่วนใหญ่เป็นภาพเหมือนของบุคคล

(4) เจแปน สไตล์ เป็นลวดลายที่เต็มไปด้วยสีสันมีความเป็นตัวของตัวเอง เช่น มังกร ปลา

(5) ไกเกอร์ สไตล์ เป็นลวดลายที่มีความโดดเด่นในเรื่องแสงเงามีมิติและรูปแบบที่เป็นนามธรรม

(6) เวิร์ด สไตล์ เป็นตัวอักษรหรือคำที่มีความหมาย เช่น อักษรจีนที่กำลังเป็นที่นิยมอยู่ในขณะนี้

การเลือกลวดลายต่าง ๆ ของผู้บริโภค ส่วนมากขึ้นอยู่กับความชอบ ความต้องการและความพอใจส่วนตัวของผู้บริโภคเอง มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ได้รับการแนะนำจากช่างสักในการเลือกลวดลาย มีการเลือกดังต่อไปนี้

(1) เลือกลวดลายตามแคตตาล็อก (Catalogue) ของร้านสัก ซึ่งจะมีทั้งงานกราฟฟิก (งานดำ) งานญี่ปุ่น งานลงเงา งานลงสี และงานอื่น ๆ ให้ผู้บริโภคได้เลือกกันตามความพอใจ ซึ่งเป็นแคตตาล็อกที่นำแบบมาจากต่างประเทศ มีการแลกเปลี่ยนระหว่างร้านสักด้วยกันหรือเป็นลวดลายที่ช่างสักวาดขึ้นมาเองก็มี แต่ผู้บริโภคจะนิยมเลือกลวดลายในแคตตาล็อกของร้านสักเป็นส่วนใหญ่ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้บริโภคต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

“มาเลือกลายที่ร้านเลยค่ะ ปกติร้านสักจะมีแคตตาล็อกให้อยู่แล้ว บางร้านก็มีเยอะด้วย เค้าจะเลือกลวดลายที่กำลังได้รับความนิยมเยอะ ๆ และที่มันทันสมัยหน่อย ก็ดีค่ะไม่ต้องคิดมาเอง” (นิก (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

“ตามร้านเค้าจะมีลายไว้ให้เราเลือกอยู่แล้ว เพราะตอนเรามาก็นึกไม่ออกว่าจะสักรูปอะไรดี มาดูที่ร้าน แล้วก็ถามว่ารูปที่เค้านิยมสักกันเป็นรูปไหน แล้วเราก็เลือกคล้าย ๆ แบบนั้นก็เท่ห์ดี”(ธนวรรณ ลอยเลิศ , การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

(2) นำแบบที่หาได้จากที่อื่นมาให้ช่างสัก เป็นเพราะความต้องการลวดลายที่ตนชอบแต่ไม่สามารถหาได้ในแคตตาล็อกตามร้านสักทั่วไป เช่น รูปสัญลักษณ์ประจำครอบครัว สัญลักษณ์ (โลโก้) ของกิจการ ภาพบุคคลที่ตนชื่นชอบ เช่น ดารา นักร้อง บุคคลที่มีความหมายต่อตัวผู้บริโภค เป็นต้น

“คิดมาเองค่ะ วาดมาเองจากบ้านเลย ไม่อยากสักแล้วเหมือนใคร แล้วอีกอย่างเรากลัวว่ารูปที่ชอบจะไม่มีในแคตตาล็อก ก็เลยวาดมาเอง” (เจี๊ยบ (นามสมมติ), การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 กุมภาพันธ์ 2566)

(3) ให้ช□างสักออกแบบลวดลายขึ้นมาใหม่ ในกรณีนี้ผู□บริโภคจะมีความคิด (Idea) เกี่ยวกับลวดลายที่ตนอยากได้ไว้ในใจ แต่ไม่สามารถหาลวดลายนั้น ๆ ได้ ซึ่งอาจจะเป็นการนำสัญลักษณ์ ข้อความ หรือรูปต่าง ๆ ที่ตนชอบมารวมกันไว้ในภาพเดียวกัน แต่ผู้บริโภคที่ใช้บริการในลักษณะนี้ยังมีไม่มากนัก ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้บริโภคข้างล่างนี้

“ที่พี่สักจะมี 3 รูป รูปน้ำ หยิน-หยาง และมังกร พี่ชอบความหมายของทั้งสามอย่างนี้ อย่าง หยิน – หยาง มันเป็นความสมดุลที่เกิดขึ้น คนเราก็มักจะมีด้านที่ดี และด้านที่ไม่ดี น้ำก็จะทำให้เกิดความเย็น ส่วนมังกร พี่ชอบเพราะว่าเป็นสัตว์ที่เราไม่สามารถรู้ได้ว่ามันคิดอะไรอยู่เปรียบได้ว่า อย่างที่พี่นั่งมองน้องอยู่นี่ น้องก็จะไม่รู้ว่าพี่คิดอะไรอยู่” (จอย (นามสมมติ), การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 กุมภาพันธ์ 2566)

(4) วาดลวดลายขึ้นมาใหม่ตามความต้องการบนผิวหนังของผู้บริโภค (Free Hand) โดยไม่ต้องวาดลงบนกระดาษก่อน วิธีนี้เป็นที่นิยมกันในหมู่ชาวต่างชาติที่มักจะมาสักในประเทศไทย หรือผู้ที่นิยมลวดลายสักแบบใหญ่ขนาดเต็มแผ่นหลัง โดยผู้บริโภคจะบอกแนวคิด (Concept) คร่าว ๆ กับช่างสัก แล้วให้ช่างสักวาดรูปลงบนร่างกายให้ดูก่อนลงเข็มสัก โดยวิธีนี้ผู้บริโภคกับช่างสักมักจะมีความสนิทสนมกัน เชื่อถือ ไว้ใจ และรู้จักฝีมือกันมาก่อน เพราะนอกจากจะต้องใช้จินตนาการของผู้บริโภคในการเลือกสร้างลวดลายแล้ว ยังต้องอาศัยจินตนาการประกอบกับฝีมือของช่างสักเป็นสำคัญอีกด้วย

ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าผู้บริโภคที่นิยมเลือกลวดลายตามแบบในแคตตาล็อก (Catalogue) สืบเนื่องมาจากวัตถุประสงค์และแรงจูงใจในการสักด้านแฟชั่น ที่บ่งบอกถึงความทันสมัย ด้วยความเข้าใจที่ว่า ลวดลายเหล่านั้นเป็นลวดลายที่กำลังได้รับความนิยม ผู้บริโภคที่นิยมนำแบบลวดลายที่หาได้จากที่อื่น และการให้ช่างสักออกแบบลวดลายขึ้นมาใหม่ มักเป็นผู้ที่ต้องการความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่ต้องการให้ลวดลายสักของตนเองซ้ำกับของผู้อื่น เป็นต้น

นอกจากการเลือกลวดลายที่มีความแตกต่างกันออกไปดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้นนั้น ยังพบว่า การเลือกรูปแบบของลวดลายได้คำนึงถึงความเป็นสัญลักษณ์สามัญที่เป็นสากล คือ ความเข้มแข็งของเพศชาย และความอ่อนหวานของเพศหญิง ซึ่งจะตีความหมายของสัญลักษณ์ในมุมมองที่แตกต่างกัน เช่น ผู้บริโภคเพศชายจะตีความหมายของลวดลาย นกอินทรี หัวกะโหลก เสือ และมังกร เป็นต้น เป็นสัญลักษณ์ของบุรุษเพศ ส่วนผู้บริโภคที่เป็นเพศหญิง จะตีความหมายของลวดลายดอกไม้ ผีเสื้อร้องเพลง และธรรมชาติที่แสนหวาน เป็นต้น เป็นสัญลักษณ์ของสตรีเพศ ในกรณีที่ผู้บริโภคทั้งเพศชายและหญิงเลือกลวดลายเดียวกัน เช่น ภาพกราฟฟิก มังกรกราฟฟิก สัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับศาสนา และตัวอักษร แต่สามารถสังเกตได้ว่าผู้บริโภคเพศหญิงมักจะเลือกรูปแบบของลวดลายที่มีความอ่อนช้อยของลายเส้น และขนาดที่เล็กกว่าลวดลายของผู้บริโภคเพศชายที่มีรูปแบบของลวดลายในลักษณะที่ดูเข้มแข็ง มั่นคง และมีขนาดใหญ่กว่า เป็นต้น

4.5.2 การลอกลาย

ในขั้นตอนนี้เมื่อได้ลวดลายที่ต้องการแล้ว ช่างสักจะต้องนำภาพไปย่อ – ขยาย (ด้วยเครื่องถ่ายเอกสาร) ให้ภาพมีขนาดที่เหมาะสมกับตำแหน่งที่จะลงรอยสัก และเหมาะสมตามองค์ประกอบของภาพ หลังจากนั้นก็จะนำเอาภาพไปทาบลงบนกระดาษลอกลาย แล้วใช้ปากกาวาดลงไปให้ติด

อยู่บนกระดาษลอกลาย (Stencil) และลอกลายตามต้องการ จากนั้นทาบลงส่วนของร่างกายที่ต้องการสัก (รูปที่ 4.54)

รูปที่ 4.54 ตัวอย่างการลอกลาย

ที่มา: กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม, มปป.

4.5.3 การลงลายสัก

เมื่อได้ภาพที่อยู่บนกระดาษลอกลายแล้ว ช่างสักก็จะนำภาพนั้น ๆ มาปะติดลงบนผิวหนังของผู้บริโภค โดยใช้กาวแท่ง Stick (ที่ใช้สำหรับปะติดโดยเฉพาะ) ทาบริเวณที่ต้องการสัก แล้วนำกระดาษลอกลายมาทาบปะติดลงบนกาว เมื่อลายติดลงบนผิวหนังดีแล้ว ก็จะดึงกระดาษลอกลายออก หลังจากนั้นช่างสักจะป้ายวาสลีนกองไว้ส่วนนอกใกล้ ๆ กับลายที่จะสักบนผิวหนัง (และจะแบ่งวาสลีนที่กองไว้มาใช้ทีละน้อยขณะลงเข็มสัก เพื่อทำให้ผิวหนังลื่น และหมึกสีติดดียิ่งขึ้น)

เมื่อได้ลวดลายบนผิวหนังเรียบร้อยแล้ว ช่างสักจะใช้เข็มที่เตรียมไว้สำหรับลงโครง (เส้น) เป็นอันดับแรก (เข็มที่ใช้สำหรับลงโครงจะมี 2 ขนาด คือ เข็ม 3 และเข็ม 5 ตามแต่ขนาดของภาพ) เมื่อลงโครงเสร็จจะตามด้วยการลงหมึกสี (ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความถนัดของช่างสักแต่ละคน บางคนอาจจะลงสีในส่วนที่ใหญ่ที่สุดก่อน แล้วค่อยไล่ไปในส่วนที่เป็นรายละเอียดมาก ๆ แต่บางคนอาจจะลงสีในส่วนที่เล็กที่สุดก่อน แล้วค่อยไล่ลงไปในส่วนที่ใหญ่ที่สุดของลาย) เมื่อลงสีทั้งลายเรียบร้อยแล้ว ช่างสักจะมาเก็บรายละเอียดในขั้นตอนสุดท้ายอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของลวดลาย ในระหว่างที่ลงเข็มจะมีเลือดซึมออกมาตามรอยเข็ม ซึ่งช่างจะใช้กระดาษชำระคอยซับเป็นระยะ ๆ

ในขั้นตอนของการลงลายสักนี้ เป็นขั้นตอนที่ช่างสักต□องอาศัยความระมัดระวัง ซึ่งจะขึ้นอยู□กับฝีมือ ความชำนาญ และประสบการณ์ของช□างสักเป็นสำคัญ ที่จะลงน้ำหนักเข็ม การไล่สีเพื่อความสวยงาม การเล่นแสงสีและแสงเงาเพื่อให้ได้ลวดลายคมชัด ได้ภาพที่ดูพลิ้วไหวเป็น

ธรรมชาติมากที่สุด เพราะในบางครั้งภาพต้นฉบับที่นำมาลอกลายนั้นอาจมีการผิดพลาดของสีที่เกิดขึ้นจากกระบวนการพิมพ์ภาพที่มาจากคนละแหล่งสีอาจจะไม่เหมือนกัน เช่น หนังสือเล่มนี้ออกโทนสีเหลือง อีกเล่มเป็นโทนสีฟ้า หรือมีความเข้มของสีไม่เท่ากัน จึงขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของช่างสักด้วยว่าจะมีวิธีการทำอย่างไร ให้เป็นที่พอใจของผู้บริโภคมากที่สุด

การสักใช้เวลาตั้งแต่สองสามชั่วโมงไปจนถึงหลายวัน ขึ้นอยู่กับขนาด และความซับซ้อนของการออกแบบ ตัวอย่างเช่น การออกแบบขนาดเล็ก เช่น ชิ้นส่วนของชนเผ่าสีดำ หรือดอกไม้สีดำและสีเทาเล็กๆ อาจใช้เวลาเพียง 20 นาที อย่างไรก็ตาม ชิ้นที่ใหญ่กว่าหรือชิ้นที่มีสี และรายละเอียดครบถ้วนอาจใช้เวลาหนึ่งชั่วโมง ถึงหลายชั่วโมง ขึ้นอยู่กับความซับซ้อน แขนเสื้อหรือชิ้นอกขนาดใหญ่ที่มีรายละเอียดซับซ้อน อาจใช้เวลาหลายชั่วโมงกว่าจะเสร็จหลายรอบ นอกจากนี้ รอยสักส่วนใหญ่อาจต้องใช้เวลาเพิ่มเติมหลังจากขั้นตอนการรักษาเบื้องต้น

4.5.4 การทำความสะอาด

ในระหว่างการลงรอยสักจะมีปฏิกิริยาของลูกค้าแต่ละคนซึ่งจะเกิดขึ้นแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่สักและผิวหนังของคนแต่ละคน ซึ่งผิวหนังของบางคนอาจจะติดสียาดต้องลงซ้ำหลายครั้ง ทำให้เลือดออกมาก บางคนสักในตำแหน่งที่ผิวหนังอ่อนบางทำให้เกิดอาการบวมแดงขึ้นภายหลังของการสัก หรือบางคนอาจจะไม่เกิดอาการแต่อย่างใดในระหว่างการลงรอยสักช่างสักจะใช้น้ำฉีดลงไปบริเวณของรอยสักแล้วใช้กระดาษชำระเช็ดหมึกในส่วนที่ไม่ต้องการออก เมื่อลงรอยสักเสร็จแล้วก็จะฉีดแอลกอฮอล์ลงทั่วลายสักเพื่อเช็ดเลือด คราบไขมัน และฆ่าเชื้อโรค แล้วทาวาสลีนโดยทั่วบริเวณรอยสัก เพื่อรักษาความสด ความเงางามของหมึกสี หลังจากนั้นก็จะปิดแผลด้วยกระดาษหรือผ้าพันแผล หรือพลาสติกคลุมอาหาร (รูปที่ 4.55) เพื่อป้องกันการกระทบกระเทือนและซับเลือดที่ยังคงมีอยู่ภายหลังการสักเป็นขั้นตอนสุดท้าย ทั้งนี้ช่างสักส่วนใหญ่จะให้คำแนะนำว่า สามารถถอดออกหลังการสัก 24 ชั่วโมง โดยต้องหลีกเลี่ยงการถูกน้ำ หรือสบู่จนกว่าผิวหนังจะเป็นปกติ นอกจากนี้ หลังตกสะเก็ดหมดควรทาโลชั่นบาง ๆ ต่อเนื่องอย่างน้อย 7 วัน

รูปที่ 4.55 ตัวอย่างการปิดรอยสักด้วยแผ่นพลาสติกคลุมอาหาร
ที่มา: กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม, มปป.

ในปัจจุบันการสักนอกจากจะเน้นเรื่องความสวยงามของลวดลาย และราคาแล้ว เรื่องของความสะอาดก็ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นมาก ผู้บริโภคส่วนใหญ่ค่อนข้างกลัวในเรื่องของความสะอาด เนื่องจากการที่สื่อต่าง ๆ ได้ออกมาเตือนภัยที่อาจจะเกิดขึ้นภายหลังจากการสัก

ความเสี่ยงที่สำคัญจากการใช้เข็มจิ้มที่ผิวหนังที่ควรระวังเป็นพิเศษ คือการติดเชื้อเนื่องจากการใช้เข็มหรือสีที่ไม่สะอาด มีตัวอย่างภาวะแทรกซ้อนจากการสักเกิดขึ้นแล้ว มีการติดเชื้อหนองเชื้อวัณโรค เชื้อซิฟ□ลิส และไวรัสตับอักเสบ ขณะนี้ยังไม่มีรายงานการพบการติดเชื้อเอดส์ จากการสัก แต□จากกรรมวิธีของการสัก มองเห็นการเสี่ยงต□อการแพร□กระจายเชื้อเอดส์อยู่ไม่น□อย จึงทำให้ผู้ประกอบการให้ความสำคัญเรื่องการดูแลความสะอาดมากยิ่งขึ้น (ปรียา กุลละวณิชย , 2540)

> “ส่วนเรื่องเข็มบางร้านเมื่อเชื่อมเข็มติดกับก้านแล□ว จะเก็บใส่ถุงพลาสติกแพ็คไว้ เวลาใช้ก็จะฉีกออกมา ผมคิดว่ามันไม□มีความหมาย เพราะเขาอาจจะเอาเข็มเก่าที่ใช้แล้ว มาล้างแอลกอฮอล์ แล□วเอามาแพ็คใหม่ให้ดูดี ใครมาเห็นก็ต้องบอกว□าเข็มใหม่ เพิ่งแกะออกมาจากถุง มีลูกค้ามาหาผม มาถามว่ามีเข็มที่ฉีกจากถุงไหม ผมก็บอกว่าไม่มีหรอก มีแต่ในตู้อบ ถ้าจะเอาผมก็จะเปิดเครื่องอบประมาณหนึ่งชั่วโมง จะนั่งดูหรือจะไปเดินที่ไหนก่อนก็ได้ พอเครื่องตัด เข็มจะร้อนมาก ต้องรออีกประมาณครึ่งชั่วโมง จึงใช้งานได้ ปกติเข็มพวกนี้ใช้งานได้ไม่เกิดสองครั้ง ถ้ามากกว่านั้นเข็มจะไม่คม ถ้าจะนำมาใช้ต่อก็ได้ แต่เปอร์เซ็นต์ที่จะพลาดก็มีเยอะ การใช้เข็มใหม่ ปลายเข็มจะแหลมภาพของลวดลายจะออกมาดูดีและสวยกว่า” (ก๊ก (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กุมภาพันธ์ 2566)

> “ช่างสักก็เหมือนหมอนะ เราต้องเทคแคร์เรื่องความสะอาดเป็นหลัก ทุกวันนี้มีช่างสักเกลื่อนตลาด ที่มักจะลงทุนน้อย เอาของที่ราคาถูกไม่มีคุณภาพ และไม่สะอาดมาใช้ก็มี ส่วนตัวผมก็เป็นคนที่คาบเกี่ยวระหว่างยุคเก่าและยุคใหม่ สมัยก่อนเราไม่ได้คิดถึงเรื่องโรคติดต่ออะไรมากมาย เมื่อก่อนทำงานไม่ต้องใส่ถุงมือเหมือน

เดี๋ยวนี้ สีที่เคยจุ่มจากขวดอันดียวกันหมดก็ต้องเทแบ่งออมา เมื่อทำเสร็จถ้ามีสีเหลืออยู่ก็จะทิ้งทั้งหมด เข็มก็ทิ้ง คนใหม่มาสักก็ต้องใช้เข็มใหม่หมด เข็มต้องคม ถ้าเข็มไม่คมมันจะเกี่ยวผิด ลายก็ไม่ดี ไม่สวย และทำให้เป็นแผลเป็นอีกด้วย เราจะไม่เสียดายเข็มเหมือนกับช่างที่ลงทุนน้อยทั่ว ๆ ไป" (น้อยหน่า (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 กุมภาพันธ์ 2566)

"เรื่องเข็มพี่ต้องทำอย่างดี ใช้คนต่อคน ทำเข็มใหม่เสร็จ ก็ต้องแพ็คใส่ซอง พวกกระบอกเครื่องมืออุปกรณ์สักก็ต้องล้างน้ำยา ถุงมือต้องเปลี่ยนทุกครั้ง ทุกอย่างคือใช้ one-way ทั้งหมด ไม่มีอะไรที่จะมาใช้ซ้ำสอง ยกเว้นแต่เครื่องสักไฟฟ้า" (เป้ (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

4.5.5 ระยะเวลาในการสัก

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อระยะเวลาในการสัก มีดังต่อไปนี้

(1) ความยากง□ายและรายละเอียดของลวดลาย ลวดลายสักที่มีรายละเอียดมากจะใช้ระยะเวลาในการสักมากกว□าลวดลายที่มีรายละเอียดน้อย ลวดลายที่มีรายละเอียดน้อยมักจะเป็นเงากราฟฟิก

(2) ความถนัดและประสบการณ์ของช่างสักแต่ละคน ช่างสักแต่ละคนจะมีความถนัด และประสบการณ์แตกต่างกัน ทำให้ระยะเวลาในการสักแตกต่างกันไปด้วย ช่างบางคนมีประสบกาณ์และถนัดงานกราฟฟิก (งานดำ) ช่างบางคนจะถนัดงานลงสี หรืองานใหญ่ งานเล็กแตกต่างกันไป แต่ช่างที่มีประสบการณ์มาก ๆ จะสามารถทำงานได้ทุกแนวโดยใช้เวลาไล่เลี่ยกัน ซึ่งสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ดี และเป็นข้อได้เปรียบของตัวช่างที่ไม่ได้เป็นเจ้าของร้านเอง ที่จะได้งานมากกว่าช่างอื่น ๆ เพราะเจ้าของร้านจะเป็นผู้จัดสรรงานให้กับช่างแต่ละคน โดยจะคำนึงถึงความถนัดของช่างเป็นสำคัญด้วย

(3) ขนาดของลวดลาย ลวดลายที่สักนั้นจะมีขนาดแตกต่างกันไปเล็กบ้างใหญ่บ้าง ทำให้ระยะเวลาที่ใช้ในการสักแตกต่างกัน แต่บางครั้งลายใหญ่ก็อาจจะไม่ใช่ลายที่ต้องใช้เวลานานมากเสมอไป ถ้าเป็นลายใหญ่แต่รายละเอียดน้อยก็จะใช้เวลาน้อยกว่าลายเล็กแต่มีรายละเอียดมาก

(4) ความอดทนของผู้มารับการสัก การสักจะต้องอาศัยทั้งความชำนาญของช่างสักและความร่วมมือของผู้มารับการสัก ถึงแม้ว่าช่างสักจะมีความชำนาญมากเท่าไหร่ แต่ถ้าผู้มารับการ

สักไม่สามารถอดทนต่อความเจ็บปวดได้ก็จะต้องทำให้ระยะเวลาในการสักยาวนานออกไปอีก ซึ่งมักจะเป็นผู้ที่สักลวดลายขนาดใหญ่ มีรายละเอียดมาก หรือในตำแหน่งที่มีความเจ็บปวดมากกว่าบริเวณอื่น ๆ เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบความเจ็บปวดในขณะใช้เครื่องสักในสมัยโบราณกับเครื่องมือสักอันเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าการสักในปัจจุบันมีความเจ็บปวดน้อยกว่ามาก

> “มันเหมือนมดกัดน□ะ แต□เป็นมดคันไฟประมาณร้อยตัว ก็เจ็บแต่มันเจ็บแบบทนได้” (น้อยหน่า (นามสมมติ ,การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

> “เจ็บเหมือนกันนะ แต่ผิดคาดเพราะพี่สักรูปใหญ่คิดว□ามันน่าจะเจ็บมากกว□านี้ แต่นี่เจ็บแค่นี้ก็ถือว□าน้อยกว่ามากนะ จริง ๆ แล้วได้เตรียมใจมาว่าจะเจ็บกว่านี้” (กิ๊ก (นามสมมติ), การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

4.5.6 อันตรายที่เกี่ยวข้องกับการสัก

(1) การติดเชื้อเป็นอันตรายจากการสักที่พบบ่อยมากที่สุดเนื่องจากการสักต้องมีการใช้ เข็ม น้ำหมึก และเครื่องสัก ที่อาจมีการปนเปื้อนก่อให้เกิดการติดเชื้อ เชื้อสำคัญที่พบได้ อาทิ Hepatitis และ HIV นอกจากนี้อาจเกิดการติดเชื้อระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการจากการสัมผัสเลือด หรือสารคัดหลั่ง

(2) การแพ้ มักเกิดจากน้ำหมึก ซึ่งอาจเกิดจากเม็ดสี หรือ ตัวทาละลายในน้ำหมึก หรือ เกิดจากผลของการแทงเข็มเข้าสู่ผิวหนัง

(3) แผลเป็น

(4) ติ่งเนื้อ Granulomas เกิดจากปฏิกิริยาของร่างกายต่อเม็ดสีในน้ำหมึก อาจเกิดคีรอยด์ได้

(5) MRI Complications อาจเกิดการบวมและการไหม้บริเวณรอยสัก เมื่อผู้ที่มีรอยสักต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลด้วยเครื่อง Magnetic Resonance Imaging

(6) การลบรอยสัก โดยเฉพาะการลบรอยสักด้วยแสงเลเซอร์อาจก่อให้เกิดการแตกตัวของโลหะหนักในเม็ดสี และเข้าสู่ร่างกายและระบบไหลเวียนของร่างกาย

4.6 การรักษารอยสัก

4.6.1 การดูแลรอยสักหลังสักเสร็จใหม่ ๆ

(1) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าช่างสักใช้ปิโตรเลียมเจลลี่ทาบาง ๆ ลงบนบริเวณรอยสัก และปิดแผลด้วยพลาสเตอร์หรือผ้าพันแผลแล้วหรือไม่ เพื่อป้องกันแบคทีเรียและเชื้อโรคต่าง ๆ เข้าสู่ผิวหนัง และป้องกันการระคายเคืองจากการเสียดสีกับเสื้อผ้า

(2) หลังปิดแผลเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ให้เปิดผ้าออก จากนั้นล้างมือให้สะอาดก่อนล้างแผลด้วยสบู่ต้านเชื้อแบคทีเรียและน้ำสะอาด แล้วซับแผลให้แห้ง

(3) ทาปิโตรเลียมเจลลี่หรือขี้ผึ้งที่มีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรียบริเวณแผล โดยไม่ต้องปิดผ้าพันแผล เพื่อให้แผลสัมผัสกับอากาศและทำให้แผลแห้งเร็วขึ้น

4.6.2 การดูแลรอยสักใหม่ในแต่ละวัน

หลังรับการสัก แผลรอยสักจะหายเร็วหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและขนาดของรอยสักด้วย โดยรอยสักที่มีขนาดใหญ่อาจทำให้ผิวหนังบริเวณรอยสักมีอาการบวมแดงเป็นเวลานาน ซึ่งนอกจากการดูแลรอยสักข้างต้นแล้ว เจ้าของรอยสักสามารถดูแลแผลในแต่ละวันได้โดยล้างแผลด้วยสบู่และน้ำสะอาดอย่างสม่ำเสมอ จากนั้นเช็ดแผลให้แห้งแล้วทาแผลด้วยขี้ผึ้งวันละ 2 ครั้ง เพื่อรักษาความชุ่มชื้น โดยทำเช่นนี้อย่างต่อเนื่องนาน 2-4 สัปดาห์หลังสัก

ส่วนขั้นตอนการดูแลแผลรอยสักในแต่ละวันเป็นเวลา 1 เดือนหลังการสัก มีดังนี้

วันที่ 1 หลังเปิดผ้าพันแผลออก อาจมีของเหลวอย่างเลือด พลาสมา น้ำเหลือง หรือหมึกสีที่ใช้สักไหลซึมออกมาจากแผลซึ่งเป็นเรื่องปกติ แต่อาจมีอาการเจ็บปวดและมีรอยแดงบริเวณรอยสักด้วย ซึ่งควรทำความสะอาดแผลด้วยน้ำอุ่นและสบู่ที่ไม่มีส่วนผสมของน้ำหอม แล้วทาขี้ผึ้งเพื่อความชุ่มชื้น โดยไม่ต้องปิดแผลไว้

วันที่ 2-3 แผลรอยสักอาจมีสีคล้ำขึ้น ซึ่งเป็นระยะที่แผลเริ่มฟื้นตัวและตกสะเก็ด ในช่วงนี้ควรล้างทำความสะอาดแผล 1-2 ครั้ง/วัน โดยขณะล้างแผลอาจมีหมึกสีไหลซึมออกมาได้เช่นกัน หลังล้างแผลให้ทาบริเวณนั้นด้วยครีมที่ไม่มีส่วนผสมของน้ำหอมหรือแอลกอฮอล์ เพื่อคงความชุ่มชื้นให้แก่ผิว

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

วันที่ 4-6 อาการแดงจะค่อย ๆ ทุเลาลง และอาจมีสะเก็ดแผลบาง ๆ รอบรอยสัก แต่ห้ามแกะสะเก็ดแผลออกเป็นอันขาดเพราะอาจทำให้เกิดแผลเป็นได้ โดยควรทำความสะอาดแผลอย่างต่อเนื่อง 1-2 ครั้ง/วัน และอาจทาครีมบำรุงผิวเพื่อรักษาความชุ่มชื้นด้วย

วันที่ 6-14 ในช่วงนี้สะเก็ดแผลจะเริ่มแข็งขึ้นและหลุดลอกออก ซึ่งอาจทำให้รู้สึกคัน แต่ห้ามแคะ แกะ หรือดึงสะเก็ดแผลออกเป็นอันขาด เพราะอาจทำให้รอยสักลอกออกและอาจเกิดรอยแผลเป็นได้ โดยควรปล่อยให้สะเก็ดแผลลอกออกมาเองตามธรรมชาติ และอาจใช้ครีมบำรุงผิวทาบริเวณรอยสักวันละหลาย ๆ ครั้งเพื่อลดอาการคัน แต่หากยังมีอาการบวมแดงซึ่งอาจเป็นสัญญาณของการติดเชื้อ ควรรีบไปพบแพทย์ทันที

วันที่ 15-30 หลังจากสักประมาณ 2 สัปดาห์ สะเก็ดแผลจะเริ่มหลุดออกไปจนหมด แต่อาจมีเซลล์ผิวหนังที่ตายแล้วหลงเหลืออยู่บริเวณรอยสัก ซึ่งจะลอกออกไปเองในภายหลัง อย่างไรก็ตาม ผิวบริเวณรอยสักอาจดูหมองคล้ำและแห้ง ดังนั้น ควรทาครีมเพื่อคงความชุ่มชื้นให้ผิวหนังบริเวณรอยสักอยู่เสมอ ทั้งนี้ ผิวหนังชั้นในอาจใช้เวลา 3-4 เดือนในการฟื้นฟูให้สภาพผิวกลับมาเหมือนเดิม และรอยสักจะมีสีสดและสวยงามเข้าที่หลังสักแล้วประมาณ 3 เดือน

ในช่วงที่แผลบริเวณรอยสักยังไม่หายดี ควรปฏิบัติตามคำแนะนำและข้อควรระวังต่อไปนี้ เพื่อป้องกันการติดเชื้อ ทำให้แผลหายเร็วขึ้น และช่วยให้รอยสักมีสภาพสวยงามหลังแผลหายดีแล้ว

(1) สวมใส่เสื้อผ้าที่ช่วยปกป้องผิวบริเวณรอยสักจากแสงแดดทุกครั้งเมื่อต้องออกไปข้างนอก

(2) หลีกเลี่ยงการสวมใส่เสื้อผ้าที่รัดแน่นจนเกินไป เพื่อป้องกันการเสียดสีกับรอยสัก

(3) หลีกเลี่ยงการแคะ แกะ หรือเกาบริเวณแผล

(4) หลีกเลี่ยงการทาครีมกันแดดบริเวณรอยสักจนกว่าแผลจะหายดี

(5) หลีกเลี่ยงการอาบน้ำร้อน เพราะอาจทำให้หมึกสีบริเวณรอยสักจางลงได้

(6) หลีกเลี่ยงการว่ายน้ำหรือการแช่รอยสักในน้ำอย่างน้อย 2 สัปดาห์หลังสัก

(7) หากมีสัญญาณของแผลติดเชื้อควรรีบไปพบแพทย์ทันที

4.6.3 การดูแลรอยสักในระยะยาว

แม้แผลหลังการสักจะหายดีแล้ว แต่ควรดูแลรอยสักอย่างสม่ำเสมอ เพื่อคงสภาพสีของรอยสักให้สดและชัดนานขึ้น โดยมีเคล็ดลับต่าง ๆ ดังนี้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

(1) ดื่มน้ำมาก ๆ เพื่อคงความชุ่มชื้นแก่ผิวหนัง

(2) รักษาความสะอาดบริเวณที่สักอยู่เสมอ ด้วยการล้างทำความสะอาดรอยสักเบา ๆ ด้วยสบู่ที่ไม่มีส่วนผสมของน้ำหอม

(3) สวมใส่เสื้อผ้าที่สามารถป้องกันแสงแดดได้ เพื่อไม่ให้รอยสักจาง และควรหลีกเลี่ยงเนื้อผ้าที่อาจทำให้เกิดการระคายเคือง เช่น ผ้าขนแกะ เพราะอาจทำให้รอยสักเสียหายได้

(4) ควบคุมน้ำหนักตัวไม่ให้มากหรือน้อยเกินไป เพราะอาจทำให้รอยสักขยายออกหรือบิดเบือนไปจากเดิม

4.6.4 สัญญาณปัญหาหลังการสัก

นอกจากการดูแลรักษาความสะอาดบริเวณรอยสักแล้ว ผู้ที่รับการสักควรเฝ้าระวังอาการที่อาจเป็นสัญญาณของการติดเชื้อด้วย เพราะหากปล่อยทิ้งไว้แล้วไม่ได้รับการรักษา อาจทำให้เกิดฝีจนต้องเข้ารับการรักษาเป็นพิเศษที่โรงพยาบาลเพื่อกำจัดฝีออก หรืออาจเกิดการเจ็บป่วยที่เป็นอันตรายอื่น ๆ ตามมาได้ ดังนั้น หากมีอาการต่อไปนี้เกิดขึ้นหลังสัก ควรรีบไปพบแพทย์ทันที

(1) มีไข้ ตัวสั่น มีอาการบวมแดงบริเวณรอยสักมากผิดปกติ

(2) มีของเหลวไหลซึมออกมาจากแผลปริมาณมาก

(3) เกิดสะเก็ดแผลขึ้นอย่างผิดปกติบริเวณรอบรอยสัก

(4) มีผื่นคันและมีอาการบวมนานกว่า 1 สัปดาห์ โดยไม่มีทีท่าว่าอาการจะทุเลาลง

(5) มีอาการแพ้หมึกสีที่ใช้สัก เช่น คันมากบริเวณรอบรอยสัก มีหนอง หรือมีน้ำเหลืองแฉะอยู่ตลอดเวลา

4.6.5 การป้องกันการติดเชื้อจากการสัก

การสักลายนั้นเป็นการสร้างบาดแผลลงบนร่างกายเพื่อความสวยงาม การสร้างบาดแผลในทางการแพทย์แล้วนั้นถือว่ามีความเสี่ยงที่จะทำให้แผลเกิดการติดเชื้อได้ แต่ในทางปฏิบัติการสักนั้นยังไม่มีผู้ใดเกิดการติดเชื้อจากการสักเลย ความเสี่ยงนั้นถือว่าน้อยมาก แต่มันจะดีกว่าไหม ถ้าเราใส่ใจและให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในเรื่องนี้ด้วย สิ่งที่เราสามารถช่วยกันป้องกันได้มีดังนี้

(1) ทุกครั้งที่มีการสักช่างสักจะต้องทำความสะอาดอุปกรณ์ และทำการฆ่าเชื้ออุปกรณ์ด้วยเครื่องสเตอริไลส์เสมอ

(2) เข็มที่ใช้สักจะต้องมีการเปลี่ยนทุกครั้งที่ให้บริการ ห้ามใช้เข็มสักร่วมกัน เพราะเสี่ยงต่อการติดโรค อาทิเช่น โรคเอดส์ ไวรัสตับอักเสบบี และโรคอื่น ๆ ที่ติดต่อกันทางเลือดและน้ำเหลือง เป็นต้น

(3) ดูแลทำความสะอาดบริเวณรอยสักหลังจากสักเสร็จแล้วตามขั้นตอนที่แจ้งไว้ข้างต้น หากรู้สึกว่ารอยสักเกิดอาการ บวม แดง อักเสบ ผิดปกติ ควรรีบไปปรึกษาแพทย์ผิวหนังเพื่อความปลอดภัยของตัวท่านเอง

4.6.6 โรคที่ควรหลีกเลี่ยงการสัก

(1) ผู้ป่วยโรคเบาหวาน

โรคเบาหวาน (Diabetes Mellitus: DM) เป็นภาวะที่ร่างกายมีน้ำตาลในเลือดสูงกว่าปกติ เนื่องจากการขาดฮอร์โมนอินซูลิน (Insulin) ส่งผลให้การดูดซึมน้ำตาลในเลือดทำงานผิดปกติ จนเกิดการสะสมน้ำตาลในเลือดปริมาณมาก โรคเบาหวานถือว่าเป็นโรคเรื้อรังและก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพด้านอื่น ๆ แทรกซ้อน อาทิเช่น เบาหวานขึ้นตา โรคไต โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง โรคหลอดเลือดแดงส่วนปลายอุดตัน ผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวานจึงต้องระมัดระวังตนเองเป็นพิเศษเพื่อไม่ทำให้ร่างกายเกิดบาดแผล เนื่องจากหลอดเลือดทำงานผิดปกติทำให้เลือดไหลเวียนบริเวณบาดแผลไม่พียงพอ จึงเป็นสาเหตุให้ “แผลหายช้า” และกลายเป็นแผลเรื้อรัง เสี่ยงต่อการติดเชื้อได้ง่ายลุกลามจนอาจถึงขั้นตั้งตัดอวัยวะส่วนที่เกิดแผลนั้นทิ้งเลย ดังนั้นผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวาน ควรรักษาระดับน้ำตาลของตนเองให้ดี และหลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่มีความเสี่ยงก่อให้เกิดบาดแผล จึงควรหลีกเลี่ยงการสัก เพราะการสักเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดบาดแผลเสี่ยงต่อการติดเชื้อได้ง่ายและเกิดอาการแทรกซ้อนอื่น ๆ ตามมา

(2) ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

โรคความดันโลหิตสูง (Hypertension/High Blood Pressure) เป็นภาวะความดันเลือดภายในหลอดเลือดภายในหลอดเลือดแดงสูงกว่าปกติตลอดเวลา โรคนี้เป็นโรคที่ไม่ควรมองข้ามเพราะ ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักไม่แสดงอาการใด ๆ จึงเป็นภัยเงียบที่กว่าจะรู้ตัวก็เกิดภาวะแทรกซ้อนรุนแรงแล้ว โดยเฉพาะ โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ ภาวะหัวใจวาย ภาวะไตวายเรื้อรัง

หลอดเลือดสมองตีบหรือแตกเกิดอัมพฤกษ์ อัมพาต จนเกิดการเสียชีวิต ปัจจุบันค่าความดันโลหิตที่ยอมรับได้ในผู้ที่อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ควรต่ำกว่า 150/90 มิลลิเมตรปรอท ถ้าอายุน้อยกว่า 60 ปีหรือเป็นโรคเบาหวาน หรือมีภาวะไตเสื่อมค่าความดันโลหิต ควรต่ำกว่า 140/90 มิลลิเมตรปรอท ดังนั้นผู้ที่มีความเสี่ยงหรือรู้ตัวว่าเป็นโรคความดันโลหิตสูง ควรงดการสักเพราะการสักเป็นการกระตุ้นความรู้สึกเจ็บทำให้เลือดสูบฉีดเร็วขึ้น ความดันโลหิตก็จะสูงขึ้น อาจเกิดอันตรายถึงชีวิตได้

(3) ผู้ป่วยโรคหัวใจ

โรคหัวใจ (Heart Disease) โรคต่าง ๆที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหัวใจ โดยโรคหัวใจสามารถแบ่งย่อยได้เป็นหลายกลุ่มโรค เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคกล้ามเนื้อหัวใจ โรคหัวใจเต้นผิดจังหวะโรคลิ้นหัวใจ โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และโรคติดเชื้อบริเวณหัวใจ เป็นต้น สาเหตุสำคัญของโรคหัวใจ โดยเฉพาะโรคหลอดเลือดหัวใจนั้นมักเกิดจากปัจจัยเสี่ยงด้านพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่สามารถป้องกันได้ เช่น การสูบบุหรี่หรือดูดควันบุหรี่ การรับประทานอาหารบางประเภท เป็นต้น โรคหัวใจต่าง ๆ อาจนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนที่แตกต่างกัน ภาวะที่แทรกซ้อนที่พบได้บ่อยที่สุดคือ หัวใจล้มเหลว เกิดขึ้นได้จากโรคหัวใจทุกชนิด ผู้ป่วยที่เป็นโรคหัวใจจึงควรหลีกเลี่ยงการสัก เพราะการสักเป็นการสร้างบาดแผลให้กับร่างกาย หลอดเลือดได้รับอันตรายเกิดการฉีกขาด หลอดเลือดจะหดตัวอย่างรวดเร็วและทันทีเพื่อจำกัดจำนวนเลือดไม่ให้ไหลออกไปส่งผลให้รูท่อหลอดเลือดตีบตัน ทำให้หัวใจขาดเลือดได้ และบางรายอาจทำให้หัวใจเต้นผิดปกติอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

(4) ผู้ป่วยที่มีภาวะเกล็ดเลือดต่ำ

ภาวะเกล็ดเลือดต่ำ (Thrombocytopenia) คือ ภาวะที่เกล็ดเลือดมีจำนวนน้อยกว่า 150,000 เกล็ดต่อไมโครลิตร อาจพบรอยช้ำ เป็นจ้ำ หรือจุดแดงใต้ผิวหนัง รวมถึงมีเลือดออกมากถึงแม้จะเป็นแผลขนาดเล็ก โดยมีสาเหตุมาจากการผลิตเกล็ดเลือดที่บริเวณไขกระดูกไม่เพียงพอ หรือภูมิคุ้มกันร่างกายทำลายเกล็ดเลือด รวมถึงม้ามอาจมีการกักเกล็ดเลือดมากเกินความจำเป็น ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการติดเชื้อ โรคมะเร็ง หรือตับแข็ง ซึ่งรักษาได้ตามสาเหตุ หากผู้ป่วยมีเกล็ดเลือดต่ำมากอย่างรุนแรงอาจทำให้เกิดอาการปวดศีรษะ เนื่องจากเลือดออกในสมอง หรือมีปัญหาเกี่ยวกับระบบประสาทซึ่งทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตได้ ดังนั้นผู้ป่วยที่มีภาวะเกล็ดเลือดต่ำ ควรหลีกเลี่ยงการสัก เพราะการสักเป็นการทำให้เกิดบาดแผล อาจทำให้เลือดออกมากผิดปกติ อาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ จนก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกายจนถึงขั้นเสียชีวิตได้

(5) ผู้ป่วยที่ต้องรับประทานยาต้านการแข็งตัวของเลือด :

ยาต้านการแข็งตัวของเลือด หรือชาวบ้านเรียกยาละลายลิ่มเลือด Warfarin, Aspirin เป็นต้น เมื่อเกิดแผลหรือเลือดออกก็จะเกิดลิ่มเลือดทำให้เลือดหยุด แต่ในบางภาวการณ์เกิดลิ่มเลือด

จะเกิดง่ายและเกิดผลเสีย เช่น หัวใจเต้นสั่นพลิ้ว ลิ่มเลือดในหลอดเลือดดำ ลิ่มเลือดเกาะที่ลิ้นหัวใจ ลิ่มเลือดดังกล่าวจะไปอุดหลอดเลือดทำให้เกิดโรค เช่น อัมพาต เป็นต้น ผลข้างเคียงของยานี้อาจทำให้เลือดออกง่ายดังนั้นจะต้องปฏิบัติตามแพทย์สั่งเท่านั้น และยานี้มีปฏิกิริยากับยาหลายอย่างดังนั้นห้ามซื้อยามารับประทานเอง ผู้ป่วยที่ต้องรับประทานยาต้านการแข็งตัวของเลือด ควรหลีกเลี่ยงการสัก หรือกิจกรรมที่ทำให้เกิดบาดแผล เพราะจะทำให้เลือดออกง่าย ซึ่งส่งผลให้เลือดไม่หยุดไหลและการการติดเชื้อที่บาดแผลได้

(6) ผู้ป่วยที่ขาดวิตามินเค :

วิตามินเค (Vitamin K) เป็นวิตามินสำคัญที่ช่วยในกระบวนการแข็งตัวของเลือด ป้องกันภาวะเลือดไหลมากจนเกินไป ร่างกายสังเคราะห์วิตามินเค ขึ้นมาได้เอง และยังได้รับวิตามินเค จากการรับประทานอาหารบางชนิด โดยทั่วไปจึงไม่นิยมบริโภควิตามินเค ในรูปแบบอาหารเสริมในบางกรณีหากมีความจำเป็น แพทย์อาจต้องให้วิตามินเค แก่ผู้ป่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การฉีดวิตามินเค ถือเป็นมาตรฐานปฏิบัติในเด็กทารกแรกเกิด หรืออาจให้วิตามินเค รักษาอาการข้างเคียงในผู้ที่ใช้ยาต้านการแข็งตัวของเลือดมากเกินขนาด รักษาผู้ป่วยมะเร็ง รักษาอาการแพ้ท้อง และรักษาอาการเกี่ยวกับเส้นเลือดฝอยที่ผิวหนัง เป็นต้น โดยทั่วไปผู้ป่วยที่มีภาวะขาดวิตามินเค มักพบได้ไม่บ่อยนัก แต่มีกลุ่มเสี่ยงที่ต้องเผชิญกับภาวะที่ขาดวิตามินเค บางกลุ่มซึ่งแพทย์อาจแนะนำให้รับประทานวิตามินเค ในรูปแบบอาหารเสริมผู้ป่วยที่ขาดวิตามินเค ควรหลีกเลี่ยงการสัก หรือกิจกรรมที่ทำให้เกิดบาดแผล เพราะจะทำให้เลือดออกง่าย ซึ่งส่งผลให้เลือดไม่หยุดไหลและการการติดเชื้อที่บาดแผลได้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บทที่ 5

รอยสักของผู้หญิง : มายาคติ อัตลักษณ์และคุณค่าของความเป็นอื่น

งานวิจัยเรื่อง “มายาคติของการสักบนเรือนร่างของผู้หญิง” เป็นงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) อัตลักษณ์และการสื่อสารของผู้หญิงผ่านรอยสักบนเรือนร่างภายใต้บริบทของสังคมไทย 2) แนวคิดมุมมองและวัฒนธรรมการยอมรับของคนในสังคมต่อรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิง และ 3) มายาคติที่สร้างความเป็นอื่นให้กับผู้หญิงที่มีรอยสักบนเรือนร่าง สำหรับในบทนี้เป็นการตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 และ 3 โดยมีรายละเอียดการนำเสนอดังนี้

5.1 รอยสัก : พื้นที่สากลบนเรือนร่าง
5.2 รอยสัก : คุณค่าและความหมายบนความเจ็บปวด
5.3 รอยสัก : ตราประทับและความทรงจำ
5.4 รอยสัก : ศิลปะ ความงามที่ติดตรึง
5.5 รอยสัก : อำนาจและการต่อรองของชายหญิง
5.6 รอยสัก : เสียงวิพากษ์ที่ท้าทาย
5.7 สรุป

5.1 รอยสัก : พื้นที่สากลบนเรือนร่าง

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับรอยสักในบทที่ 4 ภาพที่เห็นคือการสักเป็นภาพสะท้อนของวัฒนธรรม ศิลปะและความงดงามที่มีความเป็นสากล ไม่มีขอบเขตจำกัดของพื้นที่ หรืออาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า การจดจารเรื่องราว ความงาม ศิลปะที่เต็มไปด้วยความหมายความทรงจำและสัญลักษณ์พิเศษที่สื่อสารเฉพาะระหว่างภาพรอยสักและเจ้าของเรือนร่าง ถือเป็นศิลปะอันเป็นสากล ดังนั้นในส่วนนี้จึงเป็นการนำเสนอเรื่องราวของรอยสักที่เกิดในพื้นที่ต่าง ๆ นอกเหนือจากประเทศไทย

สหรัฐอเมริกา มีเรื่องเล่าของ เมลิสซา (Malaza) กับรอยสักการหาประโยชน์ทางเพศเป็นปัญหาที่พบมากที่สุดในการค้ามนุษย์ ในปี 2018 สหรัฐอเมริกาถูกขึ้นบัญชีเป็นประเทศที่มีปัญหาค้า

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

มนุษย์เลวร้ายที่สุดประเทศหนึ่ง โดยโอไฮโอเป็นรัฐหนึ่งที่มีปัญหานี้อย่างรุนแรง มีโสเภณีจำนวนมากที่ถูกบังคับให้ค้าบริการโดยผู้ชายที่หากินกับเธอ และบังคับให้พวกเธอสักสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการภักดีต่อเขา เมลิสซา เล่าเรื่องนี้ว่า เธอเคยถูกบังคับให้ค้าประเวณี และผู้ชายที่เป็นผู้ควบคุมเธอชีวิตของเธอได้ตีตราเมลิสซาด้วยการให้สักชื่อของเขาบนตัวเธอ เมลิสซาเล่าว่า “ตอนที่ฉันอายุราว 19 ปี ฉันเริ่มคบหากับชายคนนี้ แต่ฉันพบว่าเรามีวิถีชีวิตที่แตกต่างกันสิ้นเชิง ฉันไม่ได้รักเขา และเขาให้ในสิ่งที่ฉันต้องการตราบเท่าที่ฉันทำตามเขาและทำในสิ่งที่เขาต้องการ รอยสักที่ปรากฏบนเรือนร่างของฉันเป็นภาพตัวแทน เป็นสัญลักษณ์ของความจงรักภักดีที่มีต่อเขา เหมือนเป็นการตอกย้ำในความเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ฉันเป็นทรัพย์สินของเขา เพราะการสักชื่อของเขาไว้บนร่างกายของฉันมันบอกให้โลกใบนี้รับรู้ว่าฉันเป็นของใคร และมันติดอยู่บนเรือนร่างของฉันอย่างถาวร มันจะปรากฏอยู่บนตัวของฉันตลอดไป นอกจากชื่อของเขา ยังมีลายสักอื่นที่ตอกตราไว้บนเรือนร่างของฉัน ว่าฉันเป็นใครและลายนั้นคือลายสักที่ถูกบันทึกไว้บนมือฉัน คือคำว่า “ปูตา” (Putas) เป็นคำในภาษาสเปน คำนี้มันมี 3 ความหมาย คือ “ร่าน” “กะหรี่” หรือ “ดอก” มันคือการตอกย้ำ มันคือการฝังร่างกายของฉันไว้สิ่งเหล่านี้ มันคือความจริงที่ปรากฏอยู่บนเรือนร่างของฉันอย่างไม่อาจจะปฏิเสธได้ ฉันมักดื่มจนเมา แล้วก็หมดสติไป นั่นคือวิธีการหนึ่ง ที่ฉันพยายามหนีไปจากความเป็นจริง หนีไปจากความรู้สึก หนีไปจากวิถีชีวิตที่ฉันต้องเผชิญ เพียงแค่ต้องเอาชีวิตให้รอด มันเป็นการพยายามเอาชีวิตรอด...และมันเป็นความเจ็บปวดที่ไม่อาจจะอธิบาย เมื่อฉันได้รับโอกาสให้มีชีวิตอย่างคนปกติอีกครั้ง สิ่งแรกที่ฉันต้องการคือการลบรอยสักออกไปจากร่างกายของฉัน ฉันต้องการเปลี่ยนรอยสักและเริ่มต้นชีวิตใหม่ เหมือนกับผู้หญิงคนอื่นๆอีกหลายๆคนที่หลุดออกวงจรค้ามนุษย์นี้มาได้และต้องการเริ่มต้นชีวิตใหม่ ฉันและเธอเหล่านั้นมักจะมาที่ร้านสักแห่งหนึ่งที่ให้บริการลบรอยสักให้ผู้หญิงโดยไม่คิดเงินเพื่อให้พวกเธอลบอดีตและการตีตราที่ไม่น่าจดจำ การต้องฟื้นฟูตัวเองขึ้นมาใหม่ทั้งหมด การรักตัวเอง เป็นหนึ่งในสิ่งที่ทำได้ยากที่สุด เพราะความคับแค้นใจที่สุด ก็คือการโกรธแค้นตัวเอง คนที่คุณให้อภัยได้ยากที่สุดก็คือตัวคุณเอง เมื่อคุณเอาชนะมันได้ คุณก็จะก้าวผ่านมันไปได้ สิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ อย่างการสัก ช่วยทำให้ความทรงจำเหล่านั้นเลือนหายไป แต่ตราที่ประทับอยู่ในใจของฉันมันจะลบเลือนออกไปได้อย่างไร..” เมลิสซาบอก พร้อมกับอวดรอยสักใหม่ของเธอ ซึ่งเป็นลายดอกกุหลาบปกปิดรอยสักเดิม เธอกล่าวว่านี่ไม่ใช่ลายสักทั่วไปแต่มันคือลวดลายแห่งการเริ่มต้นชีวิตใหม่ (BBC NEWS, 2022)

ญี่ปุ่น มายาคติรอยสักของคนญี่ปุ่นก็ไม่ต่างอะไรไปจากชนชาติอื่นที่เรียนรู้การใช้รอยสักมาช้านาน เพื่อให้ความหมายกับผู้คน ศิลปะการสักลายของญี่ปุ่น (Japanese Tattoos หรือ Irezumi ในภาษาญี่ปุ่น) จึงเป็นที่ยอมรับจากผู้รักรอยสักจากทั่วโลกในเรื่องของฝีมือช่างสักเนื่องจากเป็น

วัฒนธรรมรอง (Subculture) ที่ผู้คนในหลายประเทศทั่วโลกชื่นชมในความสวยงามและมีเอกลักษณ์ของรูปและลวดลายต่าง ๆ เช่น รูปปลาคาร์ป การลงรายละเอียดของเกล็ดปลา รูปมังกร รูปปีศาจ รูปนักรบญี่ปุ่น เป็นต้น นอกจากนี้ ในการจัดอันดับสุดยอดช่างสักลาย 20 อันดับของโลกโดยเว็บไซต์ Trending Tattoos ปีล่าสุด ก็มีช่างสักลายชาวญี่ปุ่นจากจังหวัดฟุกุโอกะที่ชื่อ Horishow อยู่ในอันดับ 5 อีกด้วย (Chainitphon, 2018) แต่ในขณะเดียวกัน สังคมญี่ปุ่นเองกลับไม่ได้ภูมิใจกับศิลปะบนเรือนร่างดังกล่าวนี้ ซ้ำร้ายยังมองคนที่มีรอยสักในเชิงลบ และเลือกปฏิบัติต่อคนที่มีรอยสักอย่างชัดเจน อาทิ ในโรงอาบน้ำสาธารณะ (Public Baths) ซึ่งรวมถึงบ่อน้ำพุร้อนตามโรงแรมหลายแห่งที่ห้ามมิให้ลูกค้าที่มีรอยสักใช้บริการเด็ดขาด รอยสักเป็นสัญลักษณ์ของการลงโทษโดยการเนรเทศและ “สักบนใบหน้า” แทนการประหารชีวิต เพื่อสร้างความเจ็บปวดทางร่างกายแก่ผู้ถูกลงโทษ (หากใครเคยสักลายจะทราบดีว่า ความเจ็บปวดของการสักบนต้นแขนด้านหลัง (Tricep) ต่างกันลิบลับกับการสักบนผิวหนังที่บางมาก ๆ อย่างลำคอ) และเพื่อสร้างตราบาปแก่ผู้ถูกลงโทษ และตอกตรึงไว้กับความเป็นอาชญากร จนชั่วชีวิต แต่เมื่อเวลาผ่านไป ผู้ต้องโทษต่างพยายามในการก้าวข้ามและซ่อนตัวเองจากตราบาปนี้ จึงเริ่มมีการตกแต่งรอยสักเพิ่มให้กลายเป็นรอยสักลวดลายใหม่ และเป็นอีกหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงนั่นคือการเชื่อมโยงวัฒนธรรมการสักลายเข้ากับองค์กรอาชญากรรม (Organized Crime) “ยาคูซ่า” (Yakuza) โดยไม่แยแสต่อกฎหมาย “พวกยาคูซ่าเชื่อว่า เพราะการสักลายเป็นอะไรที่เจ็บปวด มันจึงเป็นเครื่องพิสูจน์ถึงความกล้าหาญ เพราะมันคงอยู่กับใครคนนั้นอย่างถาวร หรือตลอดชั่วชีวิตของพวกเรา รอยสักจึงเป็นหลักฐานที่ดีมากสิ่งหนึ่งในการแสดงความจงรักและความภักดีจนชั่วชีวิตต่อองค์กรและเพราะมันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย มันจึงทำให้พวกเขาเป็นคนนอกกฎหมายตลอดไป” (วิทย์ ประสมปลื้ม, 2563)

เกาหลีใต้ เรื่องราวของฮันโซฮี (Han So Hee) “หนึ่งในเจ้าหญิงแห่งวงการบันเทิงเกาหลี” เธอเป็นซูเปอร์สตาร์ที่ได้รับการยอมรับในวงกว้าง มีฐานแฟนคลับหนาแน่นทั้งในและต่างประเทศ เธอสามารถถ่ายทอดมนต์เสน่ห์ของตัวละครที่เธอแสดงได้อย่างสมบูรณ์แบบทุกครั้ง เสน่ห์ของตัวเธอเองทำให้คนชื่นชอบและพร้อมจะติดตามทุกอิริยาบถ เพราะฉะนั้นการสร้างภาพลักษณ์จึงเป็นสิ่งสำคัญ ทว่าครั้งหนึ่งเธอเคยต้องละทิ้งตัวตนหนึ่งเพื่อไล่ล่าความฝัน Han So Hee เป็นอีกหนึ่งของหญิงสาวผู้หลงใหลในรอยสัก ความสวยงามของการสะกดหมึกลงบนเรือนร่าง ก่อนที่เธอจะเข้าเดินเจิดจรัสและเปล่งแสงแห่งดวงดาวเช่นในปัจจุบันนี้ เธอมีเรื่องราวในอดีตมากมาย ภาพของเด็กสาวที่มีบุหรี่ติดอยู่มุมปาก และรอยสักมากมายบนเรือนร่างของเธอ สิ่งเหล่านี้ในอดีตที่เธอเคยมีรอยสัก ต่อให้เธอจะบอกว่าเธอรักการสักมากแค่ไหน เมื่อวันหนึ่งรอยสักที่เธอชื่นชอบและมันปรากฏอยู่บนร่างกายของเธอ และวันหนึ่งมันกลายมาเป็นขวากหนามใหญ่บนถนนที่เธอต้องการจะเดิน ไม่มี

อะไรที่เราจะได้มาโดยไม่ต้องแลก เธอต้องเลือกตัดทิ้งเพื่อเดินหน้าต่อ หรือจะคงไว้และรอวันเวลาของการยอมรับรอยสักที่จะเกิดขึ้นในสังคม หรืออาจจะไม่เกิดขึ้น ซึ่งแน่นอนว่าเส้นทางบนถนนในอุตสาหกรรมบันเทิงเกาหลีเบิกทางสำหรับเธอแล้ว และเป็นเส้นทางที่งดงามจนเธอไม่อาจจะละทิ้งได้ ถนนบันเทิงงดงามมากพอที่เธอจะยอมเสี่ยงละทิ้งรอยสักและความเป็นเธอ สุดท้ายเธอต้องลาขาดกับรอยสักเพื่อกรุยทางให้ตัวเองโลดแล่นในวงการนี้ให้ได้คุ้มค่า และสง่างามกับภาพลักษณ์อันงดงาม

รูปที่ 5.1 Han So Hee ที่มาพร้อมรอยสักก่อนเข้าวงการบันเทิงอย่างจริงจัง

ที่มา: Waiyahong, 2022

แต่เส้นทางสายนี้ไม่ใช่เส้นทางที่โรยด้วยกลีบกุหลาบ ไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะเดินอยู่บนเส้นทางสายนี้ ความขัดแย้งคือสิ่งที่ไม่อาจจะหลีกหนีในอุตสาหกรรมบันเทิงเกาหลี ต้องบอกว่าการสร้างคาแร็กเตอร์ให้คนจดจำในฐานะเจ้าหญิงแห่งวงการนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เธอต้องนำเสนอแง่มุมที่สะท้อนความงดงามตามมายาคติและค่านิยมที่สังคมต้องการเห็น การมีรอยสักอาจถูกมองว่าแสบซ่าใจแตก เละเทะ และรอยสักอาจจะกลายมาเป็นเงื่อนไขให้เธอไม่สามารถรับความหลากหลายเรื่องบทบาทในการแสดงได้ เพราะจะปฏิเสธไม่ได้เลยว่าผู้คนมิอาจจินตนาการภาพตามได้อย่างสมจริง หาก Han So Hee ต้องเล่นบทอ่อนหวาน และไร้เดียงสา ในขณะที่แขนเต็มไปด้วยรอยสัก นี่คือภาพจำที่อยู่ในระบบความคิดของผู้ชม ไม่ใช่แค่ในเกาหลี แต่ในหลายสังคมทั่วโลกก็มองภาพเช่นนี้เหมือนกัน รอยสัก สาวสวย และวงการบันเทิง ทุกอย่างดูจะขัดแย้งไปหมดตามมาตรฐานกฎเกณฑ์ของวงการบันเทิงเกาหลีและวงการบันเทิงเอเชีย เมื่อสังคมได้ให้คุณค่าและกำหนดภาพลักษณ์ของผู้หญิงไว้อย่างคับแคบในแบบผู้ชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงจึงไม่อาจจะมีเสรีภาพในการแสดงออกได้อย่างที่ผู้ชายทำกัน อาจจะมีการแต่งแต้มเพิ่มเติมให้สวยงามโดดเด่นได้อย่างที่ผู้หญิงควรจะเป็น สามารถสร้างความเนียนละเอียดสะท้อนถึงความอ่อนหวาน คือตัวเลือกลำดับแรก ๆ เสมอ หรือในอีกทาง

หนึ่งผู้หญิงก็เท่ห์ได้ แต่สุดท้ายก็ยังไม่มีค่านิยมไหนเปิดโอกาสให้หญิงสาวที่มีรอยสักก้าวเข้ามามีบทบาทอย่างเต็มที่ขนาดนั้น เพราะผู้หญิงที่มีรอยสักยังต้องแต่งกายปกปิด เพื่อซ่อนรอยสักของตนเองเพราะการมีร่องรอยเหล่านี้ติดตัวนั้น อาจทำให้รับบทบาทในการแสดงได้ไม่มากนัก อีกทั้งยังมีภาพจำที่คนอาจยึดติดกับผู้แสดงมากกว่าตัวละคร เนื่องจากความโดดเด่นของรอยสักที่ผู้หญิงจำนวนมากพยายามสร้างความหมายใหม่ว่าคือร่องรอยศิลปะบนเรือนร่าง ถ้าหากอยากจะโด่งดังและได้รับโอกาสอย่างต่อเนื่อง การทำตัวเองเป็นผ้าขาวบริสุทธิ์ที่สามารถแสดงสีสันต่าง ๆ ได้ชัดเจนอาจเป็นคำตอบที่ดีที่สุดของผู้หญิง

Han So Hee กับการปรากฏตัวในมิวสิกวิดีโอเพลง “Tell Me What To Do” ของวง SHINee และการเริ่มเดินบนเส้นทางการแสดงอย่างจริงจังในปี 2017 กับผลงาน “Reunited Worlds” ของ นักแสดงสาว Han So Hee ผู้ไร้รอยสัก เช่นเดียวกับซีรี่ส์ยอดฮิตอย่าง The World of the Married ในปี 2020 รวมถึงเรื่อง Nevertheless และ My Name ในปี 2021 เรียกว่า Han So Hee สามารถก้าวทะยานขึ้นสู่ยอดพีระมิดแห่งวงการบันเทิงเกาหลีอย่างรวดเร็ว โดยแลกมาด้วยการลบรอยสักอันเป็นตัวตนเก่าของเธอ และเมื่อมีการถามถึงเรื่องของรอยสักของเธอ คำตอบที่ได้คือ เธอต้องลบรอยสักเพื่อเดินตามฝัน และยิ่งไปกว่านั้นรอยสักก็ไม่ใช่วัฒนธรรมกระแสหลักที่สังคมยอมรับ ฉะนั้นการขึ้นมาอย่างโดดเด่นของ Han So Hee กับรอยสักจึงไปด้วยกันไม่ได้จริง ๆ (Waiyahong, 2022)

Han So Hee ในวันนี้มีโอกาสในการเปิดเผยตัวตนผ่านโลกแฟชั่น อันเป็นเวทีที่ทำให้เธอได้มาพร้อมรอยสักอีกครั้ง เธอมีแคมเปญร่วมกับ Balenciaga และเธอเผยรอยสักบริเวณเอวให้ทุกคนได้เห็นเล็กน้อย ถือเป็นร่องรอยศิลปะบนเรือนร่างที่เธอยังคงรักษาคาแร็กเตอร์ “Bad Girl” กับตัวตนและภาพลักษณ์ในอดีต คาแร็กเตอร์ดุดันมั่นใจ เรือนร่างมีรอยสัก และสูบบุหรี่ อาจจะเป็นภาพที่ก่อให้เกิดมุมมองที่ไม่น่ารักและอาจจะนำมาซึ่งความเกลียดชัง แต่เธอก็ยอมรับกับอดีตและภูมิใจในปัจจุบัน โดยเธอกล่าวว่า “ตอนนี้ฉันก็เป็นตัวของตัวเอง และฉันก็เป็นตัวของตัวเองในอดีตด้วยเช่นเดียวกัน” (Waiyahong, 2022)

รูปที่ 5.2 การถ่ายแคมเปญ Balenciaga ของ Han So Hee ที่เผยให้เห็นรอยสักเล็กน้อย
ที่มา: Waiyahong, 2022

จีน เรื่องราวจากประสบการณ์ของ ซ่ง เจี้ยหยิน ช่างสักชาวจีน เป็นเวลากว่า 2 ปีแล้ว ที่ศิลปินช่างสักชาวจีน ซ่ง เจี้ยหยิน ได้มีส่วนร่วมในชีวิต ในความรู้สึกของลูกค้าผู้หญิงหลายร้อยคน ในประเทศที่เสรีภาพการแสดงออกในความเป็นตัวของตัวเอง ลดลงในช่วงไม่กี่ปีมานี้ การสักกลายเป็นเสมือนการเพิ่มอำนาจทางเรือนกายให้พวกเธอ การสักเป็นเรื่องราวของความทรงจำ ความหวัง และความกลัว และแรงกดดันทางสังคม ภาพที่ผู้หญิงจำนวนมากเลือกที่จะนำมาสักไว้บนเรือนร่างของตนเองมีตั้งแต่ภาพพระอาทิตย์ตกดิน ภาพมดลูก หรือภาพสัตว์เลี้ยงแสนรัก ตามแต่ความต้องการของผู้หญิงที่ต้องการสักลายเหล่านี้บนเรือนร่าง “เมื่อเลือกภาพที่จะสักบนร่างกาย นั่นคือจุดเริ่มต้น เพราะมันคือการที่คุณลุกขึ้นมาบอกว่า ฉันจะทำอะไรกับร่างกายฉันก็ได้ร่างกายของฉันต่างจากคนอื่น การสักเป็นการแสดงออกถึงตัวตนของฉัน” (BBC NEWS ไทย, 2023)

เหลียว จิ้งหยี หญิงชาวจีนวัย 27 ปี เล่าเรื่องนี้ว่า นี่จะเป็นการสักเป็นครั้งแรก เธอนอนอยู่บนโต๊ะ ถกกางเกงยีนส์ขึ้นแล้วพยายามอดทนกับความเจ็บปวด เมื่อเข็มสักเคลื่อนไปมาบนเรือนร่างของเธอ กลายเป็นรูปคลื่นกระทบฝั่ง และก้อนหินขนาดใหญ่ เธอระบุว่า ได้แรงบันดาลใจที่จะสักลายนี้ จากศาสตราจารย์ที่เธอเคารพที่มหาวิทยาลัย เขาเคยบอกเธอว่าให้เป็น “ดั่งโขดหินที่ไม่มีวันถูกกัดเซาะ” (BBC NEWS ไทย, 2023)

หญิงสาวอีกคนหนึ่ง วัย 30 ปี เลือกสักเป็นลายสายรุ้ง เธอบอกว่าอยากสักมานานตั้งแต่สมัยยังสาว แต่แฟนของเธอขู่จะเลิกกับเธอ หากเธอไปสัก ทำให้เธอต้องเก็บความต้องการลึกๆ

เกี่ยวกับการสักของเธอไว้ จนเมื่อเธออายุมากขึ้นเธอจึงตัดสินใจเข้ามาสักในลวดลายที่ต้องการ (BBC NEWS ไทย, 2023)

ซ่ง เป็นผู้หญิงอีกคน อาชีพของเธอคือแพทย์ รอยสักของเธอเป็นรูปดอกไม้สีม่วงที่คุณปู่และคุณย่าของเธอรักดอกไม้สีม่วงเป็นอย่างมาก เธอเปิดใจว่า คนไข้ของเธอหลายคนมองว่า แพทย์ที่สัก “เหมือนมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ” มันเป็นความเจ็บปวดเหลือเกินที่ต้องถูกตัดสินเพียงเพราะรอยสักเล็ก ๆ บนร่างกาย ทั้ง ๆ ที่เธอเป็นแพทย์ที่ดี และมีความสามารถ เธอต้องรับสายตาที่มองดูเธออย่างผิดหวังวันแล้ววันเล่า เพียงเพราะเธอมีรอยสัก ซ่ง ยังได้เล่าต่อไปว่า เธอประทับใจหญิงวัย 40 ปลาย ๆ คนหนึ่งเป็นพิเศษ หญิงวัยกลางคนบอกกับเธอว่า “ฉันแก่แล้ว ทำไมฉันจะเป็นตัวเองไม่ได้ ในฐานะแม่ ภรรยา ตอนนี้ฉันเป็นตัวเองได้หรือยัง” ส่วนของซ่งเอง บนเรือนร่างของเธอมีลายสักจำนวนมาก และหนึ่งในลายสักบนเรือนกายของ ซ่ง คือลายสักรูปโซ่ตรวนที่ถูกตัดขาดบนข้อศอกของเธอ รอยสักนี้เป็นการรำลึกถึงหญิงคนหนึ่งที่ถูกล่ามโซ่ขังในเพิงไม้ในหมู่บ้านชนบทแห่งหนึ่งของจีน ข่าวของผู้หญิงที่ถูกล่ามโซ่คนนี้กลายเป็นข่าวที่สร้างความสะเทือนใจไปทั่วประเทศ “ฉันเชื่อว่าผู้หญิงทุกคนควรได้เห็นสิ่งนี้ รวมถึงข้อเท็จจริงว่า เธอถูกบีบบังคับให้คลอดลูกถึง 8 คน มันเป็นเรื่องเศร้าและน่าใจสลาย” ซ่ง กล่าว “เราต้องสู้กันมานานแล้ว การต่อสู้ของผู้หญิงเพื่อสิทธิที่เท่าเทียม มันนานเกินไปแล้ว” (BBC NEWS ไทย, 2023)

สือ ไห่เหลย ช่างสักลายในนครเซี่ยงไฮ้ของจีน ไห่เหลยรับสักลายเพื่อปกปิดรอยแผลเป็นบริเวณหน้าท้องให้กับคุณแม่วัยสาว ที่ผ่านการผ่าตัดหน้าท้องทำคลอดโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เขาสักลายเป็นรูปดอกกุหลายหรือรูปลูกแมวทับรอยแผลเป็นที่หน้าท้อง ทำให้เหล่าคุณแม่กลับมามีความมั่นใจอีกครั้ง โดยร้านของเขาให้บริการนี้แก่คุณแม่ที่ผ่านการผ่าตัดทำคลอดจำนวน 6 คนต่อเดือน ไห่เหลย บอกว่าทุกครั้งที่เขาเห็นรอยยิ้มบนใบหน้าของคุณแม่ที่มารับบริการ เขารู้ว่าตนเองได้ทำตามเป้าหมายสำเร็จแล้ว ทั้งนี้ประเทศจีนเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอัตราการผ่าตัดทำคลอดสูงสุดในโลก และเป็นสาเหตุให้คุณแม่ชาวจีนหลายล้านคนมีรอยแผลเป็นบริเวณหน้าท้อง หลายครั้งที่แผลเป็นบริเวณหน้าท้องนำปัญหาอื่น ๆ เข้ามาในชีวิตของเธอเหล่านั้น และหากการสักเป็นสิ่งที่จะสามารถลดทอนปัญหานั้นให้น้อยลงได้ มีเหตุผลอะไรที่เธอจะไม่เลือกทำ เพียงเพราะมายาคติของความไม่น่ามองอย่างหรือ เวลานี้มายาคตินั้นใช้ไม่ได้สำหรับผู้หญิงกลุ่มนี้เพราะสำหรับเธอแล้วมันคือความสวยงามที่เข้ามาแทนที่อัตลักษณ์ของความน่าเกลียด (BBC NEWS ไทย, 2023)

เมียนมา ผู้หญิงจากกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งในรัฐชินของเมียนมา มีประเพณีการสักลายบนใบหน้า เพราะเชื่อว่าทำให้พวกเธอดูสวย ในรัฐชินของเมียนมา ผู้หญิงที่มีชื่อเสียงจากรอยสักบนใบหน้า ผู้หญิงในกลุ่มชาติพันธุ์นี้สักลายหลายแบบ อย่างลายแถบสีดำ และใยแมงมุม ในอดีตการสักเช่นนี้ทำกันเป็นปกติ แต่ปัจจุบันประเพณีนี้กำลังจะหายไป ชิน บอกว่า รอยสักเป็นตัวแทนความงาม “ผู้หญิงที่ไม่มีรอยสักบนหน้าจะดูแก่ลง หลังจากมีลูก 5 คน ผิวก็ไม่สวย แต่รอยสักทำให้หน้าดูเด็กและสวย นั่นคือเหตุผลที่ฉันสัก” ผู้หญิงที่สักลายบนหน้ากล่าวว่ามันไม่ใช่งานง่าย ๆ สำหรับผู้หญิงในการสักบนใบหน้า พวกเธอต้องเผชิญกับความเจ็บปวด สีที่ใช้สักทำมาจากใบไม้และเขม่าของไม้สน มันถูกสักลงบนผิวหนังด้วยหนามแหลม อาจจะต้องมีการสักซ้ำ และที่สำคัญไปกว่าความสวยงามแล้ว พบว่ามีผู้หญิงบางคนเสียชีวิตจากการติดเชื้อ "การสักครั้งหนึ่งไม่พอ มันเจ็บมาก แต่มีคนช่วยกันจับฉันไว้ไม่ให้ขยับ" และต่อมารัฐบาลทหารห้ามการสัก ชินเล่าว่า ในครอบครัวมีเพียงคุณแม่เท่านั้นที่มีรอยสัก พวกเธอไม่มีรอยสักใด ๆ และเธอเชื่อว่าประเพณีนี้คงจะสูญสิ้นไปพร้อมกับผู้หญิงที่มีรอยสัก ที่ยังมีชีวิตอยู่ (BBC NEWS ไทย, 2023)

เยอรมัน ทิม สไตเนอร์ (Tim Steiner) มีแผ่นหลังที่เต็มไปด้วยรอยสักฝีมือการออกแบบของนักสักชื่อดัง บัดนี้แผ่นหลังที่ไม่เปลือยเปล่าของทิม สไตเนอร์ ถูกขายให้กับนักสะสมชาวเยอรมันไปแล้ว นั่นหมายความว่า เมื่อสไตเนอร์ เสียชีวิต เขาจะถูกถลกหนังมาใส่กรอบเพื่อแขวนโชว์ แต่ตอนนี้หน้าที่ของเขาคือการไปนั่งถอดเสื้อแสดงศิลปะบนแผ่นหลังตามแกลอรี่ทั่วโลก “สิ่งที่อยู่บนหลังของผมคือผลงานศิลปะ ตัวผมเองเป็นแค่คนที่นำมันไปไหน ๆ ด้วย” ทิม สไตเนอร์กล่าว ทิม สไตเนอร์ อดีตผู้จัดการร้านรับสักลายในนครซูริค เล่าว่า เมื่อ 10 ปีที่แล้ว แฟนเก่าของเขาได้พบกับศิลปินชาวเบลเยียม ชื่อวิม เดลโวยี ซึ่งมีชื่อเสียงจากผลงานสักลายบนตัวหมู ซึ่งเรียกเสียงวิพากษ์วิจารณ์และถกเถียงอย่างมาก ตอนนั้น วิม เดลโวยี กำลังมองหาใครสักคนที่จะรับหน้าที่เป็นผ้าใบมนุษย์เพื่อวาดรูป ซึ่งพอแฟนเก่าของทิมมาบอกข่าวนี้ เขาก็ตอบตกลงทันที 2 ปีหลังจากนั้น ทิมซึ่งนอนให้ช่างใช้เวลา 40 ชั่วโมงสักลาย ก็มีภาพศิลปะอยู่บนแผ่นหลังอย่างสมบูรณ์ โดยเป็นภาพพระแม่มารี ที่มีรูปกะโหลกศีรษะแบบเม็กซิกันอยู่ด้านบน มีรัศมีสีเหลืองแผ่ออกโดยรอบ ส่วนด้านข้างมีรูปนกบิน และด้านล่างเป็นภาพดอกกุหลาบสีน้ำเงิน กับใบไม้สีแดง รวมถึงภาพปลาคาร์ฟแบบจีนที่มีเด็กขี่อยู่บนหลังกำลังว่ายผ่านดอกบัว ศิลปินเจ้าของผลงานยังสักลายเซ็นต์อยู่ที่มุมขวา ซึ่งสไตเนอร์กล่าวว่า “ผมมองว่านี่เป็นศิลปะชั้นยอด แต่ศิลปินนักสักลายมักจะไม่ได้รับการยอมรับในโลกของศิลปะร่วมสมัย”

ภาพรอยสักบนแผนหลังนี้ มีชื่อว่า “ทิม” และถูกขายให้กับ ริค ไรน์คิง นักสะสมศิลปะชาวเยอรมันไปแล้วเมื่อปี พ.ศ.2551 ในราคา 130,000 ปอนด์ (ประมาณ 5.8 ล้านบาท) โดยสไตเนอร์ได้รับส่วนแบ่ง 1 ใน 3 นอกจากนี้สัญญาซื้อขายยังระบุว่า หลังจากที่ สไตเนอร์ เสียชีวิต ผิวหนังบริเวณแผ่นหลังของเขาจะถูกตัดออกมาใส่กรอบแบบถาวร เพื่อนำไปแขวนโชว์ในคอลเล็กชั่นศิลปะของไรน์คิง ต่อไป

ทิม สไตเนอร์ นอนให้ศิลปินสักลายนาน 40 ชั่วโมง แลกกับรายได้เกือบ 2 ล้านบาท แต่เขาไม่ได้เป็นเจ้าของแผ่นหลังตัวเองเสียแล้ว สไตเนอร์ กล่าวถึงการเก็บผิวหนังที่มีรอยสักหลังจากเสียชีวิตว่า “บางคนก็มองว่าน่าสยดสยอง” แต่เขาอธิบายว่า “นี่เป็นแนวคิดเก่าแก่ เช่น ในประวัติศาสตร์การสักลายแบบญี่ปุ่น ก็เคยมีคนตัดผิวหนังที่มีรอยสักออกไปใส่กรอบกันหลายรายแล้ว ซึ่งก็ดูดีด้วย”

อย่างไรก็ตาม แง่มุมนี้ของผลงานคือจุดที่ทำให้เกิดข้อถกเถียงอย่างมาก โดยบางคนก็มองว่าน่าสนใจ หรือไม่ก็บอกว่าเป็นการทำเกินไป และยังมีคนที่ไม่พอใจถึงขนาดบอกว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนพอ ๆ กับการค้าทาสและค้าประเวณีเลยทีเดียว อีกส่วนของสัญญาซื้อขายนี้ ยังมีข้อที่ระบุว่า สไตเนอร์ จะต้องไปนั่งถอดเสื้อโชว์ลายสักบนหลังตามแกลอรี่ต่าง ๆ อย่างน้อย 3 ครั้งต่อปี โดยโชว์ครั้งแรกของเขา จัดขึ้นที่นครซูริค เมื่อปี พ.ศ.2549 ทั้งที่ผลงานยังวาดไม่เสร็จ

รูปที่ 5.3 ภาพรอยสักบนหลังนี้ มีชื่อว่า “ทิม”
ที่มา: BBC NEWS ไทย, 2017

ทิม สไตเนอร์ มีโอกาสได้ดูผลงานศิลปะของศิลปินชื่อดัง ก่อนแกลลอรี่เปิดบริการ จากนั้นต้องนั่งนิ่งเป็นผลงานศิลปะชิ้นหนึ่งเช่นกัน ส่วนการฉลองครบรอบ 10 ปีของผลงานนี้ จัดขึ้นเมื่อปีที่ผ่านมา โดยเป็นช่วงที่ สไตเนอร์ ไปแสดงที่พิพิธภัณฑ์ศิลปะเก่าและใหม่ หรือ Museum of Old and New Art (Mona) ที่เมืองโฮบาร์ท ในรัฐแทสเมเนีย ของออสเตรเลีย ซึ่งงานนี้เขาบอกว่าจัดยาวเป็นระยะเวลา 1 ปีเต็ม เขาต้องนั่งถอดเสื้อเฉย ๆ วันละ 5 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 6 วัน และงานแสดงนี้เพิ่งจะสิ้นสุดลงไป “แค่ให้นั่งที่โต๊ะทำงาน ห้อยขา หลังตรง และจับหัวเข่าไว้นิ่ง ๆ 15 นาทีก็ยากแล้ว แต่นี่ผมนั่งนานถึง 1,500 ชั่วโมง นับว่าเป็นประสบการณ์ที่โหดที่สุดเท่าที่เคยมีมาในชีวิต” สไตเนอร์ กล่าวด้วยว่า เวลาที่นั่งเฉย ๆ “สิ่งเดียวที่เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ คือความคิดในสมอง บางครั้งเหมือนอยู่บนสวรรค์ บางครั้งเป็นนรก แต่ต้องตื่นตัวตลอด” ผู้ชมศิลปะบนแผ่นหลังของทิมบางคนถ่มน้ำลายใส่ ปกติแล้วเวลาที่สไตเนอร์ไปแสดงผลงาน เขาจะอยู่เฉย ๆ หลังเส้นกั้นที่ห้ามผู้ชมเข้าใกล้ แต่เท่าที่ผ่านมาก็จะมีผู้ฝ่าฝืน เข้ามาจับ เป่าลมใส่ ตะโกนใส่ ผลัก และถ่มน้ำลายใส่ อย่างไรก็ตาม เขาดีใจมากที่งานครั้งล่าสุดที่ออสเตรเลีย ไม่มีใครเข้ามาแตะต้องแลย สไตเนอร์ กล่าวด้วยว่าเขาไม่คิดว่าสิ่งที่ทำเป็นศิลปะการแสดง แต่เป็นเรื่องของผลงานฝีมือของวิม เดลโวย ที่มีชื่อเสียง และภาพที่มีชีวิตนี้ ก็สามารถเปลี่ยนไปได้ตามกาลเวลาด้วย เมื่อถามว่าชอบอะไรเกี่ยวกับการไปแสดงผลงานที่ Mona ที่สุด สไตเนอร์กล่าวว่า ชอบช่วงเวลาก่อนแกลอรี่เปิด เพราะเป็นโอกาสที่ได้ฟังเพลง เดินดูผลงานศิลปะอื่น ๆ อย่างเป็นส่วนตัวที่สุด โดยหลังจากโชว์ที่ เดนมาร์ก และสวิตเซอร์แลนด์แล้ว ในเดือนพฤศจิกายนปีนี้ เขาก็จะกลับไปโชว์ที่ Mona ต่ออีก 6 เดือนด้วย “ประสบการณ์ทั้งหมดนี้ ทำให้ผมเชื่อมั่นว่า หน้าที่ของผมคือการนั่งอยู่บนกล่อง และวันหนึ่ง “ทิม” ก็จะได้มาแขวนโชว์ ดูสวยดี” (BBC NEWS ไทย, 2017)

5.2 รอยสัก : คุณค่าและความหมายบนความเจ็บปวด

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอถึงการที่จะได้มาซึ่งรอยสักบนเรือนร่าง ทั้งกายและใจมีความเจ็บปวด สำหรับทางกายกระบวนการที่ใช้วัตถุมีลักษณะแหลมกดลงบนผิวหนังซ้ำแล้วซ้ำเล่าเพื่อให้เกิดเรื่องราวต่าง ๆ ยิ่งลายใหญ่และมีความละเอียดมากเท่าใดก็ต้องการชั่วโมงการทำงานของรอยสักเพิ่มมากยิ่งขึ้น สำหรับความเจ็บปวดทางใจเกิดขึ้นจากการที่ผู้ที่มีรอยสักถูกตัดสินจากภายนอก ทั้งจากคนที่ใกล้ชิดที่สุดคือครอบครัว และสังคม ผู้ที่ตัดสินคนที่มีรอยสักเหล่านี้เกิดจากทัศนคติความไม่ชอบการสัก ดังนั้นสำหรับผู้ที่ตัดสินใจสัก รอยสักแม้จะให้คุณค่าทางใจแก่ผู้รับการสัก แต่ทว่ารอยสักเหล่านั้นก็ตามมาด้วยความเจ็บปวดทั้งทางกายและทางใจ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

> “ปริญญ์ เจียรมิ่งขวัญ วิศวกรหนุ่มสังกัดบริษัทอุตสาหกรรมการบินแห่งหนึ่ง เล่าประสบ การณ์ตรงให้ฟังถึงการถูกตราประทับจากสังคม โดยเฉพาะคนที่มีรอยสักอย่างเขา สังคมไทยมักตัดสินคนจากภายนอกอยู่ตลอด ยังไม่ทันรู้จักแค่เห็นคนมีรอยสัก ก็มองคนคนนี้เป็นคนเลวไว้ก่อนลวดลายของลายสักสไตล์ญี่ปุ่นของผมทำให้หลายคนมองผมราวกับ “ยากูซ่า” หลายคนมองอย่างนั้นนะ คือผมก็ไม่ได้บอกว่าตัวเองเป็นคนที่ดีมาก แต่การสักและการใช้ชีวิตของผมก็ไม่เคยทำร้ายใคร มีคนจำนวนไม่น้อยที่ตัดสินผมเพียงแค่ผมมีรอยสัก ว่าผมอาจจะเป็นอย่างนั้นหรืออาจจะเคยเป็นแบบนี้ เอาจริงคนเหล่านั้นเขาไม่เคยรู้จักผมด้วยซ้ำ เขาไม่เคยพูดคุยกับผม เขาไม่รู้หรอกว่าผมเป็นคนอย่างไร ผมแค่คนที่มีรอยสัก ผมไม่เคยทำร้ายใคร แต่คนที่ตัดสินคนที่มีรอยสัก นั่นแหละคือคนที่ทำร้ายคนอื่น หรือไม่บางทีคนที่ไม่มีรอยสักอาจจะเป็นคนที่ทะเลาะวิวาทกับคนอื่นได้เป็นปกติของการทะเลาะวิวาท แต่พอคนที่มีรอยสักทะเลาะวิวาทก็กลายเป็นว่าคนที่มีรอยสักเป็นคนไม่ดี ก้าวร้าวและรุนแรง และที่สำคัญคนที่มีรอยสักไม่ได้หมายความว่าโง่ หรือเป็นคนเลวจนเรียนหนังสือไม่ได้ มีการสื่อถึงจำนวนคนที่มีรอยสักแต่ประสบความสำเร็จ ในความหมายของความสำเร็จตามมาตรฐานของสังคม ถ้าคนที่สักเป็นคนมีชื่อเสียงซึ่งส่วนมากจะเป็นผู้มีอาชีพดารา นักร้อง นักกีฬา ไม่ก็นักดนตรี ดังนั้น คนที่ไม่ได้มีอาชีพเหล่านี้ ถ้ามีรอยสักปรากฏบนเรือนร่างก็จะถูกจับจ้องและถูกตีตราด้วยความหมายอีกแบบหนึ่ง” (ปริญญ์ เจียรมิ่งขวัญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 มีนาคม 2566)

คุณเอิร์ธ เป็นคริสเตียนที่มีความเชื่อว่าร่างกายนั้นเป็นวิหารของพระเจ้าจึงไม่ควรอย่างยิ่งที่จะทำให้วิหารนั้นมีมลทิน ดังนั้นรอยสักบนตัวน้องเอิร์ธจึงเป็นที่จับจ้องด้วยความไม่พึงตาพึงใจของสมาชิกในโบสถ์ สายตาเหล่านี้ไม่สามารถมองทะลุถึงคุณค่าและความหมายของรอยสัก ไม่สามารถเห็นถึงความเสรีแห่งปัจเจกชนที่สามารถเป็นเจ้าของเรือนร่างของตนเอง เป็นเจ้าของความคิดและจิตวิญญาณ และมีเสรีอย่างสูงสุดในการที่จะกระทำต่อตนเอง พื้นที่ของรอยสักบนเรือนร่างเป็นการออกแบบที่มีความหมายอย่างสอดคล้องกับตัวตนและจิตวิญญาณของตนเองที่สะท้อนความเป็นมนุษย์

> “เอิร์ธ ออกแบบเป็นชื่อของตัวเองเป็น Symbolic เป็นสามเหลี่ยมคว่ำแล้วมีขีดด้านในตรงกลาง มันจะมีความหมายว่าเป็นโลกของเอิร์ธ ก็คือชื่อเล่นชื่อเอิร์ธ ทีนี้

> ด้วยความที่เราเป็นคริสเตียนด้วย เราเลยทำเบรนข้างบนเอิร์ธ เหมือนกับรัศมีอยู่บนโลกก็จะกลายเป็นสัญลักษณ์ อันนี้ซึ่งสัญลักษณ์ตัวนี้พอมันผนวกกันน่ารักดี มันสวยดีมันดูแบบเป็น Symbolic จะไม่มีคนไหนมี สำหรับคนสักมันแอบมีความอิ่มเอมใจเล็กน้อยในการที่เรามีรอยสักเป็นแบบของเราเองไม่ซ้ำแบบใคร อีกรอยสักที่อยู่กับร่างกายของเอิร์ธและเป็นความภาคภูมิใจมาก ๆ คือการสักคำว่า girl is love รอยสักนี้เป็นการสักเอาไว้ให้คนที่เห็นมีศรัทธาเหมือเราคือเด็กผู้หญิงหรือผู้หญิงเป็นความรัก ไม่ว่าเจ้าของรอยสักจะมองหรือคิดอย่างไรกับรอยสักของตนเอง แต่สำหรับคนภายนอกรอยสักก็ยังคงเป็นสัญลักษณ์ของความแปลกแยกแตกต่าง” (ฐิติภา ทินราช, การสื่อสารแบบ Focus group ผ่าน Appciton Zoom, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

คุณกุมภา (นามสมมุติ) เล่าว่าเธออยากสัก เพราะเธอมองว่าการสักให้คุณค่าของการเป็นเจ้าของเรือนร่าง แต่การให้คุณค่าในร่างกายของตัวเธอเองกลับเป็นการถูกด้อยค่าจากสายตาของคนภายนอก โดยเฉพาะจากครอบครัวของเธอ จากความชอบและความพอใจในการสัก จึงกลายเป็นความเจ็บปวดทางใจที่ต้องแอบซ่อนและเก็บงำรอยสักนั้นไว้ภายใต้เสื้อผ้า ที่ปกปิด รอยสักที่ภาคภูมิใจบนพื้นที่ร่างกายของตนเองเป็นพื้นที่ที่อวดโชว์ไม่ได้

> “รอยสักมันเป็นความสวยงามที่ไม่ซ้ำแบบใคร มีหนูเท่านั้นที่เป็นเจ้าของ เป็นงานศิลปะที่อยากเปิดให้คนอื่นได้เห็น หรือเก็บไว้ชื่นชมเป็นการส่วนตัวตามที่เราปรารถนา หนูเริ่มจากการสักเพียงเล็กน้อย แค่มองดูน่ารัก ๆ แต่ด้วยความหลงใหลในการสักมากจึงสักเพิ่มมาเรื่อย ๆ จนตอนนี้รอยสักเต็มแผ่นหลังช่วงบนภาพที่เลือกเป็นภาพดอกไม้และผีเสื้อที่สวยงาม ซึ่งโดยรวมแล้วหนูอยากสื่อสารว่านี่คือหนู แต่ความสวยงามที่หนูภาคภูมิใจต้องปกปิดและซ่อนเร้น กลัวพ่อแม่จะรู้ กลัวพ่อแม่จะเห็น หนูจะเปิดแผ่นหลังให้ปรากฏก็ต่อเมื่อมั่นใจว่าอยู่ในสถานที่ซึ่งปลอดภัยจากกสายตาที่จับจ้องเท่านั้น ปกติหนูก็มักจะใช้เสื้อคลุมปิดทับเอาไว้และจะถอดเสื้อคุลมออกเมื่อรู้สึกว่าปลอดภัย ยิ่งถ้าในสายตาพ่อแม่แล้วรอยสักคือสิ่งที่พ่อแม่หนูยอมรับไม่ได้ เพราะสำหรับพ่อแม่แล้วมันคือความสกปรก คือความไม่ถูกต้อง คือความต่ำที่เราไม่ควรเอาตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้อง หนูไม่อยากทำให้พ่อแม่ผิดหวังในตัวหนู แต่หนูก็ชอบการสักมาก หนูทำหลายอย่าง

> เพื่อพ่อแม่ แต่สิ่งนี้หนูขอเลือกที่จะทำเพื่อสนองความสุขของตัวเอง” (กุมภา (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กุมภาพันธ์ 2566)

คุณปอป่าน (นามสมมติ) เป็นอีกคนที่ยินดีแลกความเจ็บปวดทางกายกับความสุขทางใจของตนเองผ่านรอยสัก การแสดงให้เห็นรอยสักบนเรือนร่างของตนเองท่ามกลางสายตาของคนที่ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ตำหนิติเตียน กลับทำให้เธอรู้สึกว่าตนเองมีความหมาย มีคุณค่า และกล้าแสดงออกพร้อมกับมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น

> “เราไม่ได้ทำผิดนี่ เอาจริงนะการสักทำให้หนูมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น กล้าแสดงออก และถ้าคนรอบตัวยอมรับ ครอบครัวไม่ขัดแย้งหนูมองว่ามันเป็นอะไรที่ทำให้คนอย่างหนูมีความสุขมากเลยค่ะ เพราะสักมาแล้วหนูก็อยากอวด อยากโชว์ อยากบอกให้คนอื่นรู้ว่า ดูซิหนูผ่านมันมาได้แล้ว มันคือสิ่งที่หนูภูมิใจ เพราะกว่าที่หนูจะได้มามันไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ” (ปอป่าน (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 กุมภาพันธ์ 2566)

5.3 รอยสัก : ตราประทับและความทรงจำ

รอยสักทำหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่ง คือการเก็บความทรงจำที่มีคุณค่าไว้กับตัวตนของตนเอง การเก็บความทรงจำผ่านภาพและสัญลักษณ์ให้ความหมายที่ชัดเจนและตรงใจมากกว่าการบันทึกลงในสมุดหรือในกระดาษใด ๆ ในกลุ่มของผู้ที่ใช้รอยสักเป็นสัญลักษณ์แห่งความทรงจำนี้ถือว่าแผ่นหนังบนเนื้อตัวของตนเองเป็นที่ประทับความทรงจำได้ใกล้ชิดหัวใจ สมองและการรับรู้ทั้งหมด ผู้วิจัยมีโอกาสได้สอบถามนักท่องเที่ยวหญิงชาวอังกฤษท่านหนึ่งที่มีรอยสักเป็นรูปดอก ไม้ดอกเล็ก ๆ พันรอบข้อมือ เธอเล่าให้ฟังว่า

> “มันเป็นรอยสักที่มีคุณค่าทางใจมาก เพราะมันคือลายดอกไม้ที่บนถ้วยชาที่บ้านของคุณยาย ทุกครั้งที่เดินทางไปเยี่ยมคุณยาย คุณยายจะชวนดื่มชา ถ้วยชาที่มีรูปดอกไม้ที่ไม่ว่าจะเป็นการพบกันกี่ครั้งกี่ครั้งก็คือถ้วยชาลายดอกไม้ใบเดิม มันคือความคิดถึง มันคือความทรงจำดี ๆ ที่เคยใช้ร่วมกับคุณยาย แม้ในวันนี้คุณยายได้จากไปอยู่กับพระเจ้าแล้ว แต่ความทรงจำที่มีต่อคุณยายไม่เคยจากไปไหน และเพื่อเป็นการเก็บความทรงที่ดีไว้กับความรู้สึกตลอดไป จึงเลือกที่จะสักรูปลาย

ดอกไม้บนถ้วยชาของคุณยายเพื่อเก็บไว้กับตัวเองตลอดไป มันเป็นความสุขและอบอุ่นใจทุกครั้งที่มองเห็นรอยสัก และอยากสักไว้ในส่วนของร่างกายที่จะมองเห็นได้ในทันทีที่คิดถึงคุณยาย นั่นก็คือการสักรูปแห่งความทรงจำนี้ไว้บนข้อมือ เพราะจะมองเห็นมันได้ตลอดเวลา" (แคธี (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 มีนาคม 2566)

คุณแกงเลียง (นามสมมติ) เป็นสาวน้อยอีกคนที่เล่าเรื่องให้ฟังว่า รอยสักที่เป็นภาพตัวแทนของความทรงจำ มันมีความหมายมากกว่าที่หลายคนคิด เพราะนี่คือสิ่งบ่งบอกถึงช่วงเวลาที่เราต้องมองบางสิ่งบางอย่างจากไปแบบไม่มีวันกลับ ทำอย่างไรให้ช่วงเวลานั้นมันจะอยู่กับเราไปตราบนานเท่านาน

"นี่เป็นรอยสักภาพต้าวเหมียวแมวของหนูค่ะ ทุกครั้งที่หนูเห็นรอยสักนี้หนูจะคิดถึงต้าวเหมียว ผู้มีท่าทางตื่นเต้นและทำท่าทางสนุกสนานอยู่ตลอดเวลา ตอนนี้ต้าวเหมียวหลับสบายแล้วและนี่คือความทรงจำของเราที่จะคิดถึงเธอเสมอ ต้าวเหมียวน้อยที่เราเลี้ยงมาตั้งแต่วัยเด็กของเรา ทุกครั้งที่เราเหงามันจะค่อยมาอยู่ข้าง ๆ เราเสมอ เธอไม่เคยทอดทิ้งเราในวันที่เหนื่อยล้า และในวันที่มันจากไปเราก็กอดกันอยู่อย่างนั้นทั้งคืน ตอนนี้เรากอดกันเหมือนเดิมไม่ได้แล้ว เราก็เลือกที่จะสักลวดลายเป็นรูปน้องให้อยู่กับเราตลอดไป จึงไม่ใช่ความผิดปกติอะไร หากเราจะเก็บภาพแห่งความทรงจำระหว่างเรากับเขาไว้กับร่างกายของเราตลอดไป และไม่เรื่องที่เราจะใส่ใจมากมายกับความคิดเห็นของสังคม ที่มองว่าเราจิตป่วย จิตใจอ่อนแอ รับความสูญเสียไม่ได้ นั่นคือสิ่งที่เขาเหล่านั้นมีสิทธิ์คิด และสิ่งที่ปรากฏอยู่บนเรือนร่างของรา มันคือสิทธิ์ของเราที่จะคิดและทำ"(แกงเลียง (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กุมภาพันธ์ 2566)

"การสักเป็นความชอบส่วนบุคคล เป็นความชอบที่คนอื่นไม่อาจจะเข้าถึงความชอบส่วนตัวนี้ได้ คุณน้ำผึ้งบอกว่าตนเองเป็นผู้หญิงคนหนึ่งในจำนวนของผู้หญิงอีกหลาย ๆ คนที่รักและชอบการสัก เพราะการสักคือการบันทึกเรื่องราวของความทรงจำ และความชอบในความหมายของรอยสัก เลยเลือกที่จะเก็บภาพความประทับใจไว้บนร่างกายของตนเอง และลวดลายที่เป็นความชื่นชอบที่เลือกนำมาติดไว้บนเรือนร่างก็จะเป็นรูปพระพิฆเนศ ซึ่งเป็นภาพที่ดีมีความหมาย และเพื่อนชวนให้สักภาพนี้ และตนเองก็เชื่อว่าเป็นภาพที่ดี สักไว้ก็จะเกิดสิ่งดี ๆ กับ

ตัวเอง และเมื่อสักแล้วก็ส่งผลให้เราอยากทำแต่เรื่องดี ๆ เพราะเชื่อว่าชีวิตจะพบเจอแต่สิ่งดี ๆ รวมไปถึงความเชื่อที่ว่ารอยสักเหล่านี้จะเป็นสิริมงคลต่อชีวิต (น้ำผึ้ง (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 กุมภาพันธ์ 2566)

คุณนิดา (นามสมมติ) เป็นตัวอย่างของผู้ที่เก็บความทรงจำผ่านรอยสัก แต่ความทรงจำนั้นก็ไม่เสถียร แต่เธอเป็นกลุ่มคนที่ยินยอมที่จะรับความเปลี่ยนแปลงทางใจที่แลกมากับความเจ็บปวดทางกายของตนเอง

“รอยสักครั้งแรกเกิดขึ้นตอนอายุ 18 ปี ตอนนั้นคบกับแฟน เขาชอบสัก ตอนแรกก็ไม่ชอบรอยสักนะ เพราะว่าดูไม่สะอาด สกปรก แต่พอคบกับเขา เขาก็เป็นคนดีคนหนึ่ง แล้วเขาก็ชวนไปสัก ตอนแรกก็ไม่เอา ไม่รู้จะสักอะไร กลัวเจ็บด้วย แต่สุดท้ายก็ตัดสินใจไปสัก รูปที่สักคือสักชื่อเขา เพราะต้องการเก็บเขาไว้ในความทรงจำตลอดไป หนูสักชื่อเขาไว้ตรงบริเวณท้องน้อย แต่พอเราเลิกกันตอนนั้นก็เสียใจค่ะ เลยไปลบรอยสัก แต่มันไม่ออกค่ะ ยังมองเห็นอยู่ เลยต้องสักอีกรอบ ครั้งนี้เลือกสักรูปดอกกุหลาบทับลงบนรอยสักที่เป็นชื่อเขา ตอนนี้ไม่เห็นชื่อเขาแล้วค่ะ เห็นเป็นดอกกุหลาบแทน แต่ทุกครั้งที่เห็นดอกกุหลาบก็อดคิดไม่ได้ทุกทีไป อีกอย่างเราไม่ได้รักการสักมากขนาดนั้น ส่วนตัวก็ไม่คิดจะสักอีก และไม่ห้ามผู้ที่อยากสัก แค่อยากบอกกับผู้หญิงทุกคนที่คิดอยากจะสักว่า ให้คิดให้รอบคอบอย่าไปสักเพียงเพราะความต้องการของใครคนใดคนหนึ่ง อย่าไปสักเพียงเพราะเราเห็นคนอื่นสักแล้วสวย เลยอยากไปทำตามเขา การสักมันมีองค์ประกอบมากมาย และที่สำคัญที่สุดคือมันจะอยู่บนร่างกายเราจนชั่วชีวิต เมื่อเวลาผ่านไปรอยสักที่เคยเป็นความสุข ความชอบ ถึงตอนนั้นมันยังเป็นความสุข ความชอบอยู่หรือไม่ หรือแค่ร่องรอยของความทรงจำที่อยากลืม” (นิดา (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กุมภาพันธ์ 2566)

คุณนิดหน่อยเป็นตัวอย่างของผู้ที่เลือกเก็บความทรงจำที่เป็นตัวตนของตนเองและให้ความหมายกับตนเองอย่างไร้ขีดจำกัด ทุกสิ่งที่ให้ความทรงจำอันมีคุณค่ากับเธอได้ถูกจดจารไว้บนเนื้อตัวของเธออย่างยินดีและเต็มใจ แม้จะผ่านการสักที่เต็มไปด้วยความเจ็บปวดก็ตาม

“รอยสักบนตัวตอนนี้จะมี 3 ลาย ลายแรกที่สักเลยจะเป็นหมาที่เลี้ยงตัวแรกเป็นหมาพันธุ์ไซบีเรียน ซึ่งลายนี้จะเป็นลายที่เราให้ช่างออกแบบ เอารูปหมาที่เราเลี้ยงไปให้ช่างดู แล้วช่างก็วาดออกมา จะมีรอยสายฟ้าตรงหน้า แต่ตอนนี้มันไม่อยู่แล้ว คือตายไปแล้วมันก็เป็นเรื่องราวดี ๆ ที่มันทำให้เราได้จดจำว่าครั้งหนึ่งเราเคยเลี้ยงเขานะ มันเป็นหมาตัวแรกที่เราเลี้ยงก็เป็นความทรงจำที่ดี ส่วนลายที่ 2 ก็จะเป็นลายผู้หญิงกับดอกไม้ อันนี้บ่งบอกถึงความเป็นตัวเองก็คือเป็นผู้หญิง แต่ก็ยังมีความอ่อนหวาน อันนี้บอกถึงตัวเอง แต่ไม่ได้มีความทรงจำอะไรอยู่ในลายนี้ แค่เป็นลายที่บ่งบอกถึงตัวเองเท่านั้น ส่วนลายที่ 3 ก็จะเป็นลายเพชรรูปหัวใจ อันนี้ก็บ่งบอกถึงความเป็นตัวเองว่าเหมือนเราย้ำตัวเราว่าเราต้องแข็งแกร่งให้เหมือนเพชรอะไรแบบนี้ ซึ่ง 2 ลายนี้บ่งบอกถึงความเป็นตัวเอง แต่ลายที่มีความหมายมีความทรงจำแรกคือลายแรกที่เป็นไซบีเรียน” (ศิริพร ปั้นทอง , การสื่อสารแบบ Focus group ผ่าน Appciton Zoom, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

5.4 รอยสัก : ศิลปะ ความงามที่ติดตรึง

สำหรับผู้ที่ยินดีให้พื้นที่ทางร่างกายของตนเองเป็นพื้นที่เสรีที่เติมเต็มชีวิตด้วยรอยสัก มีวิธีคิดว่าร่างกายที่เป็นของตนเองเป็นประดุจผืนหนังของการทรงคุณค่าในความเป็นเจ้าของและการจดจำ ดังนั้นสิ่งที่มีคุณค่าที่ต้องแลกกับความเจ็บปวด นอกจากจะต้องมีคุณค่า มีความหมายเพื่อเป็นภาพแทนของความทรงจำอะไรบางอย่างแล้ว ต้องมีความงดงามเชิงสุนทรียะอีกด้วย

คุณอันโกะ เป็นเจ้าของภาพแมวสฟิงค์อันงดงาม ซึ่งน้อยคนที่จะรู้ว่าเบื้องหลังลายอันงดงามนี้ คือความเก็บกดอันมาจากความรักแมว แต่ไม่สามารถเลี้ยงแมวได้ในคอนโดมีเนียมที่พักอาศัย

“รอยสักสำหรับหนู หมายถึงตัวตนของหนูในด้านศิลปะที่เราไม่อาจจะวาดเองได้ แต่เราสื่อสารให้ช่างสักได้สักออกมาในแบบที่เราอยากได้ แล้วคนอื่นเห็นก็จะได้รู้ว่านี่คือหลังเรานี่คืองานของเรา มีรอยสักนึงที่ชอบมากที่สุดคือเป็นรอยสักรูปแมวสฟิงค์กลางหลัง อันนี้ก็ได้ไอเดียมาจากแฟนแล้วก็ความชอบแมว เมื่อเราไม่สามารถเลี้ยงแมวในคอนโดได้แฟนก็เลยบอกว่างั้นลองไปสักรูปแมวสิ่ แมวจะได้อยู่กับเราไปทุกที่เลย ไปกับเราได้ตลอดแฟนก็เลยคิดแมวสฟิงค์นี้ขึ้นมา ส่วนตัวเองก็ชอบสฟิงค์อยู่แล้วก็เลยสักลายสฟิงค์ไว้ที่กลางหลัง ส่วนรอยสักจุด

> อื่น ๆ จะมีรูปนาฬิกา ก็จะสื่อถึงวันเดือนปีเกิดเวลาเกิดของเรา มีรูปผู้หญิงอยู่ข้างซ้ายก็เป็นตัวแทนของเรา แล้วก็มีรูปนกกับหัวใจก็คือความอิสรภาพในการใช้ชีวิต รอยสักคือสิ่งอยากจะสื่อสารให้ทุกคนได้เห็นลึก ๆ ในใจว่าเราชอบอะไร เรามีความเป็นตัวตนแบบไหน แล้วรอยสักที่เราสักเป็นแนวแบบ old school บอกเล่าเรื่องราวอยู่แล้วถึงเรื่องความทรงจำ จะมีรอยสักนึงเป็นรอยสักชื่อเป็นตัวอักษรตัวนึงในภาษาอังกฤษเป็นชื่อของแฟนเก่า แฟนคนแรกก็เลยสักไว้ที่ประมาณปลาย ๆ ต้นคอก็เป็นความทรงจำที่มันอาจจะแบดๆ นิดนึง” (อรอุมา เสริฐศรี , การสื่อสารแบบ Focus group ผ่าน Appciton Zoom, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

คุณนิดหน่อยเป็นผู้ที่ย้ำว่าศิลปะความงามของแต่ละคนไม่เหมือนกัน แม้แต่คนที่ชอบการสักเหมือนกัน มิหนำซ้ำยังเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน มิติของความงามจากรอยสักก็ยังแตกต่างกัน

> “หนูสักบนความเห็นชอบของครอบครัว เพราะหนูมีคุณพ่อที่ชอบการสักและการสักของหนูจึงเป็นเรื่องที่นำความความตื่นเต้นมายังครอบครัว คุณพ่อหนูลุ้นมากว่าหนูจะสักออกมาเป็นรูปอะไร แต่รอยสักของหนูก็ทำให้ท่านผิดหวังนิดหน่อย เพราะท่านอยากให้หนูสักยันต์เพื่อเป็นสิ่งคุ้มครองแต่หนูไม่ชอบแบบนั้น หนูชอบสัก เพราะมันคือความชอบ มันคือความสวยงามอย่างที่เห็นคนอื่นเขาสักกัน ไม่ใช่การสักยันต์ แต่คุณพ่อหนูก็รับได้” (ศิริพร ปั้นทอง , การสื่อสารแบบ Focus group ผ่าน Appciton Zoom, 5 กุมภาพันธ์ 2566)

คุณปลาย (นามสมมุติ) เป็นผู้ย้ำว่าความงามผ่านรอยสักเป็นความชื่นชอบส่วนบุคคลอย่างแท้จริง แม้รอยสักจะมีการจัดชนิด แบบแผนและหมวดหมู่ไว้ เพื่อความเข้าใจและการเลือกสรร แต่การเลือกและการผสมผสานแบบลาย และความทรงจำ กับความรักความชอบและมิติศิลปะของตนเอง เป็นแบบอย่างเฉพาะตัวของเจ้าของรอยสัก หรือกล่าวอีกอย่างก็คือ รอยสักเป็นความงามและศิลปะที่เจ้าของรอยสักรังสรรค์ขึ้นมาจากตัวตนของตนเอง แม้ว่ารอยสักนั้นจะถูกตัดสินอย่างด้อยค่าจากผู้อื่นก็ตาม

> “ส่วนตัวเราก็เป็นแค่ผู้หญิงธรรมดา ๆ คนนึงที่เลือกที่จะสัก ด้วยเหตุผลที่เรารู้สึกว่าเราอยากจะทำอะไรกับตนเอง เอาไว้ดูเอาไว้ชื่นชม ที่มีมุมที่ไม่โอเคกับคนที่มาวิพากวิจารณ์สิ่งที่เราเป็นและทำ โดยเฉพาะสำหรับคนอื่น ๆ ที่ไม่รู้จักกัน หรือไม่

รู้จักเรามาก่อน อีกอย่างเราคิดว่าอายุเราก็ไม่ได้น้อยแล้ว มีหน้าที่การงาน และอีกอย่างเราเปิดเมื่อควรเปิด เราไม่ได้สักมาแล้วต้องโชว์พร่ำเพรื่ออะไร เราก็พยายามทำตัวให้ถูกกาลเทศะเมื่ออยู่กับสังคมกับผู้ใหญ่ แต่เราก็ต้องยอมรับว่าก่อนจะสักก็ตัดสินใจอยู่นานพอสมควร เป็นความชอบส่วนตัวค่ะ ซึ่งเรามองว่ามันเป็นศิลปะ แต่ก็ไม่ใช่ว่าสักลายจนดูรก ดูเยอะแยะ เละเทะเป็นเสื้อเกราะอะไรแบบนั้นนะคะ คือถ้าเยอะแบบนั้นเราก็ไม่ชอบค่ะ แต่การที่เรามีรอยสัก เราจะถูกมองด้วยสายตาประมาณว่าผู้หญิงคนนี้ทำไมแรงจัง ดูเหยียด ๆ เราอะไรทำนองนี้ตลอด”
(ปลาย (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กุมภาพันธ์ 2566)

คุณนิชา (นามสมมติ) เป็นหญิงสาวเจ้าของรอยสักที่บอกชัดเจนว่า ความสวยมาจากความพอใจ จุดที่สวยคือจุดที่สายตาของตนเองมองว่ามีความเหมาะสม และความสวยนี้เป็นเรื่องเฉพาะตัว เฉพาะบุคคลที่ก้าวข้ามมาตรฐานทั้งหลายทั้งปวง เป็นความสวยที่ไม่มีกรอบกำหนดใด ๆ ความสวยของนิชาคือความแตกต่างจากคนอื่น นิชาเชื่อว่าบนแขนสวย ๆ ของเธอนั้นจะสวยยิ่งขึ้น ถ้ามีบางอย่างปรากฏอยู่บนนั้น และมันจะเป็นอะไรได้นอกจากรอยสักที่จะมาเพิ่มสีสัน และเพิ่มความโดเด่นให้กับลำแขนของตนเอง นิชาเชื่อว่าเธอจะไม่สวยเลยถ้าเธอมีแค่แขนสวย ๆ ผิวขาว ๆ เหมือนผู้หญิงทั่วไป

“หนูบอกได้เลยว่า รอยสักคือความสวย รอยสักคือความมีเสน่ห์ของผู้หญิง รอยสักทำให้ ผู้หญิงสวยในความแตกต่าง ทำไมต้องสวยเหมือนคนอื่น และทำไมเราถึงจะประดิษฐ์ประดอย สิ่งที่เราชอบลงบนเรือนร่างของเราไม่ได้ หนูเข้าใจในความคิดของคนจำนวนมากที่มีความเชื่อว่าผู้หญิงที่สวยจะต้องมีรูปร่างที่ผอมบาง หน้าเล็ก ๆ ผิวขาวสะอาดเกลี้ยงเกลา และหนูเองก็ยอมรับในความเชื่อนั้น เพราะมองไปที่ไรก็เห็นว่าเขาเหล่านั้นสวยจริง ๆ ทำไมหนูต้องสักในเมื่อหนูมีทุกสิ่งที่ตอบโจทย์มาตราฐานความสวยในค่านิยม ภายใต้วาทกรรมความงามของผู้หญิงแล้ว เพราะหนูมองว่าสวยได้อีกและสวยแบบแตกต่างออกไป และรอยสักคือความสวยบนความแตกต่าง เมื่อหนูมั่นใจหนูก็เริ่มสักในส่วนอื่น ๆ ของร่างกายต่อไป เหนือต้นคอ เนินหน้าอก เอวด้านข้าง และต้นขาด้านบน ส่วนรูปร่างลวดลายของรอยสัก ความสวยคือความพอใจในสิ่งนั้น ความสวยคือความพอใจในสิ่งที่เราเป็น คนอื่นอาจจะมองว่าสิ่งที่หนูทำไม่ใช่ความสวย แต่มันคือการทำลายความสวย หนูว่ามันอยู่ที่ว่าใครคิดอะไรมากกว่า ทำไมเราถึงมีเสื้อผ้าที่ไม่

เหมือนกัน เรามีกันคนละแบบเลย บางคนชอบที่จะใส่เสื้อผ้าเบา ๆ สีพื้น ๆ ไม่มีลวดลาย ในขณะที่อีกคนชอบที่จะใส่แบบมีลวดลายสีสันจัดจ้าน เพราะมองว่าเสื้อผ้าแบบนั้นทำให้เราสวยและเหมาะมากกว่าเสื้อผ้าแบบเรียบ ๆ การสักก็เหมือนกัน ถ้าเราชอบผิวเรียบ ๆ รอยสักก็ไม่มีทางสวยเลยในสายของคนเหล่านั้น แต่ถ้าคนที่ชอบความมีสีสันก็ชอบรอยสักได้ ความเป็นตัวเองคือความสามารถในการเลือกในสิ่งที่ตนเองอยากจะเป็น การรู้ว่าตนเองชอบหรือไม่ชอบอะไรนั่นคือความมีตัวตน หนูบอกได้เลยว่าอย่าคลุมเครือในการเลือกความเป็นตนเอง ถ้าเราชัดเจนเราจะมีอัตลักษณ์ที่บ่งชี้ความเป็นเรา และที่สำคัญเราต้องมีความสุขในสิ่งที่เราเลือกที่จะเป็น รอยสักก็เหมือนกัน ถ้าสักมาแล้วไม่ชอบแบบนี้ไม่เรียกว่าความสวย จะสวยได้อย่างไรในเมื่อเจ้าของรอยสักยังไม่ยอมและไม่มีความสุขกับมัน ทุกอย่างต้องเริ่มที่เรา อยากบอกคนรักการสักทุกคนว่าให้ชัดเจนและชอบในสิ่งที่ตนเองเลือกที่จะเป็น ยอมรับในรอยสักของตนเอง ถ้าเรายังยอมรับบ้าง ไม่ยอมรับบ้าง คนอื่นจะยอมรับเราในแบบที่เราเป็นได้อย่างไร สักแล้วต้องกล้าโชว์ เพราะนั่นคือความสวยงาม เมื่อใดที่เราปิดรอยสักของตนเอง นั่นแสดงว่ารอยสักของเรายังไม่สวยจริง” (นิชา (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 กุมภาพันธ์ 2566)

ในสายตาของกลุ่มของผู้ชื่นชมกับศิลปะรอยสักและความงามของผู้หญิง คุณเคน (นามสมมุติ) ได้แสดงความคิดเห็นส่วนตัวในประเด็นนี้ว่า

“เคยเห็นอยู่ครั้งหนึ่ง ผู้หญิงสวย หุ่นดี ตามสเปกผมเลย ผมมองอยู่นาน แต่พอมาดูที่ต้นขา โอ้โหสักทั้งสองข้างมีสีสวย ผมอดคิดไม่ได้ว่าการสักอะไรแบบนี้ มันมีองค์ประกอบหายากจริง ๆ สีผิวของผู้หญิง สีของลวดลายสัก และที่สำคัญมากคือฝีมือช่างสัก ถ้าช่างสักไม่มีฝีมือเข้าไปอีกยิ่งจะดูเลอะเทอะ ที่สำคัญไม่แพ้กันคือลบไม่ออกครับ จะยังทิ้งไว้เป็นตราบาปไปตลอดชีวิต” (เคน (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กุมภาพันธ์ 2566)

5.5 รอยสัก : อำนาจและการต่อรองของชายหญิง

จากแนวคิดที่ผ่านมารอยสักดูเหมือนจะเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคลที่เป็นเจ้าของเรือนร่างและเจ้าของรอยสัก แต่ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ที่มีการอยู่ร่วมกัน เป็นคู่ชีวิต และมีครอบครัว รอยสักก็ไม่ใช่เฉพาะปัจเจกบุคคลอีกต่อไป โดยเฉพาะชายและหญิงที่เป็นคู่ชีวิต มีความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของเรือนร่างของกันและกัน การที่คู่ชีวิตมีความเปลี่ยนแปลงทางสภาพร่างกาย ความเข้าใจและการยอมรับได้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อชีวิตคู่

คุณกชกร (นามสมมติ) เป็นตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตคู่ รอยสักเป็นทางออกและทางรอดที่ทำให้พบความหมายใหม่ของชีวิต

> “หลังจากที่แต่งงานและมีลูกได้สองคน น้ำหนักเพิ่มเยอะมาก สามีบ่นทุกวันว่าอ้วน เราก็ใจเหี่ยว เลยหันมาลดน้ำหนัก แต่เมื่อน้ำหนักลดลงแล้ว ผิวหนังหน้าท้องก็ไม่เหมือนเดิม ผิวหนังหน้าท้องเหี่ยว ๆ ที่อ่อน ย้วย และมีรอยแตก มองเท่าไหร่ก็ไม่พบความสวยบนร่างกายของตนเองเลย แต่งตัวยาก ต้องคอยปกปิดส่วนที่ไม่อยากให้ใคร ๆ มองเห็น สามีก็พูดจาหยามเหยียดทุกครั้งที่มีโอกาส หาว่าเราไม่ดูแลตัวเอง ตอนนั้นรู้สึกแย่มาก จนเวลาผ่านไปนานแค่ไหนก็จะไม่มีวันลืมความรู้สึกด้อยค่า ที่สามีเรามอบให้เราในฐานะแม่ของลูกเขา ด้วยคำแนะนำจากเพื่อน ๆ ญาติ ๆ ให้ไปหาหมอเพื่อผ่าตัดผิวหนังหน้าท้อง ตอนนี้ไม่กลัวอะไรในใจมีแต่ความอยากเอาชนะ เพราะเห็นแล้วว่าความเสียใจมันแก้ปัญหาไม่ได้ หลังจากการผ่าตัดผิวหนังหน้าท้องกระชับขึ้นแบบมาก พอใจเลย แต่สิ่งที่มีดคุณหมอฝากไว้คือ รอยแผลเป็น และช่องว่างระหว่างความรู้สึกของเรากับสามี เขามองเราอย่างหยามเหยียดประมาณว่าไม่เจียมตัว ตอนนั้นแบบอยากเอามีดมากรีดตัวเองออกเป็นริ้ว ๆ แล้วตายไปซะ จนเมื่อไปพบหมอครั้งสุดท้ายเพื่อตรวจแผลผ่าตัด คุณหมอบอกว่าการผ่าตัดก็ย่อมมีรอยแผล เป็นเรื่องปกติธรรมดา ลองไปปรึกษาช่างสักดูไหม ให้เขาสักเป็นลายสวย ๆ ปิดรอยแผลให้ หมอว่าดีนะ เป็นสาวเปรี้ยวไปเลย ยอมรับว่าตอนนั้นสับสนมากไม่รู้จะจัดการกับมันอย่างไรดี เราพยายามในการดูแลแผลเป็น เพื่อว่าวันหนึ่งมันจะดีขึ้น แต่ไม่มีอะไรดีขึ้นอย่างน่าพอใจ รอยแผลเป็นยังปรากฏ ความห่างเหินระห่างเรากับสามีก็ชัดมากขึ้นเรื่อย ๆ ร่างกายที่ไม่น่ามองมันส่งผลกระทบต่อเรามากขนาดนี้เลยหรือ ตอนนั้น

ความรู้สึกแย่จริง ๆ จนในที่สุดเลือกที่จะสู้ต่อ คือตัดสินใจที่จะสัก รอดหรือไม่รอดค่อยว่ากัน เลยไปปรึกษาช่างสัก เขาก็ออกแบบให้เป็นลวดลายที่สามารถรอยแผลทั้งหมด เลยเลือกที่จะสัก" สุดท้ายของการตัดสินใจ คุณกชกรเลือกที่จะให้รอยสักบนเรือนร่างเป็นพื้นที่ที่เยียวยาและรักษาความรู้สึกของตนเอง มันเพียงความรู้สึกว่าต้องเลือกเท่านั้นเอง เลือกที่จะรักษาเยียวยาความรู้สึกของตนเอง หรือเลือกที่จะแคร์ความรู้และความเชื่อของคนอื่น ๆ เวลาเรามีความทุกข์ เราเสียใจ ไม่มีใครมาร้องไห้กับเรา แล้วทำไมเราต้องแคร์ว่าเขาคิดอะไร ตอนนั้นคิดอย่างนี้จริง ๆ อีกอย่างเราไม่มีอะไรจะเสียแล้ว ถ้ากังวลว่าสามีจะไม่ชอบ เราก็เลยตรงนั้นมาแล้ว เพราะเขาไม่ชอบเราไปแล้ว อีกอย่างมันเป็นที่ลับ ไม่มีใครสามารถเห็นมันได้นอกจากเราอยากจะให้เห็น สรุปได้รอยสักที่สวยงาม และสามีใหม่มาแทนที่สามีเก่าค่ะ และวันที่เดินทางไปหย่า เราใส่ยีนส์เอวต่ำ และเสื้อสั้นเอวลอย เราต้องการอวดหน้าท้องเราให้เขาได้เห็นก่อนที่เราจะขาดจากกัน เราไม่รู้ว่าสามีเก่าคิดอะไรแต่ส่วนเรา เราพอใจในสิ่งที่เราเลือกที่จะทำ" (กชกร (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 กุมภาพันธ์ 2566)

คุณนิริน (นามสมมติ) เป็นผู้หญิงอีกคนหนึ่งที่การสักจึงไม่ใช่เรื่องแปลกสำหรับเธอ เพราะชอบการสักมาก่อนแล้ว เมื่อเจอกับปัญหาท้องแตกลายจากการตั้งครรภ์ทำให้การสักเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง คุณนิรินเล่าว่าตนเองเป็นคนที่ชอบแต่งตัวแบบเซ็กซี่ ชอบเปิดแขน เปิดหน้าอก และเปิดหน้าท้อง ที่ผ่านมาก็ไม่มีปัญหาอะไร เพราะมีความมั่นใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองมาก จนเมื่อมีลูก ความมั่นใจหายหมด ไม่กล้าใส่ชุดว่ายน้ำแบบทูพีช ทำให้การไปเที่ยวแต่ละครั้งขาดความสุข พอเธอไม่มีความสุข สามีก็ไม่มีความสุขไปด้วย ความรู้สึกที่รบกวนคุณนิรินคือความที่เคยเป็นคนสวย แล้ววันหนึ่งไม่สวยขึ้นมา จะมีความสุขได้อย่างไร สามีเลยแนะนำว่าไปสักไหม คุณนิรินเล่าว่า คำที่สามีพูดทำให้หยุดคิด เพราะต่อให้ชอบการสักมากแค่ไหน แต่ก็ไม่เคยสักใหญ่ที่แลดูน่ากลัว ท้ายที่สุดด้วยความช่วยเหลือและตัดสินใจร่วมกันกับสามีก็เลือกที่จะไปสักปิดรอยแตกหน้าท้องแตกลาย

"เจ็บมาก เพราะต้องไปหลายรอบ ต่อให้ช่างมือเบายังไงก็เจ็บ หลังจากสักแล้วก็มั่นใจขึ้น มีความสุขมากขึ้น เพราะทุก ๆ การแต่งตัวคือการโชว์รอยสัก ไม่ใช่การปกปิดรอยแตกลายของหน้าท้อง มันดีกว่ากันเยอะเลย อยากบอกทุกคนว่าไม่ว่าเราจะทำอะไร ให้เราถามใจตัวเอง เรารู้ว่าสังคมรอบตัวเราเกี่ยวกับทัศนคติในการ

สักเป็นแบบไหน เมื่อเรารู้แล้วเราจะรับมือยังไงหลังจากที่เราสักไปแล้ว ประเมินตัวเองก่อนและคิดให้รอบคอบ เพราะถ้าวันหนึ่งเกิดไม่ชอบมันไม่ง่ายที่จะลบออก หลายคนลบออกสุดท้ายก็ต้องไปสักทับรอยสักเดิมอีกครั้ง เพราะการลบยังไงก็มีรอยไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม หากเลือกที่จะทำอะไรแล้วก็ต้องไปให้สุดทาง ความสวยจะไม่มาถ้าเราขาดความสุข” (นิริน (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 1 มีนาคม 2566)

5.6 รอยสัก : เสียงวิพากษ์ที่ท้าทาย

มายาคติของการรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงยังคงแ ทรกซึมอยู่ในทุกซอกหลืบของสังคมพร้อมที่จะปรากฏออกมาปฏิบัติการในทุก ๆ โอกาส ไม่ว่าผู้หญิงจะพยายามมากแค่ไหนในการสร้างวาทกรรมและมายาคติใหม่ให้กับรอยสัก เพื่อให้หญิงสาวที่รักการสักจะสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมได้ แต่ไม่ง่าย ไม่ว่ารอยสักจะปรากฏอยู่บนเรือนร่างของใคร ผู้หญิงที่สักหลายคนถูกวิจารณ์อย่างหนักถึงเรื่องรูปลักษณ์ของพวกเธอ ข่าวการฆ่าตัวตายของหญิงสาวที่ถูกกลุ่มคนที่เหยียดเพศหญิง มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรงในโลกออนไลน์ของประเทศจีน หลังจากที่ผู้หญิงลุกขึ้นทำอะไรที่แตกต่าง เช่น โพสต์รูปที่มีทรงผมสีชมพู และรอยสักตอกย้ำถึงแรงกดดันทางสังคมที่ผู้หญิงต้องเผชิญกับทัศนคติเชิงอนุรักษ์นิยมดั้งเดิมของจีน ที่ได้ตอกตรึงความเป็นหญิงและให้คุณค่าผู้หญิงในด้านรูปร่างและการอุ้มบุตร การต่อต้านนี้เป็นปฏิกิริยาตอบกลับต่อการผลิตซ้ำแนวความคิดดั้งเดิม แต่เมื่อใดก็ตามที่ผู้หญิงไม่ปฏิบัติตัวให้สอดคล้องกับค่านิยมและมายาคติดั้งเดิม เธอเหล่านั้นจะถูกโจมตี และจะถูกถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ผู้หญิงควรมีตามรูปแบบและมาตรฐานทางสังคม การเหยียดเพศที่ดำเนินมาอย่างช้านาน ฝังรากลึกลงไปบนดินแดนของความเชื่อและวัฒนธรรมทางความเชื่อที่แข็งแกร่งจนไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานแค่ไหนมันก็ยังคงเหมือนเดิม

ลิซ่า แห่งวง Blackpink กับรอยสักเล็กๆ ของเจ้าตัวบนแผ่นหลังที่คาดว่าน่าจะเป็นภาพดอก “เอเดลไวส์” (Edelweiss) ดอกไม้ตัวแทนแห่งรักแท้ จากสวิตเซอร์แลนด์ ที่ได้รับฉายาว่าเป็น “ราชินีแห่งเทือกเขาแอลป์” ซึ่งเป็นดอกไม้ที่เธอชื่นชอบและนำมาออกแบบในนาฬิการ่วมกับแบรนด์หรูอย่าง Bulgari ทั้งนี้เรื่องนี้ก็ได้กลายเป็นที่พูดถึงไม่น้อยเนื่องจากต้นสังกัด ของ YG Entertainment นั้นค่อนข้างจะขึ้นชื่อในเรื่องความเข้มงวดเรื่องรอยสักของศิลปินในสังกัดไม่น้อยนั่นเอง ย้อนกลับไปในช่วงสิ้นปี 2022 ในขณะที่ Blackpink กำลังทัวร์คอนเสิร์ต Born Pink ทางด้านของ "จีซู" สมาชิกคนหนึ่งของวงก็เคยถูกสังเกตเห็นภาพคล้ายรอยสักเล็ก ๆ ของเธอมาแล้วเช่นกัน

มีการหยิบเอาเรื่องนี้มาเล่น โดยจับประเด็นเรื่องที่มีคนเข้าไปแสดงความเห็น ทำนองว่าคนไทยส่วนใหญ่ไม่ชอบคนสักเพราะเป็นมายาคติและความเชื่อของคนไทยส่วนหนึ่งที่ยังไม่อาจจะยอมรับและชื่นชมต่อคนที่มีรอยสัก รอยสักยังคงเต็มไปด้วยคำถามในทุก ๆ รอยสักที่ปรากฏให้เห็น และมายาคติเดิมยังคงตอกตรึงทุกรอยสักไว้กับสัญลักษณ์ที่สื่อสารความไม่ดี

รูปที่ 5.4 ลิซ่า แห่งวง Blackpink กับรอยสัก
ที่มา: JaAey (ทีมงาน TeeNee.Com), 2023

คุณลักษณ์ (นามสมมุติ) เป็นบุคคลหนึ่งที่ให้สัมภาษณ์ว่า ไม่เคยยอมรับภาพรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงไม่ว่าจะมีใครมองว่าสวยหรือไม่สวยอย่างไร ส่วนตัวมองว่าเรือนร่างของผู้หญิงเป็นเรือนร่างที่สวยงาม ไม่ควรนำเอาอะไรมาแปะบนร่างกายให้ความสวยนั้นหายไป เพราะรอยสักทำให้ผิวสวย ๆ ดูสกปรก เลอะเทอะไปหมด อีกอย่างเป็นการกระทำต่อร่างกายตนเองให้เกิดการบาดเจ็บ อาจจะเสี่ยงการติดเชื้อ ทำให้เกิดปัญหากับร่างของตนเองอย่างที่ไม่ควรจะเป็น แต่คุณลักษณ์ก็บอกไว้ด้วยว่าความคิดเห็นนี้เป็นเพียงเรื่องเฉพาะตัว เพราะสิทธิอยู่ที่เจ้าของเรือนร่าง

> “แต่ต่อให้เราไม่ชอบมากแค่ไหน ก็เป็นสิทธิส่วนตัวของเขาเหล่านั้น ที่เขามีสิทธิ์ที่จะทำอะไรก็ได้บนเรือนร่างของเขา เขามีสิทธิ์ที่จะทำ เราก็แค่แสดงความคิดเห็นในแบบของเรา ซึ่งก็ไม่ใช่ความคิดที่จะไปเปลี่ยนแปลงอะไรได้” (ลักษณ์ (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 กุมภาพันธ์ 2566)

ในบรรดาคนที่มีทัศนคติทางลบกับรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิง มีกลุ่มคนที่คิดแทนผู้หญิงที่มีรอยสัก การแปลความของคนกลุ่มนี้คือ การสัก เป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมหรือนิสัย

บางประการ เช่น ความเก็บกด ความไม่มั่นใจในตนเอง คนที่เรียกร้องความสนใจ คนที่ขาดความอบอุ่นทางใจ หรือมีปัญหาบางประการที่ต้องการบำบัดเยียวยาด้วยการสัก

คุณเกด (นามสมมุติ) กล่าวว่า เธอไม่ได้ให้ราคากับการสักของพวกผู้หญิง มองว่าเป็นพวกขาดความมั่นใจในตนเอง เป็นกลุ่มที่ต้องการเรียกร้องความสนใจ ในเบื้องลึกเธอมองว่าคนที่สักคือคนที่อ้างว้าง ขาดความอบอุ่นทางใจ เลยพยายามหาอะไรมาบำบัดความรู้สึกในใจที่ขาดหายไปด้วยการสัก แล้วก็บอกว่ามันคือการบันทึกเรื่องราวของตนเอง เป็นการบันทึกความทรงจำที่มีความหมายส่วนสิ่งที่ตัวเองมองหา นั่นคือความพยายามที่จะหาเหตุผลที่ดีมารองรับการกระทำของตนเอง ด้วยไม่อยากจะยอมรับว่าตนเองเป็นคนที่มีความรู้สึกของการขาดหายในบางเรื่อง โดยส่วนตัวเธอมองว่าผู้หญิงเหล่านี้น่าสงสาร ในความพยายามที่จะค้นหาหนทางแห่งความสุขให้กับตนเอง สุดท้ายหนทางที่เจอคือหนทางของการทำร้ายตนเอง คุณเกดแสดงทัศนะว่า

> “คุณว่าไหม คนเหล่านี้ต้องเรียกมากอด กอดทุกวัน บอกรักเขาทุกวัน อันนี้จะทำให้เขามีความสุข และมีใจที่อบอุ่นขึ้นมากกว่าการไปสักเสียอีก เพราะการสักมันไม่ได้เยียวยาได้จริง” (เกด (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 กุมภาพันธ์ 2566)

คุณกานต์ (นามสมมติ) มีความคิดเห็นกับเรื่องนี้ไม่แตกต่างมากนัก โดยคุณกานต์เห็นว่าผู้หญิงที่ไปสักส่วนมากเริ่มจากการขาดความเป็นตัวของตัวเอง เป็นการเลียนแบบคนอื่น ที่สักออกมาแล้วเห็นว่าสวย สักตามคำเชิญชวนของคนรู้จัก ซึ่งตนเองไม่ได้มีความรู้สึกอะไรมากมายนัก การสักคือสิ่งที่ท้าทายให้ลองเท่านั้น ส่วนรูปที่สักก็ไม่ได้มีความหมายอะไรมากมายก็แค่เห็นแล้วชอบ ในส่วนตัวรู้สึกสงสารผู้หญิงที่สักชื่อของคนรักไว้ในบริเวณที่มีความสำคัญต่อกัน เพราะเชื่อว่าเราจะมีกันและกันตลอดไป และเลือกที่จะจารึกชื่อของเขาไว้บนเรือนร่างตลอดชีวิต เพื่อเก็บไว้เป็นการบันทึกความทรงจำ และความรักที่สวยงาม ไว้อวดความรู้สึกรักที่มีต่อคนของตนเอง แต่พอเวลาผ่านไป ความไม่แน่นอนนั่นคือสิ่งที่แน่นอนที่สุดในชีวิตของเรา เมื่อฝ่ายชายจากไปจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม สิ่งที่ทิ้งไว้บนร่างกายของผู้หญิงคือความทรงจำที่เจ็บปวดตลอดชีวิต เสียใจทุกครั้งที่เห็น สุดท้ายก็ต้องไปยอมเจ็บเพื่อเอารอยแห่งความทรงจำนั้นออกไป และไม่ใช่สิ่งที่จะทำได้ง่าย ๆ สุดท้ายก็ต้องเอาลายสักอื่นมาทับไว้ ก็คือการต้องทำร้ายร่างกายอีกครั้ง ได้รอยสักใหม่ที่เอาปกปิดรอยสักเดิม อาจจะแลดูสวยงาม แต่ทุกครั้งที่เห็นรอยสักนั้น สิ่งที่เราคิดถึงคืออะไร เราคิดถึงคนที่

จากไปใช่หรือไม่ ถามว่าทำไม ก็เราเลือกที่จะเอาเขามาผูกติดไว้บนเรือนร่างของเราจนยากที่จะลบเลือนออกไป

> “ผมสงสารผู้หญิงเท่านั้น และมองว่าเราสามารถเก็บบันทึกของความทรงจำได้ในหลากหลายวิธีการ ไม่จำเป็นต้องทำร้ายตนเอง” (กานต์ (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 กุมภาพันธ์ 2566)

คุณเกียรติ (นามสมมุติ) เป็นผู้ชายอีกคนที่ไม่เห็นด้วยกับการสัก ซึ่งคุณเกียรติสรุปว่าเป็นการแก้ปัญหาทางจิต ยอมทนเจ็บเพื่อทดแทนความเจ็บในใจ และในทัศนะของคุณเกียรติส่วนใหญ่ผู้หญิงที่มีรอยสักคือคนที่มีบาดแผลที่ต้องการปกปิดทั้งสิ้น

> “ผมมีอคติกับการสักมากพอตัวอยู่นะ ส่วนตัวผมขอเรียกมันว่าทฤษฎีการทดแทน ผมว่าคนพวกนี้น่าสงสาร คือพวกที่ไม่รู้จักตนเอง สร้างมายาคติขึ้นมาหลอกตัวเองว่าสิ่งนี้คือความสุข คือความสวยงาม คือศิลปะอะไรตามแต่พวกเขาจะเรียก เท่าที่ผมสนิทสนมกับคนที่สักมา ส่วนมากเลยคือพวกเก็บกด ขาดการยอมรับ การมีที่ยืนในสังคม เลยพยายามสร้างภาพใดภาพหนึ่งขึ้นมาซ้อนภาพของตนเอง เพราะความเชื่อที่ว่านั่นจะทำให้สังคมมองเห็น จะต่างอะไรกับพวกเด็กแว๊นที่ซ่อมท่อรถ ตกแต่งให้มีเสียงดัง ยิ่งดังยิ่งดี แล้วเอาออกมาขับเร็ว ๆ แข่งกันบนท้องถนน เขาทำทำไม เพราะเขาอยากให้สังคมมองเห็นก็เท่านั้น แต่เขาได้อะไรกลับไป ผมว่าสังคมยิ่งไม่ให้ราคา ส่วนผู้หญิงที่มีรอยสัก ผมก็ว่าไม่ต่างกัน ลองศึกษาชีวิตของแต่ละคนดี ๆ ซิ มีที่มาที่ไม่อยากให้รู้ทั้งนั้น แต่ผมก็ยอมรับในความสามารถนะครับ ถ้าใครเป็นคนดีมีความสามารถผมก็ยอมรับเขาแน่นอน เพราะผมยอมรับคนที่ความสามารถ” (เกียรติ (นามสมมติ), การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กุมภาพันธ์ 2566)

มายาคติของความดั้งเดิมเกี่ยวกับการสักยังคงทำงานอย่างแข็งแกร่งในปัจจุบัน ตัวอย่างของคุณปลา (นามสมมุติ) ซึ่งเป็นคนสมัยใหม่ แต่ยังยึดกับกรอบความคิดเดิม ๆ เกี่ยวกับรอยสัก โดยเฉพาะเมื่อรอยสักนั้นปรากฏบนเรือนร่างของผู้หญิง คุณปลาเป็นคนปฏิเสธอย่างหัวชนฝาถึงความหมายและคุณค่าที่เจ้าของรอยสักให้กับรอยสัก เธอเชื่อว่าการสักเป็นเพียงความฉาบฉวยและ

เป็นพฤติกรรมความเลียนแบบ รอยสักไม่ได้มีความหมายต่อชีวิตของคนๆหนึ่ง นอกจากการทำไปเพื่อความเท่ห์โดยปราศจากการยั้งคิดและวิเคราะห์ใด ๆ

> “บางครั้งเราชอบนะ แล้วเราก็ไม่คิดว่ามันเลวร้ายอะไร แต่รอยสักต้องสวย สีต้องดี ฝีมือเป็นเลิศและรอยสักต้องปรากฏบนผิวที่ต้องเนียน ๆ ขาว ๆ แบบนี้เราชอบมาก แต่เอาจริง ๆ แล้วให้เราสัก เราก็ไม่เอานะ เพราะรอยสักมันถูกมองแบบลดคุณค่า ส่วนหนึ่งเป็นเพราะคนไม่ดีใช้รอยสักในทางที่ผิด เช่น พวกนักเลงสักยันต์คงกระพัน พวกสักนะหน้าทองเกี่ยวกับมนต์เสน่ห์เรื่องเพศ พวกเด็กยังไม่บรรลุนิติภาวะสักเอาเท่ห์ โดยยังขาดการคิดวิเคราะห์ สักตาม ๆ กันไปไม่มีความหมายอะไร เมื่อไม่มีความหมายแล้วคนสักจะไปเรียกร้องหาคุณค่าให้กับรอยสักได้อย่างไร ในเมื่อคุณเองแค่สักตามเพื่อนไป สักเอาเท่ห์แค่นั้นเอง บางคนสักแล้วทำกล้ามโตอีก สำหรับเรารอยสักไม่เคยถูกมองมันเป็นศิลปะอะไร เราแค่คิดว่ามันคือรอยสักแค่นั้น ไม่สวยเลิศเลออะไร แต่บางคนเห็นแล้วก็ไม่ไหวดูเลอะเทอะแต่ก็นั้นแหล่ะเขาอาจจะคิดว่าอยากเล่าเรื่องราวผ่านทางผิวหนังเขา มันก็เป็นสิทธิส่วนบุคคลของเค้า คนสักทั้งผู้ชายและผู้หญิง ก็คือคนทั่วไป มีทั้งดีและเลวปนกันไป ความเป็นคนไม่ได้ตัดสินที่ใครมีรอยสัก ใครไม่มีรอยสัก แต่เราก็แค่อยากให้คิดให้รอบคอบก่อนสัก วันนี้คุณอาจจะชอบการสักและบอกว่ามันคือศิลปะที่สวยงามอะไรก็ตามแต่คุณจะสื่อเพราะมันอยู่บนร่างกาย อยากให้สำนึกว่าวันหนึ่งเมื่อเป็นคุณยายแก่ ๆ รอยสักของคุณกับผิวเหี่ยว ๆ มันจะไปกันได้ไหม มันจะยังสวยอย่างที่อยากให้เป็นหรือเปล่า ลูกหลานที่มองเห็นรอยสักบนตัวของคุณยายคุณย่า เขาจะคิดอะไรบ้างไหม และคุณยังจะมีความสุขอยู่หรือเปล่า” (ปลา (นามสมมติ), การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 กุมภาพันธ์ 2566)

คุณจอย (นามสมมุติ) เป็นตัวแทนของกลุ่มคนที่ไม่ชื่นชอบกับรอยสัก ในขณะที่ผู้หญิงบางคนที่สักเพราะต้องการบันทึกความทรงจำ บันทึกสัญลักษณ์บางประการไว้เพื่อการจดจำ ผู้หญิงบางคนอาจคิดถึงเฉพาะปัจจุบัน แต่คุณจอยเป็นตัวแทนของกลุ่มคนที่คิดถึงอนาคต โดยเฉพาะแนวคิดของข้อจำกัดเกี่ยวกับรอยสักที่สามารถทรงความสวยได้เฉพาะบนผิวหนังที่เต่งตึงด้วยวัย แต่เมื่อกาลเวลาของธรรมชาติทำให้เกิดความหย่อนคล้อยตามวัย ความสวยงามของศิลปะบนเรือนร่างก็จะถูกรบกวน

> “เราเองก็สงสัยมาตลอดเลยนะเกี่ยวกับการสัก คือเรางงกับความคิดของหลาย ๆ คน เราแค่อยากถามว่าถ้าแก่แล้วและเริ่มหย่อนหยาน ผิวหนังที่มีรอยสักอยู่เราจะบอกว่ามันเป็นศิลปะที่สวยงามต่อสายคนดูหรือไม่ ต้องดึงผิวหนังให้ตึงก่อนถึงจะเห็นเรื่องราวของรอยสักหรือเปล่า เราเคยเห็นทั้งคนไทยและฝรั่งที่มีอายุมากมีรอยสักอยู่ที่ผิวหนัง ซึ่งมันไม่น่าดูเอาเลย” (จอย (นามสมมติ) , การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 มีนาคม 2566)

5.7 สรุป

ไม่ว่าโลกจะเปลี่ยนไปมากแค่ไหน กลุ่มผู้รักการสักพยายามที่จะสร้างความหมายใหม่ให้กับรอยสัก เพื่อเปิดพื้นที่แห่งการดำรงอยู่ ถ้าปราศจากการตีความรอยสัก อาจจะไม่ใช่ภาพลักษณ์ของความตกต่ำ หรือไม่ใช่สัญลักษณ์ของความเลวร้าย หากแต่เป็นพียงภาพวาดบนผิวหนังที่เจ้าของรอยสักต้องแลกมาด้วยความยากลำบากต้องอดทนกับความเจ็บปวดมากมาย ความพยายามในการรักษาดูแลจนได้เป็นรอยสักที่น่าภาคภูมิใจ ค่าตอบแทนที่เขาได้รับควรเป็นภาพของความชื่นชมในความอดทน ไม่ใช่ภาพของความแปลกแยก แต่เวลาเดียวกันมายาคติเดิมยังคงถูกนำออกมาใช้อยู่อย่างต่อเนื่อง ทำให้มายาคติของรอยสักยังคงให้ความหมายเดิมต่อไป บนพื้นที่ของการสักที่ยังคงให้ความหมายเดิม ด้วยเพราะยังมีการนำการสักไปใช้เพื่อการตีตราบนเรือนร่างของผู้หญิงในฐานะของทาสทางเพศ

จากตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูล รอยสักไม่ได้เกิดขึ้นอย่างไร้ความหมาย แต่ทุกรอยสักมาพร้อมกับความหมาย และความหมายเหล่านั้นกำลังบอกเล่าเรื่องราวบางประการที่เป็นความทรงจำทั้งดีและไม่ดี ชื่อของแฟนเก่าและแฟนใหม่สามารถบันทึกอยู่ภายใต้ผืนหนังเดียวกัน แต่เป็นความทรงจำที่แตกต่างกัน รอยสักนั้นในทางหนึ่งจึงได้ทำหน้าที่ควบคุมชีวิตและพฤติกรรมของเจ้าของรอยสัก บทเรียนจากการใช้ชีวิตคู่กับแฟนเก่าถูกบันทึกไว้เพื่อมิให้บทเรียนที่แย่ ๆ แบบนี้เกิดขึ้นกับชีวิตของตนเองซ้ำเป็นรอยที่สอง รอยที่สาม หรือรอยที่สี่ แต่ไม่ว่าจะเป็นกี่รอย เจ้าของรอยสักก็เลือกแล้วที่จะจดจารสิ่งนี้ในความทรงจำ ใกล้ตัว ใกล้ความรับรู้ ความรู้สึกและใกล้หัวใจที่สุด

วิถีชีวิตของผู้หญิงที่มีรอยสักที่ดำเนินไปภายใต้มายาคติของความเป็นอื่น เป็นชีวิตที่ต้องดิ้นรนเพื่อการมีชีวิตอย่างไม่แตกต่างกัน ชีวิตที่ไม่อาจจะหยุดนิ่ง อยู่ภายใต้กรอบของสังคม ไม่มีอะไรที่ได้มาโดยไม่ต้องแลก บางครั้งเราต้องแลกกับสิ่งที่เราไม่เคยอยากสูญเสีย แต่เพื่อทำให้ชีวิต

และการดำรงอยู่ง่ายขึ้น ก็ไม่อาจจะมานั่งเสียเวลากังวลกับความคิด ความรักหรือความหลงใหล เมื่อถึงเวลาต้องแลกก็แลก เมื่อถึงเวลาต้องหักก็เลือกที่จะหัก เฉกเช่นหญิงสาวที่ต้องแลกรอยสักของตนเองกับชีวิตบนถนนสายบันเทิง เพราะการเดินบนถนนสายนี้ คือการต้องลบรอยสัก หากจะเดินมาบนเส้นทางนี้ก็ต้องลบรอยสักออกไป

แม้ในอุตสาหกรรมบันเทิงจะยังไม่เห็นใครที่มีรอยสักโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เท่าคนทั่วไปในสังคม แต่เป็นไปได้ที่ชุดความรู้ของมายาคติที่ครอบงำความคิดของคนในสังคมเกาหลีเกี่ยวกับรอยสักจะเปลี่ยนแปลง การสื่อสารของมายาคติผ่านระบบวัฒนธรรมอาจจะค่อย ๆ ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคม แต่การสร้างความหมายใหม่ให้กับรอยสัก จนเกิดเป็นค่านิยมอันแข็งแกร่งนั้น ยังต้องการคอยการถูกผลิตซ้ำคุณค่าทางความหมายอย่างต่อเนื่อง จนเป็นมายาคติที่ควรค่าแก่การยอมรับ อันเป็นการยอมรับที่ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงคำบอกเล่า หากแต่ปรากฏให้เห็นในเชิงประจักษ์ว่าผู้หญิงที่มีรอยสักนั้นมีคุณค่าในความหมายที่ถูกมองเห็นจนไม่อาจจะเปิดโอกาสให้มายาคติรอยสักแบบเดิม ๆ มาปิดกั้นไว้ได้ ถึงตรงนี้มิติมุมมองของรอยสักยังคงแคบอยู่ ถึงโลกปัจจุบันจะเปิดกว้างแต่สุดท้ายค่านิยมที่ฝังรากลึกอาจไม่ได้ถูกถอนได้ภายในระยะเวลาหลักปี ดังนั้น กรณีของฮันโซฮีจึงเป็นดั่งตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าบางครั้งการจะเดินหน้าสู่เส้นทางตามฝันอาจต้องละทิ้งตัวตนที่ไม่เป็นไปตามกำหนดกฎเกณฑ์และสิ่งที่สังคมเรียกว่ามาตรฐานของความดีงาม

การที่ใครสักคนจะลุกขึ้นมาเปลี่ยนแปลงมายาคติทางความเชื่อของคนในสังคมเกี่ยวกับรอยสัก ด้วยการสร้างความหมายใหม่นั้น ไม่ใช่เรื่องที่ง่ายแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเป็นไปไม่ได้ อาจจะไม่ใช่วันนี้เท่านั้น เหตุผลประการหนึ่งที่ไม่สามารถทำให้คุณค่าในความหมายของรอยสักเปลี่ยนแปลงไปได้ในวันนี้ อาจจะเป็นเพราะจำนวนของคนที่มีรอยสัก และประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงานปรากฏตัวต่อสังคมนั้นยังมีในปริมาณที่น้อย ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยเองก็เห็นคนที่มีรอยสักและกระทำความผิดทั้งในการก่ออาชญากรรม และการใช้ความรุนแรงที่ปรากฏ

ในการตัดสินใจเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดนั้น มายาคติทางความคิดและความเชื่อยังคงมีอิทธิพล ความรู้สึกของผู้หญิงที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม ความใกล้ชิด การเสพสิ่งที่อยู่รอบตัวและซึมซับ เฉกเช่น การสร้างรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงที่มายาคติดั้งเดิมมักจะมีความเชื่อและความคาดหวังต่อเรือนร่างของหญิงสาวที่จะต้องสะอาด นวลเนียน ปราศจากตำหนิใด ๆ แต่ให้รักษาไว้ซึ่งความสวยงามตามที่ธรรมชาติได้ปั้นแต่งมา

เรื่องราวที่หลากหลายผ่านเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของผู้หญิงที่มีรอยสักและความคิดของผู้คนในสังคมที่มีต่อรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิง คุณค่าของเรื่องเล่าอยู่ตรงไหน ผู้วิจัยพยายามถ่ายทอดเรื่องราวอย่างระมัดระวัง เพื่อคงรายละเอียดที่สำคัญของเรื่องให้มากที่สุด ไม่ว่าจุดเริ่มต้นจะเป็นอย่างไร เรื่องบทสรุปของแต่ละชีวิตจะเป็นอย่างไร ผู้วิจัยไม่ปรารถนาจะให้เรื่องราวเหล่านี้ถูกมองผ่านอย่างผิวเผิน เพราะสำหรับการเดินทางของทุกชีวิตบนโลกใบนี้ สิ่งสำคัญที่มนุษย์ด้วยกันควรจะให้ความสนใจเรียนรู้และเข้าใจคือเรื่องราวและภาพชีวิตเหล่านั้น ที่ทำให้มนุษย์เราสามารถเข้าถึงประสบการณ์ของกันและกัน การเข้าใจ การเข้าถึง จึงเป็นเหมือนเครื่องมือที่ทำให้คนเราเข้าใจคนอื่น จนกลายเป็นจุดเริ่มต้นให้มนุษย์ได้เข้าใจถึงความจำเป็นในการอยู่ร่วมกัน และพร้อมที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในชีวิต พร้อมที่จะเติมพลังความรักและเสริมสร้างกำลังใจให้กันและในฐานะของเพื่อนร่วมทาง

การก้าวข้ามอำนาจความรู้ของมายาคติ และกระบวนการสร้างความหมายใหม่ของรอยสักผ่านเรื่องเล่าของรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิง ยังคงต่างต้องฝันฝ่าอุปสรรคมากมาย ความเข้าใจจะทำให้แรงเสียดทานที่กระทบต่อการก้าวเดินของผู้หญิงเหล่านั้นลดลง เพราะหากผู้หญิงเหล่านั้นทนต่อแรงเสียดทานนั้นไม่ไหวและเราจะเข้าใจความรู้สึกนั้นได้อย่างไร ถ้าเราไม่เปิดใจฟังและละทิ้งวัฒนธรรมแบบเหมารวม หากแต่ให้พื้นที่ที่ยืนกับคนที่แตกต่าง ที่ไม่เหมือนพวก และมีความเป็นอื่นทำอย่างไร เราจึงจะสามารถก้าวข้ามข้อจำกัดเหล่านี้และเปิดรับความแตกต่าง ให้พื้นที่ยืนกับคนที่ไม่เหมือนเรา

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “มายาคติของการสักบนเรือนร่างของผู้หญิง” เป็นงานวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) อัตลักษณ์และการสื่อสารของผู้หญิงผ่านรอยสักบนเรือนร่างภายใต้บริบทของสังคมไทย 2) แนวคิดมุมมองและวัฒนธรรมการยอมรับของคนในสังคมต่อรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิง และ 3) มายาคติที่สร้างความเป็นอื่นให้กับผู้หญิงที่มีรอยสักบนเรือนร่าง คำถามการวิจัยคือ 1) คำอธิบายถึงอัตลักษณ์และการสื่อสารผ่านรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงภายใต้บริบทของสังคมไทยเป็นอย่างไร 2) แนวคิด มุมมอง และวัฒนธรรมการยอมรับของคนในสังคมต่อรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงเป็นอย่างไร และ 3) มายาคติที่สร้างความเป็นอื่นให้กับผู้หญิงที่มีรอยสักบนเรือนร่างเป็นอย่างไร สำหรับในบทนี้เป็นบทสุดท้ายที่สรุปประเด็นเชิงทฤษฎี การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะจากงานวิจัย ตลอดจนข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

6.1 อัตลักษณ์และมายาคติ : จุดเริ่มของรอยสัก
6.2 การประทับตรา และความเป็นอื่น : การจำกัดพื้นที่ให้กับรอยสัก
6.3 การอภิปรายผล
6.4 ข้อเสนอแนะ

6.1 อัตลักษณ์ และมายาคติ : จุดเริ่มของรอยสัก

อัตลักษณ์ (Identity) เป็นคำตอบของคำถามที่ว่า คนคือใคร และ ฉันคือใครในสายตาของผู้อื่น อัตลักษณ์ของตนเป็นสภาวะที่บุคคลยอมรับว่าตนเองแตกต่างจากผู้อื่น โดยปกติแล้ว คนมักจะเป็นผู้สร้างอัตลักษณ์ของตนเอง มีความเป็นปัจเจกบุคคล แต่เมื่อรวมความเป็นปัจเจกบุคคลเข้ากับกลุ่ม อัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการสร้างสังคม เป็นสิ่งพื้นฐานที่สังคมต้องรู้ว่า พวกเราคือใคร (Who we are) Kidd (2002, pp. 27) สรุปไว้ว่า อัตลักษณ์ของกลุ่มนั้น คือการรับรู้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ความเหมือนหรือความแตกต่างของคนในสังคม คนในสังคมจะค่อยๆ ซึมซับวัฒนธรรมของสังคมนั้น ทำให้คนในสังคมนั้นมีลักษณะที่คล้ายกันหรือกลายเป็นภาพพจน์ของสังคม (Imagined Community)

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบคิดของอัตลักษณ์ในการวิเคราะห์เรื่องของการสักและรอยสัก โดยใช้องค์ประกอบของพัฒนาการการมีอัตลักษณ์ไว้ 3 ลักษณะ ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบแรกคน แต่ละคนยอมรับว่าตนเองมีความเหมือน และความต่อเนื่องอยู่ภายในตน องค์ประกอบที่สองผู้อื่นในสังคมมองอย่างเดียวกันกับที่เรามองตนเอง และองค์ประกอบสุดท้าย บุคคลจะมีความเชื่อมั่นและติดต่อสัมพันธ์ระหว่างโลกภายในและภายนอก และยอมรับผลสะท้อนกลับที่เกิดขึ้นได้

ปัญหาในเชิงอัตลักษณ์ที่ค้นพบในงานวิจัยนี้ คือองค์ประกอบที่สอง นั่นคือตามทฤษฎี อัตลักษณ์ทางสังคมจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ “ผู้อื่นในสังคมมองอย่างเดียวกับที่เรามองตนเอง” แต่ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ปรากฏว่าผู้อื่นในสังคม “ไม่ได้” มองอย่างเดียวกับที่เรามองตนเอง ช่องว่างที่เกิดขึ้นในการดำรงอยู่ของอัตลักษณ์ทางสังคมก็คือ เมื่อผู้อื่นไม่ได้มองอย่างที่เรามองตนเอง ผู้อื่นมองอย่างไร และในการมองผู้อื่นมีพฤติกกรรมอย่างไร ซึ่งพฤติกรรม (Behavior) นี้นักวิชาการชาวเยอรมัน Birkigt & Stadler (1986) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า องค์ประกอบหนึ่งของอัตลักษณ์ คือ พฤติกรรม ซึ่งเป็นการที่คนภายนอกตัดสินว่าเราเป็นอย่างไร จากสิ่งที่เรากระทำ และตัดสินประเมินค่าจากสิ่งที่เห็นรับรู้และตีความ

ข้อค้นพบจากงานวิจัยพบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับรอยสัก พฤติกรรมของคนอื่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างอัตลักษณ์ตัวตนของผู้รับรอยสัก มีไม่น้อยที่ไม่เห็นด้วยกับการสัก และไม่ให้คุณค่ากับการสัก ไม่ว่าผู้รับการสักจะอธิบายว่า เรือนร่างที่รับการสักเป็นพื้นที่แห่งการจดจารความทรงจำ เป็นพื้นที่ที่ให้คุณค่าความหมายของตัวตนผู้รับการสัก เป็นพื้นที่ของศิลปะบนเรือนร่างที่เป็นความชื่นชอบส่วนตัวของผู้รับการสัก หรือเป็นพื้นที่ที่ได้ใช้รอยสักปกปิดรอยแผลเป็นที่เกิดขึ้น และรอยสักได้ช่วยสร้างความอบอุ่นใจที่ได้ใช้รอยสักปกปิดความไม่สวยงามเหล่านั้น

ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า “มายาคติ” (Myth) เป็นโลกทัศน์ที่ครอบคลุมความคิด ความรู้สึกของผู้คน โดยเฉพาะผู้คนในสังคมที่มีพฤติกรรมในการต่อต้านรอยสักที่ปรากฏบนเรือนร่าง

มายาคติ (Myth) เป็นศาสตร์ที่ได้รับอิทธิพลทางความคิดและเชื่อมโยงมาจาก สัญวิทยา (Semiology) เป็นแนวคิดที่มีพื้นฐานเชิงสำนักโครงสร้างนิยม โรล็อง บาร์ตส์ (Barthes, 2005) อธิบายว่า มายาคติเป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบการสื่อความหมายทางคติความเชื่อ ซึ่งก่อตัวอยู่บนกระแสหรือวัตถุที่มีอยู่ก่อนแล้วผ่านสื่อสัญญะ (Sign) ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อกลบเกลื่อนความจริงแท้ โดยลวงให้หลงไปในค่านิยมความเชื่อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้คนละเลย มองข้ามการเอารัดเอาเปรียบในมิติต่างๆรอบตัว อำนาจของมายาคตินั้นมิได้ปิดบังอำพรางสิ่งใดทั้งสิ้น ทุกอย่างปรากฏต่อหน้าต่อตาเราอย่างเปิดเผย แต่เราต่างหากที่คุ้นเคยกับมันเสียจนไม่ทันสังเกตว่ามันเป็นสิ่งประกอบสร้างทางวัฒนธรรม เรานั่นเองที่ “หลง” คิดไปว่าค่านิยมที่เรายึดถืออยู่นั้นเป็นธรรมชาติ หรือเป็นไปตามสามัญสำนึก มายาคติไม่ได้กำเนิดจากอากาศธาตุ แต่เป็นผลผลิตทางสังคมและวัฒนธรรมของคนกลุ่มหนึ่ง หรือหลายชนชั้น เพราะมายาคติแฝงอยู่กับความคิด ความเชื่อ ของคนในสังคมนั้น ๆ กระบวนการสร้างมายาคติ (Mythologies) คือการกระทำหรือกระบวนการที่ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง ลดทอน ปกปิด อำพรางฐานะของการเป็นสรรพสิ่งในสังคมให้กลายเป็นเรื่องปกติธรรมดาหรือเป็นธรรมชาติ บารตส์ ได้ยกตัวอย่างของ “มวยปล้ำ” และชี้ให้เห็นว่ามวยปล้ำไม่ใช่กีฬา ทว่าเป็นเสมือนละครชีวิตที่จำลองค่านิยมทางวัฒนธรรมเอาไว้ในตรรกะและกลไกของมันอย่างครบ ถ้วน ไม่ว่าจะเป็นร่างกายของนักมวยปล้ำ ตลอดจนอากัปกิริยาและสีหน้าท่าทางล้วนถูกใช้เป็นหน่วยสื่อความหมายหรือ สัญญะ (Sign) ซึ่งสื่อถึงแนวคิดที่ผูกติดอยู่กับคุณค่าทางสังคมไม่ว่าจะเป็นความดี ความชั่ว ความหลงตน ความโหดเหี้ยม

งานของวรรณพิมล อังคศิริสรรพ อธิบายว่า มายาคติเป็นกระบวนการสื่อความหมายที่อาศัยการเข้าไปยึดครอง (Appropriation) เข้าไปครอบงำความหมายเบื้องต้นของสรรพสิ่ง ซึ่งเป็นความหมายเชิงผัสสะหรือประโยชน์ใช้สอย แล้วทำให้มันสื่อความหมายใหม่ในอีกระดับหนึ่งซึ่งเป็นความหมายเชิงอุดมการณ์

ข้อค้นพบจากงานวิจัย พบว่ามีมายาคติที่ฝังรากอยู่ในความคิดความเชื่อและส่งอิทธิพลต่อการสัก มีความเชื่อของชาวจีนที่บอกว่า คนเราไม่ควรที่จะกระทำย่ำยีต่อร่างกายของตนเอง เพราะนั่นคือความอกตัญญูต่อพ่อแม่ที่เฝ้าเลี้ยงดูมา ในความเชื่อของคริสต์เตียนที่บอกว่าร่างกายเป็นสิ่งทรงสร้างของพระเจ้าจึงควรดูแลให้สะอาดและดีงาม เมื่อใครก็ตามที่ล่วงละเมิดเลือกเอาสัญลักษณ์ของความน่าชังมาไว้บนร่างกายของตนด้วยเจตนา จึงเป็นบุคคลไม่มีใครปรารถนาจะเอามาใกล้ตัว ไม่อยากรู้จักและไม่

อยากให้โอกาสใด ๆ มายาคติเหล่านี้ถูกผูกโยงกับศาสนา วิถีชีวิตของครอบครัวจนกลายเป็นความคิดความเชื่อชุดหนึ่งที่ส่งผลต่อคนที่มีรอยสัก

จุดเริ่มของมายาคติเกี่ยวกับรอยสัก เพราะในอดีต รอยสักถูกให้ทำหน้าที่เชิงสัญลักษณ์ของคนที่เป็นคนขี้คุก คนที่เป็นอาชญากรของสังคม การสักเลข เพื่อบอกสถานะของความเป็นไพร่ทาส ได้สร้างมายาคติในเชิงลบต่อคนในสังคม รอยสัก จึงไม่ใช่เป็นเพียงรอยหมึกที่จดจารลงบนผิวหนัง หากแต่เป็นสัญลักษณ์ของผู้มีอำนาจที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ตราประทับเพื่อบ่งบอกว่า คนผู้นี้เป็นคนอีกจำพวกหนึ่งซึ่งแตกต่างไปจากคนปกติทั่วไปในสังคม

มายาคติในอดีตกาล ยังคงทำงานอย่างแข็งแกร่งในสังคมปัจจุบัน บ่อยครั้งที่คนที่มีรอยสักได้รับการแสดงพฤติกรรมจากคนในครอบครัว และคนในสังคมด้วยสายตาดูหมิ่น ผู้คนต่างพิพากษาและลงทันต์ ความห่างเหินและการไม่รับรู้ต่อเรื่องราวและสิ่งที่คนที่มีรอยสักเป็น และสิ่งที่เขากำลังสื่อผ่านรอยสัก สายตาที่มองผู้หญิงที่มีรอยสัก คือมองว่าเธอเหล่านั้นคงมีเรื่องราวเบื้องหลังอันน่ารังเกียจ ไม่รักกระทั่งตัวเอง ให้เรือนร่างที่สวยงามกลายเป็นเรือนร่างที่น่ารังเกียจ ด้วยยินยอมให้มีสัญลักษณ์ของความเป็นอื่นมาปรากฏบนเรือนร่างของตนเอง ชุดความรู้และมายาคติในอดีตยังคงมีอำนาจในการครอบงำความคิดของคนในสังคมอย่างฝังแน่น ผู้หญิงที่มีรอยสักจึงมีโอกาสเป็นได้แค่เพียงผู้หญิงที่เลือกยืนอยู่บนพื้นที่ของความเป็นชายขอบตามฐานะที่เลือกเอง แม้จะพยายามบอกเล่าถึงคุณค่าและความหมายใหม่ เช่นความทรงจำและงานศิลปะ แต่เสียงร้องตะโกนก็ไม่อาจจะเปิดพื้นที่ใหม่ให้ตนเองได้สำเร็จ หลายครั้งที่ต้องปิดบัง ซ่อนเร้นสิ่งที่พร่ำบอกว่าคืออัตลักษณ์ที่ต้องการบอกกล่าว ดูจะไร้สิ้นซึ่งความหมายและความสำคัญ หลายครั้งที่ผู้คนในสังคมจำนวนไม่น้อยต่างบอกว่า ผู้หญิงเหล่านั้นกำลังทำในสิ่งที่เขามีสิทธิ์อย่างเหลือล้นที่จะกระทำใดๆก็ตามกับร่างกายของตนเอง และนั่นคือความชอบธรรม หากแต่ในภาคปฏิบัติ มายาคติยังคงกำหนดคุณค่าของความเป็นอื่นที่สังคมไม่อยากจะยอมรับและมองเห็น แม้ผู้หญิงที่มีรอยสักจะปฏิเสธและไม่คิดจะยอมรับแต่ก็ไม่อาจจะก้าวผ่านไปได้ ทำได้แค่เพียงความพยายามในการเปิดเผยแต่ในซอกหลืบของสังคมที่เห็นด้วยและเป็นกลุ่มก้อนเดียวกัน ผู้หญิงที่มีรอยสักแม้ไม่เคยคิดจะยอมรับแต่เสียงเรียกร้อง และการเสียงของการปฏิเสธ สถานะที่แผ่วเบา จึงยังต้องการแรงกระเพื่อม เพื่อสร้างพลังในการเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงต่อไป แต่ในทางกลับกันมายาคติรอยสักที่ยังฝังรากลึกอยู่ในสังคมยังมีอำนาจเหนือความพึงพอใจของผู้หญิงที่มีรอยสัก เนื่องจากพบ ว่าผู้หญิงที่มีรอยสักจำนวนไม่น้อยที่พยายามปิดบังซ่อนเร้นรอยสักบนเรือนร่างของตนเองจากสายตาและ

การจับจ้องของสังคม และสายตาแห่งคำถาม จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้หญิงที่มีรอยสักยังไม่สามารถที่จะเปิดเผยรอยสักได้ ยังคงต้องแอบซ่อนไว้ภายใต้เสื้อผ้าที่ดูมิดชิด ด้วยเพราะยังหวาดระแวงต่อมายาคติของความเป็นสัญลักษณ์ของคนกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นที่รังเกียจของสังคม

จึงไม่อาจจะปฏิเสธได้ว่ามายาคติรอยสัก ยังคงกระทำการอย่างไม่ยอมหยุดนิ่ง จะพยายามที่จะแสดงอำนาจอยู่เสมอไม่ว่าสังคมนั้นจะเป็นสังคมใดก็ตาม ตราบที่ยังมีมายาคติที่ต่อให้ถูกตราว่าเป็นมายาคติเดิมที่แสนจะคร่ำครึ แต่ก็ยังคงมีอำนาจในการตัดสินและพิพากษาอยู่เสมอ และคนจำนวนมากก็ยังคงตกอยู่ภายใต้อำนาจของชุดความรู้ในมายาคติชุดนี้ แต่หากจะมองด้วยใจกว้างขวางหลายคนก็มองว่ารอยสักที่ปรากฏนั้นเป็นเพียงความรู้สึกว่านั่นคือความทันสมัย นั่นคือกระแสแฟชั่น เป็นเพียงความชอบส่วนบุคคลที่ผู้มีรอยสักหลายคนกล่าวถึง

เมื่อใดก็ตามที่รอยสักนั้นยังคงอยู่ภายใต้มายาคติ เมื่อการให้ความหมายได้กลายเป็นสิ่งที่ทรงพลานุภาพ และกลายเป็นสิ่งที่สามารถชี้เป็นชี้ตายให้กับผู้หญิงและรอยสักได้อย่างชอบธรรม เรื่องราวที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์จึงมีนัยยะไม่แตกต่างกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ในแง่ของ เจตจำนงแห่งอำนาจของมายาคติ ซึ่งจงใจที่จะกระทำต่อความเป็นมนุษย์ของผู้หญิง ถึงแม้ว่าสังคมสมัยใหม่อาจไม่ได้กระทำต่อผู้หญิงที่มีรอยสักจนถึงขั้นนำไปเข่นฆ่า แต่การเบียดขับให้คนไม่มีทางเลือกอื่นในการต่อสู้และการดำรงอยู่ เพราะความเชื่อที่ถูกส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น มีความสำคัญไม่แตกต่างกัน เพราะการที่คนในสังคม ผู้ถือโอกาสก้อนใหญ่เลือกที่จะปฏิบัติต่อผู้หญิงที่มีรอยสักในลักษณะที่แตกต่างออกไป การแสดงท่าทีของความรังเกียจ และการไม่ยอมรับ การบีบบังคับให้เลือกในสิ่งที่ต้องแลกเพียงเพราะบนเรือนร่างนั้นมีรอยสักที่เกิดขึ้นจากเหตุผลใดก็ตาม หรือบางคนอาจจะมองเห็นว่าผู้หญิงที่มีรอยสักเป็นคนที่น่าสงสาร น่าเวทนา ทำร้ายตนเอง เพื่อที่จะได้มาซึ่งความสกปรก และความไม่น่ามอง

ในปัจจุบันการสักจะที่เน้นความสวยงามมากกว่าความเชื่อในการป้องกันภัยเหมือนในอดีต เป็นการสักที่เน้นสีสัน เป็นงานกราฟิก ตัวละคร ตัวการ์ตูนหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายต่อตัวผู้สัก อาจจะเป็นปีเกิด รูปศิลปิน ตัวอักษร รูปภาพตามรสนิยมหรือประสบการณ์ที่ประทับใจที่อยากเก็บไว้เตือนความจำ มักจะสักบริเวณ ข้อมือ สะโพก อก หลัง เป็นต้น รอยสักในปัจจุบันเทียบได้กับการแต่งตัวที่บ่งบอกถึงรสนิยมแต่ก็ยังมีบางส่วนที่สักตามความเชื่อของศาสนา เช่น การสักไม้กางเขน เจ้าแม่กวนอิม เป็นต้น ในปัจจุบันมีผู้นิยมสักที่มากขึ้น ตัวอย่างเช่นดารานักร้อง บุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น แองเจลิ

น่า โจลีที่ได้สักยันต์กับอาจารย์หนู กันภัย หรือเดวิด เบคแฮมผู้ซึ่งเป็นนักเตะชื่อดังก็มีรอยสักขนาดใหญ่อยู่บนร่างกาย เน้นความสวยงาม แม้บางคนจะมองว่าการสักคือศิลปะแต่ก็ยังมีบางคนที่มองว่าการสักเป็นสัญลักษณ์ของความน่ากลัว ความรุนแรง ความเลวร้ายอยู่ เช่น การสักของผู้ต้องขังในเรือนจำ นั้นสักเพื่อที่ต้องการระบายอารมณ์ การกรีดร่างกายตนเองให้เกิดบาดแผลเป็นการแสดงความก้าวร้าวให้ผู้อื่นเกรงกลัว

รอยสักจึงลอยตัวเหมือนดังสัญลักษณ์ที่ล่องลอยอยู่เหนือมายาคติหนึ่ง แต่ยังคงมีอำนาจในการควบคุมความคิดของผู้คน ในขณะเดียวกันยังสามารถสร้างมายาคติใหม่ขึ้นมาเพื่อต่อสู้และก้าวข้ามมายาคติเดิม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์ ในขณะเดียวกันก็สร้างอำนาจใหม่ขึ้นมาครอบงำที่ต้องนำรอยสักมาใช้เป็นเครื่องมือในการต่อต้านอำนาจ เพื่อนำมาใช้ในการกล่อมเกลาและควบคุมมนุษย์ให้มีความเชื่องเชื่ออยู่ภายใต้อำนาจของมายาคติ จึงไม่อาจจะปฏิเสธได้เลยว่า รอยสักได้ถูกนำมาใช้เพื่อสนองต่อความต้องการในการควบคุมสรรพสิ่งตามที่ มาสโลว์ (Maslow, 1954) ได้กล่าวว่า มนุษย์มีระดับของความต้องการ คือความต้องการทางร่างกายเพื่อการมีชีวิตอยู่คือความต้องการด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่มและความต้องการยารักษาโรค เมื่อมนุษย์ได้สิ่งเหล่านี้ ความต้องการของมนุษย์จะยังไม่พอและเดินต่อไปสู่การตอบสนองต่อความต้องการอื่นๆที่มากขึ้นเรื่อยๆ คือความต้องการ ความปลอดภัย ความรัก การยอมรับจากกลุ่ม การเข้าใจและรู้จักตนเอง (Yasuaki and Mitsuhiro, 2005) เมื่อวิเคราะห์คุณค่าของรอยสักตามแนวคิดข้างต้น พบว่ามนุษย์ใช้รอยสักเพื่อเป็นเครื่องมือในการตอบสนองความต้องการของตนเอง ดังจะเห็นได้จากการที่นักรบในยุคเซ็นโกคุสักลวดลายเทพเจ้าที่ตนเองนับถือ การสักลายเทพเจ้าเป็นการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการความปลอดภัย ทำให้มนุษย์รู้สึกอุ่นใจว่าตนเองได้รับการคุ้มครองจากสิ่งเหนือธรรมชาติ หญิงขายบริการในยุคเอโดะสักชื่อคนรักที่ข้อมือ เพื่อแสดงความรักและต้องการให้อีกฝ่ายตอบสนองความต้องการความรักของตน รอยสักจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่หญิงขายบริการใช้ในการเรียกลูกค้า กล่าวคือ เมื่อหญิงขายบริการใกล้ชิดสนิทสนม หลงรักกับลูกค้าคนไหนแล้ว ก็จะให้ลูกค้าหรือเพื่อนสักชื่อของลูกค้าคนนั้นลงบนแขนของตนเอง หรือบริเวณปลายนิ้วโป้งข้อแขน ไหล่ เพื่อแสดงความรัก และคำมั่นสัญญาว่าจะไม่ปันใจให้ชายอื่น การสักเพื่อแสดงคำมั่นสัญญาต่อคนรัก เรียกว่า “อิเระโบะคุโระ” (Irebokoro) (ธนิส พูนวงศ์ประเสริฐ, 2557)

6.2 การประทับตรา และความเป็นอื่น : การจำกัดพื้นที่ให้กับรอยสัก

อิทธิพลจากแนวคิดโครงสร้างนิยมมีส่วนสำคัญที่ทำให้การวิเคราะห์ของ โรลองด์ บาร์ตส์ มีความลุ่มลึกและนิยมนำเอาวัตถุหรือปรากฏการณ์หนึ่งไปเทียบแย้ง(Oppose) กับอีกวัตถุหรืออีกปรากฏการณ์หนึ่ง การเทียบแย้งนี้ทำหน้าที่เปิดเผยคุณลักษณะเด่นที่เป็นปัจจัยของการสื่อความหมายในสิ่งนั้น ๆ ให้ปรากฏออกมา โดยถ้าหากไม่มีการเทียบแย้ง คุณลักษณะนั้น ๆ ก็อาจจะแฝงอยู่ในรูปของศักยภาพหรือไม่ เป็นที่สังเกตเห็นตามนิยามของมายาคติ

Crang (1998) นิยาม “ความเป็นอื่น” (Otherness) ว่าหมายถึง กระบวนการในการสร้างตัวตน (Identity) ในความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียม ความเป็นอื่น คือการสร้างและบ่งบอกตัวตน (Self Identification) ของตนเองในกลุ่ม ๆ หนึ่ง (In-group) และให้ค่ากลุ่มอื่นว่าไม่ใช่ตัวตนเดียวกัน เมื่อไม่ใช้ตัวตนเดียวกัน จึงกลายเป็นอื่น หรือคนนอกกลุ่ม (Out-group) ในกระบวนการดังกล่าว กลุ่มที่ตนเองเข้าร่วมด้วย หรือแสดงตัวตนด้วย ก็จะมีคุณลักษณะบางอย่างที่ตนเองพึงพอใจ เชื่อมั่นเชื่อถือ ส่วน “กลุ่มอื่น” ซึ่งมีคุณลักษณะที่ไม่น่าพึงพอใจ ไม่เชื่อมั่นไม่เชื่อถือ ก็จะกลายเป็นคนอื่น ความสัมพันธ์ลักษณะนี้จึงมีลักษณะแบบคู่ตรงข้ามระหว่าง “เรา” และ“เขา” (คนอื่น) อยู่เสมอ รวมทั้งยังตามมาด้วยการแสดงออกถึงความเป็นคู่ตรงข้ามด้วย ความเหนือกว่าและความด้อยกว่า ความต่ำและความสูง การเป็นผู้ชนะและการเป็นผู้แพ้ การเป็นเสียงส่วนใหญ่และส่วนน้อย การเป็นฝ่ายผิดและฝ่ายถูก การเป็นผู้หลงผิดและฝ่ายที่ถูกต้อง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนถึงการเป็นอื่น คือความแตกต่างทางความเชื่อเรื่องศาสนา การเมืองและรสนิยม

Birkigt & Stadler (1986) นักวิชาการชาวเยอรมันกล่าวถึงอีกองค์ประกอบของอัตลักษณ์ คือ การสื่อสาร (Communication) ทั้งการส่งสารที่เป็นทั้งวัจนภาษาออกไป แทนที่จะแสดงออกทางพฤติกรรมเพียงอย่างเดียว และการใช้สัญลักษณ์ (Symbolism) คือ เครื่องมือที่ใช้ในการสอดประสานการแสดงออกของอัตลักษณ์ในด้านต่างๆ ว่าเป็นอย่างไร หรืออย่างน้อยสุดต้องการอะไร

ดังนั้นอำนาจในวัฒนธรรมจึงมีความสำคัญและบงการชีวิตมนุษย์อย่างชัดเจน ดังนั้น ความเป็นอื่น จึงถูกสร้างขึ้นโดยระบบสังคม แต่ก็ใช่ว่ามนุษย์จะยอมจำนนแต่เพียงอย่างเดียว มีการใช้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

วัฒนธรรมเป็นพื้นที่ในการต่อรอง ต่อสู้ ดังจะเห็นได้จากวัฒนธรรมคนผิวดำในสหรัฐ วัฒนธรรมภิกษุณี เพื่อเป็นเวทีในต่อสู้ ต่อรอง เพื่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม

ในสมัยโบราณบางยุค นักโทษที่จะพ้นโทษออกไป ต้องถูกสักที่หน้าผากหรือส่วนสำคัญของร่างกาย เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงให้คนภายนอกรู้ว่า เขาเคยเป็นนักโทษหรืออาชญากรมาก่อน จะได้มีความระมัดระวัง ตระหนักถึงภัยที่จะมาถึงตัว นั่นคือการตีตราบาปหรือประทับตราในเชิงกายภาพแก่ผู้กระทำผิด แนวโน้มที่คนส่วนใหญ่มีการประทับตราในเชิงลบให้กับพฤติกรรมนั้น ๆ ที่เขาเห็นว่าผิดแผกแตกต่างไปจากบรรทัดฐานที่สังคมคาดหวังหรือต้องการให้เป็นรอยสักที่เป็นตราประทับบนเรือนร่างนั้นกลับเป็นเครื่องหมายในการลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้หญิง (การสักประจาน) เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกัน สังคมยุคความทันสมัย (Modern) เป็นยุคที่รอยสักเปรียบได้กับ Cosmetic การตกแต่งหน้าตา เนื้อตัว ร่างกาย รวมทั้งเป็นการดึงดูดทางเพศ (Sex Appeal) ดังนั้น รอยสักในยุคนี้จึงเป็นเครื่องประดับชนิดถาวร เสมือนการสะท้อนความเป็นเป็นตัวตนของตนเอง และเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้แก่ร่างกายตนเอง สำหรับในสังคมยุคหลังความทันสมัย (Post-Modern) สื่อได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความหมายและอิทธิพลต่อความเข้าใจ เพื่อให้สังคมยอมรับถึงอิทธิพลและมีอำนาจต่อการสร้างภาพลักษณ์ของผู้หญิง ที่รอยสักเป็นการสื่อให้เห็นภาพตัวแทนของผู้หญิงที่มีรอยสักว่า เป็นผู้หญิงใจกล้า ห้าวหาญ กล้าแสดงออก หรือในทางตรงกันข้ามมองว่า ผู้หญิงสักเป็นเรื่องแปลกประหลาด และเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ ผู้หญิงสักเป็นผู้หญิงเปรี้ยว ใจแตก แหกกรอบคำสอนของการเป็นกุลสตรี ยิ่งเป็นการสร้างชุดวาทกรรมและภาพตัวแทนในเชิงลบให้แก่ผู้หญิงที่มีรอยสักและที่สุดก็เป็น การตอกย้ำระบบสังคมที่ชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) ต่อไป

การสักในอดีตของความเป็นสังคมไทย มักจะมีให้เห็นบนร่างกายของผู้ชาย และถูกให้ความหมายว่าเป็นเรื่องของความเข้มแข้ง ความอดทน การแสดงตัวตนของทาส นักเลงหัวไม้และการประทับตามแทนค่าความผิดของความเป็นอาชญากร แต่ในปัจจุบันสังคมไทยยังให้ความหมายต่อผู้หญิงที่มีรอยสักในเชิงลบ แม้จะไม่พบหลักฐานที่แน่ชัด แต่สำหรับผู้หญิงการสัก เคยพบว่าทำเพื่อตอกตรึงผู้หญิงไว้กับความผิดฐานคบชู้ (ก้องสกล กวินรวีกุล, 2545) ยังมีคนจำนวนไม่น้อยที่ยังให้คุณค่าของผู้หญิงที่มีรอยสักว่าเป็นตนระดับล่าง ซึ่งไม่ได้แตกต่างอะไรกับการมองคนที่มีรอยสักในสังคมตะวันตกที่มองรอยสักที่ปรากฏอยู่บนเรือนร่างว่าเป็นสัญลักษณ์ของกะลาสีขี้เมา หรือคนจรจัดที่ไม่มีใครอยากจะให้คุณค่ามากไปกว่าคุณค่าในเชิงลบ ด้วยเพราะเป็นลักษณ์บ่งชี้ถึงกลุ่มคนที่ไม่รักตนเอง

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

งานวิจัยของ Adams (2009, pp. 266- 292) ศึกษาเรื่อง การสักและความเกี่ยวพันกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนในสหรัฐอเมริกาโดยพบว่าการได้รับความยินยอมจากครอบครัว หรือเพื่อนร่วมงานกลับมีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจที่จะทำการสัก ในทางตรงกันข้ามการมีเพื่อนหรือครอบครัวที่ทำการสัก แล้วจะมีความเป็นไปได้สูงที่จะส่งผลต่อการตัดสินใจและเป็นแรงผลักดันที่จะทำการสัก รอยสักต่าง ๆ อาจจะเกิดจากเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดมาในชีวิต สภาพแวดล้อม การได้รับชัยชนะจากการแข่งขันกีฬา การแข่งขันต่าง ๆ การที่รอดชีวิตมาจากเหตุการณ์หรือภัยอันตราย หรือการระบุตัวตนของตนเองผ่านทางรูปรอยสัก และรอยสักยังอาจบ่งบอกถึงการมีหัวคิดสร้างสรรค์ของบุคคลนั้น ๆ หรือรอยสักที่เกิดมาจากมลลักษณ์ทางสังคม คือ พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานทางสังคมหรือผิดจริยธรรม รอยสักที่เคยเป็นตราประทับ เพื่อการจองจำใครคนใดคนหนึ่งไว้กับอดีตที่ผิดพลาด ในวันที่จะกลายมาเป็นกระแสของความชอบที่ถูกนำมาใช้เพื่อการเลียนแบบ ท้ายที่สุด การสักก็กลับกลายมาเป็นแฟชั่นที่กำลังได้รับความสนใจในกลุ่มผู้หญิงยุคปัจจุบัน

เมื่อรอยสักไม่ได้เกิดขึ้นอย่างไร้ที่มา เมื่อรอยสักไม่ได้เติบโตมาพร้อมกับคุณค่าทางศิลปะ หากแต่รอยสักเป็นเครื่องหมายของการลงโทษต่อผู้กระทำผิด และหญิงโสเภณี ใช้รอยสักเพื่อแสดงความจงรักภักดีและเป็นการทำสัญญากับลูกค้า โดยสักชื่อของลูกค้าจะต้องลงท้ายด้วย คำว่า Inochi ที่แปลว่าชีวิต, คำสั่ง แสดงให้เห็นว่าชีวิตนี้ของฉันมอบให้กับเขาคนนั้นแล้วอย่างหมดสิ้น รอยสักคือสัญลักษณ์บ่งบอกความเป็นนักเลงอันธพาล สังคมญี่ปุ่นเองกลับไม่ได้ภูมิใจกับศิลปะบนเรือนร่างดังกล่าวนี้ ซ้ำร้ายยังมองคนที่มีรอยสักในเชิงลบ และเลือกปฏิบัติต่อคนที่มีรอยสักอย่างชัดเจน จนกลายมาเป็นสิ่งที่ติดตราในสังคมญี่ปุ่นว่า “รอยสัก” เท่ากับ “ผู้กระทำผิด” และสำหรับผู้หญิงแล้วรอยสักเป็นการกระทำที่ผู้หญิงจำนนต่อการตอกตรึงตนเองไว้ใต้อำนาจของการครอบครอง ยอมให้ร่างกายตกอยู่ใต้บงการ กลายเป็นร่างกายที่เชื่องเชื่อของความเป็นทาสทางเพศ เมื่อปรากฏการณ์รอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิงได้บอกเล่าเรื่องราวที่น่าหดหู่ จึงไม่อาจจะแปลกใจว่าเหตุใดสังคมคนปกติในญี่ปุ่นจึงไม่อาจจะยอมรับและให้คุณค่าเชิงบวกต่อรอยสักที่ปรากฏบนเรือนร่างของผู้หญิงได้ หากที่ต้องยอมจำนนต่ออำนาจของรอยสักที่ลดทอนคุณค่าของความเป็นคน การสักกลายเป็นเสมือนการเพิ่มอำนาจทางเรือนกายให้พวกเธอ การสักเป็นเรื่องราวของความทรงจำ ความหวัง และความกลัว และแรงกดดันทางสังคม

6.3 การอภิปรายผล

ในสภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางวัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่รับและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ประเพณี พฤติกรรม และค่านิยมต่าง ๆ ได้รวดเร็วกว่าผู้ใหญ่ ไม่ว่าความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือไม่ก็ตาม พฤติกรรมของวัยรุ่นก็จะแสดงออกมาเสมอไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง จึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันหรือยึดสถานที่บางแห่งเป็นจุดศูนย์รวมในการถ่ายทอดพฤติกรรมและการแสดงออกถึงค่านิยมในรูปแบบต่าง ๆ โดยพฤติกรรมการเลียนแบบที่เกิดขึ้นหลายครั้งทำให้เยาวชนต้องมีพฤติกรรมเสี่ยงทั้งในเรื่องความ ปลอดภัยและความเหมาะสมตามวัยวัยรุ่น การสักก็เป็นอีกหนึ่งของพฤติกรรมการเลียนแบบที่เกิดขึ้นในสังคมไทย และในกลุ่มวัยรุ่นหญิงที่เป็นวัยอยากรู้อยากลอง และต้องการความตื่นเต้น สิ่งเหล่านี้เริ่มมีให้เห็นมากขึ้นในกลุ่มวัยรุ่นหญิง ที่เริ่มมีพฤติกรรมการใช้ชีวิตแข่งขันกับผู้ชาย อะไรที่ผู้ชายทำได้ ผู้หญิงก็จะอยากทำ ภายใต้มายาคติของความเท่าเทียมในสิทธิและเสรีภาพ ดังนั้นเราจึงเห็นภาพของผู้หญิงดื่มสุรา สูบบุหรี่ ถ่ายภาพเปลือยของตนเองโพสต์ลงสื่อออนไลน์ เพื่อเรียกร้องความสนใจ เพื่อขายตามอินเทอร์เน็ต การสักก็เป็นอีกหนึ่งพฤติกรรมที่กำลังกลายมาเป็นกระแสของการเลียนแบบ ผ่านมายาคติที่ว่าด้วยการสักคือแฟชั่น พฤติกรรมเลียนแบบกับค่านิยมการสักของผู้หญิงมีผลต่อพฤติกรรมของผู้หญิงเป็นอันดับหนึ่ง โดยพบว่าปัจจัยทางด้านการเลียนแบบพฤติกรรมการสักของผู้หญิงนั้น เป็นการสักตามกลุ่มเพื่อนและการถูกชักชวนจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งการเลียนแบบนั้นเกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้หญิงได้มีการสังเกตพฤติกรรมการสักจากเพื่อนโดยที่เพื่อนเป็นตัวแบบ ในการลอกเลียนแบบพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งปัจจัยทางด้านความถี่ กับการคบหาสมาคมกับบุคคลที่สักบ่อยครั้งมีผลต่อพฤติกรรมของผู้หญิงเป็นอันดับที่สอง โดยพบว่าการคบหาสมาคมส่วนใหญ่ของผู้หญิงนั้น รู้จักหรือพบปะกับบุคคลที่มีรอยสักมาก่อน ผู้หญิงใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ในการพบปะกับเพื่อนในกลุ่มแล้วเกิดการชักชวนกันไปทำการสัก สำหรับปัจจัยทางด้านสื่อมีผลต่อค่านิยมการสักของผู้หญิงเป็นอันดับที่สาม โดยพบว่าสื่อเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการสักของกลุ่มผู้หญิงในเรื่องของ รูปแบบวิธีการนำเสนอทางด้านดารา นักร้อง นักกีฬา และระยะเวลาในการดูโทรทัศน์มีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ การจดจำ โดยมีช่วงระยะเวลาและค่านิยมตามกระแสสังคมที่กลุ่มผู้หญิงมองว่าเป็นสิ่งที่ดีเป็นสิ่งที่ทันสมัยและเป็นสิ่งที่น่าเลียนแบบ จึงทำให้เกิดการซึมซับและเกิดแรงจูงใจส่งผลต่อพฤติกรรม ซึ่งเป็นการค้นพบที่สอดคล้องกับงานของ รัฐกานต์ กัณพิพัฒน์

(2557) การเลียนแบบอย่างที่ตนเองเห็นว่าดีและควรทำตามหรือแม้กระทั่งการสักบนร่างกายก็กลายมาเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งของหญิงสาว เมื่อเห็นว่าเพื่อนสัก ก็สักบ้างตามๆกันไปโดยไม่เคยมีคำตอบให้กับตนเองว่าต้องการสักไปเพื่ออะไร บอกแค่ว่าเพื่อนชวนมาและมันก็สวยดี ทั้งที่ในความเป็นจริงอีกด้านหนึ่งหญิงสาวเหล่านี้เลือกที่จะสักในบริเวณใต้ร่มผ้าที่คนมองไม่เห็น เพราะไม่ว่าจะอยากสักตามกระแสมากแค่ไหนก็ยังคงหวาดระแวงต่อมายาคติที่มีต่อรอยสักในสังคม ทำให้ยังกล้าที่จะสวนกระแสของมายาคติที่ว่ารอยสักเป็นสัญลักษณ์ของผู้หญิงที่จัดจ้าน ก้าวร้าวรุนแรงและหยาบคาย

หลังจากได้ข้อมูลจากการทำงานวิจัยนี้แล้ว ผู้วิจัยมีความเห็นด้วยอย่างยิ่งกับแนวคิดของกาญจนา แก้วเทพ ที่ให้ความเห็นว่า แก่นของ Barthes (2005) ในเรื่องมายาคติ อยู่ที่เรื่อง “Power” ซึ่งสามารถอธิบายเพิ่มเติมใน 2 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ (Power) โดยอธิบายว่า 1) อำนาจ ทำให้สามารถขยับความหมาย (Upgrade Connotative Meaning) ให้กลายเป็นความหมายโดยตรง (Denotative Meaning) ได้เพราะความหมายโดยตรงคือความหมายที่ทุกคนยอมรับ เช่นคำว่า “ยิว” คือเชื้อชาติหนึ่งแต่คนส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ในความหมายของเชื้อชาติ แต่ใช้ในความหมายว่า “ยิว” คือ คนหน้าเลือด คนงก ซึ่งคำว่า หน้าเลือดเป็นเพียงความหมายโดยนัย (Connotative Meaning) ของพจนานุกรมหนึ่ง ดังนั้นคำว่า “ยิว” คนส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ในความหมายเรื่องเชื้อชาติ แต่นำมาทำเป็นคำคุณศัพท์ (Adjective) ก็จะเป็นการฝังมายาคติเอาไว้ หรือดังตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมคือ “แม่” แม่คืออะไร คือผู้หญิงที่ให้กำเนิดลูก แต่หากถามแต่ละคนก็จะให้ความหมายคำว่า “แม่” ที่แตกต่างกัน แต่ละคนก็จะมีหลายๆ ความหมายโดยนัย (Connotative Meaning) แต่ถ้าใครที่มีอำนาจมากกว่าก็สามารถจะย้ายความหมายโดยนัยขึ้นไปเป็นความหมายโดยตรง (Denotative Meaning) ได้ และ 2) การจำกัดความหมาย ล็อก (Lock) ของความหมายโดยนัย (Connotative Meaning) บางอย่างเอาไว้ในรูปแบบรหัส(Code) เช่น เวลาใช้คอมพิวเตอร์เวลาจะสั่งพิมพ์ (Print) เปิดเครื่องมาจะขึ้นเลยว่า All หรือ Current page คือ lock ไว้แล้ว หรือคำว่า “ยิว” คนส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ในความหมายของความเป็นคนหน้าเลือดแต่หมายถึง คนงก ซึ่งการให้ความหมายก็เหมือนกัน คำบางคำจะถูก Lock ความหมายไว้แล้วและเราก็ไม่รู้จะไปแก้ไขอย่างไร ได้แก่ การเล่าเรื่อง (Narrative) และการให้ความหมาย (Definition) ซึ่งถือว่าเป็นเทคนิคที่ง่ายที่สุด แต่ก็เสี่ยง เพราะถ้าคนรับไม่ได้ก็ไม่ได้ผลเลย แต่ถ้าได้ผล ก็จะได้ผลได้ระดับดีมาก เช่น เวลาเราลอกความหมายของคำบางคำมาอ้างอิง เช่น การสื่อสารคืออะไร เราก็หยิบความหมายของคำว่า การสื่อสารของ Lasswell มาลอกใส่ลงไป การกระทำเช่นนี้เป็นการปฏิบัติการซ้ำเพื่อจะยอมรับทำให้ตัวเองตกอยู่

ในมายาคติ และเมื่อลอกความ หมาย (Definition) ก็จะเป็นการปฏิบัติการทางสังคมเพื่อยอมรับมายาคตินั้น

รอยสักจึงได้รับการให้ความหมายและปฏิบัติต่อ ๆ กันมา การอ้างอำนาจในการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในการจดจารเนื้อตัวของคนให้มีรอยสัก และตราประทับว่าเขาเหล่านั้น แป็นคนกลุ่มนั้น กลุ่มนี้ เป็นคนน่ารังเกียจ ไม่น่าคบ อันตราย หรือใด ๆ ก็ตาม รอยสักจึงไม่ได้เป็นเพียงแค่ริ้วรอยที่ปรากฏอยู่บนเรือนร่างมนุษย์ แต่ได้ยกระดับความหมายของรอยสักให้เป็นตัวแทนของความน่ารังเกียจ ไม่น่าคบ และมายาคตินี้ได้ผ่านการลอกซ้ำจนเป็นปฏิบัติการที่ติดตรึงในใจของผู้คน

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ผู้หญิงที่มีรอยสัก ยังต้องแต่งกายปกปิด เพื่อซ่อนรอยสักของตนเอง โดยเฉพาะดารา นักแสดดง ไม่ว่าไทยหรือต่างประเทศ เพราะการมีร่องรอยเหล่านี้ติดตัวนั้นอาจทำให้รับบทบาทในการแสดงได้ไม่มากนัก อีกทั้งยังมีภาพจำที่คนอาจยึดติดกับผู้แสดงมากกว่าตัวละครเนื่องจากความโดดเด่นของรอยสัก ปัจจุบันจึงมีผู้หญิงจำนวนมากที่พยายามสร้างความหมายใหม่ว่าคือร่องรอยของรอยสักคือศิลปะบนเรือนร่าง

การให้ความหมายใหม่คือความพยายามที่จะสร้างความหมายใหม่ให้กับรอยสัก เพื่อเปิดพื้นที่แห่งการดำรงอยู่ เพราะถ้าปราศจากมายาคติชุดเดิมและการตีความ รอยสักอาจจะไม่ใช่ภาพลักษณ์ของความตกต่ำ หรือไม่ใช่สัญลักษณ์ของความเลวร้าย หากแต่เป็นพียงภาพวาดบนผิวหนัง ที่เจ้าของรอยสักต้องแลกมาด้วยความยากลำบากต้องอดทนกับความเจ็บปวดมากมาย ความพยายามในการรักษาดูแลจนได้เป็นรอยสักที่น่าภาคภูมิใจ ค่าตอบแทนที่เขาและเธอได้รับควรเป็นภาพของความชื่นชมในความอดทน ไม่ใช่ภาพของความแปลกแยก ความหมายใหม่ของรอยสักควรมีพลังอำนาจมากเพียงพอที่จะลบล้างมายาคติเดิม

การให้ความหมายใหม่กับรอยสัก คือการที่ต้องตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน รอยสักไม่ได้เกิดขึ้นอย่างไร้ความหมาย แต่ทุกรอยสักมาพร้อมกับความหมาย และความหมายเหล่านั้นกำลังบอกเล่าเรื่องราวบางประการที่เป็นความทรงจำทั้งดีและไม่ดี รอยสักนั้นในทางหนึ่งได้ทำหน้าที่ควบคุมชีวิตและพฤติกรรมของเจ้าของรอยสัก เจ้าของรอยสักก็เลือกแล้วที่จะจดจารสิ่งนี้ในความทรงจำ ใกล้ตัว ใกล้ความรับรู้ ความรู้สึกและใกล้หัวใจที่สุด

การสร้างความหมายใหม่ให้กับรอยสัก จนเกิดเป็นค่านิยมอันแข็งแกร่งนั้น ยังต้องการคอยการถูกผลิตซ้ำคุณค่าทางความหมายอย่างต่อเนื่องจนเป็นมายาคติที่ควรค่าแก่การยอมรับ อันเป็นการยอมรับที่ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงคำบอกเล่า หากแต่ปรากฏให้เห็นในเชิงประจักษ์ว่าผู้หญิงที่มีรอยสักนั้นมีคุณค่าในความหมายที่ถูกมองเห็นจนไม่อาจจะเปิดโอกาสให้มายาคติรอยสักแบบเดิมๆมาปิดกั้นไว้ได้ ถึงตรงนี้มิติมุมมองของรอยสักยังคงแคบอยู่ ถึงโลกปัจจุบันจะเปิดกว้าง แต่สุดท้ายค่านิยมที่ฝังรากลึกอาจไม่ได้ถูกถอนได้ภายในระยะเวลาหลักปีแต่ยังต้องการการปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องและตลอดไป

การที่ใครสักคน หรือกลุ่มคนสักกลุ่มจะลุกขึ้นมาเปลี่ยนแปลงมายาคติทางความเชื่อของคนในสังคมเกี่ยวกับรอยสักด้วยการสร้างความหมายใหม่นั้น ไม่ใช่เรื่องที่ง่ายแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเป็นไปไม่ได้ อาจจะไม่ใช่วันนี้เท่านั้น เหตุผลประการหนึ่งที่ไม่สามารถทำให้คุณค่าในความหมายของรอยสักเปลี่ยนแปลงไปได้ในวันนี้อาจจะเป็นเพราะจำนวนของคนที่มีรอยสัก และประสบความ สำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงานปรากฏตัวต่อสังคมนั้นยังมีในปริมาณที่น้อย ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยเองก็เห็นคนที่มีรอยสักและกระทำความผิดทั้งในการก่ออาชญากรรม และการใช้ความรุนแรงที่ปรากฏ

การก้าวข้ามอำนาจความรู้ของมายาคติ และกระบวนการสร้างความหมายใหม่ของรอยสักผ่านเรื่องเล่าของรอยสักบนเรือนร่างของผู้หญิง ยังคงต่างต้องฝันฝ่าอุปสรรคมากมาย ความเข้าใจจะทำให้แรงเสียดทานที่กระทบต่อการก้าวเดินของผู้หญิงเหล่านั้นลดลง เพราะหากผู้หญิงเหล่านั้นทนต่อแรงเสียดทานนั้นไม่ไหวและเราจะเข้าใจความรู้นั้นได้อย่างไร ถ้าเราไม่เปิดใจฟังและละทิ้งวัฒนธรรมแบบเหมารวม หากแต่ให้พื้นที่ยืนกับคนที่แตกต่าง ที่ไม่เหมือนพวก และมีความเป็นอื่น ทำอย่างไร เราจึงจะสามารถก้าวข้ามข้อจำกัดเหล่านี้ และเปิดรับความแตกต่าง ให้พื้นที่ยืนกับคนที่ไม่เหมือนเรา

6.4 ข้อเสนอแนะ

6.4.1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

6.4.1.1 ควรมีภาคปฏิบัติการของสังคมที่เพิ่มมากขึ้นในการจัดเวทีให้กับคนที่มีรอยสัก เช่นการจัดนิทรรศการ จัดประชุม และจัดพิพิธภัณฑ์ที่แสดงถึงพัฒนาการ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และศิลปะผ่านการสัก

6.4.1.2 ควรมีการยกระดับการรื้อถอนมายาคติชุดเดิม การสร้างความหมายใหม่ให้กับแนวคิดต่าง ๆ ในสังคม เช่นการละเมิดสิทธิมนุษยชนผ่านการตีตราด้วยมายาคติเดิม การละเมิดสิทธิความเป็นแม่และภรรยา ตลอดจนความสัมพันธ์ชายหญิง และภาวะความเปราะบางต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

6.4.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรมีการจัดทำข้อเสนอถึงภาครัฐ ในการลบล้างมายาคติเดิม ที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนในตัวบุคคล อาทิ ยังมีการรับสมัครเข้างานของหน่วยงานรัฐบางแห่งที่ระบุว่า ไม่รับสมัครผู้สมัครที่มีรอยสัก รวมถึงภาวการณ์กีดกันอย่างไร้เหตุผลที่ตอกตรึงมายาคติชุดเดิม และควรมีการตรวจสอบ (Scan) กฎระเบียบคำสั่งที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนเช่นนี้ในประเด็นอื่น ๆ ทางสังคม

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บรรณานุกรม

กนกพรรณ วิบูลยศริน. (2547). *การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ใน ภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน* (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม. (มปป.). *รายงานการศึกษาเรื่อง ข้อเสนอแนวทางและมาตรการควบคุม กำกับ ดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภท การสักผิวหนังหรือเจาะส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย*. สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

กองประวัติศาสตร์ทหารเรือ. (2538). ประวัติศาสตร์ชาวเรือ การสักร่างกาย. *วารสารรวมบทความการสื่อสารศึกษา, 1*(1), 37-38.

ก้องสกล กวินรวีกุล. (2545). *การสร้างร่างกายพลเมืองไทยในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม พ.ศ. 2481-2487* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

กอบกุล อิงคุทานนท์. (2537). *ผู้หญิงกับอำนาจที่จะแปรเปลี่ยน*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

กัญญาณัฐ เตโชติอัศนีย์. (2566). ศักดิ์ศรีแห่งสัก. *นิตยสาร สารคดี (Sarakadee Magazine)*. สืบค้นจาก https://www.sarakadee.com/รอยสัก.

กาญจนา แก้วเทพ. (2554). *รายงานการประชุมกลุ่มศึกษาโครงการกระบวนทัศน์ใหม่ของการสื่อสารศึกษาไทย ครั้งที่ 6/2554*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

ขจร สุขพานิช. (2542). *ฐานันดรไพร่*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

จิมมี่ หว่อง. (2544). JIMMY WONG ผมสร้างสรรค์ศิลปะบนผิวหนัง. *SUMMER, 12*(1), 83-89.

ชนกภรณ์ นรากร. (2548). *วิวัฒนาการการสักและวัฒนธรรมมวลชนกับการสักรอยศิลปะ. บนเรือนร่าง* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.

ชนิตร ภู่กาญจน์. (2539). ตำนานแห่งรอยสักศิลปะบนเรือนร่างของมนุษย์. *วารสารศิลปวัฒนธรรม, 18*(2), 168– 170.

ชลพรรษ ดวงนภา. (2553). *รอยสัก: จากความเชื่อ...สู□แฟชั่น*. ตราด: สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดตราด.

ธนาวุฒิ ฤทธิ์ช่วย และศุภฤกษ์ โพธิไพรัตนา. (2556). การสื่อสารเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมการสักล้านนา. *วารสารรวมบทความการสื่อสารศึกษา, 1*(1), 19.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ธนิส พูนวงศ์ประเสริฐ. (2558). รอยสักในสังคมญี่ปุ่น : ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงยุคเมจิ. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ, 17*(1), 20-29.

นพพร ประชากุล. (2544). *มายาคติ สรรนิพนธ์จาก Mythologies ของโรล็องบาร์ต*. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. (2530). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปริตตา เฉลิมเผ่า กออนันตกูล. (2541). *เผยร่าง-พรางกาย : ทดลองมองร่างกายในศาสนา ปรัชญา การเมือง ประวัติศาสตร์ ศิลปะและมานุษยวิทยา*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

ปรียา กุลละวณิชย□. (2540). หมอชาวบ□าน : รอยสัก รอยเสี่ยง. *นิตยสารหมอชาวบ้าน*, *222*(1).

ผู้จัดการออนไลน์. (2562). *ชมศิลปะบนเรืองร่าง "แอนเจลีนา โจลี" สักยันต์จนใกล้เต็มแผ่นหลังแล้ว*. สืบค้นจาก https://mgronline.com/entertainment/detail/9620000066289.

พรเพ็ญ นีละภมร และศุภกาญจน์ พงศ์ยี่หล้า. (2562). ทัศนคติและการยอมรับทางสังคมต่อการสัก : กรณีศึกษาผู้หญิงที่มีรอยสักในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารบริหารธุรกิจและศิลปะศาสตร์ ราชมงคลล้านนา, 7* (2), 47-57.

พรวิไล ถมังรักษ์สัตว์. (2539). *ปรัชญาผู้หญิง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พริศรา แซ่ก้วย. (2544). *รายงานการวิจัยเรื่อง สถานะสตรีศึกษา: ชาตินิยมในสตรีศึกษาไทย รายงานความล้มเหลวในการทบทวนเอกสารสตรีศึกษาภาษาไทยระหว่าง พ.ศ. 2522-2542* (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่ : ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พัชรี สระบัว. (2564). *ทัศนคติที่มีต่อสุภาพสตรีที่มีรอยสัก Minimal Tattoo* (Unpublished Independent study). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.

ภัทรพล ภูริดำรงค์กุล. (2553). *ผู้หญิงกับการสักยันต์ :กระแสแฟชั่นหรือการพยายามสร้างอัตลักษณ์* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

ภูเดช แสนสา. (2565). *วัฒนธรรมการสักในล้านนา : โบราณคดี และประวัติศาสตร์*. สืบค้นจาก https://www.sac.or.th/portal/th/article/detail/371.

เมตตา วิวัฒนานุกูล (กฤตวิทย์). (2545). *หลักการสัมภาษณ์ในวงการบริหาร การสื่อสารมวลชน และการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัฐกานต์ กัณพิพัฒน์. (2557). พฤติกรรมเลียนแบบกับค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 25*(3), 39-47.

บรรณานุกรม (ต่อ)

รัตนา อรุณศรี (2547). *ประวัติศาสตร์สังคมสังเขปเรื่องการสักร่างกายมองในมิติของความสัมพันธ์ทางเพศสภาพ* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

วรรณนิภา ชวนชม, บุญยง ชื่นสุวิมล และนิติ ภวัครพันธ์. (2554). ทุนและพื้นที่: ศึกษากรณีการก่อตัวของกลุ่มสักยันต์ห้าแถวหนุนดวงในกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิทยบริการ*, *22*(1), 100-108.

วรรณพิมล อังคศิริสรรพ. (2544). *มายาคติ สารนิพนธ์จาก Mythologies ของโรล็องบาร์ต*. กรุงเทพมหานคร: กนกบรรณสาร.

วารุณี ภูริสินสิทธิ์. (2545). *สตรีนิยม: ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

วิทย์ ประสมปลื้ม. (2563). *ศิลปะการสักลายของญี่ปุ่น: กำเนิดและความเปลี่ยนแปลง*. สืบค้นจาก https://www.infinityth.com/post/05252020.

ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล. (2543). *อยู่อย่างไพร่ : ระบบพื้นฐานในสังคมไทยสมัยจารีต*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์.

สกลกานต์ อินทร์ไทร. (2539). *รายงานผลงานวิจัยเรื่อง การสื่อสารกับการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มเด็กปั๊ม ในกรุงเทพมหานคร*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมศักดิ์ ตันรัตนากร. (มปป.). *การสักที่เกี่ยวเนื่องกับความเชื่อ*. สืบค้นจาก https://www.rama.mahidol.ac.th/ramalaser/th/knowledge/tattoo4

สังคีต จันทนะโพธิ. (2552). *รอยสักสยาม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยามบันทึก.

สันติรักษ์ ประเสริฐสุข. (2548). การสื่อและการสร้างความหมายในสถาปัตยกรรม จากโครงสร้างนิยมถึงหลังโครงสร้างนิยม. *วารสารวิจัยและสาระสถาปัตยกรรม/การผังเมือง, 3*(1), 129-150.

สายฝน ควรผดุง. (2536). *การศึกษาสถานะทางเอกลักษณ์ของวัยรุ่นตอนลายในสถาบันอุดมศึกษา* (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

สุขสันต์ กมลสันติโรจน์. (2548). *การสื่อสารและการรับรู้ความหมายของ "รอยสัก" ในสังคมไทยปัจจุบัน* (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

สุชาดา ทวีสิทธิ์. (2547). *เพศภาวะ: การท้าทายร่าง การค้นหาตัวตน*. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สุธิดา แซ่อึ้ง. (2558). *การสื่อสารความหมายผ่านรอยสักของวัยรุ่นไทย* (Unpublished Independent study). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.

อารียา คหะวงค์. (2564). *การสัก บริบทของความเชื่อสู่ความงามบนเรือนร่าง : สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สืบค้นจาก http://ica.swu.ac.th/news/detail/2/151.

อุษา ศรีจินดารัตน์. (2533). *พัฒนาการของเอกลักษณ์แห่งอีโก้ที่เกี่ยวกับการรับรู้คุณค่าของการทำงานและการรับรู้คุณค่าของศาสนาในวัยรุ่นไทยภาคใต้* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.

Adele, L. B. (2005). *THE EQ Difference : a powerful program for putting emotional intelligence to work*. New York, NY : Amacom.

Barthes, R. (1915-1980). *มายาคติ* [Mythologies] (พิมพ์ครั้งที่ 5) (วรรณพิมล อังคศิริสรรพ, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

Barthes, R. (2005) .*The Language of fashion/Roland Barthes (*Andy Stafford, Trans.). New York: Breg.

Baumgardner, J. & Richards, A. (2000). *A day without feminism. Manifesta: young woman, feminism, and the future*. New York: Farrar, Straus and Giroux.

BBC NEWS ไทย. (2017). *แผ่นหลังอันล้ำค่า*. Retrieved from https://www.bbc.com/thai/international-38847095

BBC NEWS ไทย. (2019). *ลบการตีตราบนเรือนร่าง อดีตทาสทางเพศในสหรัฐฯ เปลี่ยนรอยสักเริ่มต้นชีวิตใหม่*. Retrieved from https://www.bbc.com/thai/international-50549263

BBC NEWS ไทย. (2023). *ผู้หญิงจีนกับการสัก : ศิลปินผู้บอกเล่าเรื่องราวผ่านน้ำหมึกบนเรือนร่างสตรี*. Retrieved from https://www.bbc.com/thai/articles/cjj6eppwgj7o

Becker, H. S. (1960). Notes on Concept of Commitment. *The American Journal of Sociology*, *66*(1), 32-40.

Becomeinked Tattoo. (2021). *ลายสักไบโอ Bio Tattoo เป็นมาอย่างไร พร้อม 10 รอยสัก Bio สวยๆ*. Retrieved from https://becomeinked.com/bio-tattoo-30-06-2021/.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Becomeinked Tattoo. (2023a). *ลายสักแนวนีโอดั้งเดิม Neo-traditional คืออะไร? พร้อมชี้เป้า 10 ลายสักสวยๆ จากทั่วโลก*. Retrieved from https://becomeinked.com/neo-traditional-tattoo/.

Becomeinked Tattoo. (2023b). *ลายสักคืออะไร แบบลายสักมีกี่ประเภท อะไรบ้าง? มาดูกัน*. Retrieved from https://becomeinked.com/tattoo.

Becomeinked Tattoo. (n.d.). *ลายสักไทย มีที่มาที่ไปอย่างไร ชีเป้าร้านสักงานสวยๆ พร้อม 10 ลายสักไทยที่คุณไม่ควรพลาด*. Retrieved from https://becomeinked.com/thai-tattoo-designs-28-06-2021/.

Bernburg, J. G., & Krohn, M. D. (2003). Labeling, Life Chances, and Adult Crime: The Direct and Indirect Effects of Official Intervention in Adolescence on Crime in Early Adulthood. *Criminology*, *41*(1), 1287-1318.

Bernburg, J.G., Krohn, M.D., Rivera, C.J. (2006). Official Labelling, Criminal Embeddedness, and Subsequent Delinquency: A Longitudinal Test of Labelling *Theory. Journal of Research in Crime and Delinquency, 43*(1), 67-88.

Birkigt, K., & Stadler, M.M., (1986). *Corporate identity. Grundlagen, funktionen, fallbeispiele*. Landsberg am Lech: Verlag Moderne Industrie.

Braithwaite, J. (1985). *White-Collar Crime. Annual Review of Sociology, 11*(1), 1-25. Retrieved from https://doi.org/10.1146/annurev.so.11.080185.000245

Bruno, V. (2022). *รอยสักชนเผ่าและความหมาย*. Retrieved from https://www.tatuantes.com/th/รอยสักชนเผ่าและความหมาย/

Carl, B. (2007). *ท้องถิ่นสยามยุคพระพุทธเจ้าหลวง* [Temples and Elephants] (พิมพ์ครั้งที่ 5) (เสฐียร พันธรังษี และอัมพร ทีขะระ, ผู้แปล). นนทบุรี: มติชนปากเกร็ด.

Cox, C. (2023). *80 Tribal Tattoo Designs for Men & Meaning.* Retrieved from https://www.thetrendspotter.net/tribal-tattoos-for-men/

Crang, M. (1998). *Cultural Geography*. New York : Routledge.

Creswell, J. W. (2009). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches* (3rd ed.). CA: Sage Publications.

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บรรณานุกรม (ต่อ)

Dek-d.com. (2023). *ประเภทของ "รอยสัก" ที่คุณอาจจะยังไม่รู้จัก*. Retrieved from https://www.dek-d.com/board/view/3983828.

Fashion-th. (2018). *รอยสัก Mandala สำหรับสาว ๆ*. Retrieved from https://fashion-th.decorexpro.com/tatuirovki/mandala-dlya-devushek/.

Firestone, O.J. (1970). The Public Persuader: Government Advertising. *Toronto: Methuen, 5*(2), pp. ix, 258.

Gene, H. E., & Hord, S. M. (2001). *Implementing Change: Patterns, Principles and Potholes.* Boston: Allyn and Bacon.

Goffman, E. (1963). *Stigma. Notes on the Management of Spoiled Identity*. London: Penguin Books.

Hanley, M. (2023). *80 Tribal Tattoo Designs for Men & Meaning*. Retrieved from http://www.thetrendspotter.net/tribal-tattoos-for-men.

Hyena. (2018). *ความหมายที่ถูกซ่อนไว้ภายใต้ "IREZUMI" หรือ "รอยสักญี่ปุ่น" ขนานแท้ที่ดูน่าเกรงขาม*. Retrieved from https://www.unlockmen.com/man-up-grower-101.

JaAey. (2566). *ชาวเน็ตฮือฮา!รอยสักลิซ่า แห่ชูมกันใหญ่เจอสักภาพ....* Retrieved from https://entertain.teenee.com/kpop/264012.html

Jackson, D. B., & Hay, C. (2013). The conditional impact of official labeling on subsequent delinquency: Considering the attenuating role of family attachment. *Journal of Research in Crime and Delinquency, 50*(2), 300-322.

Jelly. (2019). *25 ไอเดีย "รอยสักตัวอักษร" ความหมายดี ๆ เพิ่มพลังด้านบวก*. Retrieved from https://jelly.in.th/articles/Quotes-tattoos

Judas17. (2016). *ลายสัก ของเผ่าต่างๆ ทั่วโลกที่นิยมสักในปัจจุบัน*. Retrieved from https://men.mthai.com/men-around/98664.html

Lincoln, Y.S. and Guba, E.G. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Thousand Oaks: Sage Publications, Inc.

Maslow, A. H. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row Plublisher.

Matsueda, R.L. (1992). Reflected Appraisals, Parental Labelling, and Delinquency: Specifying a Symbolic Interactionist Theory. *American Journal of Sociology, 97*(6), 1577-1611.

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บรรณานุกรม (ต่อ)

Michel, F. (1972). *The Archaeology of Knowledge and The Discourse on Language*. New York : Pantheon Books.

Miles, M.B., Huberman, A.M. and Saldana, J. (2014). *Qualitative Data Analysis: A Methods Sourcebook.* London: Sage Publications, Inc.

Mitchell, J. (1971). *Women's estate: Harmondsworth*. UK: Penguin.

Muto Y. and Fukao M. (2005). *Keizai Bijinesu Yougo Jiten*. Tokyo: Nihonkeizaishinbunsha.

Patton, M. Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods* (2nd edition). London: Sage Publications, Inc.

Phillips D. C. (1987). *Philosophy, Science, and Social Inquiry*. Oxford: Pergamon. Google Scholar.

Regoli, R.M., Poole, E.D., & Esbensen, F. (1985). Labelling Deviance: Another Look. *Sociological Focus, 18*(1), 19-28.

Roldan, M. J. (2018). *รอยสัก Mandala สำหรับผู้หญิง*. Retrieved from https://www.tatuantes.com/th/tatuajes-de-mandalas-para-mujeres/

Sanook. (2015). *10 ลายสักยันต์ยอดนิยมของคนไทย โดยอาจารย์หนู กันภัย*. Retrieved from https://www.sanook.com/horoscope/89869/.

Tajfel, H. (1981). *Human Groups and Social Categories*. Cambridge : Cambridge University Press.

Talktattoo. (2021a). *เจาะลึกที่มาตำนานรอยสัก สไตล์ Old School*. Retrieved from https://www.talktattoo.com/old-school-style/

Talktattoo. (2021b). *รอยสักมานดาล่า Mandala tattoo รอยสักแห่งความเชื่อที่แฝงไปด้วยความสวยงามวิจิตร*. Retrieved from https://www.talktattoo.com/mandala-tattoo/

Talktattoo. (2021c). *รอยสักสไตล์ Dotwork ความสวยงาม รูปแบบงานจุด ที่ช่างไม่กี่คนจะสักได้*. Retrieved from https://www.talktattoo.com/dotwork-tattoo-style/

Talktattoo. (2022). *"Irezumi" รอยสักสไตล์ญี่ปุ่น กับความหมายที่ถูกซ่อนไว้ ในลวดลาย บนเรือนร่าง*. Retrieved from https://www.talktattoo.com/irezumi-tattoo-japan/.

Tatuantes. (2022). *รอยสักชนเผ่าและความหมาย*. Retrieved from https://www.tatuantes.com/th/รอยสักชนเผ่าและความหมาย.

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บรรณานุกรม (ต่อ)

UndubZapp. (2018). *น่าสัมผัสหลังจริงๆ! 5 รอยสัก "แผ่นหลัง" ดาราสาวตัวแม่ เซ็กซี่ สะกดสายตา*. Retrieved from https://www.undubzapp.com/รอยสัก-ดารา-หลัง-เซ็กซี่/.

Unlockmen. (2023a). *ความหมายที่ถูกซ่อนไว้ภายใต้ "IRENZUMI" หรือ "รอยสักญี่ปุ่น" ขนานแท้ที่ดูน่าเกรงขาม*. Retrieved from https://www.unlockmen.com/irezumi-tattoo-meaning/.

Unlockmen. (2023b). *เจาะลึกตำนานกว่าจะมาเป็นรอยสัก Old School*. Retrieved from https://www.unlockmen.com/the-decorum-classic-menwears.

Waiyahong, N. (2565). *เจาะเรื่องรอยสัก Han So Hee ถ้าเธอเคบิวต์ในยุคนี้อาจไม่ต้องลบตัวตนเก่าของตัวเอง (จริงหรือ)*. Retrieved from https://www.vogue.co.th/fashion/article/han-so-hee-tattoos

Weiner, B. (1994). Integrating social and personal theories of achievement striving. *Review of Educational Research, 64*(4), 557–573.

Wollstonecraft, M. (1972). *A vindication of the rights of women*. London: Joseph Johnson.

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ภาคผนวก ก

ภาพรอยสักแนวต่าง ๆ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

1. รอยสักแนวสามมิติ

รูปที่ ก.1 รอยสักแนวสามมิติเต็มหน้าอก

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวสามมิติเท่ห์ๆ

รูปที่ ก.2 รอยสักสามมิติแนวถมดำ

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวสามมิติเท่ห์ๆ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

2. รอยสักจากชาวจีน

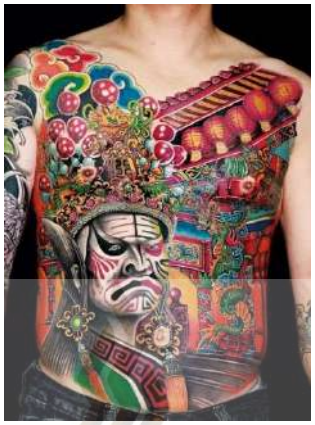

รูปที่ ก.3 รอยสักจากชาวจีนเต็มหน้าอก

ที่มา: https://becomeinked.com /จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักเท่ห์ๆ-จากชาวจีน/

รูปที่ ก.4 รอยสักจากชาวจีน (ลายเสือ)

ที่มา: https://becomeinked.com /จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักเท่ห์ๆ-จากชาวจีน/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.5 รอยสักจากชาวจีน (ลายปลาทอง)

ที่มา: https://becomeinked.com /จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักเท่ห์ๆ-จากชาวจีน/

ลายปลาทอง มีปลาว่ายเป็นวงกลม แสดงให้เห็นถึงความ อุดมสมบูรณ์เป็นวัฏจักรของมนุษย์ ซึ่งนี่ก็เป็นอีกหนึ่งสัญลักษณ์ที่ชาวเอเชียหลาย ๆ คนชอบนำมาสัก

รูปที่ ก.6 รอยสักจากชาวจีน (ลายมังกร)

ที่มา: https://becomeinked.com /จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักเท่ห์ๆ-จากชาวจีน/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

3. เปิดโลกรอยสักสุดหลอนกับลายสักแนวดาร์คอาร์ต

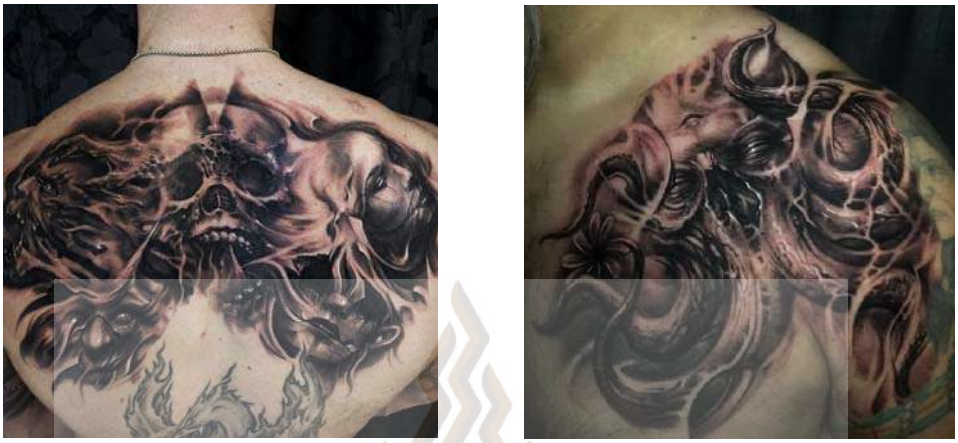

รูปที่ ก.7 รอยสักแนวดาร์คอาร์ต

ที่มา: https://becomeinked.com/?s=เปิดโลกรอยสักสุดหลอน

4. รอยสัก Mandala ผสมผสานกับแนวอื่น ๆ

รูปที่ ก.8 รอยสัก Mandala ผสมผสานกับแนวศิลปะยุโรป

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักมันดาลาสวยๆ-ผสม-2/

รอยสัก Mandala ผสมผสานกับแนวศิลปะยุโรป รอยสักชิ้นนี้ถือว่าออกแบบมาได้อย่างลงตัวและดูน่าสนใจเป็นอย่างมากด้วยการจัดงาน Mandala ธรรมดา ๆ มาตีช่องไฟและใส่ Pattern แบบ Graphic ลงไปทำให้งานชิ้นนี้ดูน่าสนใจมากขึ้น

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.9 รอยสัก Mandala ผสมผสานกับแนว Geometric

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักมันดาลาสวยๆ-ผสม-2/

รอยสัก Mandala ผสมผสานกับแนว Geometric งานมานดาล่านั้นถือว่าเหมาะสมมาก ๆ ถ้าจับมาผนวกกับงาน Geometric เนื่องจากมันเป็นงาน Pattern คล้าย ๆ กัน จึงไม่แปลกที่นักสะสมลายสักทั่วโลกนิยมนำมันมาผสมผสานกันเอาไว้ให้ได้อย่างลงตัว

รูปที่ ก.10 รอยสัก Mandala ผสมผสานกับแนวสมัยใหม่

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักมันดาลาสวยๆ-ผสม-2/

5. รอยสักภาพเหมือน ลายฮีโร่สาว

รูปที่ ก.11 รอยสักภาพเหมือน ลาย wonder woman

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักภาพเหมือนสวยๆ-ลา-12/

รูปที่ ก.12 รอยสักภาพเหมือน ลาย captain marvel

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักภาพเหมือนสวยๆ-ลา-12/

รูปที่ ก.13 รอยสักภาพเหมือน ลาย natasha romanoff

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักภาพเหมือนสวยๆ-ลา-12/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

6. ลายสักสีสันสดใสจากช่างสักชาวเกาหลี

รูปที่ ก.14 ลายสักสีสันสดใสจากช่างสักชาวเกาหลี ลายสักปลาวาฬ

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีสันสดใสจากช่าง/

ลายสักสีสันสดใสจากช่างสักชาวเกาหลี ลายสักปลาวาฬ ลายสักชิ้นนี้ถือว่าเป็นการออกแบบลายสักที่ดูมีความโดดเด่นเป็นอย่างมาก ด้วยการจับช่องสี่เหลี่ยมผืนผ้า 4 ช่อง มาแยกให้เกิดความแตกต่าง และมีตัวละครหลักเป็นปลาวาฬ

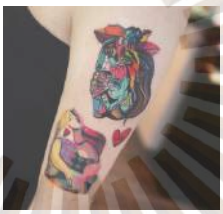

รูปที่ ก.15 ลายสักสีสันสดใสจากช่างสักชาวเกาหลี ลายสักศิลปะของปิกัสโซ

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีสันสดใสจากช่าง/

ลายสักสีสันสดใสจากช่างสักชาวเกาหลี ลายสักศิลปะของปิกัสโซ ช่างสักท่านนี้ได้หยิบยกฝีมือ ทางศิลปะของปิกัสโซ่ มาผสมผสานเข้ากับงานของตัวเอง จึงทำให้งานชิ้นนี้มีความโดดเด่นเป็นอย่างมาก

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.16 ลายสักสีสันสดใสจากช่างสักชาวเกาหลี ลายสักดอกกุหลาบ

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีสันสดใสจากช่าง/

7. ลายสัก Black and gray สุดยอดความคมชัดจาก Adem Tattooยอดความคมชัด ลายสักนักบินอวกาศผี

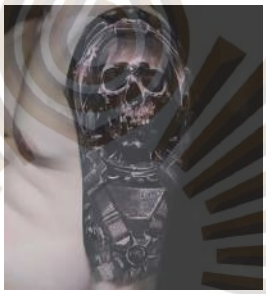

รูปที่ ก.17 ลายสัก Black and gray

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสัก-black-and-gray-สุดยอดความคมชั/

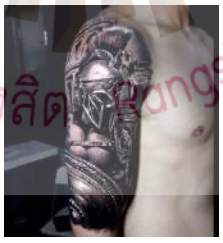

รูปที่ ก.18 ลายสัก Black and gray สุดยอดความคมชัด ลายสักนักรบกรีก

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสัก-black-and-gray-สุดยอดความคมชั/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.19 ลายสัก Black and gray สุดยอดความคมชัด ลายสักหัวกระโหลกและงู

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสัก-black-and-gray-สุดยอดความคมชั/

8. คลายสักแนวลายเส้นภาพวาด จากช่างสักสาว Lady Iris Tattoo

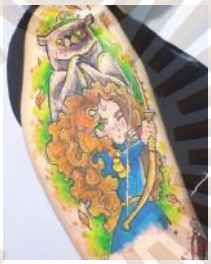

รูปที่ ก.20 ลายสักแนวลายเส้นภาพวาด ลายสักการ์ตูน

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวลายเส้นภาพวาด/

รูปที่ ก.21 ลายสักแนวลายเส้นภาพวาด ลายสักแฮร์รี่พอตเตอร์

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวลายเส้นภาพวาด/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.22 ลายสักแนวลายเส้นภาพวาด ลายสักดอกทานตะวัน

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวลายเส้นภาพวาด/

รูปที่ ก.23 ลายสักแนวลายเส้นภาพวาด ลายสักคู่รัก

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวลายเส้นภาพวาด/

ลายสักแนวลายเส้นภาพวาด ลายสักคู่รัก ลายสักคู่รักชิ้นนี้เป็นลายสักที่สักออกมาได้ดูเรียบง่าย มีเพียงลายเส้น และผสมผสานกับเทคนิคการใช้สีน้ำ ทำให้ลายสักชิ้นนี้ดูมีความน่าสนใจขึ้น

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.24 ลายสักแนวลายเส้นภาพวาด ลายสักแม่ลูก

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวลายเส้นภาพวาด/

9. ลายสักสีระดับเทพ จาก phil garcia

รูปที่ ก.25 ลายสักสีระดับเทพจาก phil garcia ลายสักสิงโต

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีระดับเทพ-จาก-phil-garcia/

ลายสักสีระดับเทพจาก phil garcia ลายสักสิงโต ลายสักสิงโตชิ้นนี้ทำออกมาได้ดูมีความเป็นแฟนตาซีมาก ๆ แถมการเลือกใช้สีของช่างสักระดับโลกคนนี้ ก็ยังทำออกมาได้ดูโดดเด่น

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.26 ลายสักสีระดับเทพจาก phil garcia ลายสักเลมอน

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีระดับเทพ-จาก-phil-garcia/

ลายสักสีระดับเทพจาก phil garcia ลายสักเลมอน ลายสักชิ้นนี้มีความเรียลลิสติกเป็นอย่างมาก การวางองค์ประกอบภาพก็ยังทำได้ดีอีกด้วย

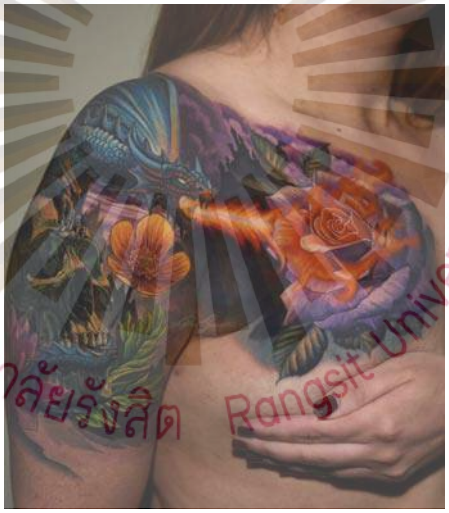

รูปที่ ก.27 ลายสักสีระดับเทพจาก phil garcia ลายสักเทพนิยาย

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีระดับเทพ-จาก-phil-garcia/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.28 ลายสักสีระดับเทพจาก phil garcia ลายสักหัวกระโหลก

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีระดับเทพ-จาก-phil-garcia/

ลายสักสีระดับเทพจาก phil garcia ลายสักหัวกระโหลก ลายสักหัวกระโหลกชิ้นนี้ เลือกใช้สีที่มีความหรูหรา และมีความฉูดฉาดอยู่ในตัว จึงทำให้ลายสักชิ้นนี้ดูมีความน่าสนใจ และโดดเด่น มาก ๆ

10. ลายสักแนวภาพเหมือนสวย ๆ จากช่างสักสาวชาวเอเชีย

รูปที่ ก.29 ลายสักแนวภาพเหมือนสวย ๆ จากช่างสักสาวชาวเอเชีย ลายสักไททานิค

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวภาพเหมือนสวยๆ/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.30 ลายสักแนวภาพเหมือนสวย ๆ จากช่างสักสาวชาวเอเชีย ลายสักฮังเกอร์เกมส์

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวภาพเหมือนสวยๆ/

รูปที่ ก.31 ลายสักแนวภาพเหมือนสวย ๆ จากช่างสักสาวชาวเอเชีย ลายสักเมลิฟิเคนส์

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวภาพเหมือนสวยๆ/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.32 ลายสักแนวภาพเหมือนสวย ๆ จากช่างสักสาวชาวเอเชีย

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวภาพเหมือนสวยๆ/

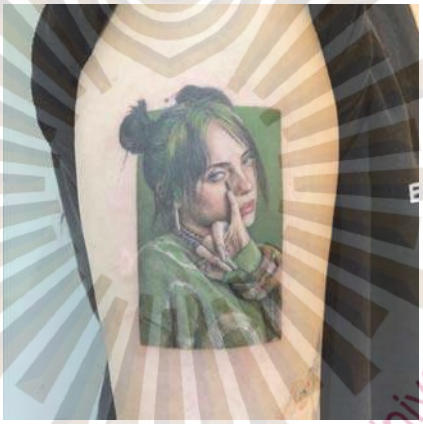

รูปที่ ก.33 ลายสักแนวภาพเหมือนสวย ๆ จากช่างสักสาวชาวเอเชีย ลายสักบิลลี่ เอลลิส

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวภาพเหมือนสวยๆ/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

11. ลายสักสีแนวภาพเหมือนผสมป๊อบอาร์ต จากช่างสักสาวสวย Daria Pirojenko

รูปที่ ก.34 ลายสักสีแนวภาพเหมือนผสมป๊อบอาร์ตจาก Daria Pirojenko ลายสักซุปเปอร์ฮีโร่

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีแนวภาพเหมือนผส/

รูปที่ ก.35 ลายสักสีแนวภาพเหมือนผสมป๊อบอาร์ตจาก Daria Pirojenko ลายสักเจ้าเหมียว

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีแนวภาพเหมือนผส/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.36 ลายสักสีแนวภาพเหมือนผสมป๊อบอาร์ตจาก Daria Pirojenko ลายสักหัวกระโหลก
ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีแนวภาพเหมือนผส/

รูปที่ ก.37 ลายสักสีแนวภาพเหมือนผสมป๊อบอาร์ตจาก Daria Pirojenko ลายสักรูปสาว ๆ
ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีแนวภาพเหมือนผส/

รูปที่ ก.38 ลายสักสีแนวภาพเหมือนผสมป๊อบอาร์ตจาก Daria Pirojenko ลายสักเสือ และ สิงโต
ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักสีแนวภาพเหมือนผส/

12. ลายสักแนวลายปักผ้าเจ๋ง ๆ จาก Terioshi Otto

รูปที่ ก.39 ลายสักแนวลายปักผ้าเจ๋ง ๆ จาก Terioshi Otto ลายสักโปเกมอน
ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวลายปักผ้าเจ๋ง/

รูปที่ ก.40 ลายสักแนวลายปักผ้าเจ๋ง ๆ จาก Terioshi Otto ลายสักมิกกี้เมาส์
ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวลายปักผ้าเจ๋ง/

รูปที่ ก.41 ลายสักแนวลายปักผ้าเจ๋ง ๆ จาก Terioshi Otto ลายสักวันพีช
ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวลายปักผ้าเจ๋ง/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.42 ลายสักแนวลายปักผ้าเจ๋ง ๆ จาก Terioshi Otto

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวลายปักผ้าเจ๋ง/

รูปที่ ก.43 ลายสักแนวลายปักผ้าเจ๋ง ๆ จาก Terioshi Otto ลายสักสไปเดอร์แมน

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักแนวลายปักผ้าเจ๋ง/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

13. ลายสักฟรีแฮนด์เทพ ๆ จาก AARON NORTON

รูปที่ ก.44 ลายสักฟรีแฮนด์เทพ ๆ จาก AARON NORTON ลายสักสไปเดอร์แมน

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักฟรีแฮนด์เทพๆ-จาก-aaron-n/

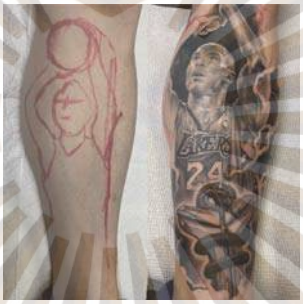

รูปที่ ก.45 ลายสักฟรีแฮนด์เทพ ๆ จาก AARON NORTON ลายสัก kobe Bryant

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักฟรีแฮนด์เทพๆ-จาก-aaron-n/

รูปที่ ก.46 ลายสักฟรีแฮนด์เทพ ๆ จาก AARON NORTON ลายสัก เต่านินจา

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักฟรีแฮนด์เทพๆ-จาก-aaron-n/

รูปที่ ก.47 ลายสักฟรีแฮนด์เทพๆจาก AARON NORTON ลายสัก เทพเจ้านักรบ

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักฟรีแฮนด์เทพๆ-จาก-aaron-n/

14. ลายสักฟรีแฮนด์เทพๆจาก AARON NORTON ลายสัก รูปปั้น

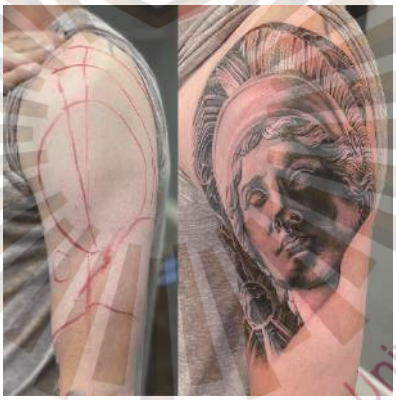

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ก.48 ลายสักฟรีแฮนด์เทพๆจาก AARON NORTON ลายสัก รูปปั้น

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักฟรีแฮนด์เทพๆ-จาก-aaron-n/

15. รอยสักที่มีความหมาย: ไอเดียการสักที่จะกระตุ้นอารมณ์

รูปที่ ก.48 ลายสักฟรีแฮนด์เทพๆจาก AARON NORTON ลายสัก รูปปั้น

ที่มา: https://becomeinked.com/จัดอันดับลายสัก/5-ลายสักฟรีแฮนด์เทพๆ-จาก-aaron-n/

เป็ยรอยสักที่มีความหมายเป็นที่นิยมมากส่วนใหญ่เมื่อได้รับรอยสักโดยธรรมชาติแล้วจะมีความหมายพิเศษ บางทีอาจทำให้คนพิเศษ ประสบการณ์ หรือความรู้สึกที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับความรัก ความโกรธ หรือแม้แต่ความสับสน

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ภาคผนวก ข
ไอเดียการสักที่มีความหมาย

รูปที่ ข.1 ไอเดียการสักที่มีความหมาย

ที่มา: https://www.tatuantes.com/th/tatuajes-con-significado/

ความคิดใดที่เราสามารถเริ่มต้นได้เพื่อให้รอยสักที่มีความหมายของเรามีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะ สัญลักษณ์ของตัวเองอาจแตกต่างจากสัญลักษณ์ทางสังคมมาก อย่างไรก็ตาม ด้านล่างนี้ เราเห็นสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับความหมายของความรู้สึกทั่วไปมากที่สุด

1. Amor

รูปที่ ข.2 Amor

ที่มา: https://www.tatuantes.com/th/tatuajes-con-significado/

สัญลักษณ์สากลเพื่อเติมเต็มความรู้สึกนี้ด้วยความหมาย หัวใจและโดยธรรมชาติแล้ว สัญลักษณ์ที่ทรงพลังและเป็นที่นิยมเช่นนี้มีความเป็นไปได้นับพันในรอยสัก ไม่ว่าจะเป็นรูปหัวใจแบบคลาสสิก ที่ถูกลูกศรแทง กายวิภาค

นอกจากนี้ หัวใจดวงเดียวกันแสดงได้ทั้งความรักและความรู้สึกของพี่ แฝดมืด : อกหัก. อย่างไรก็ตาม วิธีการเป็นตัวแทนของพวกเขาเปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด: สำหรับความรักใช้สีที่สดใส ในขณะที่อกหัก แนะนำให้เลือกใช้สีที่ปิดเสียงหรือสีเย็น หรือแม้แต่ขาวดำ

2. ความโกรธ

รูปที่ ข.3 ความโกรธ

ที่มา: https://www.tatuantes.com/th/tatuajes-con-significado/

ความโกรธหรือความโกรธเป็นความรู้สึกที่เราทุกคนรู้สึกในบางช่วงของชีวิต ไม่ว่าเราจะเซนและจิตใจดีแค่ไหนก็ตาม คือความรู้สึกวูบวาบที่หน้าอกทำให้เราสบถ กระแทกกำแพง หรือกรีดร้อง อย่างไรก็ตาม ความโกรธก็เป็นไปในทางบวกได้เช่นกัน เพราะต้องขอบคุณมันที่ทำให้เรากล้าทำอะไรบางอย่าง หรืออะไรที่ทำให้เราพูดได้เพียงพอก็เพียงพอแล้วสำหรับสถานการณ์ที่ควบคุมไม่ได้ ด้วยเหตุผลนี้ คุณจึงอาจต้องการจับภาพมันด้วยรอยสัก และด้วยเหตุนี้สัญลักษณ์ที่ทรงพลังมากในการแสดงความโกรธของคุณอาจเป็นสิงโตคำราม เมฆพายุ นักมวย

3. Fe

รูปที่ ข.4 Fe

ที่มา: https://www.tatuantes.com/th/tatuajes-con-significado/

อาจไม่ถือเป็นความรู้สึก แม้ว่าหลายคนจะมองว่าเป็นแบบนั้นก็ตาม นั่นเป็นเหตุผลที่ ศรัทธาเป็นอีกหนึ่งรอยสักที่มีความหมาย ไม่ว่าคุณจะนับถือศาสนาอะไร คุณสามารถบันทึกมันในรูปแบบที่เจ๋งมาก (ตราบใดที่ไม่ห้ามแน่นอน) ด้วยไม้กางเขน เล่มเล่ม ผู้คนสวดมนต์ โองการ พรหมจารี พระพุทธเจ้า และอื่น ๆ

4. ความสับสน

รูปที่ ข.5 ความสับสน

ที่มา: https://www.tatuantes.com/th/tatuajes-con-significado/

มีช่วงเวลาในชีวิตที่สับสนมาก เราต้องมองย้อนกลับไปในวัยหนุ่มสาวเพื่อค้นหาเหมืองทองคำแห่งความสับสน (และมักจะละอายใจ) แม้ว่าจะไม่ใช่เรื่องธรรมดาที่จะพบมันในรอยสัก แต่ความสับสนยังคงเป็นความรู้สึกที่น่าสนใจมากที่ได้รับแรงบันดาลใจและสำรวจในการออกแบบ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ ข.6 ภาพวาดของเอสเชอร์

ที่มา: https://www.tatuantes.com/th/tatuajes-con-significado/

พวกเขาทำให้รอยสักสับสน ตัวอย่างเช่น รอยสักที่ได้รับแรงบันดาลใจจากสถิตยศาสตร์ (ไม่ว่าจะในภาพวาด Dalí ที่มีชื่อเสียงหรือในฉากซิมป์สันที่มีชื่อเสียงซึ่งโฮเมอร์กินพริกมากเกินไป และจบลงด้วยการมองหาเนื้อคู่ของเขา) แต่ รวมถึงพวกที่ “เล่น” กับภาพ เช่น ภาพวาดของเอสเชอร์

5. Pena

รูปที่ ข.7 Pena

ที่มา: https://www.tatuantes.com/th/tatuajes-con-significado/

ความเศร้าโศกเป็นอีกหนึ่งแรงบันดาลใจที่ยิ่งใหญ่สำหรับการสัก คุณอาจต้องการแสดงความเศร้าโศก แต่ยังเป็นการเอาชนะด้วยเหตุนี้ รอยสักอัฒภาคซึ่งบ่งชี้ว่ามีใครบางคนเอาชนะแนวโน้มที่จะฆ่าตัวตายได้เป็นตัวเลือกที่น่าสนใจ ตัวอย่างเช่น ตัวเลือกทั่วไปอื่นๆ ในการทำให้เกิดความเศร้าโศกคือน้ำตา นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะความโศกเศร้าที่เห็นผู้เป็นที่รักเสียไป ในกรณีนั้น

สิ่งที่ปลอดภัยที่สุดคือคุณต้องการจดจำมันด้วยการออกแบบที่ไม่เหมือนใคร ซึ่งคุณควรได้รับแรงบันดาลใจจากการพิจารณาว่าบุคคลนั้นเป็นอย่างไรและอะไรที่ทำให้คุณเป็นหนึ่งเดียวกัน

6. ความปิติยินดี

รูปที่ ข.8 ความปิติยินดี

ที่มา: https://www.tatuantes.com/th/tatuajes-con-significado/

ฝั่งตรงข้ามของความเศร้าโศกถึงแม้จะเข้ากันไม่ได้ แต่เรามีความสุข อย่างแน่นอน เป็นความรู้สึกด้านบวกที่สุดอย่างหนึ่งที่เราสัมผัสได้ และเรายังสามารถสำรวจได้ในการออกแบบภายในรอยสักที่มีความหมายซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแต่ในขณะเดียวกันก็เป็นที่รู้จัก

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

7. ความคิดถึง

รูปที่ ข.9 ความคิดถึง

ที่มา: https://www.tatuantes.com/th/tatuajes-con-significado/

ความรู้สึกที่สวยงามที่สุด ความคิดถึง ถือว่าสูญเสียสิ่งที่เราโหยหาอย่างไม่อาจหาสิ่งใดมาทดแทนได้ ความคิดถึงก็เหมือนทะเลสาปสงบที่จะดำดิ่งลงไป สิ่งที่ปกติที่สุดหากคุณต้องการทำให้เกิดความรู้สึกนี้ ก็คือการคิดถึงชีวิตในอดีตของคุณและสิ่งที่คุณพลาดไป ส่วนใหญ่สิ่งที่คุณอยากได้มากที่สุด อาจเป็นใครก็ได้ แต่ก็เป็นบางอย่างเช่นกันตั้งแต่เสื้อยืด ไปจนถึงฤดูร้อนริมทะเล ไปจนถึงเสื้อโปโลที่คุณซื้อกลับบ้านในช่วงวันหยุด ไปจนถึงจูบแรก นอกจากนี้ หากคุณต้องการได้โทนสีที่ชวนให้นึกถึงอดีต คุณจะต้อง เลือกใช้สีที่ละเอียดและสีสดใส ปิด เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของความห่างไกลขององค์ประกอบที่ไฝฝัน

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ภาคผนวก ค

ชีวิตในรอยสัก

ชีวิตในรอยสัก

ในรอยสักมักมีเรื่องราวซ่อนอยู่ ไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ ไม่เชื่อลองถามใครที่มีรอยสักสักคนก็ได้ก่อนคุยกับพวกเขา เราคาดไม่ถึงว่ารอยสักสักรอยจะมีความหมายลึกซึ้งถึงขนาดที่มันเป็นสัญลักษณ์ของ ความต้องการจะมีชีวิตอยู่ สัญลักษณ์ของการทำสัญญาใจอยู่ร่วมกับใครสักคนจนวันสุดท้าย ที่อยู่คงกระพันยิ่งกว่ากระดาษทะเบียนสมรส สัญลักษณ์ของการเติบโตและเป็นตัวเองอย่างแท้จริง ซึ่งแลกมาด้วยการรอคอยนับสิบปี เราเคยสงสัยว่าจะมีเรื่องราวอะไรที่สลักสำคัญถึงขนาดอยากให้ปรากฏบนเรือนร่างไม่เลือนหายไป แต่พอฟังคำตอบของพวกเขาแล้วเราก็เชื่อหมดใจว่าในรอยสักมี ‘ชีวิต’ ของพวกเขาซ่อนอยู่จริง

1. หญิงสาวผู้สักรายชื่อยาที่แพ้ไว้บนผิวหนัง

รูปที่ ค.1 ศิริอร กาสุยะ / อาชีพ เจ้าของร้านทำผม / อายุ 32 ปี
ที่มา: กันตพร สวนศิล https://adaymagazine.com/people-tattoo-alive-myself/

ศิริอร กาสุยะ / อาชีพ เจ้าของร้านทำผม / อายุ 32 ปี

“แอนเป็นคนนึงที่ชอบรอยสัก งานอันไหนที่เจ๋งๆ ก็ชอบดู แฟนก็สัก โดยส่วนตัวอยากสักมานานแล้ว แต่เอาเข้าจริงเราก็เป็นคนหวงผิวนิดนึง อะไรที่ต้องติดตัวไปตลอดก็ควรเป็นตัวตนเราจริงๆ ที่ผ่านมายังหาลายที่ใช่เราที่สุดจริงๆ ไม่ได้เลยปล่อยผ่าน แอนทำธุรกิจส่วนตัวเป็นร้านทำผมชื่อร้านตัดเพลิน ช่างเก่าแก่ที่ร้านเขาก็สักโลโก้ร้านติดตัวแทบจะทุกคน แต่แอนเป็นเจ้าของร้านยังไม่สักเลย (หัวเราะ)”

“ลายแรกที่ได้มาติดตัวไว้เกิดจากความที่เป็นคนขี้แพ้ แพ้นู่นนี่อย่าง ฝุ่น เหงื่อตัวเอง ทำให้ผื่นขึ้นเรื่อย แต่มากสุดก็แค่แน่นหน้าอก ไปโรงพยาบาลฉีดยาแก้แพ้ทัน เลยไม่ได้สนใจอะไรกับมัน แพ้ก็ต่อสู้กันไป แอนแพ้กลุ่มยาเพนนิซิลลินทั้งหมด หลังๆ จากผื่นขึ้นเริ่มกลายเป็นหน้าบวม จากที่บวมแล้วได้ยาแก้แพ้ไม่กี่ชั่วโมงหาย กลายเป็นบวม 2-3 วัน แน่นหน้าอก หายใจไม่ออก พอตัวยาไม่ซ้ำกัน อาการแพ้ก็จะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ด้วย แต่ทั้งหมดคือแพ้กลุ่มโครงสร้างเดียวกัน”

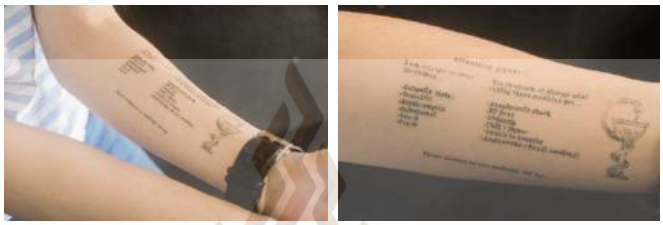

รูปที่ ค.2 รอยสักการบอกอาการแพ้ยาของคุณศิริอร กาสุยะ

ที่มา: กันตพร สวนศิล https://adaymagazine.com/people-tattoo-alive-myself/

“ล่าสุดเข้าโรงพยาบาลไปผ่าตัด บอกเรียบร้อยว่าแพ้ยาอะไรบ้าง เขาก็ให้ตัวยาฆ่าเชื้อคนละกลุ่มกับเพนิซิลลินแล้ว แต่มันมีโครงสร้างหลักตัวบนสุดอันเดียวกันเลยแพ้หนัก เป็นการแพ้ในภาวะ anaphylaxis หมายถึงการช็อกแบบหนึ่งจากการแพ้เฉียบพลัน ความดันลดจนเหลือ 50 ซึ่งเป็นตัวเลขเดียวกับตอนพ่อใกล้จะเสีย ต้องฉีดอะดรีนาลีนสองเข็มเข้าง่ามขา อยู่ห้องไอซียู 2 วันซึ่งไม่คิดว่าชีวิตนี้จะต้องมาอยู่ หมอก็คาดไม่ถึงว่าจะแพ้ข้ามกลุ่มได้ มันหายากมาก และโอกาสจะแพ้ข้ามกลุ่มในครั้งต่อไปก็อาจเกิดขึ้นได้อีก”

“รอยสักนี้เลยเกิดขึ้นจากการที่กลัวตาย หนึ่งคือเวลาไปหาหมอแล้วต้องบอกว่าแพ้ยาอะไรก็ต้องพูดชื่อยายากๆ ยาวๆ เยอะมาก สองคือ ถ้าแอนหมดสติไปแล้วไม่สามารถตื่นมาบอกได้ว่าแพ้ยาอะไรจะทำยังไง บัตรแพ้ยานี่ผู้หญิงก็ไม่เหมือนผู้ชายที่จะพกกระเป๋าสตางค์ไว้ในกางเกง ถ้าเราเป็นอะไรไปเขาก็หิ้วไปแต่ตัว ไม่หิ้วกระเป๋าไปด้วย (หัวเราะ) เป็นที่มาว่างั้นสักติดแขนท่อนล่างไปเลยแล้วกัน”

“แอนขึ้นประโยคแรกเลยว่า Attention please ให้เขาสนใจ จากนั้นก็บอกว่าฉันแพ้ยาดังนี้นะ เว้นช่องว่างข้างล่างไว้ด้วย เผื่อมีแพ้เพิ่มจะได้มาเติม อีกฝั่งบอกอาการหลังได้รับยา เขาจะได้รู้ว่าแพ้ระดับไหน ด้านล่างสุดบอกว่าขอความกรุณาระมัดระวังในการใช้ยากับร่างกายฉันด้วย พยายามใช้ภาษาง่ายๆ และใช้ภาษาอังกฤษ เผื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันตอนไม่อยู่ไทย ทีนี้เราเป็นผู้หญิงก็ไม่

อยากได้ฟอนต์ตัวใหญ่ๆ แต่พอสักตัวเล็กก็กลัวว่าเขารีบๆ แล้วจะไม่อ่านเพราะตัวหนังสือมันเยอะ เลยไปหาสัญลักษณ์ Bowl of Hygeia ที่เป็นรูปถ้วยมีงูพันที่วงการเภสัชทั่วโลกรู้จัก ถ้าเห็นแล้วน่าจะรู้ว่าเกี่ยวข้องกับการใช้ยาและอ่านมันบ้างแหละ และด้วยความที่เป็นคนกลัวงูก็เลยบอกให้ช่างช่วยทำให้งูหน้าใจดีๆ ยิ้มๆ ด้วย”

“เมื่อก่อนก็แอบชะล่าใจนะเพราะเราแพ้จนเคยชิน ไม่คิดว่าจะหนักและทรมานถึงขั้นที่คิดว่าตัวเองจะรอดไหม คราวนั้นรอดชีวิตมาได้เลยไม่เอาแล้ว อนาคตถ้าแอนไม่ต้องใช้รอยสักนี้ให้เป็นประโยชน์มันคงจะเป็นสิ่งที่ดีมาก แต่ถ้าเกิดต้องใช้ขึ้นมา แค่ครั้งเดียวมันก็คุ้มแล้วกับการช่วยชีวิตเราไว้ได้”

2. สามีภรรยาผู้สักวันครบรอบแต่งงานไว้บนนิ้วนางข้างซ้าย

รูปที่ ค.3 อติชาต ลี / อาชีพ นักดนตรี วง DOSE / อายุ 28 ปี
สุธยา ลี / อาชีพ สไตลิสต์ / อายุ 28 ปี
ที่มา: กันตพร สวนศิล https://adaymagazine.com/people-tattoo-alive-myself/

“สมัยก่อน แทน (สามี) จะชอบโดนแซวว่าเหมือนผู้หญิงเพราะเป็นคนตัวผอม หน้าหวาน มีรูปร่างดูอ่อนแอ เลยรู้สึกว่าถ้ามีรอยสักจะดูเท่และแมนขึ้น นี่คือที่มาของการสักครั้งแรก ส่วนกะจิ๊บ (ภรรยา) มองว่าการสักจะเกี่ยวกับความชอบศิลปะ เพราะชอบวาดรูป วาดภาพประกอบอยู่แล้ว เลยอยากได้งานบางอย่างที่สร้างขึ้นเองมาอยู่บนตัว มองเป็นเรื่องความสวยงามและการจดบันทึกเรื่องราวในชีวิต เหมือนเป็น journal book”

รูปที่ ค.4 รอยสักสามีภรรยาผู้สักวันครบรอบแต่งงานไว้บนนิ้วนางข้างซ้าย
ที่มา: กันตพร สวนศิล https://adaymagazine.com/people-tattoo-alive-myself/

“พวกเราเลือกมีรอยสักคู่กันแทนแหวนแต่งงาน เพราะเราไม่ได้มีแหวนแต่งงานเป็นแหวนเพชรราคาแพง มองว่าไม่จำเป็น เป็นของนอกกาย เราสองคนลืมเก่งมากด้วย เลยสักคำว่า MARRIED และวันครบรอบไว้บนนิ้วเลย จะได้ไม่ลืม ฟอนต์ที่สักก็เป็นแบบที่ชอบซึ่งกะจิ๊บเป็นคนออกแบบเอง พอใช้รอยสักต่างแหวน มันก็จะอยู่ไปตลอดชีวิต เราไม่ได้คิดที่จะลบอยู่แล้ว แหวนยังถอดได้ แต่อันนี้ถอดไม่ได้ เราแยกกันสักโดยแทนสักก่อน ตอนที่ปวดหัวคือตอนช่างสักวันที่ของแทนผิด เราเลยต้องแก้โดยหาสัญลักษณ์มาใส่ให้ตัวเลขกลับเป็นวันที่ 11 เดือน 12 ปี 2014 อยากเตือนคนอยากสักว่าต้องรีเช็กดีๆ ด้วย โดยเฉพาะพวกตัวเขียนตัวเลข”

“เวลาไปสัก เราต้องสลับกันดูลูก เพราะพวกเราจะอยู่ด้วยกันตลอดเวลา ไลฟ์สไตล์เราสามคนจะเหมือนกัน นอกจากนี้เราก็กำลังเรียนสักกันอยู่ เฮนดริกซ์ (ลูก) เลยจะชินกับเสียงเครื่องสักมาก”

รูปที่ ค.5 รอยสักคู่กันที่หมายถึง พ่อแม่ลูก
ที่มา: กันตพร สวนศิล https://adaymagazine.com/people-tattoo-alive-myself/

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

“นอกจากรอยสักที่นิ้ว เรามีรอยสักคู่กันที่หมายถึง พ่อแม่ลูก แทนคือหมาป่า คนสวมหมวกหมาป่าคือกะจิ๊บ ด้านล่างเป็นชื่อลูกคือ Hendrix Lee เขาแพะก็มาจากว่าเฮนดริกซ์เกิดปีแพะ ส่วนใหญ่เราจะสักอะไรที่ลูกชอบ อย่างรอยสักรูปนกที่คอกะจิ๊บก็เกิดจากช่วงนึงที่ลูกชอบดูนกมาก ต้องอุ้มไปดูตอนเช้าทุกวัน เลยอยากเอานกที่ลูกชอบมาไว้ที่คอ ลูกจะได้เล่นได้ แต่ตอนนี้เลิกชอบแล้วนะ (หัวเราะ) ลายอื่นๆ ที่จะสักเกี่ยวกับลูกก็มีอีกเยอะ เช่น อุลตร้าแมน ตอนแรกก็ไม่ได้ชอบหรอกนะ แต่พอลูกชอบ เราเริ่มศึกษาติดตามเรียนรู้เพื่อมาคุยกับลูกก็เลยชอบตาม”

“ส่วนใหญ่คนที่พูดถึงรอยสักทางลบจะเป็นพ่อแม่ เขาไม่อยากให้ลูกดูไม่ดี สังคมไม่ยอมรับ แต่อย่างกะจิ๊บก็จะคิดอย่างที่พ่อคิดว่า ร่างกายเป็นของลูก เราแค่ให้กำเนิดเขาออกมา เขาสามารถเลือกเองได้ แค่มันต้องอยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม แต่ก็แล้วแต่เขา เขาอาจจะโตขึ้นมาเป็นเด็กที่ไม่มีรอยสักเลยก็ได้ เพราะแต่ละคนเกิดมามีความคิดเป็นของตัวเอง”

3. หญิงผู้สักข้อคิดเตือนใจในวันที่ยังมีลมหายใจ

รูปที่ ค.6 พิณ นัคราบัณฑิตย์ / อาชีพ แม่บ้าน, ฟรีแลนซ์โฆษณา / อายุ 43 ปี
ที่มา: กันตพร สวนศิล https://adaymagazine.com/people-tattoo-alive-myself/

พิณ นัคราบัณฑิตย์ / อาชีพ แม่บ้าน, ฟรีแลนซ์โฆษณา / อายุ 43 ปี

สมัยเรียนไฮสคูลที่ออสเตรเลีย พ่อแม่ถูกเรียกกลับมาทำงานที่เมืองไทย ยังไม่ทันเข้ามหาวิทยาลัยเราก็ต้องอยู่คนเดียวแล้ว ตอนนั้นพ่อขอไว้อย่างเดียวว่าอย่าสักกับเจาะหู เดี๋ยวโตขึ้นมาจะเสียใจ ถ้าอายุ 30 เป็นผู้ใหญ่แล้วค่อยว่ากัน แต่พอเข้ามหาวิทยาลัยที่เป็น art school นี่เป็นโลกแห่งรอยสักเลย เพื่อนที่เรียนด้วยกันจะมีความพังก์ มีรอยสักและ body piercing เต็มไปหมด เวลาเดินใน

ย่านที่เรียนก็ผ่านร้านสักเรื่อยๆ ทุกครั้งจะแอบมองๆ รอยสักเมืองนอกมันมีแบบ tribal เป็นเส้นดำๆ มีความกราฟิกมาก เราเรียนกราฟิกดีไซน์ก็เลยชอบ”

“ทีนี้ตอนอายุประมาณ 38 มันคงเป็น midlife crisis เราเริ่มดาวน์ เศร้า ชีวิตไม่สนุกเลย เริ่มอ่านหนังสือธรรมะ ฟังเพลงโมเดิร์นด็อกช่วงที่มาทางธรรมะๆ เรื่องสุขเรื่องทุกข์ วันนึงก็ทนไม่ไหวจะไปสัก ขอให้แฟนเพื่อน (สหัธชัย ปิ่นมณี @djfunkydog) ช่วยออกแบบ calligraphy ให้ เป็นคำในคอนเซปต์ว่าความสุขความทุกข์มันผูกพันกัน แยกจากกันไม่ได้ ลายนี้อยู่ที่ข้อเท้า เพราะการเดินคือการไปทำอะไรสักอย่าง และทุกที่ก็มีสุขและทุกข์พันผูกอยู่ เช่น กินข้าวแล้วอร่อย อยากกินอีกก็ทุกข์ได้แล้ว ส่วนอีกลายที่หน้าอกเป็นลายที่เราเห็นมาจากคนอื่น เป็นลายเส้นคำว่าสุขกับทุกข์ที่แล้วแต่จะอ่านว่าอะไร แต่เราไม่อยากได้ลายซ้ำเลยกลับด้านมันซะ ต้องไปส่องกระจกถึงจะอ่านออก เอาไว้เตือนตัวเองว่าสุขหรือทุกข์มันอยู่ที่ใจ”

รูปที่ ค.7 รอยสัก sister tattoo

ที่มา: กันตพร สวนศิล https://adaymagazine.com/people-tattoo-alive-myself/

“ต่อมาวันนึงน้องสาวก็มาชวนสัก sister tattoo ให้มีเหมือนกัน ประโยค “รู้จักพอก่อสุขทุกสถาน” เป็นคำที่คุณย่าชอบพูด และเป็นลายมือคุณย่าที่อยู่บนหนังสืองานศพ เราเลือกสักลายนี้ที่แขนเพราะอยากเอาไว้เตือนตัวเอง เวลาบ้าช็อปปิ้งขึ้นมาแล้วยื่นแขนไปหยิบของจะได้หยุดก่อน (หัวเราะ)”

“ส่วนรอยสักตรงข้างตัวมาจากที่เราชอบดอกจำปีอยู่แล้ว ฟอร์มมันสวยและเอาไว้บูชาพระด้วย อยากเอาคำว่า เกิด แก่ เจ็บ ตาย มาใช้เป็นคอนเซปต์ เกิดเป็นภาพกิ่งจำปีที่มีดอกตูมไปจนถึงดอกโรย เราอยากให้ธรรมะอยู่กับตัวเราและอยู่ในชีวิตประจำวัน ลายนี้เป็นฝีมือของช่างชาวออสเตรเลีย (@kozik_tattooer) เราอยากได้งานเขาเพราะเราเคยอยู่ที่นั่น แต่ปกติเขาจะสักพันธุ์ไม้ใน

ออสเตรเลีย ก่อนสักเราเลยส่งรูปดอกจำปีไปให้เยอะมาก วันสักก็ซื้อดอกจำปีไป (หัวเราะ) เขาก็แก้ให้ว่าต้องเป็นแบบนี้ๆ จริงๆ เราเป็นลูกค้านรกเหมือนกัน แต่เขายินดีจะทำงานร่วมกัน เขารู้ว่ารอยสักมันอยู่กับเราไปจนตาย”

รูปที่ ค.8 รอยสัก งานอาร์ต

ที่มา: กันตพร สวนศิล https://adaymagazine.com/people-tattoo-alive-myself/

“เรารู้สึกว่าตัวเองเป็นมินิแกลเลอรีที่เอางานอาร์ตคนอื่นมาแปะไว้ แต่กำหนดไว้ว่าทั้งชีวิตจะสักแค่ 8 เพราะมีคนเตือนไว้ว่าสักแล้วมันจะติดเข็มและจะไม่หยุด เราก็อยากสักแต่พองาม เลข 8 เป็นเลขที่ชอบ เราเกิดวันที่ 8 เลข 8 เลข 4 มันก็ดี มันเชื่อมโยงถึงเกิดแก่เจ็บตายเอย พรหมวิหาร 4 เอย ตอนนี้มีรอยสัก 6 ลายแล้ว เหลืออีก 2 ตำแหน่ง เรามีรอยสักรูปเสือที่หลังซึ่งหมายถึงนามสกุลฝั่งพ่อ อนาคตก็เลยคิดอยากสักให้ฝั่งแม่บ้าง”

“สำหรับเรารอยสักเป็นเรื่องเฉพาะบุคคลมากๆ ลายอาจไม่โดนใจคนอื่น แต่เก็บไว้ดูเองเตือนใจตัวเอง หลักพุทธศาสนาถ้าไม่ได้ปฏิบัติบ่อยๆ ก็ต้องมีการเตือนเหมือนกัน มองรอยสักนิดนึงก็จะนึกได้ สมมติวันไหนซึมๆ เศร้าๆ อาบน้ำเสร็จมาส่องกระจกก็คิดว่า เออ สุขทุกข์มันอยู่ที่ตัวเราเองแหละ”

“เอาจริงมันก็ดีนะที่พ่อแม่ห้ามไว้ตอนนั้น เพราะตอนเด็กเราก็ชอบหลายอย่าง ลายยากูซ่าก็ชอบ ลาย tribal ก็ชอบ ดีใจที่รอดมาจนอายุ 30 กว่าแล้วค่อยเลือกสิ่งที่เป็นตัวแทนของเราจริงๆ”

ภาคผนวก ง

แผนภูมิความเจ็บปวดของรอยสัก: ที่ที่เจ็บที่สุด น้อยที่สุด และอีกมากมาย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

แผนภูมิความเจ็บปวดของรอยสัก: ที่ที่เจ็บที่สุด น้อยที่สุด และอีกมากมาย

รอยสักเป็นหนึ่งในการตกแต่งร่างกายที่พบมากที่สุดทั่วโลก ตามที่ การศึกษาปี 2010 โดย 38 เปอร์เซ็นต์ของเด็กอายุ 18-29 ปีถูกฆาตกรรมอย่างน้อยหนึ่งครั้งในชีวิต คำถามธรรมดาที่คุณถามคือ “รอยสักเจ็บไหม” แม้ว่าคนส่วนใหญ่จะบอกว่าใช่ แต่ในความเป็นจริง เป็นคำถามที่ซับซ้อนที่ต้องตอบการสักเกี่ยวข้องกับการเจาะผิวหนังชั้นบนสุดซ้ำแล้วซ้ำเล่าด้วยเข็มแหลมที่เคลือบด้วยเม็ดสี ดังนั้น การสักมักจะเจ็บปวดเสมอ แม้ว่าผู้คนจะประสบกับความเจ็บปวดในระดับต่าง ๆ กันก็ตาม ผู้ที่เป็นเพศชายมักจะมีประสบการณ์และจัดการกับความเจ็บปวดที่แตกต่างจากผู้หญิงโดยทางสายเลือด นอกจากนี้ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมีระดับความเจ็บปวดที่แตกต่างกันเมื่อทำการสัก แม้ว่าจะไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่บอกว่าส่วนใดของร่างกายจะรู้สึกเจ็บปวดมากที่สุดและน้อยที่สุดเมื่อได้รับการปลูกถ่ายไขมัน เราได้รวบรวมข้อมูลเล็กน้อยจากเว็บไซต์ที่ดำเนินการโดยผู้คนในอุตสาหกรรมการสัก

ความเห็นเป็นเอกฉันท์: จุดที่เจ็บปวดน้อยที่สุดในการสักคือบริเวณที่มีไขมันมากที่สุด ปลายประสาทน้อยที่สุด และผิวหนังที่หนาที่สุด จุดที่เจ็บปวดที่สุดสำหรับการสักคือบริเวณที่มีไขมันน้อยที่สุด ปลายประสาทมากที่สุด และผิวหนังบาง บริเวณกระดูกมักจะเจ็บมาก

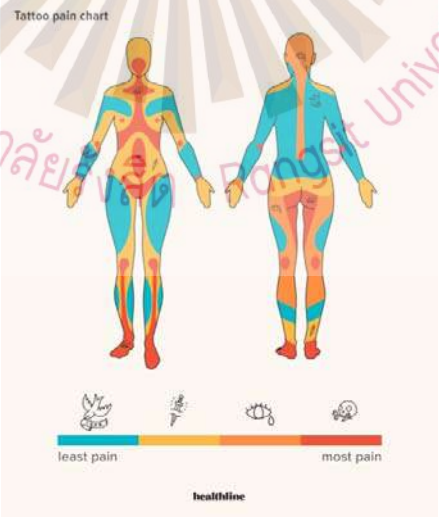

รูปที่ ง.1 แผนผังความเจ็บปวดสำหรับผู้ที่เป็นเพศหญิง

ที่มา: https://prirucnik.hr/th/grafikon-bolova-u-tetovazi-gdje-to-najvise-boli-najmanje-i-jos-mnogo-toga/

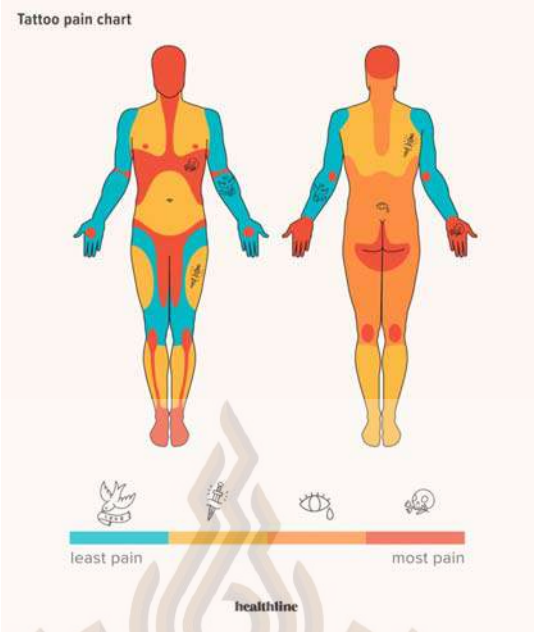

รูปที่ ง.2 แผนผังความเจ็บปวดสำหรับผู้ที่เป็นเพศชาย

ที่มา: https://prirucnik.hr/th/grafikon-bolova-u-tetovazi-gdje-to-najvise-boli-najmanje-i-jos-mnogo-toga/

ทุกคนประสบความเจ็บปวดในรูปแบบต่าง ๆ ตำแหน่งของรอยสัก เช่นเดียวกับเพศของคุณ อาจส่งผลต่อความเจ็บปวด ที่นี่เราจะมาดูสถานที่ที่เจ็บปวดที่สุดและเจ็บปวดน้อยที่สุดในการสักให้ละเอียดยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

1. เจ็บที่สุด

อาจเป็นเรื่องยากที่สุดที่จะสักบนร่างกายที่มีปลายประสาทจำนวนมาก ใกล้กับกระดูกที่ไม่มีไขมันมาก หรือบริเวณที่ผิวของคุณบางมาก ความเจ็บปวดในบริเวณเหล่านี้อาจรุนแรงถึงรุนแรง

รักแร้ เป็นหนึ่งในจุดที่เจ็บปวดที่สุด หากไม่ใช่จุดที่ยากที่สุดในการสัก ความเจ็บปวดที่คุณจะได้สัมผัสจากการสักที่นี่นั้นแรงมาก อันที่จริง ช่างสักส่วนใหญ่ไม่แนะนำให้คนสักรักแร้

ซี่โครงน่าจะเป็นจุดที่เจ็บที่สุดเป็นอันดับสองสำหรับคนส่วนใหญ่ที่สัก ความเจ็บปวดที่นี่อาจรุนแรง ผิวหนังบริเวณซี่โครงของคุณนั้นบางมาก และมีไขมันน้อยกว่าส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย

นอกจากนี้ ทุกครั้งที่คุณหายใจเข้า คุณกำลังขยับ costa และผิวหนังด้านบน ซึ่งจะทำให้การสักที่นี่เข้มข้นขึ้นมาก

ข้อเท้าและกระดูกหน้าแข้งของคุณอยู่ใต้ผิวหนังบาง ๆ ซึ่งทำให้การสักในบริเวณนั้นเจ็บปวดมาก รอยสักที่ข้อเท้าและขาส่วนล่างมักทำให้เกิดอาการปวดอย่างรุนแรง ความเจ็บปวดในระดับเดียวกันนั้นเกิดจากการสักที่ซี่โครง

หัวนมและหน้าอกเป็นบริเวณที่บอบบางมาก ดังนั้นการสักที่นี่อาจทำให้เกิดอาการปวดอย่างรุนแรงได้

พรีโพเน่ ขาหนีบของคุณเต็มไปด้วยปลายประสาทที่อาจทำให้เข็มสักระคายเคือง ความเจ็บปวดที่นี่อาจรุนแรงถึงรุนแรง

ข้อศอกและข้อเข่าเป็นบริเวณที่กระดูกอยู่ใต้ผิวหนังของคุณ แรงสั่นสะเทือนที่เกิดจากการสักกระดูกอาจทำให้เกิดอาการปวดอย่างรุนแรงถึงรุนแรงได้

หลังเข่านี่เป็นอีกส่วนหนึ่งของร่างกายที่คุณรู้สึกเจ็บปวดมากเมื่อได้รับรอยสัก บริเวณหลังหัวเข่ามีผิวหนังที่หลวมและยืดได้และมีปลายประสาทจำนวนมาก ลักษณะเหล่านี้ทำให้บริเวณนี้ไวต่อเข็มสักมาก

สะโพก เนื่องจากกระดูกสะโพกของคุณอยู่ใต้ผิวหนัง การสักที่สะโพกอาจทำให้เกิดอาการปวดได้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากคุณผอมมากและมีไขมันรอบสะโพกน้อยกว่าเพื่อทำให้กระดูกสะโพกอ่อนลง

คอและกระดูกสันหลัง รอยสักที่คอและกระดูกสันหลังเป็นรอยสักที่ยากที่สุดเพราะบริเวณคอและกระดูกสันหลังเป็นบริเวณที่บอบบางมาก

หัว ใบหน้า และหู เช่นเดียวกับคอ ศีรษะ ใบหน้า และหูมีปลายประสาทจำนวนมากที่สามารถระคายเคืองระหว่างการสักและอาจทำให้เกิดอาการปวดอย่างรุนแรง มีไขมันไม่มากนักที่ศีรษะ ใบหน้า และหู ดังนั้นคุณจึงไม่มีเบาะรองนั่งสำหรับเข็มสักที่นี่

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ริมฝีปาก ผิวหนังบริเวณริมฝีปากและรอบ ๆ ริมฝีปากส่วนใหญ่จะหลวม โดยมีปลายประสาทจำนวนมาก การสักริมฝีปากเกือบจะทำให้เกิดอาการปวดอย่างรุนแรง และอาจทำให้เลือดออก บวม และช้ำได้

มือ นิ้ว เท้า และนิ้วเท้า ส่วนบนและด้านในของมือและเท้า ตลอดจนนิ้วมือและนิ้วเท้า เป็นสถานที่ยอดนิยมสำหรับการสัก การสักที่ใดก็ได้บนแขนและขาของคุณอาจทำให้เกิดอาการปวดอย่างรุนแรง ผิวหนังที่นี่บางมาก และมีปลายประสาทจำนวนมากที่อาจทำให้เกิดอาการปวดเมื่อถูกเข็มสัก ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อเส้นประสาทที่แขนและขาถูกรบกวนด้วยเข็มสัก พวกเขาสามารถประสบกับอาการกระตุกที่เจ็บปวดซึ่งทำให้ประสบการณ์การสักไม่เป็นที่พอใจอย่างมาก

ท้อง รอยสักที่ท้องอาจทำให้เกิดอาการปวดได้ตั้งแต่สูงไปจนถึงรุนแรง ระดับความเจ็บปวดที่คุณประสบขึ้นอยู่กับรูปร่างของคุณ ผู้ที่มีน้ำหนักตัวสูงกว่าจะมีผิวบริเวณท้องที่อ่อนแอกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่าผู้ที่มีผิวหนังบริเวณหน้าท้องที่รัดแน่นกว่ามักจะรู้สึกเจ็บน้อยกว่าคนที่มีผิวหย่อนคล้อยในบริเวณนี้

ลูกหนูชั้นในแม้ว่ากล้ามเนื้อภายในไบเซปชั้นในของคุณจะช่วยลดความเจ็บปวดจากการสักในบริเวณนี้ได้ แต่ผิวหนังบริเวณนี้ก็นุ่มและหลวม การสักที่กล้ามเนื้อไบเซ็ปชั้นในของคุณอาจทำให้เกิดอาการปวดได้มาก แต่โดยปกติแล้วจะไม่ทำให้เกิดอาการปวดรุนแรง

2. เจ็บน้อยที่สุด

บริเวณที่มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเมื่อสักมักจะมีไขมัน ผิวหนังตึง ปลายประสาทน้อย และไม่ใกล้กับกระดูก ความเจ็บปวดในบริเวณเหล่านี้จะต่ำถึงปานกลาง
จุดที่เจ็บปวดน้อยที่สุด ได้แก่

ต้นขาด้านนอก ส่วนนี้ของร่างกายถูกปกคลุมด้วยไขมันอย่างดีและมีปลายประสาทน้อย ต้นขาด้านนอกส่วนบนเป็นหนึ่งในจุดที่เจ็บปวดน้อยที่สุดในการสัก และคนส่วนใหญ่ปวดเล็กน้อยถึงไม่รุนแรง

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ปลายแขน มีกล้ามเนื้อจำนวนมากและผิวหนังหนาบริเวณปลายแขนโดยไม่มีปลายประสาทจำนวนมาก รอยสักที่ปลายแขนมักทำให้เกิดอาการปวดเล็กน้อยถึงต่ำถึงปานกลาง

ไหล่ด้านนอกส่วนนอกของไหล่มีผิวหนังหนาและมีปลายประสาทเล็กน้อย ทำให้เป็นหนึ่งในจุดที่เจ็บปวดน้อยที่สุดในการสัก อาการปวดรอยสักที่นี่มักจะต่ำถึงไม่รุนแรง

ลูกหนูด้านนอกไบเซปชั้นนอกมีกล้ามเนื้อจำนวนมากโดยไม่มีปลายประสาทมาก จึงเหมาะสำหรับสักที่ไม่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดมากนัก รอยสักลูกหนูภายนอกมักจะทำให้เกิดอาการปวดเล็กน้อยถึงต่ำถึงปานกลาง

น่องมีไขมันและกล้ามเนื้อจำนวนมากบนน่อง รวมทั้งปลายประสาทบางส่วน ดังนั้นการสักที่น่องมักจะไม่เจ็บปวดเกินไป ที่นี่ คุณสามารถคาดหวังได้ว่าจะมีอาการปวดระดับต่ำถึงต่ำถึงปานกลาง

หลังบนและล่าง การสักที่หลังส่วนบนหรือส่วนล่างมักทำให้เกิดอาการปวดเล็กน้อยถึงปานกลางถึงปานกลาง เนื่องจากผิวหนังที่นี่มีความหนาและมีปลายประสาทเพียงเล็กน้อย ยิ่งคุณสักที่กระดูกและปลายประสาทในกระดูกสันหลังและสะโพกมากเท่าไร คุณจะรู้สึกเจ็บปวดน้อยลงเท่านั้น

3. ปัจจัยที่มีผลต่อความเจ็บปวด

Seks การวิจัยชี้ให้เห็นว่าคนที่เป็นเพศหญิงรู้สึกเจ็บปวด เข้มข้นขึ้น แต่ผู้ชาย อาจเป็นเพราะความแตกต่างทางกายภาพและทางเคมีระหว่างร่างกายของหญิงและชาย ในทางกลับกัน นักวิทยาศาสตร์ยังพบว่าผู้หญิง ยอมรับความเจ็บปวดมากขึ้น แต่ผู้ชาย อย่างไรก็ตาม ไม่มีงานวิจัยเฉพาะเจาะจงที่ชี้ว่าผู้หญิงมีอาการปวดขณะสักมากกว่าผู้ชายหรือในทางกลับกัน

ประสบการณ์ การวิจัย แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีรอยสักอาจมีระดับความเจ็บปวดที่สูงกว่าเมื่อเทียบกับผู้ที่ไม่เคยมีรอยสัก

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

อายุและน้ำหนัก แม้ว่าจะไม่ได้รับการสนับสนุนจากการวิจัย แต่ก็เป็นไปได้ว่าอายุและความรุนแรงของรอยสักอาจทำให้เจ็บปวดมากขึ้น ผิวที่มีอายุมากกว่ามีแนวโน้มที่จะช้ำหรือรู้สึกเจ็บกว่าผิวที่อายุน้อยกว่า คนที่หนักกว่าอาจมีผิวสีแทน ซึ่งอาจมีความไวต่อรอยสักมากกว่า ในทางกลับกัน ผู้ที่มีไขมันในร่างกายต่ำมากก็อาจมีอาการปวดมากขึ้นเช่นกัน

ความเจ็บปวดและการจัดวางรอยสักของคุณส่งผลต่อความรู้สึกของคุณอย่างไร อีกครั้งนี้ไม่ได้รับการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ แต่ความเจ็บปวดบางประเภทเป็นที่รู้จักกันดีในชุมชนสักมีความรู้สึกทั่วไปหลายอย่างที่มักจะรู้สึกได้เมื่อได้รับรอยสัก การรู้ความรู้สึกเหล่านี้ก่อนสักจะทำให้คุณรู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นและจะบอกได้อย่างไรเมื่อความเจ็บปวดไม่ปกติอาการปวดรอยสักที่พบบ่อยได้แก่:

ปวดแสบปวดร้อน จะรู้สึกเหมือนมีบางสิ่งถูกกดทับที่ผิวหนังเป็นเวลานาน ส่วนใหญ่มักจะรู้สึกได้ในบริเวณที่ช่างสักทำงานเป็นเวลานาน ซึ่งเกิดจากการผสมของผิวหนังดิบและการบาดเจ็บซ้ำๆ ของเข็มสักที่เจาะผิวหนังของคุณในจุดเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบได้บ่อยในบริเวณที่มีไขมันใต้ผิวหนังมากขึ้น อาการปวดแสบปวดร้อนมักไม่รุนแรง แต่อาจทำให้ระคายเคืองได้มาก

ปวดลึกหรือปวดหลัง ช่างสักบอกว่านี่คือความเจ็บปวดที่ดีที่สุดที่คุณรู้สึกได้ขณะสัก เมื่อเข็มพุ่งขึ้นด้วยเสียงอันดังและเข็มที่แหลมคมกระทบผิวของคุณก่อน ปฏิกิริยาของร่างกายคือการเริ่มสร้างฮอร์โมนความเครียด เช่น อะดรีนาลีน ฮอร์โมนเหล่านี้ทำงานจริงเพื่อให้ความเจ็บปวดรู้สึกเหมือนปวดเมื่อยที่หลัง ในระหว่างการสัก คุณอาจรู้สึกว่าอาการปวดเมื่อยล้าบางครั้งเปลี่ยนแปลงหรือรุนแรงขึ้น คุณมีแนวโน้มที่จะอยู่ในระยะที่เจ็บปวดมากขึ้น หากคุณถูกรบกวนโดยกิจกรรมอื่นในขณะที่ทำรอยสัก เช่น พูดคุยกับศิลปิน ฟังเพลง หรือดูทีวี

รอยขีดข่วนเจ็บ ความเจ็บปวดจากรอยขีดข่วนเป็นความรู้สึกทั่วไปที่เกิดขึ้นเมื่อคุณสัก ความเจ็บปวดประเภทนี้สามารถรู้สึกเหมือนเป็นรอยขีดข่วนที่รุนแรงซึ่งเคลื่อนผ่านบริเวณที่มีรอยสัก เช่น แมวกำลังลากกรงเล็บไปตามผิวหนังของคุณ แม้ว่าความเจ็บปวดนี้มักจะไม่รุนแรง แต่ก็สามารถทำร้ายได้หากช่างสักของคุณทำงานในบริเวณเดียวกันเป็นเวลานาน นอกจากนี้ยังเจ็บมากขึ้นเมื่อใช้หลายเข็มพร้อมกันแทนที่จะใช้เข็มเดียว นี่คือเวลาที่ศิลปินของคุณเพิ่มการแรเงาให้กับรอยสักของคุณ

ปวดคมหรือแทง ความเจ็บปวดที่แหลมคมหรือถูกแทงสามารถอธิบายได้ว่าเป็นผึ้งขนาดเล็กจำนวนมากต่อย ความเจ็บปวดประเภทนี้มักจะค่อนข้างรุนแรงและรู้สึกเหมือนเข็มเจาะลึกเข้าไปในผิวหนังของคุณ บางครั้งก็เพียงพอที่จะทำให้คุณอยากก้าวออกจากเข็มสัก! ความเจ็บปวดประเภทนี้มักรู้สึกได้มากที่สุดเมื่อศิลปินสักคนใช้เข็มน้อยลงหรือเพียงเข็มเดียวเพื่อเพิ่มรายละเอียดที่ละเอียดมากหรือสร้างโครงร่างของรอยสัก ส่วนต่างๆ ของร่างกายที่มีผิวหนังบางหรือแน่นกว่ามีแนวโน้มที่จะมีอาการปวดที่แหลมคมหรือถูกแทง เช่น ข้อมือและลูกหนู ในขณะที่ช่างสักที่มีประสบการณ์รู้ดีว่ากำลังทำอะไรอยู่ เป็นไปได้ที่ผู้เริ่มต้นจะทำรอยสักใหม่ให้ยุ่งเหยิง ความเจ็บปวดที่คมหรือแทงที่รุนแรงมากจริง ๆ แล้วอาจหมายความว่าช่างสักของคุณดันเข็มเข้าไปในผิวหนังของคุณลึกเกินไป ซึ่งอาจทำให้เกิดการผิดรูปของรอยสักที่เรียกว่ารอยสักระเบิด ซึ่งทำให้หมึกสำหรับรอยสักลามไปด้านล่างเพียงชั้นบนสุดของผิวหนังที่ควรจะทำรอยสัก ผลลัพธ์ที่ได้คือรอยสักที่เจ็บปวดและเบลอมาก การหลีกเลี่ยงการสักสามารถป้องกันได้โดยใช้ช่างสักมากประสบการณ์ และหลีกเลี่ยงการสักบนผิวหนังที่บางมาก

ปวดสั่น คุณอาจรู้สึกเจ็บแบบสั่นเมื่อสักในบริเวณที่มีกระดูกมาก เช่น บริเวณเหล่านี้ ข้อต่อภายนอก เข่า ซี่โครง ข้อเท้า

เมื่อเข็มสักเจาะผิวหนังเหนือกระดูก เส้นประสาทในกระดูกของคุณสามารถรับความรู้สึกสั่นสะเทือนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเข็มเคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูงมาก ทำให้เกิดอาการปวดแบบสั่น ความเจ็บปวดแบบสั่นมักจะไม่รุนแรง แต่ก็ไม่จั๊กจี้เหมือนกัน คุณมีแนวโน้มที่จะประสบกับความเจ็บปวดแบบสั่นมากขึ้น ถ้าคุณผอมลงและมีผิวหนังและไขมันน้อยกว่ากระดูกของคุณ

4. วิธีลดความเจ็บปวด

เคล็ดลับในการลดอาการปวดรอยสักมีดังนี้

1. ขอให้ช่างสักพักผ่อนเมื่อคุณมีปัญหาเรื่องความเจ็บปวด
2. เลือกช่างสักที่มีประสบการณ์สูง ยืนยันการตรวจสอบใบรับรองและตรวจสอบอุปกรณ์ล่วงหน้า ช่างสักของคุณควรสวมถุงมือที่สะอาดและใช้อุปกรณ์ที่ผ่านการฆ่าเชื้อ
3. อย่ากินก่อนสักถ้าคุณกำลังสักหน้าท้อง

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

4. ปฏิบัติตามคำแนะนำการดูแลหลังรอยสัก เช่น ล้างรอยสัก สวมเสื้อผ้าหลวมๆ ทับรอยสัก และทาขี้ผึ้งและมอยส์เจอไรเซอร์เพื่อลดความเจ็บปวดและความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังการสัก

5. ให้แน่ใจว่าคุณนอนหลับเพียงพอก่อนสัก หากคุณนอนหลับพักผ่อนเพียงพอก่อนสัก คุณจะสามารถทนต่อความเจ็บปวดได้ง่ายขึ้น

6. มีสติสัมปชัญญะเกี่ยวกับรอยสักของคุณ แอลกอฮอล์ทำให้เลือดของคุณบางลงและอาจทำให้เลือดออกและช้ำได้ สิ่งนี้สามารถทำให้เกิดความเจ็บปวดอย่างมากและแม้กระทั่งทำลายรอยสักของคุณ

7. คงความชุ่มชื้นเพื่อให้ผิวนุ่มและเต่งตึงเพื่อลดความเจ็บปวดจากรอยสัก

8. ลองใช้เศษผลิตภัณฑ์บนผิวของคุณก่อนที่คุณจะสักเพื่อลดความเจ็บปวดที่คุณประสบเรียกดูผลิตภัณฑ์ทำให้มีนงงรอยสักออนไลน์

5. สิ่งที่ต้องพิจารณา

รอยสักอาจใช้เวลาหลายนาทีถึงหลายชั่วโมงในการเพิ่มให้กับร่างกายของคุณ แต่จะคงอยู่ตลอดไป ความเจ็บปวดควรเป็นข้อพิจารณาเพียงอย่างเดียวในการสัก การลบรอยสักเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความพยายามและอุตสาหะมากขึ้น โดยให้ผลลัพธ์ที่หลากหลาย

ก่อนสักให้พิจารณา:

1. เสี่ยงต่อการติดเชื้อ แพ้สีย้อม แผลเป็น และโรคเลือด
2. คุณจะเสียใจกับการออกแบบรอยสักของคุณไหม
3. รอยสักของคุณจะเปลี่ยนไปไหมถ้าคุณน้ำหนักขึ้นหรือตั้งครรภ์
4. ตำแหน่งรอยสักของคุณและคุณต้องการตัวเลือกในการซ่อนไว้ได้เสื้อผ้าหรือไม่

การสักเป็นประสบการณ์ที่บาดใจสำหรับทุกคน แต่มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจ็บปวดที่คุณประสบในขณะที่เพิ่มไขมัน สิ่งต่างๆ เช่น เพศ สภาพผิว และการวางรอยสักอาจส่งผลต่อความเจ็บปวดของการสักได้ ตรวจสอบให้แน่ใจว่าคุณตระหนักถึงความเจ็บปวด อาการแทรกซ้อน และความเสี่ยงที่จะเสียใจจากการสักก่อนที่จะไปร้านสัก

ภาคผนวก จ

Thailand Tattoo Expo งานแสดงที่รันวงการสักสัญชาติไทย

จาก Ink on skin เป็น Art on skin

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

Thailand Tattoo Expo งานแสดงที่รวมวงการสักสัญชาติไทย จาก Ink on skin เป็น Art on skin

รอยสัก (Tattoo) หรือการสักลายบนผิวหนัง อยู่คู่กับมนุษย์มาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ หรือกว่า 4,000 ปี ดังที่พบหลักฐานเป็นรอยสักบนร่างกายของมัมมี่ฟาโรห์ในอียิปต์ โดยการสักในอดีตมีจุดประสงค์และความเชื่อที่แตกต่างกันไปตามพื้นที่และวัฒนธรรม บ้างสักเพื่อความสวยงาม บ้างสักเพื่อประจานความผิด บ้างสักเพื่อเป็นเครื่องรางของขลัง บ้างก็สักเพื่อแสดงความเป็นสมาชิกกลุ่ม หรือสักเป็นข้อมูลเพื่อเตือนความจำ

หากย้อนกลับไปหลายปีก่อนหน้านี้ การสักหรือคนที่มีรอยสัก มักโดนสังคมตัดสินว่าเป็นคนไม่ดี เกเร เป็นนักเลงหรือเป็นพวกนักโทษ อีกทั้งรอยสักยังเป็นอุปสรรคต่อการสมัครงานหรือเข้ารับราชการ ทว่าในปัจจุบันภาพลักษณ์ของรอยสักมีความเป็นแฟชั่นและศิลปะมากขึ้น

งาน Thailand Tattoo Expo เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ยืนยันว่า วงการรอยสักในประเทศไทยกำลังเข้มแข็งขึ้นเรื่อยๆ เพราะภายในงานมีช่างสักมากฝีมือทั้งชาวไทยและต่างประเทศ มาแสดงผลงานที่ไม่สามารถหาชมได้ง่ายๆ อีกทั้งยังปรากฏภาพของกลุ่มช่างสักที่มาแลกเปลี่ยนแนวคิดและเทคนิคกันภายในงาน เป็นภาพความกลมเกลียวของวงการสักไทยที่เติบโตไปอย่างก้าวกระโดด

The Momentum มีโอกาสเข้าชมงาน Thailand Tattoo Expo ครั้งที่ 5 ภายในงานเต็มไปด้วยรอยสักมากมายหลายสไตล์ รวมไปถึงผู้คนที่ชื่นชอบรอยสักทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เดินทางมาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตลอดทั้งวัน เป็นสิ่งบ่งบอกว่า กิจกรรมนี้ได้รับความสนใจอย่างมาก ขณะเดียวกันยังมีโอกาสได้พูดคุยกับ ‘ยิ่ง ยังเติร์ก’ หรือ พนิษฐ์นันท์ นิ่มนวล หัวเรือใหญ่ที่ทำให้เกิดงาน Thailand Tattoo Expo ผู้ที่อยากผลักดันวงการสักไทย จาก “Ink on Skin” ให้เป็น “Art on Skin”

รูปที่ จ.1 พนิษฐ์นันท์ นิ่มนวล เจ้าของร้าน Ying Youngterk Tattoo Studio
ที่มา: https://www.rama.mahidol.ac.th/ramalaser/th/knowledge/tattoo1

บทสนทนากับ “ยิ่ง ยังเติร์ก” หรือ พนิษฐ์นันท์ นิ่มนวล เจ้าของร้าน Ying Youngterk Tattoo Studio เริ่มต้นไปอย่างเรียบง่าย โดยพนิษฐ์นันท์ได้เล่าเส้นทางการสักของตนเอง ตั้งแต่เริ่มจับเข็มครั้งแรกในปี 2532 ก่อนที่จะฝึกฝนตนเองมาโดยตลอด จนมีร้านของตนเองที่พัทยา จตุจักร และซอยวิภาวดี 16 นอกจากนี้ พนิษฐ์นันท์ยังมีโอกาสได้เดินทางไปหาประสบการณ์ต่างแดน ทั้งประเทศสิงคโปร์ สวีเดน และออสเตรเลีย ซึ่งมีโอกาสเข้าร่วมการประกวดและได้รับรางวัลมาตลอด

พนิษฐ์นันท์เล่าถึงภาพรวมวงการสักไทยสมัยก่อนที่มีทั้งคนเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยว่าตอนนั้นช่างสักเหมือนชนกลุ่มน้อย คนมักจะมองรอยสักว่าเป็นคนเกเร เป็นนักเลง เป็นผู้ร้าย จึงเป็นแรงผลักดันที่ทำให้เขาอยากสร้างทัศนคติต่อรอยสักแบบใหม่ โดยจาก หมึกบนผิวหนัง (Ink on Skin) เป็นศิลปะบนผิวหนัง (Art on Skin) แทน

รูปที่ จ.2 งาน Thailand Tattoo Expo
ที่มา: https://www.rama.mahidol.ac.th/ramalaser/th/knowledge/tattoo1

สำหรับการได้มาเป็นผู้จัดงาน Thailand Tattoo Expo พนิษฐ์นันท์ย้อนไปถึงจุดเริ่มต้นว่าเกิดจากวันหนึ่งมีรุ่นน้องมาบอกว่ามีงานเกี่ยวกับรอยสักที่ห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง (MBK) ด้วยความสนใจตนจึงไปเข้าร่วม และมีโอกาสได้พูดคุยกับผู้จัดของทาง MBK จนกลายมาเป็นพาร์ตเนอร์ร่วมจัดงานในเวลาต่อมา

“ทีแรกคนก็ไม่ให้ความสนใจ ผมก็เดินแจกใบปลิว เพราะสมัยก่อนไม่มีโซเชียลฯ เลย กระจายข่าวกันยาก คนในวงการเองก็ดูแคลน บอกว่าจัดไม่ได้หรอก แต่ก็ไม่เป็นไร ไม่ชอบก็อยู่กันคนละมุมไป” พนิษฐ์นันท์กล่าว

จนมาถึงปี 2560 พนิษฐ์นันท์ได้เริ่มจัดงาน Expo ครั้งแรกที่ไนท์บาซาร์ รัชดา ซึ่งเป็นการจัดงานแต่เพียงคนเดียว ชนิดที่ว่า “ได้ก็ได้คนเดียว เจ็บก็เจ็บคนเดียว” โดยเหตุผลที่มาจัดกับทางไนท์บาซาร์ แทนที่จะเป็นห้างสรรพสินค้ามาบุญครองซึ่งเป็นสถานที่แบบ Outdoor เป็นเพราะเรื่องสภาพอากาศและการควบคุมบรรยากาศภายในงาน งานครั้งนั้นจบลงด้วยดี มีช่างสักชาวต่างชาติหลั่งไหลเข้ามาเป็นจำนวนมาก ช่างสักไทยเองก็มาร่วมงานแลกเปลี่ยนความคิดกันไม่น้อย จึงทำให้เกิดงานครั้งต่อ ๆ มา จนถึงวันนี้เป็นครั้งที่ 5 แล้ว

รูปที่ จ.3 หุ่นให้กับช่างภายในงาน โดย สิน-พงษ์อมร สมิตทันต์ (คนซ้าย)
ที่มา: https://www.rama.mahidol.ac.th/ramalaser/th/knowledge/tattoo1

นอกจากช่าง คนที่ชื่นชอบรอยสักก็พร้อมจะเป็นหุ่นให้กับช่างภายในงาน โดย สิน-พงษ์อมร สมิตทันต์ (คนซ้าย) พนักงานบริษัทหนุ่มผู้หลงใหลในเสน่ห์ของการสักโดยเฉพาะรอยสักสไตล์ญี่ปุ่น ตัดสินใจมาร่วมงานครั้งนี้ในฐานะหุ่นหรือโมเดลประกวดรอยสักของร้าน 38 Tattoo Studio ซึ่งนี่เป็นหุ่นประกวดครั้งที่ 4 ของเขาแล้ว

พงษ์อมรเล่าถึงเส้นทางการเป็นหุ่นสำหรับสักว่า ไม่ได้กังวลอะไร เพราะเชื่อใจ รู้ฝีมือ รู้สไตล์ช่างสักอยู่ก่อนแล้ว โดยที่ผ่านมา เขาได้ชนะการประกวดในงาน Thailand Tattoo Expo มาแล้ว 2 รางวัล คือรางวัลชนะเลิศประเภทเจแปน และอันดับที่ 3 ประเภท Big Job Colour

“เห็นรอยสักแบบนี้ จริงๆ ที่บ้านไม่มีใครรู้สักคนเลยนะพี่ เต็มตัวขนาดนี้ไม่มีใครรู้เลย (หัวเราะ) พอดีผมไม่ได้กลับบ้านเลย บ้านอยู่ต่างจังหวัด เดี๋ยวสงกรานต์นี้ว่าจะกลับและไปบอกที่บ้านด้วย” พงษ์อมรกล่าวติดตลกถึงเรื่องรอยสักบนตัวเขา แต่อย่างไรเขาก็มั่นใจว่าที่บ้านจะเข้าใจ เพราะหากทำงานแล้ว ดูแลตัวเองได้ ทางบ้านก็ไม่ขัดในเรื่องความชอบอื่น ๆ ของตน อยากจะทำอะไร ก็สามารถทำได้เลย

แม้รอยสักจะมีกระบวนการอันเจ็บปวดจากฝีเข็มสู่ผิวหนัง แต่งานศิลปะศาสตร์นี้ไม่เคยแบ่งแยกเพศ ทุกคนมีรอยสักได้ ในยุคปัจจุบันผู้หญิงนิยมการสักมากขึ้น ทั้งสักเพื่อความสวยงาม หรือสักลายสายมูฯ เพื่อเสริมความมั่นใจในการงานอาชีพ

โดยบุคคลทั่วไปสามารถซื้อตั๋ววอล์กอินติดต่อช่างสักได้เลย หากถูกใจและชื่นชอบในผลงานของช่างคนไหนภายในงาน Thailand Tattoo Expo โดยช่างสักจะออกแบบลายสักตัวอย่างให้ผู้เข้าชมได้เห็น ถ้าถูกใจก็ลงเข็ม สักกันภายในบูธต่อได้ทันที

แม้ปัจจุบันเครื่องมือและอุปกรณ์การสักจะพัฒนามากขึ้น แต่ยังมีช่างสักบางส่วนเลือกที่จะใช้เครื่องมือแบบเข็มไร้เครื่อง เพราะสุดท้ายความถนัด ความชำนาญ และการสร้างผลงานให้ลูกค้าพึงพอใจได้ คือเป้าหมายของการสัก ไม่ใช่เรื่องความก้าวหน้าของเทคโนโลยีแต่อย่างใด

สำหรับ Thailand Tattoo Expo ถือเป็นงานสักที่ได้รับความนิยมขึ้นทุกปี โดยในปีนี้มีบูธจากช่างสักชาวไทยและชาวต่างชาติ มาแสดงผลงานและสร้างสีสันมากถึง 200 บูธ

รูปที่ จ.4 การประกวดรอยสักประเภทต่างๆ บนเวที

ที่มา: https://www.rama.mahidol.ac.th/ramalaser/th/knowledge/tattoo1

อีกหนึ่งไฮไลต์สำคัญของงาน คือการประกวดรอยสักประเภทต่างๆ บนเวทีใหญ่ของงาน ซึ่งการประกวดดังกล่าวเรียกความสนใจจากผู้ชื่นชอบรอยสัก ให้เข้ามาชมผลงานจากช่างฝีมือระดับสูง อีกทั้งยังเพื่อให้กำลังใจผู้เข้าร่วมประกวดบนเวทีได้ไม่น้อย สำหรับการประกวดแบ่งเป็น 2 วันโดยไม่ซ้ำประเภท นอกจากนี้ยังมีการประกวด Miss Tattoo Expo เป็นอีกหนึ่งไฮไลต์ของงานเช่นกัน

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ฑิฆัมพร จุฑานพรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	1 มิถุนายน 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด, 2554 วิทยาลัยทองสุข ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, 2557
ที่อยู่ปัจจุบัน	138/109 ม.7 ต.เชียงรากน้อย อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา 13180
ตำแหน่งปัจจุบัน	ธุรกิจส่วนตัว (ช่างสัก , ช่างเจาะทั่วร่างกาย)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University